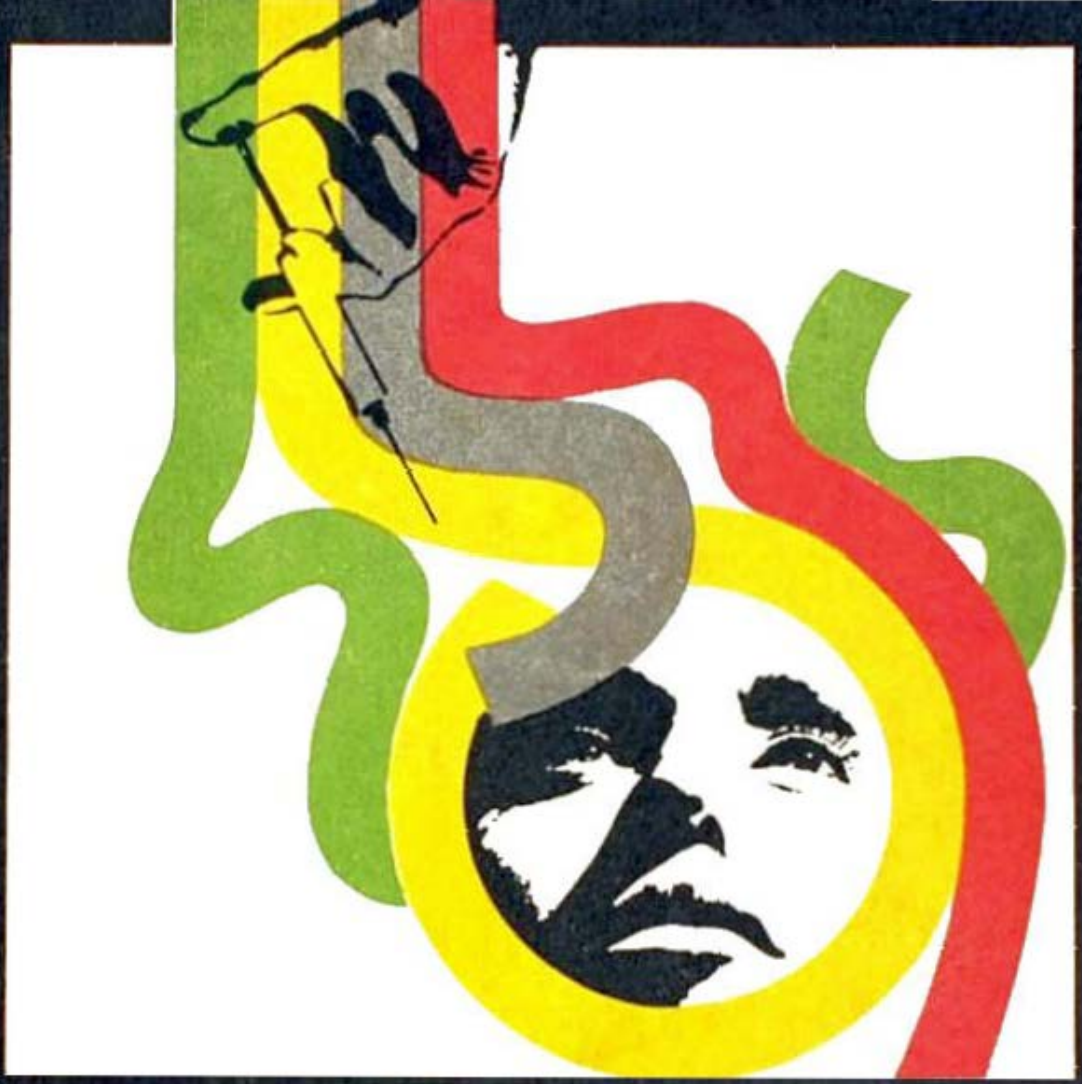

HANSJÖRG MARTIN

CURIOZITATE PERICULOASĂ

enigma

HANSJÖRG MARTIN

curiozitate periculoasă

Coperta: Mihai Mănescu

Hansjörg Martin

Gefährliche Fracht

© Rowohlt Taschenbuch Verlag GmbH,
Reinbek bei Hamburg, 1955

Toate drepturile asupra acestei versiuni
sînt rezervate Editurii UNIVERS

HANSJORG MARTIN

curiozitate periculoasă

În românește de Const. Ianculescu

București — 1974
• EDITURA UNIVERS •

Personajele principale

JOST ZIBALL	trăiește, dar se fac încercări de a-l lichida
LYDIA BORNSCHEIN	trăiește din închirieri de camere
HANNES POHL	nu mai trăiește
WALTRAUD BURY	femeie mondenă
FERDINAND HOCH	trăiește pe picior mare
GISELA EGGERS	mai trăiește fiindcă a avut noroc
A. SIBBERFOOT	trăiește din afaceri de import, dar nu mult
PERECHEA ZANDER	trăiește din activitatea culturală
EMMY GROTRIAN	trăiește retrasă, dar asta n-ajută la nimic
RICHARD WAGNER	trăiește mulțumitor în Nibelungenweg
COMISARUL WUST	nu e nici el decît un om, dar asta nu se observă imediat
PROCURORUL	în momentul decisiv este în deplasare

„Iar se petrec asemenea lucruri?" a fost primul meu gînd — căci fețe dintr-acestea mi-erau cunoscute din mai de vise urîte...

Voiseм să-l trezesc pe Hannes Pohl cînd microbuzul nostru oprise la atelierul teatrului. Era noaptea, la douăsprezece și jumătate. Jucaseм la Eckelsum *Cu ușile închise* de Sartre. Hannes Pohl îl interpretase pe Garcin, Gisela Eggers, pe Ines, Waltraud Bury, pe Estelle, iar Ferdinand Hoch, pe chelner. Fusese un spectacol bun, deși, cred eu, lumea de la țară nu prea gustă asemenea piese. Dar nu putem juca mereu numai vechituri ca *Ura, un băiat!* — sau d-alde astea.

Pe Bury o luase Ferdinand Hoch cu automobilul, așa că în microbuz rămăsesem doar șase. Gisela, Ludwig Hallbaum — electricianul de la reflectoare, care și conducea — și cu mine ședeam în față, cei doi mașiniști se așezaseră pe banca de la mijloc, iar în spate, cuibărit într-un colț, era Hannes Pohl.

Îl găsiseм acolo cînd, după ce terminaseм cu demontarea decorului și așezarea mobilei, recuzitei și a decorului în remorcă, ne urcaseм în microbuz. Credeam că dormea. Dar pesemne că era mort...

Chiar îi spusesem lui Hallbaum: „Lasă-l în pace!" cînd acesta voise să-i vîre sub bărbie un capac de halbă de bere.

Acum însă, pe cînd îl zgîlțîiam zicîndu-i: „Coborîrea, cap de linie", a alunecat ușor de pe canapea și s-a rostogolit într-o parte. Chipul lui arăta la fel ca acelea care ne urmăriseră atîta vreme: vînăt, cu ochii deschiși.

Trăiseм în timpul războiului vreo cîteva luni în Polonia. Aproape toți funcționarii din poliția judiciară sub treizeci de ani fuseseră duși acolo. Trebuia să ajutăm la „evacuare". Oricine știe ce însemna asta. Iar eu, ca să nu înnebunesc, am cerut să plec pe front.

Hannes Pohl arăta exact ca aceia de atunci — mă-am săturat!

Cînd, odată cu uniforma, îmi pusesem în cui și profesia, sperasem să nu mai întîlnesc asemenea chipuri.

Se vede treaba că am țipat, fiindcă a venit lîngă mine Ludwig și au venit și cei doi mașiniști, iar Gisela Eggers, care apucase să coboare, s-a urcat din nou în microbuz.

— Ce s-a întîmplat ? a întrebat ea, aplecîndu-se peste canapele.

Toți patru l-am pus din nou pe Hannes pe bancă.

Între timp i se desfăcuse paltonul și am văzut că fusese strangulat cu propria-i cravată.

Era o cravată elegantă, pentru care deseori îl tachinasem, fiindcă mi se părea stupid să dai la leafă cincisprezece mărci pe așa ceva — chiar dacă el cîștiga în plus la radio.

Țipînd încetișor, Gisela căzu pe scaunul șoferului și rămase acolo scîncind. Totul n-a durat nici un sfert de oră, dar acum mi se pare că am stat o zi întreagă în acel loc. I-am dat lui Ludwig cheile și i-am spus :

— Du-te la mine în birou și telefonează doctorului Herbst și la poliție !

Ludwig este o namilă de om de un metru optzeci și cinci și are o sută de kilograme, dar cînd a luat cheile mîinile îi tremurau ca varga. A aprobat din cap înghițind greu și, cu un chip răvășit, a coborît din microbuz. În vremea asta pe Gisela Eggers a apucat-o o criză de isterie.

— Faceți odată ceva ! striga ea, înfigîndu-și unghiile în speteaza scaunului. Nu stați cu mîinile în sîn, ei, drăcia dracului ! Ajutați-l cumva !

Unul dintre mașiniști se aplecă asupra lui Hannes.

— Nu pune mîna pe el ! spusei eu.

— Da' de ce ? strigă Gisela. Culcați-l ! Faceți-i măcar respirație artificială !

— Liniștește-te, fetițo, nu mai are nici un rost, răspunsei.

Ea își îngropă capul în palme și lungile-i bucle blonde îi căzură peste haina din imitație de piele.

— Doamne-Doamne-Dumnezeule ! șoptea ea întruna, precipitat.

— Ce trebuie să facem ? întrebă mașinistul.

— Nimic. Să așteptăm, spusei eu.

— Închide-i măcar ochii, gemu celălalt mașinist.

Precaut, acoperii cu fularul meu fața lui Hannes.

Colac peste pupăză, doamna Bornschein încă nu se culcase cînd am ajuns acasă. Totdeauna este trează cînd se întîmplă ceva, ca şi cînd ar avea un al şaselea simţ pentru întîmplările neobişnuite. Cînd m-a auzit, a ieşit din camera ei. Era ora două şi ceva.

Doamna Bornschein arăta ca învelitoarea cănii de cafea a mamei mele. Şi învelitoarea era făcută din acelaşi material cu flori mari ca şi capotul proprietăresei.

Îmi e tare simpatică bătrînica — are întotdeauna o expresie de parcă ar vrea să spună : „Ai mîncat tot sandvişul ?“ Îmi place şi să stau la taifas în odaia ei — deşi această cameră, la lumina zilei, este o oroare, cu toţi acei ciucuri de pluş, cîini Chippendale şi fotografii din epoca de glorie a doamnei Bornschein, cînd apărea în roluri de subretă la Teatrul orăşenesc din Chemnitz, şi lumea era la picioarele ei cînd cînta aria Adelei, spre exemplu... deci cu toate că la lumina zilei odaia este o oroare, seara este foarte plăcută.

Bineînţeles că în noaptea asta n-aveam chef de ambianţă plăcută şi de amintiri de la Chemnitz. Mă gîndeam la sticla de coniac din garderob, la pat, şi speram cu ajutorul amîndurora să reuşesc să uit întîmplarea şi deocamdată să adorm.

Însă, firește, nu era atît de uşor să treci pe lîngă curiozitatea nestăvilită a doamnei Bornschein.

— Aşa de tîrziu ? Aţi avut pană, domnule Ziball ?

— Da, răspunsei, vrînd să-i spun „noapte bună“ şi să-mi văd de drum.

— Vine şi domnul Pohl tot acuma ? vru să afle dînsa, tăindu-mi calea în coridorul îngust.

— Nu, în noaptea asta nu vine.

— Aha, făcu doamna Bornschein cu o voce care suna a dezaprobare, dar în acelaşi timp şi a indulgenţă maternă. Da, da — iar vreo fetişcană !

— Da, mormăii eu.

Ce era să spun ? Dacă i-aş fi povestit ce se întîmplase, perspectiva sticlei şi a patului s-ar fi dus ca fardul sub becul de proiecţie. Şi la ce ar fi folosit ? Aşa încît repetai : „Da — o fetişcană“, şi mă strecurai pe lîngă capotul ei înflorat ca învelitoarea unei cănі de cafea.

La trei și jumătate s-a auzit soneria. M-am trezit foarte repede și voiam să-l înjur pe Hannes Pohl — credeam că el este și că iar își uitase cheile. Dar cînd m-am dezmeticit de-a binelea și m-am scuturat de amețeala coniacului, mi-am amintit totul. Aveam o senzație de parcă mi-ar fi trecut cineva o pungă de gheață de-a lungul șirei spinării.

Am auzit-o pe doamna Bornschein agitîndu-se la ușa de la intrare și imediat după aceea voci străine. Trebuie să fi fost mai mulți inși, doi sau trei, și veneau pe coridor însoțiți de exclamațiile iritate ale doamnei Bornschein. N-am aprins lumina pînă n-am auzit deschizîndu-se alături ușa camerei lui Hannes Pohl și pe doamna Bornschein strigînd :

— Da' domnul Ziball nu mi-a spus nimic, domnule comisar !

Vreo cîteva minute am reflectat dacă să mă fac că dorm, apoi însă m-am sculat, mi-am mai turnat o înghițitură în paharul de apă — avea gust de Sodoma și Gomora — și mi-am pus halatul de baie ca să mă duc dincolo.

Ușa camerei lui Hannes era deschisă. Doamna Bornschein ședea pe patul rămas fără stăpîn. Își ținea strîns pe corp capotul înflorat. Mîinile îi tremurau. Arăta ca și cînd n-ar fi dormit șase nopți la rînd și cu ochii îngrozitor de holbați mă privea cu atîta reproș, încît cu siguranță mi-ar fi venit rău. dacă nu s-ar fi răstit imediat la mine grăsanul de comisar Wust.

— Dumneavoastră ce căutați aici ?

Unii comisari te pot privi în așa fel, încît te întrebi cu toată seriozitatea dacă nu ești cumva ucigaș ori asasin sadic.

— Locuiesc alături.

Comisarul adulmecă mirosul și-și mijì ochii. Se pare că nu-i plăcea vorbirea mea cu iz de coniac.

Dacă nici după o asemenea seară înnebunitoare n-ai voie să tragi la măsea, atunci cînd dracu s-o faci ?

— Ia să-mi răspundă domnul — făcu el, evitînd să mi se adreseze direct — noi v-am interogat în problema asta — de ce nu ne-ați spus adineauri că Hannes Pohl a fost amenințat ?

Ceilalți doi, unul în uniformă; altul în civil, își întrerupseră treaba și-și îndreptară privirile spre mine. Trei perechi de ochi de polițiști înseamnă forță, nu glumă, cînd nu ești obișnuit cu două pahare de rachiu în stomac și cînd tocmai ai pierdut un prieten. Eram cam lent, mașina mea de gîndit trebuia să străbată întîi prin cîteva straturi de ceață.

— Sînteți beat ? întrebă Wust.

— Nu atît de mult ca, mintal, să nu vă mai pot urmări exact, domnule comisar. Nu știu de nici o amenințare ! Cine l-a amenințat ?

Grăsanul de Wust mormăi nemulțumit. Își trase un scaun, se așeză lîngă ușă, în fața sărmanei doamne Bornschein și își aprinse o țigară. Că nu mi-a oferit și mie una, dovedește cît de just îl apreciasem : un funcționar mărunt, conștiincios, devotat — dar care în fața unei crime e la fel de neajutorat ca un pește pe uscat.

Totdeauna audierile îmi irosiseră o grămadă de țigări — atunci, în război. Pe fumători îi iriți cînd îi strîngi cu ușa și fumezi în fața lor, e adevărat ; dar ca să facă mărturisiri cineva la mînie, încă n-am auzit. Mă rog, fiecare cu metoda lui. Eu n-am nimic de mărturisit. N-are decît să fumeze Wust liniștit. Ceilalți doi, care fuseseră de față și înainte, la audierile de la circumscripția de poliție, se apucară din nou de treabă. Răsfoiră cărțile lui Hannes Pohl, scuturînd-o pe fiecare în parte, cercetară cele două duzini de fotografii de fete prinse cu pioneze pe partea dinăuntru a ușii dulapului din perete, scotociră în pantaloni, hainele și paltoanele din dulap, bucată cu bucată, întoarseră buzunarele pe dos, pipăiră cusăturile și căutară între căptușeală și față. Erau extraordinar de meticuloși ăștia doi — lucrau fără întrerupere și fără a scoate o vorbă, și atît de sistematic, încît cu siguranță nu le-ar fi scăpat, dacă Hannes ar fi ascuns undeva pehblendă de uraniu, proiecte de bombe cu hidrogen ori vreun cuirasat.

Mă uitam interesat la ei. O droaie de amintiri mă năpădiră. Și eu trebuisem — atunci — să fac o serie de percheziții la domiciliu. E o treabă plicticoasă și de cele mai multe ori legată de fel de fel de necazuri. Cînd treci cu vederea ceva, ceea ce se poate întîmpla ușor, te alegi

cu o mustrare, iar cînd găsești prea mult, se prea poate să pățești la fel.

Odată, la un istoric literar, scotoceam patru inși după niște adrese pe care le voia tare mult Siguranța. Omul fugise la începutul războiului în străinătate și, întîi de la Paris, apoi de la Londra, ceruse prin radio tuturor amicilor „să activeze mai departe". Așadar trebuia să existe undeva niște adrese. Patru zile în șir, de dimineața și pînă seara, am răsfoit cărțile — unsprezece mii avea — fără să găsim ceva. Mă bucuram, fiindcă omul îmi era simpatic, iar scotoccala mi se părea nespus de plicticoasă. Sînt foarte fericit că mi-am schimbat meseria.

— Îmi pare rău, domnule comisar, nu avea dușmani după cîte știu eu, nici în corpul tehnic și nici, mai ales, printre actori, spusei, conform adevărului.

— Da' strîngerea nodului cravatei nu prea pare să fi fost o faptă amicală.

— Sînteți sigur că asta a făcut-o unul dintre noi? întrebai.

— Sigur, nu — firește că nu. Pînă acum n-am nici un punct de reper afară de un bilet boțit pe care l-am găsit în buzunarul pantalonilor lui.

Își scoase ceremonios portofelul.

Cu această ocazie am putut să văd diagonala tocului de revolver. Mereu mă întreb cine a născocit acest mod de a purta pistolul. Din fericire, eu nu mai trebuie să car așa ceva cu mine, dar mă îndoiesc că mi-aș lega un astfel de ham peste cămașă.

Wust îmi dădu fițuica, privindu-mă în același timp atent — să vadă dacă nu reacționez cumva ciudat.

Chiar cînd ești destul de sigur pe tine, o asemenea privire scrutătoare te descumpănește. „Comportă-te cît se poate de firesc!" mi-am spus în sinea mea — și drept efect, am fost mai crispat și mai nervos ca niciodată. Literele îmi jucau în fața ochilor, hîrtia — gălbuie cu linii cenușii — îmi filfîia în mînă ca o cămașă pe frînghia de rufe. Se-nțelege, cu o oră de somn după optsprezece ore de veghe, plus rachiul, și cu această suspiciune din toate părțile, nu e de mirare că biletul filfîia.

Mă concentrai. „PENTRU ULTIMA OARĂ, POHL! ÎNFRÎNEAZĂ-ȚI CURIOZITATEA!" sta scris pe el cu

litere de tipar. Litere albastre scrise cu peniță lată de stilou.

— Ce l-ar fi putut face curios pe Pohl, domnule Ziball ? întrebă funcționarul privind în jur după o scrumieră. Dumneavoastră îl cunoașteți bine pe Pohl. Ia gîndiți-vă ! Povestiți-mi ce știți despre el, da ?

Doamna Bornschein se ridicase și adusese o scrumieră. Unul dintre acele oribile suveniruri din care cu siguranță că avea vreo cinci duzini. „Salutări de pe Rinul german", era scris pe ea și mai avea pictate și niște stînci — Loreley, Königsstuhl — sau mai știu eu ce.

— V-am povestit mai bine de o jumătate de oră, înainte, în biroul dumneavoastră, despre Hannes Pohl, domnule comisar... Credeți că mi-am mai adus aminte ceva de atunci încoace ?

— Duceți-vă și culcați-vă, mîrîi el întorcîndu-se îndată spre doamna Bornschein, care-l privea la fel cum privesc cobaii șerpii cărora le sînt aruncați drept hrană.

N-aveam poftă să asist la o asemenea scenă și, pe deasupra, nici nu era nimic de făcut — pînă la urmă s-ar fi putut considera ca influențare a martorilor.

N-am putut să mă stăpînesc însă și i-am spus doamnei Bornschein :

— Nu vă lăsați...

— Afară ! urlă Wust.

În primul moment am avut chef să ripostez supărat — la anumite tonuri fac alergie, la fel cum fac unii la părul de pisică ori la plantele ornamentale.

Dar asta mi-ar fi atras alte necazuri, porția din ultimele patru ore îmi era de-ajuns. Așa că m-am vîrît în așternut, care la picioare mai păstrase, din fericire, o fărîmă de căldură, și m-am cufundat în somn ca un pietroi în apă.

Pentru a doua zi la unsprezece fuseseră stabilite repetiții cu *Minna von Barnhelm*. Waltraud Bury urma să joace rolul Minnei, Hannes, pe al lui Tellheim, Gisela Eggers, pe al Franziskăi. Bineînțeles că n-a ieșit nimic, fiindcă nimănui nu-i era gîndul la repetiție, și cu atît mai puțin la repetiția unei comedii.

În schimb, noi cei opt, care fusesem ieri seară la Ekkelsum, am fost chemați în camera consilierului artistic — ba nu, numai șapte, fiindcă pentru al optulea, Hannes, nu se mai punea problema audierii.

Eram foarte mulțumit că-mi terminasem schițele și planurile pentru decor, astfel că cei puțin tîmplarii puteau începe lucrul.

Către ora două a venit directorul. Era teribil de agitat, deoarece, chemat la telefon dis-de-dimineață la hotel, în B., își contramandase întîlnirile și în cinci ore parcursese cei cinci sute de kilometri pînă aici. Remarcabilă performanță! Nu l-aș fi crezut deloc în stare.

Ședeam înghesuiți toți șapte în camera de lucru a consilierului artistic, supravegheați de doi polițiști, fumam și mai tot timpul tăceam. Ni se interzisese cu strictețe să luăm contact cu cineva. Directorul care, cum sosise, și începuse să ne asalteze cu cele mai trăsnite întrebări, fu invitat, politicos dar hotărît, să părăsească încăperea.

La două și jumătate, cheltnerița de la birtul „Casa germană" ne-a adus o tavă cu mîncare — gulaș, cartofi, conopidă.

— Ați aflat cine e? mă întrebă ea în șoaptă.

Am scuturat din cap și un polițist a și intervenit. Biata fată era tare intimidată cînd, în cele din urmă, părăsea cu vesela cercul nostru tăcut și copleșit de griji. Afară de Ferdinand Hoch și Ludwig Hallbaum nimeni nu luase mai mult de cîteva îmbucături.

Polițiștii au fost înlocuiți cu alții. Ilora continua. Am fost chemați separat și audiați în biroul de alături. Unii stăteau mai mult, alții mai puțin. Gisela a ieșit abia după trei sferturi de oră, Ludwig după zece minute — dar în schimb a fost rechemat mai tîrziu.

Și eu am fost audiat de două ori, al treilea la rînd, timp de douăzeci de minute. Și apoi, tocmai la urmă, cînd se și făcuse patru și jumătate și nu știam ce o să se întîmple cu reprezentația de seară. Către cinci trebuia s-o luăm din loc, dacă voiam ca la opt să ridicăm în Südhausen cortina pentru piesa *Joc la castel*. Cum Hannes avea doar un rol mic, putea să intre altcineva în locul lui — eventual eu. Fusesem nevoit de mai multe ori să fac așa ceva — și acceptam cu plăcere.

Cînd m-au chemat înăuntru pentru a doua oară, procurorul, care conducea personal cercetările, arăta atît de jalnic, că eu, dacă aș fi fost medic, judecînd după înfățișare, i-aș fi prescris trei luni de sanatoriu. Era un bărbat subțirel, cu riduri adînci pe față, cu ochi reci, dar simpatici și cu o voce extrem de slabă — atît de slabă încît trebuia să te concentrezi teribil dacă voiai să înțelegi ce spune. Asta era trucul lui ; bună metodă cred.

După ce am luat loc și mi-am aprins țigara pe care mi-o oferise — a douăzeci și cincea în ziua aceea, care încă nu se sfîrșise — mi-a zis :

— Răsfoind procesul-verbal și actele, m-a uimit ceva, domnule Ziball... de ce nu ne ajutați ?

— Cum așa ? spusei eu privindu-l.

— Doar ați fost înainte de război patru ani și jumătate funcționar în poliția judiciară, erați deci hîrsit în branșa noastră încă de pe vremea cînd eu mă aflam pe băncile școlii — tocmai de aceea ar trebui să înțelegeți că orice declarație completă este valoroasă, nu-i așa ?

Eram destul de perplex, comisarul Wust, care ședea la masă, în stînga, lîngă stenograf, de asemenea, se vedea clar.

— Asta n-am știut-o, murmură el.

— Hannes Pohl era prietenul dumneavoastră, dacă sînt bine informat, continuă procurorul ; deci dumneavoastră ar trebui să ne puteți spune despre el mai multe lucruri decît toți ceilalți.

— De ce nu mai e în poliția judiciară ? întrebă Wust.

— Asta este o altă chestiune — și apoi sînt motive pe care le pot înțelege, replică procurorul, iar eu îmi dădui seama că și el dorea în acele clipe să aibă altă meserie. Totuși cît de cît ați putea să ne ajutați, gîndesc eu.

Din punctul lui de vedere, avea perfectă dreptate. Nimeni nu-l cunoscuse pe Hannes atît de bine ca mine. Și nimeni nu ținuse la el atît de mult ca mine — abstracție făcînd de fete și femei, care, toate, se îndrăgosteau iuțea de el.

Nu pricepeam însă la ce ar folosi pentru clarificarea crimei o descriere a caracterului său — destul de labil dealtfel.

Îl cunoscusem pe Hannes şi-mi fusese drag, da — dar tocmai asta mă obliga, gîndeam eu, să trec sub tăcere lucruri care poate ar fi compromis amintirea lui.

Afară de asta, ştiam despre el multe lucruri pe care — deseori cherchelit ori în stări depresive — mi le destăinuise aproape ca taine de spovedanie. În acel moment încă nu bănuiam că multe lucruri nu le ştiam...

Aşadar nu ajunseserăm la nici un rezultat în cele şase ore de cînd stăteam aici!

— Ei? făcu el.

— Am spus totul.

— Încurcată treabă — nu văd nicăieri un motiv, spuse procurorul atît de încet, încît nu cutezai să sting ţigara, ca să nu cumva să-mi scape vreun cuvînt. Un actor tînăr şi talentat a fost sugrumat — şi oriîncotro priveşti, n-are nici un duşman. Afară de misteriosul care i-a trimis biletul... Avea stofă să facă mare carieră, atît cît pot judeca eu după ce l-am văzut în trei, patru roluri. N-am dreptate?

Am aprobat din cap. Hannes era un tip talentat, muncea cu îndîrjire şi pe deasupra avea acea iradiaţie care totdeauna trece rampa — absolut spontan, fie că juca într-o farsă stupidă, fie într-o piesă cu conţinut adînc, serios. Era, de exemplu, un Garcin grozav în *Cu uşile închise* — atît de convingător, de frămîntat şi atît de fascinant. Rolul acesta i se potrivea ca o mănuşă propriului său caracter. N-am găsi uşor înlocuitor pe măsura lui.

— Îmi pare foarte rău, dar pentru mine problema este la fel de obscură ca şi pentru dumneavoastră, am spus.

— Dacă vă amintiţi ceva — o observaţie a lui Pohl, o aluzie, o comportare deosebită din ultimul timp, ceva ce ar putea să ne ajute să ducem lucrurile mai departe, telefonaţi-mi, vă rog, indiferent la ce oră.

Am plecat îndată după ora cinci cu autobuzul cel mare. Microbuzul încă îl ţinea sechestrat poliţia judiciară pentru eventuale urme.

A trebuit într-adevăr să preiau micul rol al lui Hannes şi în timpul călătoriei spre Südhausen am încercat să învăţ cele cîteva fraze pe care le aveam de spus.

N-a fost chiar atît de ușor. Căci moartea lui Hannes Pohl suscitase spiritele iubiților lui colegi și acum debitau toți deodată cele mai năstrușnice presupuneri, cu privire la asasin și la mobilul crimei. Și să-ți înveți rolul în asemenea atmosferă! Cînd Waltraud Bury a început să-și descarce nervii prin glume cu două înțelesuri, am renunțat. Îndreptîndu-mi ochii către ea, am prins o privire care se potrivea cu ce spunea ca nuca în perete. În ochii ei negri, cu lungi gene false, descoperisem, fără doar și poate, teama. Vezi bine că se temea. Nici unul dintre noi nu prea era în apele lui.

În fine, decanul nostru de vîrstă schimbă subiectul. Dintre noi toți el părea cel mai nesimțitor. Ori, mai bine zis, el era cel ce reușea cel mai bine să-și impună o disciplină. Sau poate era cel mai bun comediant din acest cerc. Decanul de vîrstă era un bărbat de peste șaptezeci de ani. Cu părul alb și ondulat, cu fasoanele lui grandilocvente, îl miroseai de la o poștă că e actor. Era spaima tuturor regizorilor moderni care plecau în turneu cu noi. Căci cu gesturile lui largi și r-ul său graseiat, însușit la vechea școală teatrală din Meiningen, făcea din orice piesă modernă — mai ales din cele tragice — un succes de ilaritate.

Decanul de vîrstă începu să vorbească despre o oarecare piesă de televiziune și cu verdictul său, dezlănțui o discuție aprinsă. Nimeni nu mai pomenea de Hannes Pohl și de sfîrșitul lui violent.

Autobuzul traversa o regiune de șes, cu sate în care viața mergea înainte, cu pășuni, pajiști, ogoare și păduri — vaci se holbau după noi, un cerb sta nemișcat la marginea pădurii. Din coșurile caselor scunde ale țăranilor, fumul se înălța drept ca lumînarea către cer. Semn că avea să fie timp frumos.

Eu aveam o grămadă de treburi în Südhausen. În timp ce la clubul hotelului, în sala căruia urma să dăm reprezentația, actorii se aranjau pentru seară, mîncau, beau, citeau ori jucau cărți, eu ajutam la montarea decorului. N-am izbutit imediat. Niciodată nu izbutești imediat.

Uneori scena este lată de zece metri și adîncă de patru, alteori de nouă metri pe șase, ori doar de șase pe trei și jumătate. Avem decoruri-armonică pe care le poți

întinde ori strînge, fără ca repartizarea de bază să se schimbe esențial. Căci ușa aceasta este folosită totdeauna pentru cutare act, fereastra aceea pentru cutare piesă — astfel încît nu merge să eliminăm un perete-ușă, fiindcă atunci actorii, care au studiat nu numai cuvinte, ci și intrări, pași, mișcări, ar juca anapoda. Chiar și fără aceste dificultăți de ordin tehnic, se încurcă uneori, dar noi nu ne speriem nici de teatrul pretențios, deși sîntem doar un mic ansamblu. Asta înseamnă că fiecare trebuie deseori să joace două sau chiar trei roluri. Astfel, spre exemplu, s-a întîmplat ca Stoltze, care este totodată regizor și actor, să uite din grabă să-și schimbe hainele și la o reprezentație cu *Hamlet* să facă pe regele în veșmintele groparului, ceea ce a iscat unele confuzii.

Aici, în Südhausen, este cea mai lată scenă — dar de la peretele din fund și pînă la rampă măsoară doar patru metri. De aceea de fiecare dată recurgem la cele mai teribile improvizații pînă reușim să facem decorul să stea în picioare. Cabinele, două încăperi lungi și înguste, de ambele părți ale scenei, sînt despărțite de ea doar printr-un perete de placaj. De aceea, în timp ce se joacă, nu poți vorbi decît în șoaptă.

Se povestește că înainte de angajarea mea, în cabina bărbaților unul spunea o anecdotă și cei de față au izbucnit în rîs chiar în momentul cînd se juca marea scenă a morții prințului von Homburg — ceea ce se pare că n-a prea plăcut publicului profund emoționat.

Mă străduiam deci cu „corpul tehnic" (așa se numesc la noi mașiniștii și electricienii) să montăm decorul pentru *Joc la castel* — și pînă la urmă am reușit, dar în ultimul minut. A fost atîta agitație, că pînă și eu am uitat de moartea lui Hannes.

Intrînd însă în cabină ca să-mi arunc costumul pe mine și să mă grimez puțin, m-a izbit deodată amintirea întregii povești, ca o pală de crivăț înghețat : iată — costumul cu carouri mari, pe care abia acum trei zile îl îmbrăcase Hannes : iată — pe masa de machiaj programul pe care sta scris încă numele lui.

Așadar pentru următoarele două ore eu eram mortul. Era atît de sinistru, încît chiar colegii, care rîdeau în timp ce mă machiam, au tăcut încurcați cînd mi-am

schimbat costumul. Doamna Fischlein, cabiniera, mi-a mai strîmtat o idee vesta; am observat că-i tremurau mîinile. Afară, începu să zbîrnîie soneria. Se putea auzi în depărtare zumzetul vocilor publicului. Hotărîsem ca înlocuirea în micul rol să nu fie anunțată în mod special. Deci, pentru multă lume din Südhausen eu am trecut drept Hannes Pohl, căci ziarele nu publicaseră încă nimic în ziua aceea.

Încercînd să scap de neliniștea care mă frămînta, am memorat repede încă o dată frazele pe care le aveam de spus și m-am lăsat scuipat peste umăr de Ferdinand Hoch: „Ptiu, ptiu, ptiu! Stăteam în culise și-mi așteptam replica.

Gisela Eggers, care venea de pe scenă, trebuia să treacă prin fața mea. Încă orbită de lumina reflectoarelor, m-a văzut abia cînd se afla la trei pași de mine.

— Pentru numele lui Dumnezeu! șopti ea și închizînd ochii, își pierdu echilibrul... abia izbutii s-o mai prind.

Atunci apăru regizorul de culise Bärner. Văzîndu-mă cu Gisela în brațe, vru să facă o remarcă pârșivă — am băgat de seamă după expresia feței lui — dar înțelese imediat că era pe jumătate leșinată.

— E rîndul tău! șuieră el, luîndu-mi-o pe Gisela.

Am intrat în scenă și mi-am debitat de bine, de rău rolul. Ferdinand Hoch îmi venea în ajutor cînd eram amenințat să mă poticnesc.

În rîndul doi l-am văzut pe comisarul Wust. Nu a fost deloc o surpriză. E limpede că ne filau. Odată ieșit din scenă, am vîrît mîna mecanic în buzunarul hainei după o țigară — firește însă că n-am găsit. Am dat însă cu vîrful degetelor de o bucată de hîrtie. Am scos-o afară. Era galbenă cu linii cenușii.

BAGĂ DE SEAMĂ, POHL! ÎNCETEAZĂ CU ISCODIRILE!

ALTFEL DAI DE DRACU!

Pe verso era mîzgălit cu creionul un număr: 13.05.27 — evident un număr de telefon. Pesemne era un telefon din Olders, fiindcă la noi nu există șase numere.

Eram singur în cabina bărbaților cînd am găsit biletul și l-am citit. Nu sînt un erou — țigara pe care mi-am aprins-o îmi tremura în mînă ca o codiță de miel.

Rareori am simțit atît de bine cum mi se ia o piatră de pe inimă ca atunci cînd, după spectacol, am putut să dezbrac costumul lui Pohl și să-mi pun iarăși lucrurile mele.

— Îmi pare rău că te-am speriat adineauri ! i-am spus Giselei, care se și afla în camera clubului cînd am coborît ca, în fine, să mănînc ceva ; nu trebuia să asist la demontarea și încărcarea decorurilor.

— Lasă, Jost ; pur și simplu nu mă așteptasem deloc la asta, zise ea.

Mă așezai la aceeași masă și comandai un mușchi tartar cu ceapă multă, și o halbă de bere.

— Tu ce vrei ? o întrebai pe Gisela.

— Un rachiu tare ! răspunse, și îi comandai unul.

Era, Dumnezeu știe, o poveste aiurită, iar eu clocoteam de furie fiindcă mă simțeam la fel de neajutorat și de lipsit de perspectivă ca și poliția. Aveau dreptate să aștepte de la mine mai mult decît o scurtă descriere a lui Hannes. Dar realmente nu știam nimic ce ar fi putut duce la concluzii asupra asasinatului. Iar asta mă înfuria.

Luni de-a rîndul locuisem perete-n perete cu băiețandrul acela drăguț, golisem cu el multe sticle, ne simpatizam într-atît încît ne mărturiseam și plasele pe care le luam din cînd în cînd cu femeile — eu mai des ca Hannes, poate fiindcă el era mai tînăr cu zece ani și arăta ca o combinație între răposații Ben Hur și James Dean.

Nu observasem însă să fi exercitat cineva vreo presiune asupra lui în ultimul timp. Ei da, era ceva mai liniștit ca de obicei — dar și avea multe pe cap : luni, Sartre, marți, hărmălaia vechiturilor de Arnold și Bach, miercuri, Max Piccolomini, joi, iar Sartre — și în plus învăța rolul lui Tellheim și se mai ducea și la Olders, unde, fiind remarcat de radiodifuziune, era folosit în piese radiofonice sau la comentarii... hopa ! Cît pe aci să-mi răstorn berea.

Aici trebuie să fie soluția enigmei. Bine, oi vedea eu !

Sosi mușchiul — arăta grozav. Întinsei chelnerului paharul de bere ca să-l umple. Gisela ridică arătătorul și mijlociul mîinii stîngi și ciocăni cu dreapta în paharul ei de rachiu. Chelnerul dădu din cap și imediat aduse încă două rachiuri și o nouă halbă de bere pentru mine.

Mi-am terciuit bine mușchiul, am amestecat în mormanul de carne arămie gălbenuș de ouă, ceapă, piper, sare și un strop de sos Ketchup și am început să înfulec voinicește, fiindcă îmi lăsa gura apă.

Gisela, care își aprinsese o nouă țigară de la chiștocul celei dinainte, împinse către mine paharul îngust și înalt de rachiu, aburit pe dinafară :

— Noroc !

— Noroc ! zisei eu, dînd pe gît minunata licoare rece ca gheața, dar care imediat ce o înghiți îți încălzește gîtlejul și stomacul. Băui un pic de bere după ea și începui să întind unt pe pîinea intermediară și să pun carne deasupra.

Nu știu de ce n-am fost surprins cînd a început Gisela să vorbească.

E foarte atrăgătoare, nu frumoasă, mai degrabă aparte, ca o fiică a străbunei Nefertiti, în plus însă cu un strop de exotism mongolic, și totul înnebunitor încadrat în inele de păr blond, încît cu cît te uiți mai mult la ea, cu atît îți apare mai deosebită, ca într-o poveste de Crăciun, ori ca o regină a zînelor sau ca un „înger păzitor". Pînă și felul ei aiurit de a se îmbrăca — totdeauna poartă pulovere cenușii ori negre, care pentru Max Schmeling ar fi prea mari, și jeans cenușii înelați ca spirele de tirbușon pînă la pantofii cu tocuri joase — pînă și acest mod de a se îmbrăca nu poate diminua efectul capului și al ochilor ei de diavoliță focoasă. Are o privire care-i face pe bărbați să uite să-i mai admire și picioarele. Ar merita însă — eu știu din aparițiile ei pe scenă — căci sub deghizarea de strengar, totul e cum nu se poate mai potrivit.

Îmi place foarte mult Gisela și deseori m-am gîndit la ea și nu totdeauna prea platonic. Dar astea sînt doar niște idei... Parcă este închistată într-o siguranță de sine rece și distantă — mi-aș putea imagina ce-i drept cum ar fi îndrăgostită, dar puncte de reper pentru asemenea

imagini nu există. Waltraud Bury zicea că e ca și cum bunul Dumnezeu i-ar fi dat toate ingredientele pentru o bună prăjitură, dar că a uitat rețeta și cuptorul.

Acum, stînd amîndoi la un colț de masă rece, în clubul hotelului din Südhausen, obosiți, extenuați după spaima de ieri și după așteptările, interogatoriile de azi, surmenați după spectacolul abia terminat — tare aș fi luat-o în brațe și i-aș fi spus ceva consolator, dar mi-ar fi plăcut să aud și de la ea ceva mîngîietor.

Ședea lîngă mine, fuma și se uita în farfuria mea unsă cu sîngele mușchiului tartar. Îi dusei cu furculița o îmbucătură la gură. Ea închise ochii apărîndu-se, apoi începu totuși să mestece, aruncîndu-mi o privire piezișă, care putea să însemne...dragul meu frate".

La drept vorbind, n-aveam de loc poftă de „frate" — dar mai bine așa decît nimic.

Și deodată începu să vorbească, încet, cu pauze mari și fără să aștepte răspuns.

— N-am spus-o, dar din cauza mea a venit Hannes Pohl aici. Ai știut? Acum doi ani am jucat amîndoi la varieteul „Paznicii farului" și iarna trecută a cerut să vină aici. Sigur, ar fi putut obține ceva mai bun. Și a fost teribil de dezamăgit că n-am vrut să am nimic a face cu el cînd a început să joace aici. Îl găsesc foarte drăguț — dar nu în felul acesta. Tu însuți știi bine cum era. Desigur, poți să înțelegi că era prea... prea moale, prea șovăielnic, ori că era prea puțin echilibrat ca să-i dea ghes cuiva ca mine să se oprească la el. Nu mi-a făcut scene și nici reproșuri — dar între noi totul se sfîrșise înainte de a începe. Acum mă bate gîndul că din cauza mea — fiindcă, dacă n-ar fi venit aici, ar trăi. Sigur ar trăi încă. Tie ți-a spus ceva. Jost? Doar ați fost mereu împreună. M-a urît? Am un sentiment îngrozitor de vinovăție...

Tăcu și-și sprijini capul în mîini — mîini bronzate, suple, fără lac de unghii, ca mîinile unui băiat.

Eram atît de uluit, că nu știam ce să spun. Întotdeauna îmi închipuisem că-l cunosc bine pe Hannes Pohl — dar despre simpatia lui pentru Gisela Eggers n-avusesem nici măcar o umbră de bănuială.

Acum, ce-i drept, îmi veni în minte că între noi nu fusese vorba niciodată despre ea, desigur bîrfisem întregul ansamblu la şedinţele noastre în jurul sticlelor — dar niciodată nu vorbisem despre Gisela. Ba da — o dată : jucasem o dată, destul de cherchelit, cu Hannes „Ce te-ai face pe o insulă pustie ?“ Era vorba ca în decurs de cinci minute să numeşti cele cinci cărţi, cele cinci discuri şi cei doi oameni pe care ai dori să-i alegi şi să-i iei cu tine, dacă ar trebui să pleci pentru cinci ani pe o insulă pustie. Deodată mi-a apărut scena clar în faţa ochilor. În privinţa cărţilor şi a discurilor căzusem repede de acord. Cînd însă a fost vorba de oameni, eu am zis că aş lua o femeie la peste patruzeci de ani, robustă, care să ştie să gătească bine şi care să aibă perfecte cunoştinţe sanitare, inclusiv medicina dentară — şi în plus — poate — pe Gisela Eggers. Hannes Pohl nu a rîs, ci a pus jos paharul pe care tocmai îl ridica şi m-a privit lung cîteva secunde.

„Pe Gisela — ? Şi tu ? Ia te uită la el — !“ a zis.

„Cum adică, şi eu ?“

„Da, da, mulţi îşi pierd capul... nu e de mirare — o Melusină ca ea !“ a spus el pe gînduri.

Asta fusese totul şi acum îmi vine întîmplarea în minte. Melusină... Trebuise să caut în dicţionare să văd ce anume înseamnă Melusina, dar în micul meu lexicon n-am găsit mai mult decît că e un fel de zînă a mării. Mai departe nici nu căutasem şi uitasem de acest lucru.

Acum însă înţeleg ce voia să spună Hannes cu „şi tu ?“ şi-i văd aievea chipul : foarte serios, cu ochii puţin nesiguri din cauza coniacului şi cu sprîncenele încruntate.

— Dar tu nu spui nimic ! zise Gisela tot cu capul sprijinit în mîini, fără să-şi ridice privirea.

Îmi luai inima în dinţi.

— E o prostie să-ţi faci reproşuri ! bîiguii eu.

Veni chelnerul şi-mi îndepărtă farfuria, iar eu, ridicînd degetele, comandai încă două tari, pe care ni le aduse cu promptitudine. Apoi aprinsei două ţigări, împinsei paharul de rachiu al Giselei între braţele-i sprijinite pe masă şi pusei ţigara aprinsă de-a curmezişul peste el. Ea îşi dădu la o parte cortina de păr de pe frunte, spuse „mulţumesc, Jost“ şi luă ţigara.

Băurăm şi atunci văzui pe gîtul ei linia estompată a unei artere, de un albastru delicat, care mă impresionă în mod straniu. „Nu-ţi pierde capul, măgar bătrîn ! acum ai de făcut ceva pentru care e nevoie de minte clară...", mă certai în sinea mea.

Doamna Bornschein pusese pe dinăuntru lanţul la uşă şi înainte de a-mi deschide, se uită prin vizetă.

— Scuzaţi, domnule Ziball, cred că înţelegeţi că mor de frică ! M-am şi gîndit să plec în Harz, la sora mea, ştiţi văduva inspectorului de poştă, care locuieşte acolo cu fiica ei. Aşa, singură toată ziua, fără ţipenie de om în casă afară de bătrînul domn Fehsefeld de la parter, care e surd şi pe jumătate paralizat... Asta nu-mi poate veni în ajutor, dacă pătrunde cineva aici — ah, domnule Ziball, cum a putut să se întîmple aşa ceva ? Şi bietul, bietul domn Pohl, un tînăr atît de drăguţ — cum l-aţi găsit ?

Ajunsă aici, trebui să tragă aer în piept, aşa că puteam să spun şi eu ceva. Îmi era tare milă de doamna Bornschein şi aveam şi un oarecare sentiment de vinovăţie faţă de ea. De aceea nu am putut să-i refuz invitaţia de a lua la ea un ceai şi o bucată de pîine cu unt.

Sosisem imediat după unsprezece şi jumătate. La două tot mai şedeam în cercul de lumină al abajurului din plafon brodat cu fluturi, povestindu-i despre audierile din ziua aceea, şi căutînd să ghicim împreună cine oare — şi de ce oare — şi cum să fi putut oare să-l urască pe Hannes şi să-l sugrume.

La încercările mele de a schimba subiectul, doamna Bornschein nu s-a prins. Era încăpăţînată ca o muscă ce ţi se aşază mereu pe faţă cînd vrei să adormi. Aşa încît încet, încet, ajunsesem într-o stare de uşoară prostraţie.

Începusem să văd fantome. Ciinii de porţelan căpătau deodată chipul comisarului Wust, al procurorului şi mereu, mereu al lui Hannes Pohl. Dădeau din cap şi clipeau din ochi cînd îi priveam. Şi nu puteam face absolut nimic altceva decît să mă uit la ei, fiindcă în fiecare colţ al camerei, pe fiecare consolă, pe fiecare măsuţă, în fiecare vitrină erau cel puţin două sau trei dintre animalele astea neroade.

Conversația se învîrtea mereu în cerc, ca un șoarece care a căzut într-o găleată. Eram atît de obosit, că ar fi fost prea obositor să-mi ascund oboseala. În fine, cînd mi-a căzut capul pentru a doua oară în piept, a observat și buna doamnă Bornschein și mi-a permis să ies din cercul grijii ei materne și al fricii ei femeiești.

Am pornit dibuind pe coridor spre odaia mea și n-am mai avut răgaz nici măcar să-mi pun pantalonii pe suport — mi-am lepădat lucrurile pe un scaun și m-am prăvălit în pat. E de mirare că am mai fost în stare să închid ochii.

Împărțeam Teatrul orășenesc împreună cu alte două companii. Una era așa-numita „Companie locală", o trupă de șase actori și actrițe care, împreună cu amatorii, jucau piese în dialectul de nord, mai mult comedii și farse — deseori foarte drăguțe și realmente comice, pe cît înțelegeam eu ce se vorbea. Cealaltă era o „Direcție pentru concerte", care organiza grupe de varieteu, concerte ale unor orchestre mici, seri de muzică de cameră, conferințe (spre exemplu, „Despre influențele budismului asupra literaturii occidentale", sau alte asemenea nerozii) și seri de recitări.

Fiecare dintre cele trei formații — noi, „Compania landului", „Compania locală" și „Direcția pentru concerte" — avea în folosință temporară aproximativ o treime din încăperile clădirii Teatrului orășenesc. Noi jucam de cele mai multe ori duminica și marțea, din cînd în cînd și lunea, pe frumoasa scenă mare, „Compania locală" monopolizase vinerea, iar joile care i se cuveneau le folosea adesea numai pentru repetiții pe scenă. „Direcția pentru concerte" organiza regulat miercurea una dintre „micile seri" — ceva de soiul conferinței pomenite mai sus (și atunci se aflau cel mult treizeci, patruzeci de persoane în fața podiumului) — iar sîmbăta o drogea cu „marile seri", cînd — dacă venea, spre exemplu, un nea cutare de la televiziune și debita atît de îndrăgitul comic vulgar — sala era totdeauna plină pînă la refuz.

Citeodată se iscau mici frecușuri între cei trei beneficiari ai Teatrului orășenesc — de cele mai multe ori din

cauza termenelor ori din cauza banilor pentru electricitate, curățenie, ori mai știu eu ce.

În general însă această coexistență mergea fără fricțiuni și fără dificultăți. Noi cei de la ansamblul Companiei landului (adică mai ales actorii) încercam să ne punem bine cu domnul Zander, șeful și patronul „Direcției pentru concerte", fiindcă ne oferea cutare sau cutare posibilitate să cîștigăm ceva mărci suplimentare. El organiza lecturi în școlile districtului, el mijlocea la toate organizațiile posibile seri „Wilhelm Busch" ori „Rainer Maria Rilke", el avea relații la Clubul popicarilor, la Uniunea micilor grădinari, la marile întreprinderi și la toate partidele de stînga și de dreapta — la ale căror festivități era obiceiul să se organizeze „seri de varietăți" ori alte întruniri cu comperi, comici, cupletiști ori interpreți de poezie. Ca toată lumea mă feream și eu să am neplăceri cu Zander.

Ce-i drept, pentru mîncare nu se prea punea problema unui cîștig suplimentar recitînd versuri de Rilke la asociațiile de femei, iar ca povestitor de anecdote la petrecerile între bărbați, de asemenea nu eram foarte apt — uneori însă erau de pictat reclame, alteori de făcut piese de decoruri mobile pentru vreun show, alteori de decorat o sală pentru Crăciun ori pentru carnaval, iar Zander era peste tot amestecat și peste tot încheierea contractelor depindea de bunul lui plac.

Sîmbăta aceasta, ca deseori sîmbăta, nu jucam. La Teatrul orășenesc avea loc o demonstrație de magie — urma să se producă un oarecare Melachoni sau Vellasini — cunoscut din filme și de la televiziune. Trupa lui era formată exclusiv din somități despre care eu încă nu auzisem vreodată ceva — dar totdeauna se întîmplă așa. Pe afișe, „Eva Evastro" de la Tivoli din Copenhaga, „Paola Veronese" de la Comedia grande din Florența, „Willergirls" din Londra... și așa mai departe, dar eu îi vedeam pe bieții cabotini coborînd nedormiți și subalimentați din rabla lor de autobuz și căutînd în oraș un restaurant ieftin, unde să poată sta la căldură fără să consume cine știe ce pînă la reprezentație, în timp ce prestidigitatorul, cumulînd totodată și funcția de director, își parca în scuarul din

fața celui mai renumit hotel Opelul cu feluriite etichete lipite peste tot, arătînd astfel cît de mult a călătorit posesorul lui, și acolo, la un coniac și o cafea, urma ciorovăiala cu domnul Zander cu privire la lichidarea socotelilor, biletele rămase nevîndute, reclama proastă, chiria ridicată a sălii și cheltuielile pentru încălzire și personalul sălii.

Așadar eram liberi, căci sîmbăta doar rareori puteam să jucăm în exterior, fiindcă în orășelele și satele din zona unde ne desfășuram activitatea, sălile și scenele erau închiriate pentru dans, baluri ale pompierilor, baluri mascate ale asociațiilor corale și alte distracții populare. Aceste sîmbete libere erau pentru mulți dintre noi — de la decanul de vîrstă pînă la stagiară — ocazii binevenite de a părăsi orașul — un oraș de cincizeci de mii de locuitori, destul de trist — pentru a mai acumula în orașul cel mare, situat la o distanță de două ore, o fărîmă de „cultură", pentru a vizita un prieten — ori o prietenă.

În orice caz trebuia să evadăm, să evadăm din străzile orășelului nostru, unde fiecare al treilea băiat de prăvălie sau fiecare a doua vînzătoare se roșea de emoție cînd unul dintre noi cumpăra un sfert de lebăr. Cel căruia Zander nu-i dădea ceva de lucru ori pleca, ori se ascundea la el acasă, dormind, citind și alinîndu-și — cu ajutorul minunatului rachiu dublu distilat, produs al acestui land, care îți creează o splendidă stare de euforie, fără să iște dureri de cap — mînia surdă împotriva sorții ce-l obliga să joace în teatrul acesta.

Și Hannes își petrecea sîmbetele aproape totdeauna acasă, adică în odaia lui, la doamna Bornschein, și lucra, își lărgea repertoriul, învăța roluri noi, îmi distrugea nervii cu exerciții de dicțiune. Cel mult dacă ședea seara la mine pe canapea și-mi ajuta să golesc o sticlă din aceea tetragonale.

Zander îl aprecia extraordinar de mult pe Hannes Pohl ca recitator de versuri din Schiller în școli, mai ales la clasele superioare ale școlilor de fete. Mai demult Hannes făcea acest lucru aproape în fiecare sîmbătă dimineața. De cînd însă avea clubuc la radio se debarasase puțin de angajamentele oferite de Zander și numai ocazio-

nal recita în fața elevelor emoționate din ultima clasă *Cîntecul clopotului* sau *Mănușa*.

Singurii care nu făceau parte sub nici o formă din „Circul Zander" erau Ferdinand Hoch și Gisela.

Ferdinand Hoch declarase, rece dar politicos, domnului Zander că din principiu el refuză să debiteze poezii în fața bigotelor din Brietz, și că n-are nevoie să-și vîndă sub preț talentul — „Și asta, stimate domn, spusese el (conform legendei), este totdeauna cazul cu onorariile pe care sînteți dumneavoastră dispus să le plătiți".

Hoch nu era niciodată sîmbăta acasă — dar nici nu se ducea în marele oraș. Încă dis-de-dimineață se urca în micul și elegantul lui automobil sport — gurile rele afirmau că i l-a cumpărat o voluminoasă văduvă de fabricant de mezeluri; de asemenea nu era explicabil din ce fonduri întreține el acest obiect scump — și pleca.

Ferdinand Hoch, care fusese angajat la noi ca bonvivant, și care făcea parte de patru ani din ansamblu, proceda totdeauna după toane. Era — după împrejurări — extraordinar de amabil, de un farmec, chiar dacă întrucîtva învechit, care te subjuga, aducînd puțintel a Viena, puțintel a sfîrșitul secolului trecut și puțintel a Oscar Wilde și a cazinou pentru ofițeri de modă veche. Totdeauna era penibil de corect îmbrăcat, totdeauna se simțea în jurul lui miros de iuft și o boare de Jockey și între ceilalți membri ai ansamblului, îmbrăcați pestriț și bătător la ochi, el arăta ca o stăncuță între papagali. Nu credeam că e homosexual, deși unii așa șușoteau. Nu credeam nici că se lasă întreținut de o văduvă de fabricant de mezeluri ori de alte văduve. La drept vorbind mă și interesa prea puțin ca să ajung să mă întreb de unde are bani și din ce trăiește astfel. N-aveam nici un fel de contact cu el. În cele două sau trei dăți cînd mă luase în automobil dintr-o sau spre o localitate de escapadă, purtasem conversații banale despre cai-putere, colegi sau spectacole.

Era indiferent, puțin vorbăreț, oarecum săritor, numai uneori avea un mod rece și tăios de a te ține la distanță, că-mi venea să strig ceva ordinar — „căcăciosule!" sau „vezi să nu te baligi pe călcîie!" sau ceva asemănător — numai ca să văd cum ar reacționa.

În ceea ce o privește pe Gisela Eggers, ea primise o dată, la început, de la Zander un angajament pentru sîmbătă. Trebuise să citească la Niedermoordorf, una dintre cele mai sumbre localități din cîte cunosc, la asociația locală a sătencelor — la care, după aparențe, începuse să bîntuie pe neașteptate morbul culturalizării — cu ocazia unei după-amieze cu cafea și prăjituri, nuvela *Iezerul albinelor* și poezii de Theodor Storm.

Citirea nuvelei mersese oarecum ușor — cîteva dintre femei chiar plînseseră — dar după aceea s-a servit cafeaua, au fost tăiate torturile cu cremă și din această cauză s-au dus pe apa sîmbetei delicatele versuri ale lui Storm.

Cînd era trist, sătencele chicoteau ; cînd era vesel, nu ascultau ; valurile conversațiilor lor acopereau strădaniile Giselei de a citi versurile. A întrerupt recitarea, dar nici una dintre auditoare n-a observat.

Către ora opt seara, Zander găsise o Giselă cu totul scoasă din sărite, care, strîngînd cu putere în brațe volumul lui Theodor Storm ca pe un colac de salvare, ședea buimăcită în fața unei farfurii cu bucăți de tort îngrămădite una peste alta, a unei cești de cafea rece și a unei adunări de sătence, care cîntau de te asurzeau (...de ce este Rinul așa frumos...).

Venise s-o ia. Pe drum, în automobilul pe care, după cum îi adusese Giselei la cunoștință, îl echipase cu scaune rabatabile, managerul a vrut s-o consoleze în felul lui pe femeia încă zguduită din cale-afară.

Asta a pus vîrf la toate și se vede treaba că l-a pălmuit zdravăn, fiindcă Zander n-a venit patru zile la birou, iar într-a cincea ochiul încă îi era încercuit de o dungă galben închisă. Cu aceasta „legăturile de afaceri" s-au întrerupt pentru totdeauna, firește. Gisela își petrecea sîmbetele libere, vara pe orice timp, pe plaja Mării Nordului, unde se poate ajunge într-o oră cu autobuzul, iar toamna, primăvara și iarna cu plimbări fără sfîrșit, de una singură, prin păduri și mlaștini acoperite de zăpadă, și — după cum pretinde cineva că a văzut-o — fredonînd.

Asta cu n-o pot confirma ; într-adevăr am întîlnit-o o dată toamna trecută, cînd într-o sîmbătă rece dar însorită ieșisem, plin de avînt, să pictez — dar atunci nu fre-

dona. Şedeam pe un drum de ţară şi spaculam frumuseţile culorile pe pînză, cînd două mîini de femeie, calde şi mirosind a ghimbir, mi-au acoperit ochii pe la spate. Neputînd ghici cine este, prevăzător, n-am pronunţat nici un nume. Am zis însă : „Dacă ghicesc, mă aleg cu un sărut ?“ Iar cînd stăpîna mîinilor a răspuns : „Da, pe frunte“, am recunoscut-o după voce pe Gisela.

Am primit sărutul pe frunte, am rîs şi trei sferturi de oră ea a stat ghemuită lîngă mine, privind în tăcere. Eram foarte iritat şi am pictat groaznic de prost, fiindcă şi aşa nu pot suporta spectatori — iar dintre cei care mă neliniştesc, sub nici un motiv.

După aceea am mîncat într-o circiumă ţărănească sandvişuri cu şuncă şi am băut ceai. Ea a plecat mai departe, iar eu m-am dus acasă... Melusina...

Simbăta aceea, a doua zi după moartea lui Hannes Pohl, a fost ca toate celelalte. Înainte de prînz am hoinărit pe strada principală, am cumpărat vreo cîteva fleacuri, n-am întîlnit pe nimeni, am sunat la Gisela, dar am aflat de la gazda ei că a plecat de o oră şi că nu se întoarce pînă seara, şi am văzut sosind autobuzul cu „trupa prestidigitatorului“.

Mergeam fără ţintă prin acest oraş urît şi deodată m-am trezit, spre propria-mi mirare, în faţa gării. M-am dus la ghişeu :

— Cînd pleacă primul tren la Olders ?

— Peste cinci minute, a răspuns funcţionarul de după fereastra murdară.

Am cerut un bilet dus-întors, şi funcţionarul m-a informat că ar fi mai bine să iau bilet dus-întors duminical în cazul că m-aş întoarce înainte de luni la amiază. Îmi era cu totul indiferent acest lucru şi puţin îmi păsa de cei şaizeci şi cinci de pfenigi economisiţi cu un bilet dus-întors duminical — am mimat totuşi recunoştinţă şi aprobare. Asta a suscitat chiar o nuanţă de omenie la funcţionarul de la ghişeu şi un zîmbet orgolios a apărut pe faţa lui, ca un cîrnat picant într-un castron cu supă de linte. Nu pot să sufăr supa de linte.

Am cumpărat de la chioşc noile ediţii ale ziarelor locale şi ziarul regional. Două aveau chipul lui Hannes pe

prima pagină. Arăta bine, fotografiile erau excepționale. În tren am citit articolele. În unul eram numit descoperitorul mortului. Ziarul regional avea în foileton un necrolog. Era un panegiric destul de limbut. Se vedea de la o poștă că semnatarul habar n-avea despre Hannes. De unde proveneau informațiile lui în baza cărora își compusese această neroadă tămîiere? M-am înfuriat — însă după aceea mi-a venit în minte că ar fi stupid să mă irit pentru o chestie ca asta.

În fața mea ședea o pereche, să tot fi avut vreo cincizeci de ani. Femeia, care părea că rîvnește la ziarele mele, îi tot șoptea ceva soțului și atîta l-a îmboldit cu cotul îmbărbătîndu-l, pînă ce el și-a luat inima în dinți și m-a întrebat timid dacă aș fi atît de amabil... și așa mai departe.

I-am dat ziarul regional, mi-a mulțumit exagerat și l-a întins soției, care de asemenea a spus „mulțumesc". A citit un răstimp, apoi emoționată i-a arătat bărbatului foaia.

— Poftl? întrebă sceptic bărbatul. Asta este... Nu spuse însă ce este.

— A fost un actor bun! zise femeia, apoi trecu de la știrea morții lui Hannes la fapte la ordinea zilei: Iar o să se scumpească laptele. Hermann, auzi?

— Da, făcu omul aprobînd din cap; dar nu-și termina încă gîndul: De ce să fi fost omorît?

— Cu siguranță că e vorba de vreo poveste de amor, își dădu femeia cu părerea, în lumea artiștilor asta se petrece la tot pasul, făcu ea rîzînd.

Cît de ordinar pot rîde pînă și femeile cumsecade cînd lasă frîu liber fanteziei! După aceea sărăcăciosul schimb de opinii dintre tovarășii mei de călătorie se concentră asupra prețurilor și banilor.

În Olders am luat autobuzul comunal care trecea pe lîngă postul de emisiune. Bătea ora unu cînd mă aflam în fața clădirii lungi și urîte, care odinioară fusese ridicată pentru vreo administrație nazistă, sediul vreunui gauleiter ori ceva la fel de inutil, în stilul acelor ani — prețios, lipsit de gust, cu o amestecătură de simboluri greșit înțelese. Deasupra portalului încadrat de un astragal din gre-

sie roşiatică, încă se mai află pe placa frontală vulturul celui de-al treilea Reich. Zvastica dintre gheare au îndepărtat-o cu dalta — dar pe perete încă se mai văd ca o umbră contururile.

Impresionat de idioţenia crasă a clădirii, aproape că mă aşteptam să găsesc înăuntru un tip în uniformă, dintre aceia care bat din călcîie, care să mă întrebe răstit ce caut, din ordinul cui vin şi alte asemenea bazaconii — dar am găsit o doamnă tînără şi nicidecum cazonă.

Şedea într-o cuşcă de sticlă, citind — curios că tocmai asta — o revistă de radio ilustrată ; şi-a întors faţa spre mine, după ce a pus degetul pe rîndul unde ajunsese cînd îşi întrerupsese lectura. I-a trebuit un oarecare timp pentru această întoarcere, fiindcă avea o coafură atît de artistic tapată, încît mişcările îuţi erau cu totul excluse.

— Ce doriţi ?

Am încercat să nu mă las impresionat de priveliştea opulentului ei sîn, generos oferită, şi am spus către chipul de porţelan al doamnei că aş dori să vorbesc cu cineva din biroul de distribuire a rolurilor.

Dacă rezolv problema asta cu Hannes, am să mai vin neapărat pe aici, şi atunci am să-mi pun un nas de carton sau ceva asemănător, ca s-o fac să rîdă pe fina doamnă de păr şi porţelan ; tare aş vrea să văd cum plesneşte chitul de pe faţa ei cînd rîde.

— Biroul de distribuire a rolurilor ? făcu dînsa cu un infinit de distins ton nazal. Cred că...

Evident, nu eram destul de bine îmbrăcat ca să fiu demn de deplina ei încredere pentru a fi anunţat.

Ridică receptorul unui telefon alb, îl duse precaut în apropierea eşafodajului de cîrlionţi, în zona unde aproximativ trebuia să fi fost urechea, formă un număr de trei cifre şi mă întrebă cum mă cheamă.

— Jost Ziball, de la Teatrul orăşenesc Wiehafen, am răspuns cu respectuos.

Cînd după trei, patru semnale sonore s-a auzit o voce de bărbat, doamna de porţelan spuse cu o voce de flaut :

— Ah, chiar dumneavoastră sînteţi, domnule von Ruhla ? Este aici un domn Ziball de la Teatrul orăşenesc Wiehafen, care doreşte... da ?... mulţumesc !

Puse receptorul în furcă, mă îndrumă cu o largă şi armonioasă mişcare a braţului spre un lift din fundul holului şi, în timp ce eu îi priveam fascinat unghia arătătorului, lungă cît un cuţit de tăiat cartofi şi vopsită argintiu, zise :

— Etajul doi, camera 231. Aveţi noroc, în general nu e nimeni acolo.

I-am mulţumit doamnei şi m-am dus sus. Pe uşă scria : Sectorul VI, von Ruhla. Anunţaţi-vă la camera 229. Ca german disciplinat, am bătut întîi la camera 229. Acolo însă nici un semn de viaţă, aşa că m-am întors şi am bătut la însăşi uşa contelui — ori poate doar baronului. Din nou eram în situaţia delicată de a nu şti cum să mă adresez.

Domnul von Ruhla nu arăta deloc a baron — purta un pulover gros, tricotat de mînă, şi citea.

— Apropiaţi-vă şi luaţi-vă fotoliul de colo, e cel mai comod, spuse el. Scuzaţi-mă că nu mă ridic, tocmai mi-am descătărămat piciorul — benzile protezei string. Se schimbă vremea. Cu ce vă pot fi de folos ?

— Numele meu este Ziball, am zis eu cam ulult de primirea sinceră şi fără fasoane, la care nu mă aşteptasem.

— Ştiu, cunosc decoruri de-ale dumneavoastră — foarte drăguţ cel de astă toamnă pentru *Slugă la doi stăpîni* — dar nu pot să-mi imaginez ce vă aduce aici

— În legătură cu Hannes Pohl. N-aţi citit ?

— Nu, ce ?

Luai ziarul de pe biroul lui şi-l deschisei la pagina unde era ştirea despre asasinarea lui Hannes.

— Uf ! exclamă von Ruhla după ce aruncă o scurtă privire asupra articolului — şi o făcu cu un ton care sublinea orice exteriorizare a compasiunii.

— Vreau să ştiu cine a fost asasinul ! zisei.

— Nu e asta treaba poliţiei judiciare, domnule Ziball? replică el cumpănind lucrurile.

— Da — firește, *recunoscut eu, dar ei sînt pe un drum greşit*, cred. Mă suspectează puţin chiar pe mine. Mă mir că am putut veni nestingherit încoace. Foarte greu poţi să le explici că greşesc — fiindcă n-au nici cea mai slabă idee despre noi, oamenii de teatru, şi nici despre Hannes Pohl. Dacă eu găsesc un indiciu, capătul unui fir roşu,

cred că atunci cei de la poliția judiciară au să meargă pe el mai departe, dar trebuie ajutați să dea de capătul firului.

— Hm, mormăi von Ruhla, poate să aveți dreptate — și credeți că dați aici de fir ?

— Poate. Pohl a lucrat deseori în ultimele luni la dumneavoastră. După cîte știu chiar de la el, dumneavoastră l-ați distribuit într-o serie de emisiuni pentru care de șase, șapte săptămîni se fac repetiții și înregistrări... s-ar putea deci ca aici să existe un punct de...

— Un moment, mă întrerupse von Ruhla. Privindu-mă cu ochii îngustați repetă : Un moment, domnule Ziball... în ultimele săptămîni Hannes Pohl n-a lucrat la noi. Plănuiam într-adevăr să-i dăm un rol de comedie, dar asta abia peste paisprezece zile s-ar fi putut decide. Pohl a fost aici ultima oară... așteptați puțin... făcu el răsfoind într-un registru pe care-l scoase din sertar, da, iată, ultima oară a fost aici acum trei luni... al doilea crainic într-o emisiune despre Islanda ; 26 ianuarie — priviți aici ! zise el întinzîndu-mi registrul peste birou.

Birtul în care am nimerit mirosea a grăsime de friptură rece, a bere trezită și a fum stătut de țigară. Un soclu de ulei oliv de înălțimea unui om făcea înconjurul întregii încăperi, accentuînd atmosfera intimă. Fața de masă în carouri vinețiu servea unei familii de muște ca teren de joc. Hazul era că se luau la întrecere totdeauna exact de-a lungul liniilor și evitau capacele de bere lipicioase, fapt pentru care aveam deplină înțelegere.

Birtășița ședea impasibilă în spatele tejghelei. Numai ochișorii negri de smoală alergau ca niște gîndaci de bucătărie agitați, de colo, colo, între pomeți. Aparatul de bombardat zgomote din perete behăia muzică de operetă.

O fată, căreia în ciuda celor șaptesprezece ani ai ei îi dădeai treizeci, mi-a adus al doilea rachiu dublu.

Rachiul este pretutindeni bun. Poate ar fi fost bine să mănînc ceva, dar n-aveam poftă de mîncare nici de doi bani. Al doilea pahar mi-a înfășat șocul primit la radiodifuziune într-o pătură călduroasă de lînă — imediat mi-a fost mult mai bine. Lîngă ușa cu inscripția TOALETA era un joc automat. M-am dus într-acolo ca să fac ceva.

Scotocind în buzunarul pantalonilor după portmoneu, am dat cu degetele de bilet :

BAGĂ DE SEAMĂ, POHL ! ÎNCETEAZĂ CU ISCODIRILE ! ALTFEL DAI DE DRACU !

Jocul automat zornăi, scoase un semnal sonor şi scuipă opt monede de zece pfenigi în talerul de metal.

Se părea că azi am un firicel de noroc.

— Vă rog, pot să telefonez ?

Birtăşiţa înceuviinţă din cap, arătînd cu andreaua de tricotat spre uşa în faţa căreia mă aflam, după care începu să se scarpine cu ea pe sub claia coafurii sale de o coche-tărie pe cale de dispariţie.

Coridorul în care am intrat, luminat de un bec fără abajur, era plin de lăzi cu sticle goale de Coca-Cola şi mirosea a lături şi a latrină. Pe o etajeră, un telefon public, sub care atîrna o carte de telefoane. Căutai numărul informaţiilor şi-l formai.

— Informaţiile, aşteptaţi, vă rog ! răspunse automatul — o voce de femeie.

Repetă acest lucru de unsprezece ori. În acest timp mă uitam cum la capătul coridorului o pisică se lingea pe pîntece. În sfîrşit, apăru operatoarea.

O rugai să-mi spună numele abonatului cu numărul 13.05.27 şi pusei şi discul sonor.

Domnişoara a fost drăguţă. Mi-a spus că n-are voie. Dar eu îi îndrugai nişte minciuni, cum că serviciul mandate de la poştă mi-a comunicat numărul cu rugămintea de a suna, şi aş vrea să ştiu cine răspunde.

— Poate nici n-am să telefonez — înţelegeţi, scumpă domnişoară ? zisei încercînd să las impresia că ar fi vorba de un secret dulce.

Cu „scumpă domnişoară" am nimerit la ţanc şi telefonista îmi spuse să am răbdare un moment. Apoi reapăru vocea ei, comunicîndu-mi că abonatul este trecut doar cu numele A. Silbberfoot.

— Un nume aparte, dar nu-mi spune absolut nimic, mărturisii eu şi folosii situaţia favorabilă ca să întreb imediat şi de adresă. După un repetat „scumpă domnişoară" o aflai şi pe asta : Grosse Bergstrasse 26.

Am mulțumit, am pus receptorul în furcă și m-am întors în birt. Între timp se făcuse ora trei. La radio începea ora copiilor. Crainicul vorbea de o feerie după fraţii Grimm : „Să învețl ce-i frica de la unul care s-a fript". Mi-a venit așa, deodată, să rîd tare, ceea ce în mod vizibil a înfricoșat-o pe birtășiță. Am plătit și am întrebat unde se află Grosse Bergstrasse. Birtășița mi-a explicat cu o voce care suna a tuberculoză laringiană — dar nu putea fi așa ceva, n-ar fi primit licență pentru circiumă.

Începuse să plouă, prin urmare fumul de ieri din hornuri făcuse o falsă profeție, încă nu ploua prea tare, dar cernea cu acea constanță pătrunzătoare care ajunge repede pînă la piele — ca întrebările copiilor de cinci ani. Orașul era destul de liniștit, monotonia obișnuită a zilei cufundată în somn, iar viața de amuzament — în caz că exista aici ceva de acest gen — aștepta întunericul.

Mergeam pe lîngă zidurile caselor, dîndu-mi osteneala să-mi pun ordine în gînduri. Prin urmare Hannes Polii avusese o combinație — probabil o fată ori o femeie despre care nimeni nu trebuia să știe ceva. Toți fusesem convinși că merge o dată sau de două ori pe săptămînă la radiodifuziune. Totdeauna plecase cu trenul de unsprezece, și de cele mai multe ori către ora cinci era înapoi. De vreo cîteva ori, cînd avusese legătură bună de la Olders, venise direct în localitatea unde jucam în ziua aceea. În cazul că amintita combinație a lui Hannes era o femeie, se potrivea... În timpul zilei bărbatul nu era acasă ; Hannes, chiar și în serile în care nu juca, se întorsese, și simbăta nu pleca niciodată. Dacă la mijloc era o femeie, trebuia să fi fost atît de înnebunită după el, încît nu se temea de nici un risc, ceea ce puteam înțelege, fiindcă Hannes fusese un șrengar atrăgător. Afară de asta tipa dispunea pesemne de finanțe, fiindcă în ultimele săptămîni Hannes avusese mereu bani — mai mulți decît pe vremea cînd, din cauza cravatelor scumpe, îl luam peste picior. Povestea însă avea un cîrlig. Nu puteam crede că Hannes se lăsa plătit pentru serviciile sale. Atunci, de unde banii ?

Mi-am adus aminte că nici procurorului și nici comisarului Wust nu le spusesem ceva despre bani. Și nici nu erau sume mari care să bată la ochi, iar fiindcă Hannes avusese colaborări la radio — cum crezusem eu — părea

de fapt foarte normal ca el să aibă mai mulți bani decît gajurile primite de la Compania landului.

Am ajuns într-o piață al cărei centru era împodobit cu o biserică. Era drăguță, aproape pur romanică și de proporții realmente frumoase. O cunoșteam, ba chiar fusesem și înăuntru ca să văd frescele de deasupra galeriei și a altarului.

În fața bisericii se aflau vreo două duzini de bărbați în haine închise, cu flori la butonierele raglanelor și costumelor. Aproape toți aveau umbrele și se postaseră între portal și bordura trotuarului, lîngă care se afla un șir de trăsuri. Vizitiii aveau pelerine largi și jobene gri-argintii. Caii, cu coamele și cozile împletite cu flori, stăteau cu capetele plecate în burniță.

În momentul în care traversam piața, grupul de bărbați cu umbrelele deschise începu să cînte „Cu credință condusă..." ; între ei era un tenor cu voce cam pițigăiată, care scotea din gîtlej cît îl ținea gura un tremolo supărător.

Vreo douăzeci, treizeci de copii, stînd între tot atîția maturi curioși, de-a dreapta și de-a stînga ușii bisericii, strigau : „Ura !" și „Trăiască !" — ceea ce aducea serioase prejudicii asociației corale bărbătești.

Jobene, costume negre, rochii de seară, buchete de flori, fețe îmbrăcate în alb, cu părul desfăcut larg pe umeri, coronițe de flori pe cap și coșulețe cu flori în mînă, doi fotografi și iar jobene și haine de sărbătoare se scurgeau din biserică și, așezîndu-se pe două rînduri, încadrau perechea mirilor care, flancată de o doamnă în lacrimi și de un domn zîmbind încurcat, ieșea din biserică.

Trecînd prin fața lor am observat că cea care fusese cununată era o fată foarte drăguță. Pe bărbatul de lîngă ea l-am găsit cam nerod — dar asta nu contează, fiindcă eu totdeauna consider că partenerii fetelor frumoase sînt nerozi și nepotriviți.

Primul colț de stradă m-a despărțit de scena aceasta și am revenit la oile mele. Strada pe care mă găseam era chiar Grosse Bergstrasse. Era puțin în pantă și jos se strîmta prea mult, era prea veche și cu prea multe cotituri. Mirosea din ce în ce mai mult a nămol și a catran.

Printr-una din străduțele care dădeau în ea din dreapta am văzut catargele și bigele unui cargobot.

Olders are un port fluvial de mărime mijlocie, unde de cele mai multe ori se transbordează produse brute din Scandinavia, lemn, piei, minereuri și din cînd în cînd și mărfuri de peste mări, grîne, ceai, cafea, fructe din țările sudice. Portul este foarte pitoresc; de multă vreme îmi propusesem să pictez acolo — dar pînă acum rămăsesem doar la intenții.

Pe străzile și ulițele din apropierea portului sînt pe puțin o duzină de localuri de noapte lamentabile, unde damele care fac striptease și animatoarele sînt de un șarm atît de șters, că numai în caz că a trebuit să stai zece săptămîni la bord le poți acorda atributul de „sexy". În rest, în colțul acesta sînt numai birouri, depozite și prăvălii pentru vînzări și cumpărări de antichități, suveniruri ori pur și simplu boarfe.

Am găsit numărul 26 — deteriorat de intemperii — pe o clădire de cărămidă roșie, a cărei fațadă păstra ceva din timpurile bune de odinioară, un aer de patricianat și fală hanseatică. Deasupra porții, dintr-o lucarnă, încă mai atîrna un troliu, și nu m-aș fi mirat deloc dacă în acel moment un furgon cu pereți înalți, tras de patru cai îndesați, ar fi ieșit hodorogind în stradă. N-a ieșit însă decît un băiat pe o trotinetă.

L-am oprit și l-am întrebat dacă în casa aceea locuiește cineva cu numele Sibberfoot. Puștiul s-a uitat la mine, a arătat cu mîna către întunecoasa casă a scării din dreapta porții și a plecat mai departe pe trotinetă. Atunci am descoperit la intrare niște plăci cu nume de firme — „Mațe și mirodenii", „Armări de nave", „Aparate de copiat", „Comerț angro de săpun", „Bunuri imobile" și tocmai sus, la etajul V, „Importuri din Orient, A. Sibberfoot".

Căutînd comutatorul luminii de pe scară, am găsit chiar și un buton, care însă nu funcționa, așa că pînă la urmă am început să urc scara îngustă și murdară la lumina sărăcăcioasă ce pătrundea pe ferestrele laterale înnegrite de funingine. În văgăuna asta a scării mirosea a igrasie, a cafea de mali și a pisici. Clădirea părea că nu mai adăpostește nici ființe de om — poate că în man-

sardă se mai găsea o locuință pentru portar — la etajele de jos în orice caz era o liniște de moarte. Am renunțat la speranța că voi întîlni pe cineva la Sibberfoot și mi-am reproșat că n-am telefonat pur și simplu. Dar n-aș fi știut cum să explic telefonul — după cum nici acum încă nu știam cum să explic sosirea mea, presupunînd că într-adevăr era cineva acolo.

La fiecare palier apăsam pe buton în speranța că în întunericul tăcut și întrucîtva lugubru s-ar face lumină, fiindcă lămpi erau — numai că, evident, ele nu funcționau după terminarea orelor de serviciu. La etajul cinci, dintr-un gang îngust, se făceau trei uși. Mi-am aprins brîcheta și la cea din mijloc am descoperit o plăcuță de email pe care sta scris „A. Sibberfoot".

Am bătut și în aceeași clipă înăuntru a început să latre un cîine. Lătra cum încă nu mai auzisem niciodată : de trei ori „ham !", apoi un chelălăit lung, din nou de trei ori „ham !" și același chelălăit ciudat la urmă. Altminteri nu se auzea nimic.

Am bătut încă o dată — lătratul s-a repetat, dar afară de asta nici o mișcare. Am dibuit după clanță, ușa a cedat și am întredeschis-o puțin. Dinăuntru a năvălit o fîșie de lumină rece de neon, care a tăiat ca un cuțit întunericul din gang.

În coridor, sta cîinele tremurînd. Era un grifon mic, din soiul acela despre care se spune că au mult curaj. Asta însă nu arăta curajos, ci copleșit de groază, făcea o impresie deplorabilă. Mă privea cu capul înclinat într-o parte. Cînd am deschis ușa mai mult, s-a dat un pas înapoi și a început să mîrîie și să schelăune.

— Alo ! strigai eu.

Cîinele tresări și lătră. Nici o mișcare — nu se auzeau nici pași, nici voce. Mă ghemuii și mă adresai cîinelui.

— Ce e, cățelușule ? zisei cu ton liniștitor. De ce tremuri ? Ești singur-singurel aici ?

Cîinele se așeză clipind din ochi și lăsă să-i atîrne din bot, ca o flamură, un vîrf de limbă roză.

— Ei — și acum, vino încoace ! continuai eu întinzîndu-i mîna. Vino, javră mică, și spune-mi unde este stăpînul tău !

Cîinele nu veni, cu toate că într-adevăr aveam intenții bune și în voce pusesem atîta doză de mîngîiere că ar fi adormit o întreagă școală de surori de ocrotire. Mă dureau gambele stînd ghemuit, așa încît mă ridicai, ceea ce-l determină pe cîine să-și înalțe bruse, din nou neînerezător, pleoapele și să-și retragă vîrful limbii. Închisei ușa coridorului și începui să privesc în jur.

Lumina de neon, fără umbră, inunda coridorul atît de tare, că puteam deslușî pînă și scrisul cu înfloriturî de sub cromolitografia neînrămată, prinsă în ținte pe un perete, la cinci, șase metri depărtare. Tabloul reprezenta în culori îngrozitor de dulcege un drum de țară tunisian. Nimic nu lipsea : caravana de cămile, palmieri, colibe de pămînt, o fîntînă în jurul căreia erau adunate femei cu văluri purtînd ulcioare mari de lut, copii zdrențăroși în chip pitoresc — în fundal, pustiul, galben intens, sub un cer albastru ca cerneala pentru școlari. „Viața la țară în Kairouan" scria dedesubt.

Pe coridor nu se vedea nimic altceva. Pardoseala de scînduri putrede era acoperită cu un linoleum pe care ieșea în evidență, în contururi negre, denivelarea scîndurilor. În dreapta coridorului se făceau două uși. Aveau geamuri opace. Dincolo de ele era întuneric. Una, cea din stînga, era deschisă de un lat de palmă, și astfel am putut vedea înăuntru speteaza unui scaun răsturnat. Mirosea a praf de birou, a ceară de parchet, a tutun oriental și a cîine. Era o liniște teribilă. Doar la mari intervale se auzea un ușor zgomot de parcă picura ceva. Cîinele zgîria cu lăbuța. Mă dusei la ușa stîngă și o dădui de perete.

Pe un birou negru zăcea prăbușit un om. Dintr-o rană ce străbătea ceafa chelă se prelingea foarte lent sînge. Pe mapa de birou din piele se formase o baltă. Îmbibată complet, sugativa verde se înnegrise, dar nu putuse absorbi marea cantitate de sînge, astfel încît acum el picura în stropi grei, pe lîngă telefon, pe pardoseală. Jos, de-a lungul unei crăpături în scîndură, se formase un șiroi care se pierdea sub birou.

Paralizat la început de ceea ce vedeam, am vrut să sar ca să întorc omul cu fața în sus. Dar vechea mea educație profesională a acționat ca o frînă. „Nu atinge nimic !"

Cursese şi prea mult sînge ca să mai poată fi vorba de salvare. Ciinele se lipise de picioarele mele şi schelălăia.

M-am aplecat la nivelul tăblicei biroului ca să văd faţa mortului. Avea aproximativ şaizeci de ani — poate chiar mai mult — purta ochelari, acum agăţaţi pieziş între frunte şi ureche, şi a căror ramă se rupsese în cădere. Avea o mustaţă tăiată englezeşte. Mîinile, cu palmele întoarse în sus, larg desfăcute lîngă el, ca şi cînd nu ar fi fost ale lui, erau împodobite cu multe inele, neobişnuite şi de fapt cîtuşi de puţin inele bărbăteşti. Stînga era întinsă către telefon, dar ajunsese prea tîrziu la el. Cu excepţia scaunului răsturnat, nu exista nici un semn de luptă. Asasinul deci trebuie să fi fost ori o cunoştinţă a mortului, ori să se fi furişat neobservat şi — stînd probabil în nişa dulapului din spatele biroului — să fi aşteptat prilejul de a da lovitura mortală, fără ca înainte să fi fost văzut.

Ba nu, a doua ipoteză cade — fiindcă l-ar fi simţit ciinele ; ori îl cunoştea atît de bine, încît n-a făcut larmă. Am dat ocol mortului. Mergeam în vîrful picioarelor, trăgînd mereu cu urechea afară. Fiindcă dacă sosea cineva în momentul acela, aş fi ajuns în cătuşe.

Îl şi vedeam în faţa mea pe comisarul Wust şi pe procuror şi auzeam întrebarea : „V-aţi specializat în descoperiri de asasinate, domnule Ziball, nu ? — Cum ne explicaţi dumneavoastră oare că veniţi tocmai la Olders, şi aici vă duceţi direct în Grosse Bergstrasse — unde dealtfel n-aveţi nici o treabă — să găsiţi un om ucis, pe care de fapt nu-l cunoşti ? — Şi asta la două zile după ce aţi descoperit moartea colegului dumneavoastră Hannes Pohl !“

Aşa încît m-am strecurat foarte precaut pe lîngă mort în partea încăperii unde era fereastra şi m-am uitat afară. Pe acolo nu putuse intra nimeni. Nu exista scară de incendiu şi nici o altă posibilitate să se urce cineva. În plus, oamenii de afară ar fi văzut cu siguranţă dacă s-ar fi căţărat careva, fiindcă fereastra dădea spre stradă.

Am tras perdelele, am şters bine cu batista mînerele tijelor de lemn pe care pusesem mîna ca să manevrez perdelele. Ferestrele caselor de peste drum erau joase, ce-l drept — dar n-aveam poftă să risc ca, printr-o întîmplare idioată, cineva de dincolo să se urce pe acoperiş şi să mă vadă în camera unui domn care amuţise pentru

totdeauna. Ciinele nu se depărta un pas de mine. Scîncea din cînd în cînd, slab de tot, şi uneori îl apuca iar tremuratul. Tare aş fi vrut să ştiu precis cine era mortul. Probabil era însuşi Sibberfoot, fiindcă această încăpere arăta ca un birou de şef, şi întrucît era după-amiază, am concluzionat că rămăsese să mai lucreze şi în acest timp fusese luat prin surprindere. Sîngele începuse să se închege. Părea să fie mort de cel mult o jumătate de oră. Dacă nu m-aş fi oprit la birt la un rachiu şi la „jocul mecanic", cu siguranţă că l-aş mai fi găsit viu. Poate că ar fi fost într-adevăr salvarea lui — ori eu aş fi fost împreună cu el pe lumea cealaltă. Asasinul părea să nu fi fost nici sensibil, nici plin de menajamente.

Aş fi preferat să scotocesc puţin ca să dau de niscaiva indicii despre povestea asta, fiindcă uneori găseşti totuşi cîte ceva. Dar ar fi trebuit să-l ridic pe bătrîn de pe birou — şi pentru asta nu eram nici destul de curajos şi nici destul de nesocotit. În timp ce stăteam şi chibzuiam, privirea mi-a căzut pe coşul de hîrtii, aflat în dreapta biroului.

M-am aplecat atît de repede, încît bietul căţel s-a speriat din nou şi scheunînd, a sărit brusc la o parte. Ghemotocul de hîrtie gălbuie îmi tremura în mînă — curios, totdeauna îmi tremurau mîinile cînd deschideam aceste bilete. Pe liniile fine, cenuşii, era scris cu litere mari de tipar :

VIN LA TREI ŞI JUMĂTATE. SĂ AI TOTUL PREGĂTIT! NIMIC NOU DE COMANDAT !

Mă uitai la ceas — era patru şi cinci. Poate că-l întîlnisem pe asasin. Ciinele şedea din nou lîngă picioarele mele şi scheuna. Nu mai era nimic de făcut...

Pînă la plecarea trenului mai aveam un sfert de oră, aşa încît am anunţat poliţia de la o cabină telefonică din gară.

— Trimiteţi pe cineva în Grosse Bergstrasse nr. 26, am zis cînd a răspuns poliţistul de serviciu. Douăzeci şi şase, etajul cinci, firma Sibberfoot ! Cel mai indicat lucru este să trimiteţi imediat brigada judiciară !

Şi înainte ca funcţionarul să apuce a spune ceva, am pus receptorul în furcă.

Era ora opt cînd, în sfîrșit, intram, clătinîndu-mă, în casă.

— Aveți o vizită! îmi spuse doamna Bornschein ieșindu-mi în întîmpinare în vestibul.

În camera mea pluteau nori albaștri de fum de țigară. Pe canapea ședea Gisela Eggers. Venea prima dată aici — dar nu mă puteam bucura din toată inima, din cauză că vizita la Sibberfoot și descoperirea făcută acolo îmi intraseră în oase ca o boală. Gisela arăta splendid. Ce-i drept, îmbrăcase iar unul dintre puloverele ei mult prea mari, dar în locul obișnuiților jeans avea o fustă țesută manual. Astfel încît puteam să-i admir picioarele frumoase. Obrajii îi erau roșii și părul răvășit. Cu siguranță că toată ziua hoinărise pe undeva pe afară.

— 'nă, fetițo.

— 'nă, Jost. Te superi că am intrat cu forța la tine?

— Nu — firește că nu! Sînt numai uimit și cam istovit...

— N-am vrut să stau singură acasă, spuse ea dîndu-mi o țigară; pur și simplu mi-e teamă, știi — și după film nu mă simțeam bine dispusă — dar dacă te deranjez, plec imediat.

— Nu fi stupidă, spusei înhățînd sticla din garderob și căutînd în zadar un al doilea pahar.

Pînă la urmă am turnat coniacul în paharul de apă și i l-am dat ei.

— Trebuie să bem din același pahar. Dacă mă duc la doamna Bornschein să-i cer încă unul, ne cade pe cap... Hannes venea totdeauna cu paharul lui.

Gisela bău și-mi dădu paharul înapoi.

— De ce ai fost la mine azi înainte de prînz? întrebă ea.

— Voiam să văd ce mai faci. Și de fapt, aveam de gînd să te rog să mă iei cu tine ca să hoinărim împreună — dar cînd am sosit, tu plecaseși.

— Da, păcat!

Deodată m-am simțit mult mai bine. Am luat de pe etajera de cărți cutia de tablă roșie decorată de jur împrejur cu figuri chinezești. Ca de obicei s-a deschis greu, dar pînă la urmă am reușit și i-am oferit Giselei biscuiți cu migdale. M-am așezat lîngă ea pe canapea. Ronțăiam bis-

cuiți și beam cu rîndul amîndoi dintr-un pahar, fumam și mult timp n-am spus nici unul absolut nimic. Savuram plăcerea de a fi aproape de ea și mirosul de parfum de ghimbir care plutea în jurul ei.

— Ești atît de grav, zise ea deodată.

— Da. Am fost la Olders la Radiodifuziune. Hannes n-avea nici un fel de treabă acolo. De trei luni.

— O, Doamne! Ce crezi, unde se ducea mereu?

— Nu știu!

— Ai mai aflat ceva? m-a întrebat după o scurtă pauză.

N-am răspuns nimic. S-a îndreptat din poziția ghemuită și s-a înclinat în jos. Era acum lipită de mine.

— Ce s-a întîmplat, Jost? mă întrebă încet.

Apoi a făcut ceva care m-a descumpănit cu totul. M-a mîngîiat cu o duioșie fără seamăn cu mîna-i caldă, uscată și parfumată, pe frunte, pe obraji, pe gît în jos, lăsînd-o apoi sprijinită pe umăr.

— Nu pot să-ți spun! răspunsei eu cu voce răgușită din cauză că gîtul mi se uscase deodată complet. Nu pot să-ți spun, Gisela! repetai și sării în sus, astfel încît mîna ei căzu pe pernă.

Plimbîndu-mă agitat prin cameră încoace și încolo, băgai de seamă că vorbe stupide ca „în pieptul meu vuiește furtuna" nu erau nicidecum stupide. În mine vuia un uragan de gradul doisprezece. Era prea mult pentru azi.

— Haide, așază-te din nou! mă rugă Gisela.

Dădui ascultător urmare invitației și mă așezai alături.

— Te rog să nu mă consideri un tip care face pe misteriosul, dar nu-ți pot povesti. N-a fost deloc ușor, și chestia asta trebuie s-o țin pentru mine. Tare aș vrea să-ți spun — ca să nu trebuie s-o rumeg singur. Dar nu pot...

— De ce?

Mă întorsei către ea, îi luai capul în mîini și o privii în ochi. Fețele noastre erau foarte aproape una de alta. Vedeam fereastra luminată oglindindu-se în ochii ei.

— Fiindcă te iubesc! zisei.

Apoi o sărutai.

Ea își încolăci brațele pe după gîtul meu. Era grozav!

Afară pe coridor se auzi telefonul.

În ce mă privește, sînt convins că telefonul sună totdeauna în momentul cel mai nepotrivit — numai în dramele de la cinematograf sau de la televizor se întîmplă altfel. Acolo totdeauna exact atunci cînd acțiunea se potențează, telefonează soacra ori rivalul — astfel încît te împiedică să adormi complet.

Ne uitarăm unul la altul, Gisela și cu mine, și amîndoi zîmbirăm în același timp. Gisela își și încreți puțin năsucul. Mă făcuse praf. Fete care-ți zîmbesc după primul sărut pe care li-l dai sînt rare și cu totul remarcabile. Cele mai multe își pleacă privirile, tac și sînt foarte grave. Unele — cele mai proaste — zic : „Ce faci !“ ori ceva asemănător — deși tocmai au aflat precis ce ai făcut.

Am auzit-o pe doamna Bornschein răspunzînd la telefon, apoi venind pe coridor și bătînd la ușă. Gisela se trase decent la o parte.

— Poftiți ! strigai eu.

— Cineva pentru dumneavoastră, domnule Ziball ; am întrebat cine este, dar a mormăit atît de nedeslușit, că n-am înțeles nimic.

— Vin imediat. Mulțumesc !

Am pornit-o pe coridor ; mirosea a buruieni fierte — doamna Bornschein își făcuse ceaiul medicinal. Era întuneric și înainte de a ajunge la telefon, m-am lovit de rastelul pentru umbrele. Într-o zi am să-l bag pe neobservate de-a dreptul în sobă, că prea de multe ori mi-am învinețit fluierele picioarelor lovindu-mă de el.

— Da, vă rog ; aici Ziball, am spus în receptorul care îmi păcănea în ureche ; pe fir se auzea și respirația cuiva; cînd am mai zis o dată „alo !“, o voce suspectă de bărbat a întrebat :

— Domnul Ziball ?

— Da, cine-i acolo ?

— N-are importanță, a spus celălalt, a cărui voce nu puteam s-o identific. Dacă vrei să rămîi în viață, nu te amesteca în afacerea Pohl ! Ai înțeles ?

Un pocnet în receptor. Apoi nimic pe fir.

— Alo ! am strigat iar, nu am mai auzit însă decît bătăile propriei mele inimi.

Am pus receptorul în furcă, m-am repezit la comutator, am aprins lumina, am căutat în mare grabă în cartea

de telefon numărul serviciului de control — dar cînd l-am găsit, am renunțat. Era o prostie să presupui că individul vorbise de la un telefon particular.

M-am dus înapoi în cameră. Doamna Bornschein, rezemată de tocul ușii, conversa cu Gisela. Una dintre ele aprinsese lampadarul. Gisela fuma. Era un tablou pașnic.

— Gata atît de repede ? întrebă doamna Bornschein desfăcîndu-și brațele încrucișate.

Cum am răspuns doar „da, da" și n-am schițat nici un gest de a o invita să rămînă, a plecat. Dezamăgirea i se citea pe spatele — acum curbat. Stînd în picioare, mi-am turnat coniac în paharul de apă pînă la jumătate, l-am golit din două înghițituri și m-am trîntit în fotoliul de lîngă canapea.

— Ceva deosebit ? întrebă Gisela.

Dădui afirmativ din cap, îmi aprinsei o țigară și-i turnai coniac în pahar.

— Spune odată ! îmi ceru ea.

— La telefon a fost asasinul !

Giselei îi căzu paharul din mînă. Licoarea prețioasă se vărsă pe covor și formă o pată întunecoasă care semăna cu un cap de balaur.

— Nu pătează, spusei cînd ea se lăsă în genunchi și vru să usuce cu batista locul umed.

Se ridică, veni la mine, se așeză pe brațul fotoliului, mă cuprinse cu brațul stîng pe după umăr și mă întrebă cu răsuflarea tăiată :

— Cine e ? Ce a spus ? Pentru Dumnezeu, Jost ce a spus ?

— A spus să nu mă amestec dacă țin la viață ! am răspuns și abia atunci, cînd m-am auzit pronunțînd fraza, mi-a fost clară, în toată gravitatea ei, amenințarea.

Mi-au trecut fiori prin șira spinării, ca unuia care scapă doar la doi centimetri de un automobil apărut prin surprindere, în goană nebună, de după colț.

— Jost, dragul meu — dragul meu, dragul meu Jost ! zicea Gisela încet, cu capul sprijinit pe umărul meu.

Îmi treceam mîna prin buclele ei, și cu această mișcare mîngîiam cu totul involuntar cele două imagini care mi se viriseră în suflet : chipul palid al lui Hannes Pohl și bărbatul mort de pe birou.

— Renunță, Jost ! mă rugă Gisela.

Respirația ei mă gîdila pe gît. Am luat-o atunci pe genunchi.

— Dacă într-adevăr ții la mine — te rog, Jost — lasă poliția să facă cercetări !

Simțeam că tremură.

— Nu mai merge, spusei. De azi după-amiază, nu mai merge. Îți istorisesc mai tîrziu de ce. Nu-ți fie teamă !

O sărutai și ea se liniști puțin.

— Pot să te ajut ? întrebă Gisela.

— Poți !

Am respirat adînc, am strîns-o la piept, i-am pus precaut mîna pe sîn, la care ea, închizînd ochii, s-a lăsat să cadă pe umărul meu cu buzele întredeschise și capul dat pe spate.

— Rămîi aici ! Rămîi la mine !

— Rămîn, a șoptit ea.

Eram mult prea îndrăgostiți ca în excursia la Eckelsum să fi putut avea vreun succes. Cînd mă gîndesc azi ce aproape am fost de rezolvarea problemei în acea după-amiază de duminică, mai că-mi vine să rîd. Însă tot ce s-a mai întîmplat după aceea n-a fost din păcate deloc de rîs.

Ziua a început radioasă, cum se cuvine să fie o astfel de duminică de primăvară. Mă trezisem — contrar obiceiului — foarte devreme. Gisela adormise pe brațul meu stîng și pînă m-am trezit, mîna aproape mi se anchilozase. Am mișcat din degete ; erau reci și mă furnicau. Încetul cu încetul, centimetru cu centimetru, mi-am scos brațul de sub Gisela. Ea dormea foarte adînc, respira cu buzele țuguiate — „suflă-n supă", cum zicea mama totdeauna — și arăta atît de dulce, plină de duioșie și visări senine, că nici în ruptul capului n-aș fi vrut s-o trezesc. Brațul însă trebuia să-l scot, dacă voiam să mă scol. Pînă la urmă am reușit fără s-o trezesc.

Am mai stat încă vreo cîteva minute pe marginea patului, privind-o, înainte de a începe să mă îmbrac.

Totul era atît de neverosimil... Iat-o pe Gisela Eggers, Melusina visurilor mele, în pijamaua mea, dormind în patul meu, cinfulită. Nici urmă de acea rece siguranță de sine — parcă se volatilizase ; rămăsese doar o fată afec-

tuoasă și fermecătoare. Pînă la un punct, Waltraud Bury avusese dreptate : bunul Dumnezeu îi dăduse Gisclei toate ingredientele pentru o prăjitură bună ; nu avusese însă dreptate mai departe : nici rețeta de copt, nici cuptorul nu fuseseră uitate. Numai cofetarul lipsise. Mi-a venit să rîd cînd mi-am adus aminte de asta și mă gîndeam dacă asemenea imagini sînt necuviincioase, și m-am oțărît, fiindcă mi se părea că sînt foarte înfumurat. Prostii — ca și cînd era meritul meu că ne iubeam !

I-am acoperit ușurel spatele cu pătura, am învins ten-tația de a o săruta și m-am ridicat. Ceasul arăta orele șapte.

Baia se afla în partea cealaltă a coridorului. Mi-am înghițit înjurătura care-mi stătea-n gît cînd a scîrțîit ușa. Mai tîrziu, dacă Gisela voia să se spele, i-ar fi greu să manevreze atît de încet încît doamna Bornschein să nu observe nimic. Nu eram sigur cum avea să reacționeze buna și bătrîna doamnă. Dar poate că și știa — că doar de cele mai multe ori știa dinainte ceea ce de fapt trebuia să nu afle deloc ori să afle abia mai tîrziu. Cînd m-am întors, proaspăt ras și în buna dispoziție corespunzătoare, Gisela era trează.

A mers strună. Cu șușoteli și șopoteli și frămîntări pentru un lucru de nimic, am ocolit dificultățile, evitînd să fim descoperiți. Către opt și jumătate ne strecuram din locuință hoțește, în vîrful picioarelor, înconjuram în fugă blocul și acolo izbucneam tare în rîs... abia acolo însă, fiindcă ne temusem să nu ne facă doamna Bornschein cumva scandal.

Am servit micul dejun în restaurantul gării și imediat după aceea ne-am urcat în autobuzul care pleca la Ekkolsum. O păcălisem pe Gisela povestindu-i că trebuia să iau niște măsuri în sală, în fața scenei, pentru decorul unui muzical proiectat să se reprezinte acolo. Ba chiar îmi pusesem în buzunar metrul pliant și blocnotesul cu creionul.

— Îmi este absolut egal încotro plecăm, însă în orice caz în afara orașului, zisese Gisela.

Era atît de încîntătoare, că aș fi putut s-o sărut neîncetat.

Autobuzul era gol. Numai un țăran ședea în spate și două fete, care au tot chicotit pînă la Grothsum. Țăranul părea bolnav. Se potrivea cu ziua radioasă și cu buna noastră dispoziție ca nuca-n perete. În Eckelsum a coborît din autobuz tîrîș-grăpiș, gemînd în spatele nostru. Ori era mahmur, ori inima îl dădea de lucru. S-a dus clătinîndu-se în hanul în fața căruia oprisem.

— Lasă-mă întîi să-mi rezolv treaba, Melusino. Apoi facem împreună o plimbare prin pădure, da ? Doar o jumătate de oră am de lucru.

— Da' mama mi-a spus să nu mă duc singură cu domni străini în pădure, zise Gisela mimînd o frică foarte mare.

— Înțeleaptă mamă ! făcui cu intrînd în joc. Însă are să te apere unchiul Jost !

— Bine, unchiulețule, îmi spuse rîzînd, dar eu o întrerupsei :

— Unchiul Jost are voie să zică „unchiul", tu însă nu ai voie să-i zici „unchiule" unchiului Jost, fiindcă atunci face complexul „unchiul".

— Bine, moșule, plec să hoinăresc...

— Stai, urîto — „moșule" e mai îngrozitor.

— Bine, nene — pot să-ți spun „nene" ? Încuviințai din cap și ea continuă : Nene, mă duc să hoinăresc o jumătate de oră prin Eckelsum și să mă uit la vitrinele saloanelor de modă de renume mondial ! și încreținduși într-o clipită nasul, adăugă încet : Iubitule ! iar cînd vrui s-o prind, scoase limba la mine, strigă bau ! și o luă din loc ca o săgeată.

M-am uitat după ea ; lîngă monumentul eroilor din mica piață s-a oprit, și-a scos batista și mi-a făcut semn cu ea. I-am răspuns. Am jucat de la două sute de metri depărtare o scenă de despărțire — ne frîngeam mîinile și unul și celălalt, ne ștergeam lacrimi imaginare și desfăceam brațele a dor nemărginit.

Cînd primii cetățeni din Eckelsum, care ieșeau de la biserică, apărură după colț și începură să se holbeze uluiți la noi, am pus capăt acestei scene de mare expresivitate strigînd încă o dată „iu-huuu !" și izbucnind apoi în rîs.

M-am dus la birtul în sala căruia, o dată pe săptămînă, dădea reprezentații Compania landului. În circiumă erau

vreo cîțiva bărbați care discutau cu însuflețire. Era vorba despre construcția unei șosele, după cît am înțeles.

M-am așezat la tejghea și am cerut soției cîrciumarului, care era ocupată cu lustruirea canelelor de alamă de la butoaiele de bere, să-mi dea un coniac. Înainte de a apuca să-l beau, a venit crîșmarul însuși. Era un tip scund și gras, cu pielea flască, cenușie, cu o umbră albastră pe obraji și cu o proteză dentară cam prea mare, care, atunci cînd vorbea emoționat, îi cădea uneori.

Nu m-a recunoscut imediat, fiindcă ședeam cu spatele la lumină, dar după aceea și-a încrețit fruntea.

— Și dumneavoastră veniți cumva din cauza poveștii cu asasinatul ? mă întrebă cu voce înăbușită.

— Cum vine asta „și" ?

— De vineri, au venit întruna : unii de la poliție și alții de la un ziar. M-au întrebat cîte-n lună și-n stele — că pînă la urmă mă credeam eu însumi un criminal, fiindcă n-am știut să spun ce am făcut minut cu minut între orele cutare și cutare, joi seara. N-am văzut nimic, nimic, nimic — în cazul că și dumneavoastră mai vreți să puneți întrebări !

— Nu, n-am vrut decît un rachiu. Și-acum mi s-a făcut de încă unul. Bei unul cu mine ? întrebai ridicîndu-mi paharul peste tejghea.

— Mulțumesc ! spuse el și umplu două pahare cum o fac danezii, de s-a risipit o groază de rachiu.

— Noroc ! Pentru sufletul răposatului Hannes Pohl.

— Pst ! făcu crîșmarul înainte de a bea — tăceți, domnule ! Îmi alungați clienții ! În ținutul nostru un asasinat nu-i o reclamă pentru un han.

— Înțeles ! zisei oferindu-i o țigară.

Strigat de clienți, el umplu paharele cu bere, ținînd țigara în colțul gurii, și ochiul la care ajungea fumul închis. Asta îi dădea un aer de francuz — doar basca îi mai lipsea. A dus paharele cu bere la masă și s-a întors foarte neliotărît înapoi. Se arăta rezervat față de mine.

— Îmi pare rău că și dumneata ai necazuri cu treaba asta, începui eu prudent. Te-au frecat rău de tot polițiștii?

— Ba bine că nu ! Ne-au stors pe toți ca pe lămîi. Chiar și pe clienții care au fost joi seara în local, cîți mai știam că se aflau atunci aici — fusese o sfîrîială teribilă, ca

totdeauna după teatru. Da, și clienții au fost interogați cu toții. Pînă și profesorul titular și pastorul. Dar nici unul nu-l văzuse pe domnul Pohl. De fapt el n-a mai venit după reprezentație în local. Da, și pe Elsbeth, fata de la bucătărie, au tot întrebat-o mereu, mereu — fiindcă ea trebuia să-l fi observat, ziceau ei, deoarece coridorul care dă din spatele scenei, spre curte, trece doar pe lîngă bucătărie. Dar ea nu l-a văzut — ori dimpotrivă, de mai multe ori — însă nu mai știa sigur. Nu-și vedea capul de treburi, fiindcă nevastă-mea trebuia să ajute aici la scos băutură, trebuia să ungă felii de pîine și să înfierbînte cîrnați. L-a văzut Elsbeth pe unul, dar ăla ar fi fost mai voinic și mai gras ca Pohl, crede ea — da' ce știu eu. Poate doar și-a închipuit — că nici prea deșteaptă nu e. Da, vinee !

Chemat din nou, puse șase pahare de rachiu pe o tavă rotundă, împodobită cu un „șervețel croșetat" de plastic și le umplu dintr-o sticlă de secărică pe toate dintr-o mișcare, fără întrerupere. Mi-am stins țigara și am ieșit.

Coridorul birtului, spoit în verde, în care un maistru zugrav local își manifestase furtunos pasiunile sale artistice sub forma unui model liliachiu deschis, ce arăta ca florile de bilci cu pete, se strîmta într-un gang ; în dreapta lui erau ușile ce duceau în sală. În stînga acestui gang se afla bucătăria, și alături ușa spre curte, iar la capătul extrem patru trepte duceau la o ușă îngustă, prin care ajungeai pe scenă. Ușa era încuiată și m-am așezat meditînd pe treapta cea mai de sus. Chiar acum, în plină lumină a zilei, gangul era destul de întunecos. Seara trebuie să fie întuneric beznă, fiindcă numai în față, lîngă ușa bucătăriei, atîrnă o mică lampă sferică și cu bec mat.

Nu-mi aminteam cum arată gangul seara, fiindcă nu-l folosisem niciodată în timpul reprezentațiilor noastre aici. Ori aveam treabă pe scenă, ori după montare ședeam în față, în local, sau în sală, cînd era vorba de piese noi ori de noi distribuții. În sală însă ajungeai și printr-o ușă care dădea direct de pe scenă.

Afară, în curte, puteai ieși printr-o largă ușă glisantă practicată în peretele din spate al scenei. Prin ea descărcam și decorurile și le încărcam din nou. De cele mai multe ori autobuzul stătea lipit de zidul sălii, în curte.

Şi joia trecută tot acolo stătuse. Hannes Pohl fusese pe scenă pînă la urmă. Mulţumise împreună cu Waltraud Bury, Gisela şi Ferdinand Hoch pentru aplauzele timide — în faţa cortinei, fiindcă totdeauna începeam demontarea de îndată ce cortina cădea pe ultima replică. El nu se demachiase, ca ceilalţi trei. La aceştia nu durase mult, fiindcă toţi patru fuseseră machiaţi doar o idee, pentru accentuarea trăsăturilor, iar pentru schimbarea costumelor n-aveau nevoie decît de puţin timp.

Ferdinand Hoch se dusese primul, în faţă, în local — şi, anume, după cum declara el — prin sală, care între timp se golise. Waltraud Bury şi Gisela îl urmaseră zece minute mai tîrziu. Hoch şi Bury doar luaseră o ceaşcă de cafea şi apoi plecaseră cu automobilul de două locuri al lui Hoch.

Gisela dacă şezuse o jumătate de oră singură la masă, adică singură în mijlocul spectatorilor, care, cu larmă din ce în ce mai mare, se redresau după depresiunea provocată timp de două ore bune de piesa *Cu uşile închise* de Sartre.

Nimeni nu-l văzuse pe Hannes. Noi, pe scenă, n-am băgat de seamă nici unul încotro plecase Hannes, ce ieşire folosise. Demontaserăm decorurile şi le aşezasem, împreună cu cîteva mobile, în remorca microbuzului, care stătea cu oblonul chiar lîngă uşa rulantă. Nu ne uitasem în microbuz nici măcar cînd ne terminasem treaba. Hannes ori era deja mort în microbuzul a cărui uşă rămăsese mereu deschisă, ori crima se petrecuse în timp ce noi, cei patru — Ludwig Hallbaum, cei doi maşinişti şi cu mine — ne duceam în faţă, prin sală, ca să mai luăm la repezeală o bere, înainte de a pleca împreună cu Gisela la Wiehafen.

N-am ajuns la nici un rezultat cu reflecţiile mele. Pe cînd mergeam de-a lungul gangului ca să ajung în faţă, din bucătărie a ieşit o fată trupeşă, cu obraji atît de roşii cum nu văzusem încă niciodată — în afara cărţilor de basme. Fata mă privea uimită.

— Eşti domnişoara Elsbeth ?

Ea aprobă dînd din cap. Îşi puse şovăind mîna aspră şi butucănoasă în mîna mea şi clipi nesigur. Ochii ei albaştri spălăciţi, clipind pe obrajii de un roşu aprins, arătau atît de caraghios, că-mi venea să zîmbesc.

— Domnii de la poliție te-au întrebat în amănunțime, domnișoară Elsbeth, începui zîmbind cît mai cordial posibil, căci la cuvîntul „poliție" fata își încreți fruntea și clipea din ochi și mai iute ca înainte. Însă eu aș vrea totuși să te mai întreb ceva despre bărbatul pe care l-ai văzut aici în gang... îmi dai voie?

— Da, da! se bîlbîi Elsbeth.

— Cînd l-ai văzut în gang, domnișoară Elsbeth? întrebai, și cînd începu să mă privească, nepricepînd nimic și clipind des, continuai: Joi seara cînd am jucat aici teatru, vreau să spun. Poți să-ți amintești cînd a fost asta? Eu însumi sînt de la teatru...

— Da, știu, mă întrerupse Elsbeth. V-am văzut jucînd!

— Da? întrebai uimit.

— Da, răspunse fata dînd din cap cu ardoare, data trecută nu, nu. Cu cîteva săptămîni înainte însă, cînd făceați pe hamalul în piesa comică, nu-i așa? Cînd o ia de la gară pe o mătușă din America și nu era ea, ci...

— Exact, intervenii ca să potolesc potopul de cuvinte al fetei, devenită brusc radioasă. Dar cum poți vedea toate piesele, Elsbeth? Nu mai e nimic de făcut în bucătărie seara?

— Ba da, ba da, am de lucru. Da-n timp ce dumneavoastră jucați, totdeauna e liniște, fiindcă toată lumea e în sală, și doar cîțiva în prăvălie. Atunci mă duc dincolo și mă uit din ușa sălii. Ah, cît e de frumos mereu! Cea mai frumoasă a fost piesa cu fata care-l iubește pe domnu' acela fin, fiu' prințului sau așa ceva, și apoi mor cu toții doar fiindcă unu' cu jachetă de catifea i-a turnat pe cei doi doar din invidie. Da, și ce a fost foarte trist, era cum ei atunci beau otrava...

Copleșită de amintiri, Elsbeth începuse într-adevăr să plîngă cu suspine, iar eu mă gîndeam încordat ca să-mi amintesc ce revistă de proastă calitate cărasem aici, pînă cînd, deodată, îmi veni în minte că era vorba de *Intrigă și iubire.*

Trupeșa fată cu obrajii roșii îmi apăreа ca o rămășiță din fericitele vremuri ale chioșcului din grădină. Să mai existe în zilele noastre o naivitate atît de zguduitoare! Cînd chiar în cel mai prăpădit cătun cuvinte ca, spre

exemplu, „sexy" fac parte — grație efectului instructiv al televizoarelor — din vorbirea uzuală !

Înainte ca Elsbeth să fi putut reîncepe descrierea momentului literar culminant al vieții ei, zisei :

— Da, Elsbeth, teatrul este ceva frumos. Ai dreptate. Dar cum ai putut vedea dumneata pe cineva în gang, cînd erai în sală ?

— Tocmai ieșeam, cînd bărbatul acela trecea pe aici. Se lăsase cortina. Și cînd încep să se înclineu cu toții, atunci eu fug repede afară, înainte de a se aprinde lumina, fiindcă sînt doar în șorț, știți. Da, și atunci bărbatul acela a trecut din spate pe aici.

— Atunci nu poate să fi fost domnul Pohl, fiindcă el a stat pe scenă pînă la urmă !

— Așa ? — Da ! A, da ! făcu fata chibzuind încordată.

— Atunci cine a fost ? Și ce voia aici în gang ?

— Nu știu. Era și atît de întuneric. N-am putut deloc să-mi dau seama cine era. Dar, cînd unul dintre domnii de la poliție a zis că poate a fost domnul Pohl, nu m-am gîndit că el încă se înclina pe scenă.

— Dar încotro s-a dus bărbatul acela, după ce l-ai întîlnit ?

Nu cedam, dar fata ridică din umeri. Aveam o bănuială, și anume, că acel domn necunoscut se afla într-o oarecare legătură cu moartea lui Hannes Pohl. Nu știam de ce credeam acest lucru, îmi venise așa cum se întîmplă uneori dimineața, cu puțin înainte de a te trezi. Auzi în semisomn zgomote, le încluzi în visele tale, și cînd te trezești, constați că ai visat ceva exact cum s-a întîmplat, fără să fi perceput mai mult de o izbitură de ușă, un pas, un strigăt. E o nebunie — dar de la moartea lui Hannes eram un pic nebun : Călătoria la Olders, ideea fixă că bărbatul din gangul hanului este poate asasinul — toate astea nu aveau prea mult a face cu logica, și cu atît mai puțin cu cercetările criminalistice. Dar în povestea asta eu eram amestecat mai mult, participam la ea mai mult decît comisarii din poliția judiciară și procurorii.

Trebuia să-l găsesc pe asasin — măcar ca să știu cine mă amenință. Atîta timp cît individul umbla liber, însăși

viața mea era în pericol. Și tocmai acum cînd o aveam pe Gisela! Bun, puteam să mă retrag — dar asta nu era o garanție. Dacă asasinul lui Pohl și Sibberfoot se simțea încolțit dintr-un motiv oarecare, avea să muște și mai mult în jur decît acum — și atunci veneam eu la rînd; împotriva brutalității și violenței individului — ambele dovedite de două ori — vigilența nu ajută, nici ea, cu nimic. N-aveam de ales...

Elsbeth mi-a întrerupt gîndurile.

— Mai e ceva, vă rog? Trebuie să spăl zarzavatul...

— Nu, mulțumesc, am zis întinzîndu-i mîna.

Cînd a dispărut în bucătărie, mi-a căzut fisa că ar fi trebuit să-i dau două mărci pentru un bilet de cinema sau ceva asemănător, și eram cît pe-aci să mă duc după ea în bucătărie— dar cum venea crișmărița pe coridor dinspre sală, am ieșit pe lîngă ușa de lîngă bucătărie în curte, deoarece voiam să evit exclamațiile ei de mirare și întrebările care cu siguranță ar fi urmat.

Curtea era mai degrabă o uliță decît o curte. În dreapta era mărginită de peretele sălii și în stînga de un zid înalt de doi metri și jumătate, lîngă care erau stivuite pînă sus butoaie de bere.

Am mers pe caldarîmul plin de gunoi, de-a lungul peretelui sălii. La capătul clădirii curtea dădea într-un fel de mică piață, avînd în partea de sud o căsuță scundă, fără etaj. În această mică piață ne lăsam automobilele totdeauna. La ea se ajunge printr-o intrare pe la colțul estic al clădirii sălii. Aici staționase și microbuzul cu remorca, joia trecută.

Acum, aproape în același loc, era un Opel. În timp ce hoinăream încă încoace și încolo, imaginîndu-mi cum se urcase Hannes aici în microbuz în ultima seară a vieții lui și-mi spărgeam capul întrebîndu-mă cine a fost cel care-l urmărise, s-a deschis ușa căsuței și a ieșit o bătrînă. Ducea, cu pași mici, nesiguri, o găleată cu cine știe ce resturi, la o grămadă de gunoi ce se afla în fața unui gard de șipci, într-un colț de curte, la umbra unui castan mare. Ușa căsuței rămăsese deschisă și astfel am putut vedea un coridor îngust, unde era o ladă acoperită cu o cuvertură

crețeată. Întorcîndu-se bătrîna, i-am ieșit înainte traversînd curtea.

— Bună ziua! zisei.

Ea se opri privindu-mă întrebător. Purta o rochie neagră de taftа, sigur fusese la biserică. Rochia arăta atît de mult a fi hărăzită acestui prilej! Peste ea avea un șorț de stambă imprimată cu flori mari. Chipul bătrînei semăna cu un măr Borsdorf în ianuarie. Avea o piele gălbuie plină de riduri mici, care se răspîndeau ca razele de lumină în toate părțile, pornind din colțurile ochilor și gurii. Pe pomeții înalți, proeminenți se vedeau pete circulare de un roșu închis. Avea ochi mari și negri, tineri ca ai unei fete de șaptesprezece ani. Părul îi era subțire și alb, cu cărare la mijloc. Mi-am spus numele și am adăugat:

— Vă rog să mă iertați, locuiți aici?

Bătrîna și-a mijit ochii și și-a întredeschis buzele, în timp ce înclinînd puțin capul spre stînga, cu mîna dreaptă, liberă, a făcut un gest către ureche. Am repetat imediat cuvintele, tare. Am oarecare experiență cu surzii: ori sînt numai pur și simplu tari de ureche, și în cazul acesta ajunge să strigi, la cel mai înalt registru cu putință, ori sînt surzi de-a binelea, încît abia mai pot înțelege cuvintele, și atunci trebuie să vorbești rar, mișcînd clar din buze. Mi s-a întîmplat de multe ori ca oameni din cea de-a doua categorie să poată înțelege totul după mișcările buzelor, dacă mă așezam în poziție favorabilă și formulam frazele într-adevăr rar și distinct. Femeia din fața mea părea a fi foarte tare de ureche, căci la repetarea cu voce tare a întrebării, a răspuns:

— Poftim? Nu prea aud. Mai spuneți o dată, vă rog.

Mi-am rostit prin urmare încă o dată numele, am rugat-o să mă scuze că mă adresez ei și am întrebat-o dacă locuiește acolo.

Vorbeam aproape fără voce, dar cu gesturi ajutătoare. Bătrîna se uita la gura mea și fața ei își pierdu expresia întrebătoare, îngrijorată.

— Da, locuiesc aici — da' de ce vreți să știți?

Tocmai începusem o explicație care se voia metodică, cînd în spatele meu cineva strigă:

— Hei, Ziball! Ce faci aici?

M-am întors. Lîngă portiera Opelului stătea domnul Zander, manager şi *allroundman* [1].

— Vă rog să mă scuzaţi, i-am spus bătrînei. Voi reveni, dacă-mi permiteţi, mai tîrziu.

— Da, vă rog. Da' dacă sînteţi reprezentant comercial n-are nici un rost — nu cumpăr nimic.

Am izbucnit în rîs. Ideea că am fost luat drept comisvoiajor mă făcea pur şi simplu să rîd.

— Nu, nu sînt ! spusei clătinînd exagerat din cap. Nu sînt reprezentant comercial. Voiam numai să vă întreb ceva.

— Bine, încuviinţă bătrînica. Atunci veniţi. Da' nu azi, pentru că plec imediat la copiii mei !

Apoi intră cu paşi mărunţi în căsuţă.

M-am îndreptat către Zander, care aprinzîndu-şi ceremonios o ţigară, mă privea prin norul de fum.

— Bună ziua, domnule Zander ! Sînt într-o excursie de duminică.

— Da' nu cu măicuţa, spuse rîzînd şi holbîndu-şi ochii spălăciţi. Ai ?

— Nu, firește că nu, răspunsei, furios că Zander şi-a găsit să apară tocmai acum.

Mi se părea că sînt un detectiv tare nepriceput, dacă la asemenea surprize inofensive începeam să mă necăjesc şi să-mi pierd cumpătul.

— Firește că nu, repetă Zander puţintel ironic. Asta aş fi putut să-mi închipui şi eu, dragă domnule Ziball ! Adineauri cînd intram în localitate — am să organizez, poate, o seară de varietăţi, ştii, pentru ca lumea să vadă ceva rezonabil — ha-ha-ha ! leşina el de rîs — şi pentru ca să-şi revină după Sartre al vostru cu o crimă drept desert — da, cînd intram adineauri cu maşina în localitate, am zărit un foarte talentat membru al ansamblului „Companiei landului". Da — ha-ha-ha — Waldemar Zander este totdeauna vigilent ! Iar acum te întîlnesc pe dumneata aici, *tête-à-tête* cu bătrînica — să rămîi tablou nu alta — dar nu vreau să ştiu amănunte, dragă maestre — ha-ha-ha !

[1] Factotum (engl.).

Mi-a strîns cordial mîna, s-a urcat în mașină rîzînd, a pornit motorul, a semnalizat, a accelerat și a demarat într-o curbă elegantă.

„Maimuțoiule!" am zis cu foc în gînd.

După cum am mai spus, faptul că eu — că noi — eram atît de amorezați s-a dovedit o mare lipsă. Fiindcă dacă n-aș fi fost îndrăgostit, nu m-aș fi uitat la ceas, ci aș mai fi interogat-o puțin pe bătrîna cu chip de măr, înainte ca ea să plece la copii. M-am uitat însă la ceas și m-am speriat că trecuseră zece minute peste ora convenită cu Gisela. Așa încît am dat ocol hanului și am pornit-o ca vîntul către piață, repetînd pe drum scuzele pe care voiam să le adresez Giselei.

Ea se afla lîngă un vînzător ambulant de înghețată, care luîndu-se după soarele radios își scoase căruțul din șopron.

— Era și timpul să vii, spuse Gisela înainte ca eu să-mi fi putut rosti explicația. Am luat între timp un credit pe termen scurt doar pe ochii mei frumoși, și mănînc a doua înghețată fără să am acoperire.

Am rîs, am cerut să-mi umple și mie cu vîrf un cornet, am plătit, am luat-o pe Gisela de braț și am pornit-o agale cu ea pe strada principală din Eckelsum. Înghețata avea gust de picioare amorțite — dar niciodată nu mi-a plăcut atît de mult înghețata încît să fi ajuns specialist. Poate că așa așa trebuia să fie, poate că așa trebuia să fie gustul ei.

Hauptstrasse — fostă Hindenburgallee, apoi Adolf Hitler-Strasse, apoi Montgomerystrasse, azi pur și simplu Hauptstrasse — traversa localitatea și după zece minute dădea într-o șosea principală, pe care noi am părăsit-o curînd, ca s-o luăm pe un drum de țară ce ducea în pădure.

Peste o jumătate de oră eram întinși pe iarbă, la marginea unei pepiniere desc de brazi, cu fețele scăldate în lumina soarelui de amiază. Mirosea a pămînt reavăn, și a rășină, și a cetină, și a vară — deși abia începea primăvara. Iar cu lîngă această față, a cărei mînă uscată, caldă, cu degete fine, se odihnea în mîna mea — eram cum nu se poate mai fericit. Ședeam nemișcați, tăcuți, inspirînd

doar din cînd în cînd, adînc, gama de miresme ; fiecare simțea în vîrfurile degetelor bătaia pulsului celuilalt.

Gisela întreba din timp în timp :

— Cît de mult mă iubești ?

— Cît își iubește pescarul barca.

— Prea puțin.

— Cît își iubește țăranul ogorul.

— Prea puțin.

— Cît un poet, limba.

— Ceva mai bine, dar nu de ajuns.

— Cît pămîntul, soarele.

— Bine, a spus aplecîndu-se asupra mea și dîndu-mi un sărut, în care timp părul ei mă gîdila teribil.

— Dă-te la o parte din soare ! zisei.

Gisela îmi trase un bobîrnac ușor și-mi spuse rîzînd :

— Se pare că nu ai prea mare experiență cu iubitele, Jost, altfel ai ști ce m-ar impresiona acum !

M-am ridicat s-o prind în brațe, dar s-a ferit rîzînd.

— Altceva n-ai în cap, băiete ? — Mi-e foame, auzi ! Foame pur și simplu. Crezi că poți hrăni o femeie cu două porții de înghețată pe zi ? Gîndul meu e la șnițel, la picior de porc fiert, la friptură de vițel, la rasol de vacă cu hrean, la rinichi înnecați în vin de Burgundia, la ficat cu ceapă — dacă vrei să știi !

— Iar eu pînă acum te-am considerat doar o zînă a mării ! o ființă eterică, o semizeiță rece !

— Semi ? Vrei să faci economii pe socoteala mea ? Vreau porția întreagă — de preferință picior de porc.

— Picior de porc, o Doamne ! Dar ai dreptate. Totdeauna m-am gîndit dacă lui Romeo și Julietei le-o fi fost foame !

Ne-am întors foarte mulțumiți la Eckelsum, am studiat meniurile afișate la intrarea a două birturi și ne-am decis pentru Crama primăriei, unde, printre familii îmbrăcate în veșminte de duminică, am găsit loc la o masă de colț și am mîncat — într-adevăr — picior de porc fiert. Iar apetitul zînei mele m-a entuziasmat.

Cu primul autobuz de două-amiază soseam către patru și jumătate în Wichafen. Gisela s-a dus acasă. Eu, direct la teatru, fiindcă trebuia să montăm decorul pen-

tru reprezentația de seară. Pe afiș era o vechitură: *Musca spaniolă*. În locul lui Hannes avea să joace Joachim Stoltze, regizorul — așa se hotărîse încă de vineri. Puțin înainte de ora șapte decorul era montat. Am mai trebăluit cîte ceva, am pregătit în atelierul de pictură lucrul pentru a doua zi de dimineață și ducîndu-mă apoi în cabină, am văzut de la fereastră automobilul lui Ferdinand Hoch parcat în fața intrării spre scenă. Pe coridorul îngust, care duce de la scenă la cabine și ateliere, am întîlnit-o pe Waltraud Bury.

Era pentru prima oară de la moartea lui Hannes Pohl că o întîlneam singură. Ea, ca și cum ar fi așteptat această ocazie, mi se adresă ușurată.

— Trebuie să vorbesc cu tine, Jost! îmi șopti în grabă și privind în dreapta și în stînga.

— Ce spui — dă-i drumul!

— Nu aici! răspunse ea agitată. Vino după reprezentație la mine acasă.

— Oho! făcui cu încercînd să-mi camuflez curiozitatea și simulînd că mă gîndesc la altceva. Vrei să mă pui în colecția ta de fluturi?

— Idiotule! zise furioasă — fără însă ca prin asta să reușească să-și ascundă teama.

Pe coridor venea Ludwig Hallbaum, și Waltraud plecă în grabă. M-am dus în cabina lui Ferdinand Hoch. El ședea în fața unei oglinzi de machiaj și fuma.

— Alo, Ferdinand!

— Alo, Jost! Cărui fapt îi datorez cinstea?

Avea un elegant costum gri, mirosea intens a iuft, purta ochelari cu lentile patrate, albastre închis, pe care și-i scoase cînd mă așezai lîngă el pe un taburet.

— Voiam să te întreb ceva, îi spusei.

Ne tutuiam cu toții, dar cu el totdeauna îmi venea destul de greu.

— Te rog, zise privindu-mă cu ochii mijiți și trecîndu-și degetul mijlociu și degetul cel mare peste pleoape.

— Joi ai fost cu mașina la Eckelsum. Unde ai parcat-o în timpul reprezentației?

— În spate, în curte. De ce? Faci pe detectivul?

— Încerc. Am o bănuială cu privire la moartea lui Hannes. Poate o falsă — cine știe!

— Nu te băga în treburi d-astea, Jost !

Se ridică, se duse la cuier, își scoase jacheta, o puse cu grijă pe un umăraș și-și deznodă cravata de mătase roz cu dungi de un verde închis. Auzisem doar destul de des să nu mă amestec. Încet, încet ajunsesem s-o știu pe dinafară.

— Mai ți-amintești ce mașini erau acolo ? întrebai fără să mă sinchisesc de avertismentul lui.

— Erau o mulțime. La plecare a trebuit să fac numeroase manevre ca să pot ieși. Cele mai multe erau Mercedesuri. Aproape toți țăranii merg cu Mercedes. Nu le știu pe fiecare în parte. Microbuzul nostru și remorca erau lipite de peretele sălii.

— Cînd ai plecat tu cu Waltraud cred că era destul de mare mișcare acolo... spusei eu.

— Ba nu ! Reflectă un moment, apoi spuse : Permite-mi, își scoase pantalonii eleganți și și-i îmbrăcă pe cei înguști și negri pe care trebuia să-i poarte pe scenă. Nu ! repetă ; atunci plecau două sau trei persoane. Noi am șters-o destul de repede. Luasem înainte doar o cafea în local — dar asta o știi !

— Ai observat pe cineva la autobuz ?

— Mașiniștii care încărcau decorurile.

Continuă să se schimbe, apoi se duse către oglindă ca să-și pună gulerul înalt și tare și să-și închcie plastronul negru. În momentul acela am observat o privire bănuitoare pe care mi-o aruncă prin oglindă pe cînd se îndrepta într-acolo.

— Dar ce vrea să zică asta, Jost ? mîrîi el indignat. Doar am răspuns la toate întrebările astea și la poliție !

— Te-au întrebat și în ce raporturi te aflai cu Hannes Pohl ?

Întrebasem instinctiv — de fapt fără rea intenție, în ultimă analiză chiar fără nici un gînd ascuns. Dar reacția lui la această întrebare m-a dat peste cap.

— Nu, zise el cu un calm ciudat, după o lungă pauză. Nu, asta nu m-au întrebat... Și nici nu le-aș fi spus întregul adevăr...

Chipul lui arăta de parcă ar fi fost în transă. Ochii aproape închiși păreau de mort pe trăsăturile împietrite. Respira greu. Am sărit în sus strigînd :

— Hei, Ferdinad ! Ce s-a întîmplat ?

A tresărit, a scuturat din cap ca un om care ieșe din apă, m-a privit clipind — redevenise stăpîn pe sine.

— Nimic ! Nu s-a întîmplat nimic. Absolut nimic !

A zîmbit. Puțin crispat — totuși zîmbea. Apoi a repetat :

— De unde și pînă unde această manie a întrebărilor la tine ? Lasă să-și facă datoria cei care au menirea asta !

Asta a fost tot. Nu aveam senzația că pot afla mai mult de la Ferdinand Hoch. El însă știa ceva — dar niciodată nu mi-ar fi spus-o. Dintr-o mulțime de motive fiindcă după părerea lui nu eram „competent".

— Da, ai dreptate, replicai. Scuză-mă, te rog !

— Mă rog, n-am ce scuza ! zise el, se așeză și-și puse prosopul pe umeri, potrivindu-l de jur împrejur, între guler și gît.

Apoi luă farduriile și începu să se ungă pe față. Pe toaletă avea o grămadă de tuburi și borcănele de porțelan. În toate erau creme și farduri — foarte bune și scumpe. Numai Hannes Pohl avusese la fel de scumpe — ce-i drept, pe el îl preocupau mai puțin.

— De fapt, cum faci tu de-ți permiți să duci o astfel de viață ? am început din nou și mi-am urmărit întrebarea cum urmărești o săgeată cu care ai țintit ceva.

Voiam ca într-un fel să aflu la ce soi de „adevăr" se referise el mai înainte. Ferdinand însă n-a căzut în cursă.

— Ce vrei să spui cu asta ? întrebă punîndu-și în pudrieră puful, după ce abia îl luase.

Se întoarse către mine, privindu-mă cu sprîncenele încruntate.

— Ei, numai așa, răspunsei eu dînd vocii candoarea unui vicar, cred că din gajul nostru e greu să îți un automobil și să te îmbraci așa ca tine... eu în orice caz nu pot, dar mă gîndeam că poate ai putea tu să-mi vinzi un pont.

— Ar trebui să gîndești mai puțin, detectivule, făcu zîmbind, și zîmbetul lui mi-a plăcut exact ca o unghie plină de puroi. Dacă însă în ce privește cazul Hannes Pohl crezi că, în definitiv, pentru procurare de cîștiguri suplimentare, mă îndeletnicesc cu uciderea colegilor, ca să-mi pot cumpăra benzină și cravate — ești pe o pistă falsă !

Nu obișnuiesc să ucid decît contese fără familie — e mai rentabil, știi!

Zîmbetul i se prefăcu în rîs, și eu mă simții destul de prost.

— Nu mi-am referit la asta.

— Atunci nu mai pune asemenea întrebări, spuse întorcîndu-se din nou spre oglindă și începînd să-și pudreze machiajul — în definitiv mă privește ce fac cu banii mei.

— Da, sigur, firește! am zis sculîndu-mă.

Lîngă cuier era o măsuță. Pe ea se afla un ziar de duminică.

— Pot să mă uit în ziar?

Ferdinand Hoch scoase doar un sunet aprobator, fiindcă tocmai își întărea conturul buzelor. Desfăcui ziarul. Era ediția de duminică a unui ziar bulevardier din Olders. Pe prima pagină sta scris: „Asasinat în Grosse Bergstrasse". Cuvîntul „asasinat" era tipărit cu litere de patru centimetri. Jos era fotografia casei în fața căreia stătusem ieri și prin poarta căreia îmi imaginasem venind camionul cu cai. O săgeată albă indica o fereastră de la etajul cinci. Explicația imaginii: „Dincolo de această fereastră și-a găsit moartea, lovit de o mînă ucigașă, comerciantul Sibberfoot, în vîrstă de cincizeci și șapte de ani". Imaginea era însoțită de un text aldin de numai opt rînduri, în care era vorba de un misterios telefon anonim, în urma căruia poliția îl descoperise pe mort. Detalii în pagina șase.

A trebuit să mă concentrez foarte tare ca să-mi stăpînesc tremurul mîinilor pe cînd citeam. Ferdinand Hoch nu spunea nimic — era prea ocupat cu machiajul — dar din cînd în cînd îmi arunca prin oglindă cîte o privire. La pagina șase, sub titlu, scria: „Asasinul a telefonat". Urma o prezentare minuțioasă a locului faptei și a modului cum fusese găsit cadavrul, iar dedesubt obișnuitele apeluri către cei ce pot da indicații utile — care, la cerere, pot fi considerate drept confidențiale — să se adreseze celei mai apropiate circumscripții de poliție sau Serviciului de anchetare a crimelor din Olders, telefon numărul cutare și cutare. Se mai spunea și că făptașul nu lăsase nici o urmă și că asupra mobilului crimei domnea o totală confuzie. Nu putea fi vorba de jaf cu asasinat, fiindcă

mortul avusese atît în portofel, cît şi în sertarul biroului, considerabile sume de bani, care nu fuseseră atinse.

Am pus ziarul din nou pe măsuţă, am mulţumit lui Ferdinand Hoch şi amîndoi am fost scutiţi de o despărţire neelegantă prin sosirea decanului nostru de vîrstă, care împărţea cabina cu Hoch. A venit ceva mai tîrziu, întrucît nu intra în scenă chiar la începutul piesei.

Imediat după sosire a umplut încăperea cu o sonoră turuială de cuvinte, care se învîrteau mai ales în jurul său. Rar am văzut un om atît de egocentric. Întrucît nu mă interesa în mod deosebit descrierea succesului său în calitate de recitator de lirică barocă, repurtat ieri înainte de amiază la cursul superior al liceului, am folosit prima pauză în vorbire, ca să dispar.

Pe coridor am întîlnit-o din nou pe Waltraud Bury, care de data aceasta era împreună cu Joachim Stoltze şi cu un bărbat tînăr pe care nu-l cunoşteam. Bury s-a uitat la mine doar cu coada ochiului, timp de o fracţiune de secundă. Încolo nimic altceva nu a marcat în vreun fel întîlnirea noastră anterioară. Tînărul mi-a fost prezentat ca fiind Kai Fiebig.

— Succesorul lui Hannes Pohl, explică regizorul. Vine din Renania. Şeful l-a văzut în octombrie la Köln.

— Aveam acolo un contract pentru o piesă; acum urmează să obţin aici un contract pentru o stagiune, adăugă tînărul.

— Să-ţi ajute Dumnezeu! făcui eu.

— Mulţumesc! zise Fiebig.

— Ce e cu camera lui Pohl? N-ar putea locui acolo? se interesă Stoltze.

— Nu ştiu, dar am s-o întreb pe proprietăreasă îndată ce o văd.

La drept vorbind aş fi putut spune imediat „nu", fiindcă în timpul montării de după-amiază, tocmai mă gîndisem că aş putea lua camera lui Hannes, cu toate că era ceva mai mică decît a mea — şi că ar trebui să încerc s-o conving pe doamna Bornschein să dea camera mea Giselei. Şi fiindcă doamna Bornschein mă simpatiza, credeam că sigur are să accepte. Firește acest lucru trebuia discutat şi cu Gisela.

— Mîine dimineaţă la opt şi jumătate repetăm Sartre, mi se adresă Stoltze. N-ai putea pune să monteze provi-

zoriu decorul, măcar pereții cu ușile și mobila ? Ce-i drept, el a studiat rolul, dar în montarea mea sînt alte intrări — trebuie să facem o repetiție de acomodare.

— E-n ordine ! Unde locuiești astăzi, domnule Fiebig ?

— La Hotelul Reichshof.

— Bine — mîine dimineață îți spun ce este cu camera !

— Mulțumesc, zise el încă o dată și-mi întinse mîna.

— Vino, tinere, vreau să te mai plimb pe aici înaintea reprezentației. Eu trebuie să mă mai și schimb ! spuse Bury luîndu-l de braț.

— Poate îți dă o mînă de ajutor, zise Stoltze, iar eu, urmărind aceeași țintă, adăugai :

— Așa cel puțin face imediat cunoștință mai îndeaproape cu cele mai importante părți ale ansamblului !

Bury rîdea, prefăcîndu-se că scrîșnește de furie din splendizii ei dinți și scuturîndu-și cîrlionții — în momentul de față de un roșu ca în tablourile lui Tizian. Se repezi cu ghearele la Stoltze și la mine strigînd :

— Feriți-vă, că vă scot ochii !

— Ajutor ! ajutor ! strigă Stoltze rizînd.

Prin ușa ce ducea la scenă venea regizorul de culise Bärner, care întrerupse gluma :

— Pregătiți-vă, peste zece minute sun ! zise el către Waltraud și Joachim Stoltze.

M-am dus pe scenă ca să văd dacă e totul O.K. și m-am uitat prin ochiul cortinei în sala care, treptat, începea să se umple. Mi-am căutat de lucru un răstimp pe scenă, uitîndu-mă la recuzită, deși asta nu mă privea nicidecum — de fapt o așteptam pe Gisela, care a sosit exact la începerea reprezentației. Cînd Bärner a sunat a doua oară și murmurul din sală s-a făcut mai puternic, am privit încă o dată prin cortină. În stînga, în lojă, ședea șeful cu procurorul, care arăta ceva mai bine astăzi. Cei doi vorbeau cu multă însuflețire.

Mă gîndeam dacă n-ar fi bine să-i mărturisesc procurorului ce bănuiam. Dar atîta timp cît tot nu-i puteam spune : „Acesta este asasinul !“ n-avea rost. Dimpotrivă, putea fi interpretat ca o intenție de a face pe grozavul — ori și mai rău — ca manevre de inducere în eroare. De asemenea, îmi mai lipseau prea multe elemente de conexiune pentru ca eu însumi să fiu bine lămurit. E clar

că exista o legătură între moartea lui Hannes și a lui Sibberfoot, dar unde era firul care ducea de aici acolo, de acolo aici ?

— Urmărești o anumită doamnă, ori te delectezi numai așa, în general, cu frumusețea publicului ? întrebă lîngă mine o voce — o voce dragă.

— Sînt adorator al soarelui, cum ar putea să mă atragă cîteva stele ? răspunsei întorcîndu-mă spre Gisela, care — adorabilă în toaleta luxoasă din anii 1880 — stătea lîngă mine.

— Dar noaptea ? întrebă ea încet. Sînt geloasă, măi !

— Pot să te conduc ? am întrebat — fiindcă suna pentru a treia oară.

— Exact pe asta și contam ! răspunse ea zîmbind.

— Mulțumesc, spusei întrînd alături de ea în culise. Și joacă frumos !

— Și tu să fii cuminte ! îmi zise ea încruntîndu-și amenințător sprîncenele.

M-am dus acasă, am intrat sub duș, mi-am pus o cămașă curată și mi-am turnat un coniac. Era ultima înghițitură din sticlă. După aceea, în drum spre teatru, urma să trec prin fața gării și acolo să fac rost de altă sticlă de la un chioșc. În timpuri atît de turbulente mi se părea foarte recomandabil să ai totdeauna în casă o înghițitură. Dar aș cumpăra rachiu indigen — acela consolează mai bine, dă mai mult curaj și nu-ți taie pofta de mîncare.

Doamna Bornschein făcuse ordine în camera mea — noi nu strînsesem de dimineață ca să nu se audă zgomot. Mă gîndeam dacă trebuia să vorbesc cu ea. Dacă aș fi știut că observase ceva...

Deodată cineva a bocănit alături, în camera lui Hannes. Ușa dulapului său de haine a scîrțîit, un scaun a fost mișcat, apoi s-au făcut auziți pași greoi.

Am ieșit pe coridor și am bătut la ușa lui Hannes.

— Da, vă rog ! s-a auzit o voce de bărbat.

Străinul putea să aibă vreo șaizeci de ani. Îl mai văzusem undeva, dar nu puteam să-mi amintesc unde.

— Ziball, sînt vecin de cameră și coleg cu domnul Pohl — tocmai am auzit că umblă cineva aici...

— Pohl ! Veniți mai aproape, vă rog. Mă bucur că vă cunosc. Fiul meu — Hannes — mi-a povestit și mi-a scris despre dumneavoastră.

Văzusem mai demult o fotografie a acestui om. Era tatăl lui Hannes Pohl, firește. Mare zăpăcit am fost de nu m-am gîndit nici un minut la familia prietenului meu. Dar însuși Hannes nu prea vorbea de ai săi. Mamă nu avea, asta o știam, iar tatăl era mic funcționar pe undeva, la granița cu Elveția — vameș sau ceva asemănător.

— N-aș vrea să vă deranjez, domnule Pohl, dar dacă vă pot fi de folos cu ceva...

— Nu, nu mă deranjați defel, răspunse el precipitat. Imediat sînt gata. Proprietăreasa dumneavoastră, doamna Bornschein mi-a ajutat la împachetat — mulțumesc frumos.

Avea o față atît de mică și de cumsecade, că după două minute îmi și devenise simpatic. Pe lîngă asta, îl compătimeam teribil. Trebuie să fi fost o lovitură groaznică pentru el. În ochi avea atît de multă mîhnire și speranță stinsă, că erau total lipsiți de viață. Ar trebui ca nemernicul care l-a ucis pe Hannes să fie pus să stea cîteva ore în fața acestor ochi, gîndeam eu, dar asta era o idee sentimentală. Astfel de oameni nu pot fi zguduiți de părinți distruși.

Domnul Pohl nu întreba nimic. Stătea între geamantanele deschise și restul lucrurilor care mai erau de împachetat, privind în gol și scărpinîndu-se cu degetele mîinii stîngi pe obrazul stîng — ceea ce provoca un zgomot sec și-i trăgea pleoapa ochiului stîng în jos, încît vedeam vinișoarele roșii de pe globul gălbui.

— Da... zisei, fiindcă liniștea combinată cu zgomotul sec al scărpinatului era de nesuportat.

— Mîine dimineață trebuie să mă duc la procuratură, spuse domnul Pohl cu jumătate voce, mai mult pentru sine decît pentru mine. Mai au și scrisori și hîrtii de-ale lui Hannes. Pe băiat pot să-l iau marți, a zis procurorul. I-am telefonat vineri, cînd am primit vestea. Șapte mărci și patruzeci a costat convorbirea. Vrem să-l înmormîntăm acasă, știți, lîngă nevastă-mea. De fapt este locul meu de veci — dar după aceea, mai tîrziu, pot să stau și eu la picioarele lor.

— Locuiți aici, domnule Pohl ?

— Nu — la gară. La Căminul Creștin. Foarte convenabil. Mi-a propus și doamna Bornschein să rămîn aici — dar n-aș vrea, dacă înțelegeți...

— Pot să fac ceva pentru dumneavoastră ? întrebai încă o dată.

— Vă mulțumesc foarte mult, nu, într-adevăr nu, domnule Ziball. Vedeți, cele cîteva bagaje le duc ușor singur la gară. Apoi le dau la coletăria rapidă, iar transportul sicriului îl face întreprinderea de pompe funebre...

Îl podidi plînsul. Vedeam cum i se urca și cobora omușorul între cutele gîtului său bătrîn.

— Cel mult un lucru, continuă el, poate îmi faceți rost de vreo cîteva fotografii de ale lui Hannes. Imagini din teatru, știți, fotografii de-ale lui în diferite roluri... Se întrerupse brusc, mă privi un răstimp, apoi zise : ... a fost Hannes — a fost un actor bun băiatul meu ?

— Da... domnule Pohl, da, era un foarte bun actor. Toți avem să-i simțim lipsa.

— De fapt, eu n-am vrut să facă teatru, dar maică-sa, răposata mea nevastă, a fost de partea lui. Eu nu voiam, fiindcă socoteam că e o meserie nerentabilă — vă rog să mă înțelegeți și să nu mi-o luați în nume de rău, domnule Ziball. Eu eram de părere că trebuie să studieze și să-și facă o carieră ca funcționar superior. Poate ar fi încă în viață, dacă m-aș fi impus.

— Asta n-o știe nimeni, dar el era fericit cu meseria lui, domnule Pohl, foarte fericit. Și avea succes fiindcă era sîrguincios și foarte talentat.

Asta i-a făcut bine bătrînului. A venit la mine și mi-a strîns mîna.

— Vă mulțumesc frumos !

— Am să vă fac rost de fotografii. Și mîine înainte de amiază am să vorbesc cu șeful ca să vă achite aici, imediat, salariul lui Hannes. Am să mă informez cum e cu asigurarea. Aveți și oarecare drepturi asupra asigurării, cred. Că doar în timpul lucrului a fost Hannes omo... accidentat !

— Accidentat... repetă bătrînul. Da — dacă aș avea măcar o bănuială, cine l-a putut urî atît. Că doar nu era un om pe care să-l urăști, nu-i așa ?

— Nu, nu, domnule Pohl, sigur că nu...

Se auzi o bătaie în uşă şi intră doamna Bornschein. Purta rochie neagră şi arăta plînsă. Cu siguranţă că vizita tatălui lui Hannes şi împachetarea lucrurilor lui o afectaseră foarte mult.

— A, dumneavoastră sînteţi aici, domnule Ziball ! Am o răfuială cu dumneavoastră !

„A observat", gîndeam eu de-a dreptul înfricoşat. Dar făcîndu-mă că nu ştiu despre ce este vorba, întrebai :

— Ce am comis, stimată doamnă Bornschein ?

— Auzi ! să nu-mi spuneţi nici un cuvînt că o ştergeţi la băutură, dimineaţa în revărsat de zori ! În sfînta zi de duminică ! M-a cuprins o spaimă cînd am văzut că nu se simte nimic la dumneavoastră ! La zece, în fine, am bătut la uşă — nimic. Şi cînd îmi fac curaj şi deschid uşa — domnul Ziball o întinsese. Şi vă pregătisem un mic dejun pe cinste. Dar l-a căpătat după aceea domnul Pohl, care a venit cu puţin înainte de zece şi jumătate şi era tare nedormit şi flămînd. Da, înţeleg bine că aseară nu v-aţi mai gîndit — din cauza *vizitei !* N-am auzit deloc oaspetele plecînd, era tîrziu ? La nouă şi jumătate mă şi culcasem — era însă şi necesar după atîtea emoţii. Data viitoare să-mi lăsaţi în orice caz un bilcţel, da ?

— Firește, doamnă Bornschein, am asigurat-o eu uşurat. Mii de scuze !

Din fericire, nu auzise pietrele care-mi căzuseră de pe inimă.

Mi-am luat rămas bun de la domnul Pohl şi i-am promis să mă prezint la el a doua zi la Cămin, la ora unsprezece.

El a început din nou să împacheteze. Cînd părăseam camera tocmai era cu un teanc de manuscrise cu roluri în mînă şi studia diferite titluri, mişcînd din buze ca un elev începător care învaţă să citească.

În camera mea mi-am scos haina. Doamna Bornschein lipăia în vestiar. Telefona cuiva. N-am înţeles despre ce era vorba. Nici nu mă interesa. Cînd a pus receptorul în furcă, am ieşit şi am întrebat-o dacă în cazul că m-aş muta eu în camera lui Hannes, n-ar putea lua camera mea colega drăguţă, care mă vizitase ieri.

— Da — de ce nu, domnule Ziball ! Sînteţi chiar atît de îndrăgostit ?

Întrebarea m-a lăsat paf. Chiar aşa arătam ?

— Cum adică ?

— Asta-i bună ! Fiindcă vreţi să sacrificaţi camera dumneavoastră mare şi să vă mutaţi în cea mică, zimbi doamna Bornschein. Un bărbat nu face asta dacă nu e îndrăgostit. Să nu mă contraziceţi ! Cunosc eu bărbaţii ! La început, gata de orice sacrificiu — dar mai tîrziu, egoişti pînă-n măduva oaselor ! Cînd cîntam la Chemnitz...

— Vă rog să mă iertaţi că vă întrerup, doamnă Bornschein, trebuie să mă duc la teatru !

— Hai, grăbiţi-vă ! Şi spuneţi-i tinerei doamne că aş primi-o cu plăcere — dar aş fi şi cu ochii în patru ! spuse rîzînd şi înfigîndu-mi arătătorul în coaste.

— Mulţumesc ! zisei şi o şi luai la fugă.

Trebuia să mă grăbesc, dacă voiam să mai trec pe la gară.

După reprezentaţie am mai stat o oră împreună la crama „Roland". Acolo se găsea un vin „Kalterer See" vărsat, ieftin şi bun la gust. Gisela şi cu mine eram la început singuri la masă, lîngă pendula centenară. De fapt, ea voia să mergem imediat acasă, dar reuşisem s-o conving să luăm un păhărel.

Încă nu-mi era clar dacă trebuia să răspund invitaţiei lui Waltraud Bury. Giselei nu i-am spus nimic. Sigur că ar strîmba din năsucul ei dulce, dacă i-aş povesti că Waltraud vrea să-mi vorbească la ea acasă — noaptea, singuri.

După un sfert de oră a apărut un grup de colegi, Waltraud Bury, care-l avea pe noul angajat sub protecţia sa, Joachim Stoltze şi Ludwig Hallbaum s-au aşezat la masa noastră.

Bury — fără s-o observe cineva — m-a privit întrebător. Am aprobat din ochi.

Înainte de venirea lor tocmai o pusesem pe Gisela la curent cu ideea mea şi cu convorbirea avută cu doamna Bornschein.

— Jost, lasă-mă, te rog să reflectez ! îmi spusese ea

M-a dezamăgit rău de tot că nu-şi dăduse spontan acordul. Ea era obosită după spectacol — eu eram acru din

cauza dezamăgirii, așa că nu ne-a fost greu să păstrăm secretul. Bury era foarte bine dispusă și a dat un *show* care ne-a amuzat pe toți, fiindcă am observat că țintea la Kai Fiebig. Numai el nu s-a prins deloc. Stoltze a început să se înfurie. Poate că chiar asta era și intenția lui Bury, care, vădit, se simțea bine între tînărul visător de himere și mîniosul regizor.

Ori întregul ei teatru era pînă la urmă în legătură cu mine — ori mai degrabă cu ceea ce voia să-mi spună. Nu știam ce o să fie, poate ceva în legătură cu Hannes. Dar pentru moment și asta îmi era destul de indiferent. Nu vorbeam aproape deloc. Gisela se angajase într-o discuție trenantă cu Ludwig despre magnetofoane sau despre ceva la fel de neinteresant. S-a uitat de vreo cîteva ori la mine — dar nu i-am întors privirea, ci mă uitam alături, desenînd pe masă cu vinul roșu vărsat din pahar figuri geometrice și aprinzîndu-mi țigară de la țigară.

La una din mesele vecine se afla un cerc de bărbați, care tot mereu se adunau cap lîngă cap, șopteau ceva și apoi izbucneau de fiecare dată în hohote de rîs răsunătoare. Unul, un bărbat gras, roșcovan, cu o ceafă revărsată peste guler, avea în față un carnețel, de unde citea bancuri, care vădit, proveneau din zona umană de sub linia centurii. Stocul de porcării părea inepuizabil. Îmi place și mie din cînd în cînd cîte un banc cu două înțelesuri, dacă e nostim. Obscenitățile însă le găsesc scabroase. Dealtfel proasta mea dispoziție se înrăutățea din ce în ce mai mult, deși îmi spuneam că e stupid.

După vreo jumătate de oră Gisela s-a ridicat. M-am alăturat ei. După ce o ajutasem să îmbrace trenciul, s-a dus încă o dată la masă și l-a întrebat pe tînărul Fiebig dacă și-a găsit cameră. Acesta răspunse că nu. Stoltze interveni, spunînd că probabil am să-l adăpostesc eu. Gisela mă privi indiferentă, apoi zise :

— Puteți avea camera mea, dacă vreți ! Eu mă mut probabil poimîine — în caz că nu intervine ceva între timp !

Am căzut ca din cer — din nori negri, se înțelege — în peisajul însorit al celei mai bune dispoziții. „Ce artistă extraordinară !“ gîndeam, și m-aș fi repezit s-o iau în brațe.

dacă s-ar fi cuvenit în acel loc. Am făcut-o însă afară, în fața cramei, adăpostiți în firida unei case.

— Ah, bestie! am zis între două sărutări

— Mă ajuți la mutat? a întrebat ea rîzînd.

Nu chiar fără remușcări m-am întors de la ușa Giselei înapoi la crama Roland. Chiar și după împăcarea noastră bogată în sărutări trecusem sub tăcere invitația făcută de Waltraud Bury. De ce să-mi neliniștesc iubita?

Stoltze ședea singur cu paharul în față, tare abătut. În jumătatea de oră cît fusesem plecat se cherchelise bine. Cu limbă de plumb mi-a comunicat că plecaseră toți.

— Toți! bîiguia el. Toți, toți m-au părăsit! M-au lăsat singur. Toți! Ticăloasă lume! Numai tu, Jost, vii fidel înapoi și te interesezi de amicul tău rătăcit, numai tu! Toți au plecat. Toți. Vino și bea cu mine. Jost, prieten credincios... Therese! strigă el chelnerița. Therese!

Ochii lui sticloși înotau în lacrimi. M-am evaporat scăpînd de sentimentalismul lui bahic, înainte de a ajunge să reverse asupra mea gunoiul său sufletesc.

Waltraud Bury locuia lîngă așa-numitul parc al orașului, un pretins scuar compus din șapte stejari pîrpirii, doisprezece plopi și vreo douăzeci de arbuști de diferite soiuri, plantați în formă de rinichi în jurul unei peluze sărăcăcioase, de către un grădinar cu puține posibilități.

Zona parcului trecea drept un cartier elegat. Bury avea la un consilier consistorial pensionar o cameră și chicinetă, duș și — ceea ce toată lumea sublinia cu zîmbet maliții — intrare separată. Fusesem acolo la trei sau patru petreceri dintr-acelea care aveau loc totdeauna cînd consilierul consistorial și soția sa erau plecați la băi.

Acest menajament n-ar fi fost nicidecum necesar, fiindcă soția bătrînului funcționar ecleziastic era săracă, biata, cu duhul și pe deasupra tare de ureche și mioapă. Iar el, domnul consilier în persoană, dacă împrejurările i-ar fi permis, ar fi intrat poate chiar bucuros într-o astfel de horă. Dealtminteri arăta exact ca omul care nu se dă înlături să pună mîna și pe alte obiecte decît catehismul și cartea de cîntece religioase. În orice caz, totdeauna aranja lucrurile așa fel ca, pe cît posibil, activitatea

să în grădină să coincidă cu acele ore de amiază cînd Bury, cu cea mai mare economie de îmbrăcăminte, făcea băi de soare pe balconul camerei ei. Unele firi pline de răutate, ca bătrîna noastră sufleră, afirmau chiar că bătrînul domn mai beneficiază şi de alte mici bucurii de la Waltraud Bury — fiindcă numai din dragoste creştinească, chiar şi un consilier consistorial nu s-ar mulţumi cu o chirie de treizeci şi cinci de mărci pe lună, pentru o locuinţă frumoasă, chicinetă, duş şi, cum am spus, intrare separată.

Între timp, am ajuns în faţa acestei intrări separate. Trecuse de douăsprezece. Ceasurile din turlele bisericilor oraşului însoţiseră cu bătăile lor de la miezul nopţii drumul meu de la cramă pînă aici. Afară de asta — pe lîngă remuşcările faţă de Gisela — mă însoţiseră o mulţime de reflecţii care se învîrteau în jurul morţii lui Hannes, în jurul ciudatei reacţii a lui Ferdinand Hoch la întrebările mele şi în jurul iminentei mele convorbiri cu Waltraud Bury.

Mi-a deschis înainte ca eu să fi apucat să bat ori să sun.

— Vino repede înăuntru ! îmi spuse în şoaptă. Ţi-am auzit paşii pe pietriş. Mergi grăbit ca unul care pleacă... nu ca unul care vine !

— Nu înţeleg, am zis cînd a închis uşa în urma mea şi a răsucit cheia.

— Unul care vine umblă totdeauna încet, precaut şi în taină, zise ea rîzînd alintat — mai mult scîncind — ca şi cînd s-ar fi amuzat cît de greu pricep : cel ce pleacă însă de cele mai multe ori face zgomot — fiindcă îi este indiferent dacă-l aude cineva.

— Ai o experienţă bogată !

— Nu fi măgar ! Scoate-ţi raglanul şi vino odată în cameră !

Mi-am agăţat raglanul în minusculul vestibul şi am urmat-o în camera de zi. Acolo era foarte cald, mirosea a fum de ţigară şi puternic a parfumul bun folosit de Bury.

Camera era într-adevăr frumoasă şi confortabilă, ba chiar mobilată cu gust. Şi mai înainte mă simţisem bine aici la petreceri. Fotoliile, tapisate în verde închis, din

jurul măsuței de mozaic erau foarte comode... covorul gros și moale, mobila de lemn de nuc, multe cărți, o jumătate de duzină de figurine de porțelan frumoase, în parte chiar de preț, o stampă după un pastel de Degas, un nud de Maillol — toate se potriveau bine împreună, aveau stil — și dacă se poate spune așa despre încăperi — un fel de sex-appeal care-mi plăcea.

— Nu sta în picioare ! zise Waltraud Bury, și mă așezai ascultător. Vrei un ceai sau cafea ?

— Cît are să țină ședința ?

— Ești scîrbos, zise ea făcînd o mutră bosumflată. Eu îți cer sfat și ajutor și tu te porți ca un șef de serviciu care se apără de corupție.

— Cafea, te rog !

Avea dreptate. Dar dacă recunoșteam acest lucru, ea și-ar fi închipuit poate că ar fi ceva de făcut cu mine.

Oare nu era nimic de făcut cu mine ? M-am hotărît să fiu dîrz.

— Dar nu prea tare, altfel nu mai pot închide ochii.

— Ia-ți o țigară de colo, din casetă ; în cinci minute sînt înapoi.

Fumam, uitîndu-mă prin cameră și dezmierdînd cu vîrful degetelor bronzul rece și neted al fermecătorului nud, și m-am surprins gîndindu-mă dacă și Waltraud Bury o fi așa de netedă la pipăit, mi-am revenit însă repede și am început să răsfoiesc o revistă americană care se afla pe raftul intermediar al măsuței fotoliului. Imediat am dat la pagina trei de fotografia color a unei fete care ședea întinsă pe nisipul alb al unei plaje, expunînd la soare tot ce avea... și avea într-adevăr tot ce te poate face să-ți pierzi mintea.

Alături trebăluia Waltraud Bury. Ceasul cu repetiție de pe raft bătea douăsprezece și un sfert.

Am închis iute revista cînd a venit Waltraud cu tava cu cafea. Se schimbase și acum purta un chimono negru tivit cu roșu aprins și brodat cu dungi aurii.

— Gata cafeaua. Dacă ți se pare încă prea tare, aduc apă fierbinte ca s-o subțiezi.

Am mulțumit, am luat frișcă și zahăr, am gustat și am lăudat-o. Se pricepea la cafea.

Şedeam unul în faţa celuilalt, beam şi tăceam amîndoi. Aşteptam să înceapă ea.

— Trebuie să vorbesc cu tine, Jost, zise ea după un răstimp.

— Mi-ai spus asta aseară. De aceea sînt aici!

— Doamne, Jost! Nu mă face să-mi fie atît de greu! strigă ea supărată şi deodată îşi îngropă faţa în mîini şi începu să plîngă.

Mînecile îi lunecară înapoi, iar chimonoul se deschise în faţă. Waltraud n-avea nimic pe dedesubt.

I-am putut vedea pielea albă a pieptului. Şi în cameră era foarte cald. Mult prea cald, după cum mi se părea.

— Lasă plînsul! am spus cu o voce care mie însumi îmi suna cu totul străină. Am rămas însă în fotoliu. Hai, spune, poate ai să te simţi mai bine!

— Iartă-mă, zise încet şi-şi strînse chimonoul; apoi căută o batistă.

I-am dat-o pe a mea, care din întîmplare era foarte curată. Apoi Waltraud a început. Vorbea fără să mă privească, mestecînd în ceaşca de cafea, îmi făcea o droaie de nervi cu zgomotul acela, dar n-am întrerupt-o.

— E vorba de Hannes. La interogatoriu am mințit. M-au întrebat dacă l-am cunoscut mai de aproape, dacă mă împrietenisem cu el ori mai mult chiar. Am zis că nu, şi asta era doar pe jumătate adevărat. Ne certasem cu cincisprezece zile înainte de moartea lui. Ţinea mereu ca nimeni să nu ştie ceva despre noi... Tu ai ştiut? mă întrebă, aruncîndu-mi o privire scurtă.

— Ce?

— Că aveam ceva unul cu celălalt!

— Nu. Habar n-am avut!

Era adevărat. Şi nici acum nu credeam. Ar fi trebuit să observ ceva.

— Era un tip atît de ciudat, atît de inegal, niciodată nu ştiai la ce să te aştepţi din partea lui. Putea fi captivant — dar şi în stare să te facă să-ţi vină să-l împuşti! Uneori venea obosit, era monosilabic şi morocănos — totdeauna venea singur, după mine, ştii, niciodată n-a venit aici împreună cu mine de la teatru ori de la autobuz, totdeauna trebuia s-o iau eu înainte... şi deseori l-am aş-

teptat zadarnic... să înnebunești, nu alta ! Și apoi cînd venea, era uneori cicălitor, alteori taciturn. Dar apoi dispărea sub duș și după aceea era schimbat cu totul : vesel, plin de idei năstrușnice, mai ales nu mai era obosit. Nu-l puteam înțelege. Dar poate că asta era ceea ce m-a făcut atît de... de nebună după el. Și cîteva luni totul a mers bine, chiar dacă era o tortură această eternă tăinuire, acest teatru în teatru — față de Stoltze și față de voi toți. Hannes însă spusese : „Dacă lași să se observe ceva, s-a zis ! În împrejurarea asta poți dovedi dacă ești o bună actriță ! În meseria mea nu-mi trebuie nici o combinație... și nici ție ! Dacă vrem să avem succes la public, trebuie să evităm impresia că sîntem colați. Ca actor ai voie să fii căsătorit — e comic că asta îi supără mai puțin pe oamenii care pe unul îl visează, iar pentru altul se entuziasmează. Nu ai voie să ai pasiuni !" Așa mi-a spus și cred că în privința asta a avut întrucîtva dreptate...

Waltraud Bury mai umplu o dată cești de cafea. Eu tăceam. Îmi era din ce în ce mai clar că nu-l cunoscusem pe Hannes decît pe jumătate. Și eu simțisem că are o fire inegală — dar nu atît de pronunțat. Îmi dădusem seama și de egoismul lui — dar nu atît de limpede. Știusem de ambiția lui fierbinte — dar nu bănuisem că acestei ambiții îi subordona pînă și aventurile sale amoroase. Era un mare actor, mai bine zis : avea stofă pentru asta. Despre Waltraud Bury vorb'se cu mine exact cum vorbesc bărbații care sînt în relații amicale, despre o femeie tulburătoare și cam ușuratică. Totdeauna însă vorbise la modul conjunctiv, ipocritul.

„Cred că ar fi o amantă formidabilă..." spusese atunci, cînd de mult timp știa că e o amantă formidabilă. Iar eu, tontul, mă lăsasem dus.

Bury mă privea nerăbdătoare. Eu însă tăceam. Ce să fi spus ? Pînă la urmă a continuat ea să povestească, la început ezitînd, apoi mai închegat,

— Totul era destul de neobișnuit și plin de farmec, întregul joc de-a ascunselea, vizitele lui nocturne, plecările noaptea și în zori, indiferența lui simulată în timpul repetițiilor și spectacolelor — nici o strîngere de mînă, nici o clipire din ochi... nimic ! De multe ori ere-

deam că e un tip rece, calculat... dar apoi noaptea, cînd era la mine, ah, Jost!

S-a întrerupt copleşită de amintiri, s-a ridicat, a luat dintr-un dulap de perete o sticlă de coniac şi două pahare, apoi, fără să mă întrebe, a umplut ras ambele pahare şi mi-a întins unul.

— Noroc! am zis şi am băut.

Afurisitul de chimono, care luneca tot timpul, cînd încoace cînd încolo, mă dădea gata.

După ce şi-a golit paharul, Waltraud a continuat:

— Pînă acum paisprezece zile. Jucasem în Ostbek şi eu plecasem înainte cu Ferdinand Hoch. De mult timp îmi dă tîrcoale Hoch — dar cu siguranţă că nici asta n-ai observat încă. Hoch are un fel de a fi atît de reţinut şi de precaut... foarte nostim, dar nu prea promiţător. În nici un caz nu-mi fac nici o iluzie cu el. Dar nici n-aş vrea să stric relaţiile — de aceea îl ţin agăţat numai aşa, un pic la fel ca şi pe Stoltze... Sigur că ai să mă consideri o poamă foarte rafinată, Jost, dar nimic din toate astea n-ar fi, dacă Hannes... spune-mi, găseşti că sînt rea?

— Nu, nu vorbi absurdităţi! Povesteşte! Îmi dai voie? am întrebat, luînd sticla de pe masă.

— Evident! Mai pune-mi şi mie unul. Vrei să mănînci ceva?

Am scuturat din cap şi am turnat în pahare. După atîtea spovedanii, noutăţi şi cu chimonoul ăsta, nu-mi ardea de pîine cu unt.

— Prin urmare, acum paisprezece zile Hannes a venit tîrziu, continuă Waltraud. Mă şi culcasem şi de fapt nu-l mai aşteptam. Ba da — în realitate, îl aşteptam mereu. Era complet dărîmat şi arăta ca de şaizeci de ani. Cînd îi deschisesem, mormăise doar ceva ininteligibil, se dusese potichnîndu-se la duş, făcuse zgomot ca de obicei şi după zece minute a venit la mine, tînăr, radios, mulţumit, mîndru şi plin de temperament. Cînd, în fine, ne-am potolit, l-am întrebat cum de reuşeşte aşa ceva. „Vii ca un moşneag, faci un duş şi apoi iubeşti ca doi flăcăi. Că doar numai din apă fierbinte nu poţi realiza asemenea performanţă. De multe ori cred că înghiţi ceva, ori...“ — şi atunci s-a declanşat sfîrşitul. S-a ridicat, m-a privit cu ochii îngustaţi vreo cîteva secunde în aşa fel, încît de-

odată m-a cuprins teama să nu-mi facă cine știe ce. Am spus bîlbîindu-mă că doar nu m-am gîndit la ceva rău, și așa mai departe. El însă n-a răspuns nimic, s-a sculat, s-a îmbrăcat și s-a îndreptat spre ușă, fără un singur cuvînt. Atunci m-au lăsat nervii. Jost, și am sărit din pat așa cum eram. L-am apucat de braț și am strigat că nu mă las tratată astfel și că e nebun ori așa ceva, și că să se ducă dracului, o dată pentru totdeauna... el m-a împins la o parte, tot fără să rostească un cuvînt. Atunci m-a cuprins de-a binelea furia și foarte încet și pe jumătate înnebunită de mînie, i-am spus că am să istorisesc tuturor cît e de smintit, și că am să-i pun pe toți în gardă. El mi-a răspuns calm de tot : „Ei, bine, am să te ucid !" Foarte calm. Apoi a ieșit pe ușă și dus a fost. Îmi pierdusem de-a dreptul mințile și am vrut să mă iau după el. Răcoarea de afară m-a făcut să-mi vin în fire și am intrat în pat, am urlat încă un sfert de oră și am adormit. Totul a fost ca un vis urît...

Waltraud se întrerupse. I-am oferit o țigară și am turnat încă un coniac. Se și vedea fundul sticlei.

— N-a mai dat pe aici, zise ea, după ce am băut și și-a aprins țigara. Simțeam împotriva lui o furie de-a dreptul asasină — dar numai două zile. Apoi am încercat să-l reciștig. Odată, pe coridorul cabinelor l-am prins singur — așa ca și pe tine azi, Jost, — și m-am milogit de el să revină. „Lasă-mă în pace ! mi-a zis. S-a sfîrșit!" — De atunci l-am urît ! Și toate astea nu le-am spus procurorului. Tu însă trebuia să le știi. Nu l-am ucis... deși m-am gîndit deseori s-o fac. Dar n-am făcut-o !

Waltraud plîngea iar. M-am ridicat și i-am pus mîna pe umăr — dar am dat-o în bară, fiindcă ea a sărit în sus, și încolăcindu-și brațele în jurul gîtului meu, își apăsa fața plină de lacrimi pe fața mea.

— Jost, ajută-mă. Ajută-mă, Jost, ! suspina ea.

Chimonoul se deschisese de tot. Mîinile mele îi-atinseră coapsele goale, cînd încercai s-o împing de lîngă mine. Ea însă își apăsă gemînd gura fierbinte și întredeschisă pe buzele mele. Îmi pierdusem cu totul capul. Era douăsprezece și jumătate noaptea. Era foarte cald, fumasem foarte mult și băusem mult și amestecat. Mîinile îmi alunecară pe talia ei în sus. O simțeam la fel de netedă ca și

bronzul statuetei. Waltraud lăsă atunci brațele să-i lunece din jurul gîtului meu și începu să-mi descheie nasturii de la cămașă.

— Nimeni nu trebuie să știe că abia azi începem, zise ea încet, zîmbind. Dacă toți cred că între noi e ceva încă mai de mult — atunci sînt scoasă din cauză. Vino, Jost!

Brusc m-am dezmeticit și i-am dat drumul. A încercat să mă tragă spre ușa care ducea în dormitor. I-am desfăcut delicat, dar cu hotărîre, mîna de pe brațul meu.

— Ce s-a întîmplat, Jost?

— Nu te supăra, dar așa nu te pot ajuta!

Era unu și jumătate cînd am ajuns acasă. Tot timpul, la întoarcere, fusesem furios pe mine însumi. Rînd pe rînd, mă înfuriam și că lăsasem să-mi scape ocazia, și că de fapt îmi trecuse prin minte să profit de ea. Mă simțeam ticălos, filistin, laș, prost — toate la un loc. Pînă la urmă însă a învins gîndul că față de Gisela puteam avea acum o conștiință nespus de curată. Și cu această conștiință împăcată am adormit mai repede decît dacă aș fi dormit cu Waltraud Bury.

A doua zi, luni, am montat provizoriu, de dimineață, împreună cu trei oameni din corpul tehnic, decorurile la *Cu ușile închise*, ca să poată avea loc repetiția de acomodare cu actorul cel nou. Înainte de începerea lucrului cerusem să fiu primit de director. Tocmai aranjam mobila, cînd mi s-a spus că sînt așteptat la birou.

Șeful nostru era un bărbat cu preocupări multiple și își cultiva această fațadă de existență foarte activă, cu o mare risipă de convorbiri telefonice, calendare pentru termene, acte și hîrtii. Niciodată nu mi s-a întîmplat să văd că are mult timp pentru o convorbire, sau ca aceasta să nu fie întreruptă măcar de două, trei telefoane importante. Șeful făcea parte dintr-o asociație de oameni importanți, cunoscută pe plan mondial, și folosea fiecare ocazie ca — aparent cu totul în treacăt — să strecoare : „prietenul meu, directorul general Meier de la concernul petrolului", sau „amicul meu, cîntărețul Müller", sau „amicul meu, secretarul de stat Schulze". Cu unul „se întîlnise de curînd la Madrid", cu altul vorbise la „re-

prezentația cu *Fair-Lady* la Berlin", al treilea „chefuiseră împreună cu el în Lauterberg" — pe scurt, șeful nostru era încă director în Wiehafen doar „din dragoste pentru această muncă". Cu toate acestea însă eu o duceam de minune cu el. Avea nevoie de această zarvă la fel ca alții de șaisprezece țigări pe zi, și pentru ceea ce considera el ca *high life* sacrifica teribil de mult timp și energie și viață personală. În fondul firii sale era un tovarăș de muncă grozav, dispunea de o uimitoare rezervă de umor și întrajutorare bărbătească; nu ne puteam dori un director mai bun, fiindcă pentru noi el izbutea tot ce se putea izbuti. Era un bărbat de statură mijlocie, impozant, cu un nas mare, o gură care părea făcută să rîdă, și păr des, blond-grizonant, cu o șuviță albă ca zăpada, care la lumina zilei bătea în gălbui. Siguranța lui în toate situațiile, reacțiile sale fulgerătoare și avizul său potrivit, precum și hotărîrile sale juste — cele mai multe — mă frapau mereu, chiar și în acea lună cînd m-am dus la el ca să vorbesc despre cazul Pohl, și după ce l-am rugat ca salariul să fie plătit tatălui (ceea ce șeful a admis imediat), i-am propus să se organizeze o adunare de doliu pentru colegul mort, al cărui cadavru urma să fie transportat a doua zi.

— Dar bineînțeles, și eu m-am gîndit la asta, dragă Ziball. Dacă nu mi-ai fi vorbit singur, azi te-aș fi rugat eu pe dumneata, ca prieten al lui, sau pe Stoltze, să pregătiți acest lucru.

Și a început să desfășoare, cu dezinvoltură, ideea sa despre adunarea de doliu. Zicea că trebuia să aibă loc mîine dimineață și că are să rostească el cîteva cuvinte. Poate decanul de vîrstă are să recite ceva, Hölderlin sau așa ceva, iar el are să roage cvartetul de coarde al prietenului său, directorul muzical Pauli de la conservatorul din Olders, și așa mai departe. Am plecat total istovit și — iarăși — fascinat.

Am avut apoi treabă cu tîmplarii, care trebuiau să primească explicații la schițele pentru *Minna von Barnhelm*, iar în atelierul de pictură am fost reținut un timp, fiindcă ambii pictori nu reușeau culorile pe care le indicasem pentru cortina intermediară.

Se făcuse zece şi jumătate cînd mă strecurarn pe scenă pentru a ajunge în sală, ca să privesc cîteva minute la repetiţia Sartre — dar mai ales s-o privesc pe Gisela, pe care n-o văzusem de unsprezece ore.

Erau toţi cinci pe scenă : Gisela, Ferdinand Hoch, Bury, Kai Fiebig, cel nou. Cu spatele spre parter şedea pe cuşca suflerului Joachim Stoltze. Părea că merge bine. Tînărul era într-adevăr puţintel cam tînăr pentru rol, dar arăta foarte viril — chiar dacă nici pe departe nu atingea strălucirea lui Hannes.

Tot timpul în această dimineaţă îmi venea să mă gîndesc la descrierea pe care mi-o făcuse Bury despre Hannes. Şi mereu mă bătea gîndul dacă nu cumva cauza morţii lui trebuia căutată în el însuşi. Nu cumva se droga ? Nu cumva l-a lichidat Ferdinand Hoch... ? Din gelozie, deoarece tînărul îl întrecea atît pe scenă cît şi în braţele femeilor. Era atît de greu să găseşti drumul adevărat, fiindcă aproape toţi cei ce puteau fi implicaţi erau actori, despre care şi aşa nu ştii niciodată cînd joacă şi cînd sînt ei înşişi. De cele mai multe ori nu mai ştiu nici ei.

Gisela o întruchipa splendid pe Ines. Trebuia să recunosc acest lucru, deşi în rolul acesta nu-mi plăcuse niciodată prea mult. Căci nu vedeam în ea o lesbiană — acum mai puţin decît oricînd înainte — firește că nu. Totuşi eram bucuros că nu o joacă pe Estelle, acea nimfomană interpretată atît de convingător de Waltraud Bury, încît vedeam pe spatele lui Joachim Stoltze cît suferea sărmanul cînd ea se arunca la pieptul lui Fiebig.

Mă gîndeam că ar suferi şi mai mult dacă m-ar fi văzut azi-noapte în locuinţa ei. Ţăcănită lume. Niciodată n-am înţeles şi nici nu voi înţelege vreodată cum unii bărbaţi îşi privesc impasibili nevestele sărutînd alţi bărbaţi pe scenă ori în filme. Aveam presimţirea că mă aşteaptă timpuri grele, că o să trebuie să strîng cu putere din dinţi cînd urma să o văd pe preaiubita mea jucînd teatru.

M-am furişat din sală, am luat repede fotografiile lui Hannes, care fuseseră triate în birou şi m-am dus la Căminul Creştin. Acolo l-am întîlnit pe domnul Pohl, care la lumina zilei arăta şi mai bătrîn şi mai dărîmat decît ieri seara în camera lui Hannes. I-am dat fotografiile,

i-am spus că dacă vrea, poate ridica după-amiază gajul lui Hannes de la biroul teatrului și l-am înștiințat că mîine la nouă vom organiza o adunare de doliu pentru Hannes, la care directorul îl invită cordial. A fost extrem de recunoscător și mi-a strîns de mai multe ori mîna. Dureros moment.

După-masă erau fixate repetiții de ajustare cu *Minna von Barnhelm*. Eu n-aveam nimic de făcut. Cu Gisela mă înțelesesem să vină la mine după repetiție, ca să stabilim cu doamna Bornschein mutarea, chiria și așa mai departe. Îmi luasem obligația să mă îngrijesc de cină. Voiam s-o invităm și pe doamna Bornschein. Gîndeam că dacă am avea noroc, ea ne va lăsa după masă cîteva clipe singuri — dar nu-mi făceam mari speranțe. Aveam deci cîteva ore libere în față.

Am mîncat la gară obligatoriul cîrnat picant, am cumpărat ediția nouă a ziarelor și am citit relatările despre asasinatul din Olders. Nu se spunea mare lucru.

La douăsprezece și ceva pleca un autobuz în direcția Eckelsum. M-am urcat și am luat un bilet dus-întors. Șoferul mi-a spus că puteam fi înapoi către ora patru. Aș avea deci exact două ore. Suficient. Înconjurat de școlari gălăgioși, care se duceau acasă, m-am lăsat hurducat prin peisajul dintre cele două localități, fără să bănuiesc că o să am nevoie de mult mai puțin timp decît gîndeam.

Cînd am ajuns la Eckelsum — ultimii kilometri fusesem aproape singur în autobuz — băteau clopotele. În fața bisericii, care se vedea din stația autobuzului, era o aglomerație de oameni. Mai multe trăsuri și automobile împodobite cu ghirlande de flori la uși. Brusc mi-a venit în minte un gînd straniu și m-am îndreptat destul de repede către birt. Pe o bucată de mucava prinsă pe ușă scria : „Luni închis". Clopotele băteau foarte tare — nu erau destul de exact acordate între ele. Am înconjurat birtul și am pornit-o pe pavajul stricat al străzii către zidul sălii, pînă-am ajuns la intrarea dinspre curte, în spatele scenei. În acest timp clopotele au încetat să bată — unul însă a mai sunat de cîteva ori. De departe a răzbătut un „ura !" subțire strigat de copiii din fața bi-

sericii. Apoi s-a așternut o liniște adîncă. Curtea era goală în soarele care bătea din plin pe zidul din spate al sălii. Mirosea a praf, gunoi și bere trezită. Un bondar trecu bîzîind chiar pe lîngă capul meu. Mă grăbeam către căsuța de la celălalt capăt al curții. Undeva lătra un cîine : ham-ham-hamm !

Am ciocănit la ușa scundă a căsuței ; am respirat ușurat cînd am auzit pași înăuntru. Femeia care a deschis era destul de corpolentă și avea o față lătărcață și osoasă, în genul acelora care nu trădează vîrsta. Putea să aibă treizeci de ani, ori cincizeci — n-aș fi pariat nici pe un pahar de rachiu. Purta o fustă cenușie și o bluză de un albastru închis, peste care pusese o jachetă tricotată, neagră, care mirosea violent a camfor.

— Sînteți de la firma Holthus ? m-a întrebat cu o voce de altistă, sonoră, care se potrivea cu exteriorul ei ca un țipăt de mierlă în Arctica. În acest timp se uita dezaprobator la raglanul meu de culoare deschisă.

— Nu, îmi pare rău ; voiam să vorbesc cu bătrîna doamnă care locuiește aici. Rămăsesem oarecum înțeleși să ne întîlnim !

Femeia se uita la mine ca la unul care vine la operă în halat de baie.

— V-ați înțeles să vă întîlniți ?

— Da, am vreo cîteva întrebări de pus, și ieri bătrîna doamnă n-a avut timp. Voia să se ducă la copiii ei.

Foloseam întrucîtva ca legitimație faptul că știam de copiii bătrînei.

— Îmi pare rău pentru dumneavoastră. Să sperăm că nu era prea important ceea ce voiați s-o întrebați. Mama e moartă.

A spus-o fără nici o modulare în glas și cu o atît de desăvîrșită lipsă de expresie pe față, încît două, trei secunde a trebuit să fac efort ca să pricep ce zice. Deodată m-au trecut fiori. Instinctiv am privit spre cer, ca să văd dacă nu cumva a apărut un nor în dreptul soarelui — cerul însă era la fel de radios și albastru ca mai înainte.

— Moartă ? am întrebat și a trebuit să-mi dreg glasul, fiindcă deodată m-am simțit complet răgușit. Iertați-mă! Eu — doar ieri după-amiază am văzut-o aici, încă în

plină vigoare... Sincere condoleanțe, am murmurat, revenindu-mi.

— Da, e moartă, zise femeia, abia acum lăsînd ușa, pe care pînă atunci o ținuse cu mîna dreaptă. De aceea v-am întrebat înainte dacă veniți din partea firmei Holthus. E întreprinderea de pompe funebre. Să mă scuzați...

Și deodată fața ei aspră și împietrită se topi ca ceara la flacără, și femeia începu să plîngă. Lacrimile șiroiau pe obraji, se adunau pe bărbie și apoi cădeau în picături grele pe jacheta neagră tricotată. Căută o batistă, n-o găsi și se șterse cu mîna pe față. Avea o palmă mare, care arăta a fi curățat chintale de cartofi, arăta a muncă la cazanul de rufe și a trebăluială cu cîrpa de șters pe jos și cu peria de frecat podeaua.

Am rămas locului, așteptînd, fiindcă nu știam ce aș fi putut face. Femeia se mai liniști puțin.

— Da' veniți înăuntru, zise dîndu-se doi pași înapoi.

După ce trecui pragul, femeia închise ușa casei, se răsuci și porni pe coridorul mic spre o odaie, a cărei ușă era deschisă. În încăpere, pe un tapet înflorat de pe perete se jucau vreo cîteva raze de soare.

— Vă rog, zise ea întorcîndu-și capul spre mine în mers.

Am urmat-o ezitînd, cu sentimentul că mergeam pe lîngă mine însumi și că mă observam curios. Mi se părea prea multă moarte pentru unul singur — în exact numai cinci zile.

Camera în care am ajuns era surprinzător de drăguță. O veritabilă odăiță de bunicuță cu o mulțime de lucruri croșetate și brodate — mobila însă era în autentic stil Empire, cu tonul cald și luminos al furnirului de cireș bine prelucrat. Un fermecător dulăpior de perete era suspendat între cele două ferestre încadrate de perdele de tul, albe ca zăpada. Pe unul din pervazurile ferestrei era un cercelus încărcat cu flori. Comic, mirosea a mere coapte și a vin roșu. Dar peste aceste două miresme năpădise mirosul de camfor al jachetei tricotate și — foarte fin, dar pătrunzător — acel miros dulceag-amar care nu-ți mai iese din nări cînd l-ai simțit o dată.

— Vreți·s-o vedeți pe mama? întrebă femeia corpolentă, dînd la o parte o draperie roșie de fîlț și indicîndu-mi camera alăturată.

Am trecut dincolo. Era o odaie mică, sobră, mobilată numai cu un garderob urît, inițial dulap militar, și un pat. Pe el era întinsă, mică și fragilă la vedere, bătrîna femeie. Zăcea pe cuvertura patului — sub fusta puțin trasă înapoi, i se putea vedea glezna piciorului subțire ca un fus, în jurul căruia ciorapul de bumbac stătea răsucit.

Încercaseră să-i împreuneze mîinile, dar nu reușiseră prea bine — degetele erau mai degrabă îndepărtate decît lipite unul de altul. Fața îi era mult mai netedă ca ieri. Arăta foarte blajină, iar obrăjiorii roșii, ca niște mere, chiar dacă acum erau mai palizi, împodobeau încă pomeții ascuțiți. Femeia cea corpolentă stătea în cadrul ușii. Am întrebat-o în șoaptă:

— Cum de s-a întîmplat atît de repede?

Ciudat, în prezența oamenilor morți totdeauna vorbești în șoaptă.

— Nu știu precis! răspunse femeia, întorcîndu-se în odăița drăguț mobilată.

Am urmat-o, trăgînd în urma mea draperia de fîlț.

— Doctorul zice că trebuie să fi căzut. A fost pur și simplu o întîmplare că am venit aici azi înainte de amiază. Mama fusese ieri la noi — ah, da, asta o știți — și bărbatul meu a adus-o seara acasă, și așa voia el să mai bea un pahar de bere în față, la birt. Azi-dimineață după ce el a plecat — lucrează ca măsurător cadastral — și după aceea, cînd copiii erau la școală, în timp ce făceam curățenie, am găsit ochelarii mamei în camera de zi. Mai întîi am vrut să-i trimit pe băiatul cel mare după ce o veni de la școală — totdeauna lunea vine la douăsprezece — dar după aceea am observat că nu mai am nici un pic de orez în casă și am pornit-o după cumpărături, și am luat și ochelarii, că era aproape în drum. Așa că la zece și jumătate am fost aici. Ușa era deschisă, adică nu era încuiată, da' cheia era pe dinăuntru. Și cum apăs pe clanță și vreau să strig: „Eu sînt, mamă!" o văd jos. În mijlocul antreului.

Amintirile acestea o copleșeau, se așeză pe unul din scaunele cu rezemătoare rigidă, cerîndu-mi cu o mișcare

a mîinii să iau şi eu loc. Îmi era o poftă nebună de un rachiu şi o ţigară, dar n-am îndrăznit să cer permisiunea de a fuma, şi nici nu voiam s-o întrerup. M-am aşezat pe al doilea scaun.

— Ei, continuă femeia, am ridicat-o — e doar atît de uşoară — am dus-o dincolo pe pat, tot sperînd că este doar un leşin, dar am văzut rana. Trebuie să fi căzut groaznic — aşa, cu ceafa de lada de afară — este şi sînge pe ea. Şi se răcise de-a binelea. Ei, şi am fugit la birt, dar acolo nu era nimeni — azi toţi sînt pe drumuri, la oraş, şi înainte de a alerga în altă parte să telefonez, m-am dus imediat la doctorul Ebeling de lîngă biserică, şi el a venit îndată cu mine. O cunoştea pe mama mai de mult, de cînd lucra în biroul avocatului Boost — sînt opt ani de atunci. Mama are şaizeci şi opt de ani, ei, şi pînă la urmă nu a mai mers la birou, nu mai auzea aşa bine. Tata a căzut în război, chiar la început, în Franţa, era rezervist — o bombă... Şi atunci mama, cînd m-am măritat, s-a mutat aici. Nu voia să stea la noi. „Nu trebuie să stea bătrîni şi tineri sub un acoperiş!" zicea ea. Da, prin urmare, doctorul n-a examinat-o mult. Este şi medic oficial, ştiţi, se pricepe la accidente. S-a uitat cu multă atenţie în antreu şi m-a întrebat dacă mama se ţinea bine pe picioare. „Da, se ţinea bine", am zis.

Apoi femeia a tăcut. N-am mai putut să mă abţin şi am rugat-o să-mi permită să fumez.

— Da, firește, mi-a răspuns şi ridicîndu-se, mi-a adus o scrumieră din dulapul de perete.

Era exact la fel ca acelea din care doamna Bornschein are o jumătate de duzină : un taler de porţelan cu un peisaj dulceag, executat în metacromotipie — Drachenfels ori Burg Maus ori Hohenschwangau — sau cine mai ştie ce?

— V-a spus doctorul cînd crede că s-ar fi putut întîmpla accidentul?

— Nu. Adică a zis că s-ar putea să se fi întîmplat aseară — dar că fără auto... se opri ca şovăind.

— Autopsie, o ajutai eu.

— Da, fără autopsie nu s-ar putea şti precis. A zis că el are să treacă în certificatul de deces că astăzi.

M-am sculat şi am băgat de seamă că eram iritat. Am observat acest lucru după nesiguranţa cu care m-am ri-

dicat, după genunchii mei pe care-i aveam așa, deodată. Poate era o nebunie să te gîndești la un asasinat — de ce să fi fost asasinată o bătrînă atît de inofensivă? Și de cine? A trebuit să-mi impun cu tărie ca gîndurile să reintre pe făgașul normal — altfel, pînă la urmă, mai cădeam și într-o uscară manie a persecuției. În fața unei ferestre se afla un jilț cu rezemători laterale, pentru cap, îmbrăcat într-o husă roșie. M-am dus către el. De acolo, prin perdele, puteai avea în ochi toată curtea, pînă dincolo, la intrarea pe scenă.

— Cu siguranță că acesta era locul preferat al mamei dumneavoastră...

— Da, spuse femeia, care ședea tăcută, lîngă masă, într-un jilț Empire, cu rezemătoare înaltă și își privea mîinile mari și muncite, care acum, în poală, ca niște animale în captivitate, boțeau o batistă. Era o batistă de un verde-cenușiu, foarte mare și cu margine albastră. Da, spuse ea, pe gînduri, aproape absentă. Mamei îi plăcea foarte mult să stea acolo, deseori pînă seara, ba și după ce se întuneca.

Mi-am imaginat-o pe bunicuța cu pomeți în formă de măr șezînd acolo și privind din loja ultimelor zile ale vieții ei bucățica de scenă ce-i mai rămăsese — curtea din spatele birtului, de cele mai multe ori liniștită, ceva mai interesantă doar în zilele cînd în sală se juca teatru, se dansa ori se dădeau petreceri.

M-am întors către femeia cea trupeșă:

— V-a povestit din întîmplare mama dumneavoastră ieri după-amiază, ori altă dată, începînd de vineri încoace, că a observat ceva deosebit — ori v-a vorbit de vreun eveniment aparte sau de vreo vizită ori altceva, neobișnuit pentru ea?

— Nu, asta voiați s-o întrebați?

— Da, răspunsei, sperînd din tot sufletul că n-are să continue cu întrebările.

Nu voiam să-i spun nimic de teribila mea bănuială. Din fericire femeia era prea împrăștiată ca să i se pară ciudată întrebarea mea. Doar a repetat:

— Nu, mama n-a povestit nimic deosebit.

Dealtfel nici n-a avut vreme să se mai gîndească la întrebarea mea, fiindcă s-au auzit bătăi în ușă și s-a dus

să deschidă. A intrat un bărbat scund, cu chipul roz, arătînd a cofetar — sau, oricum, așa cum îmi închipui eu un cofetar. Era îmbrăcat într-un costum negru, iar în mîna stîngă ținea un melon negru. A păşit către mine, şi cu o rutinată solemnitate mi-a întins mîna-i dreaptă, moale, caldă şi umedă, în timp ce, plecîndu-şi pleoapele cu o distincție discretă, mi-a spus cu voce unsuroasă : „Sincerele mele condoleanțe !“ Mă luase probabil drept o rudă. N-am avut nici ocazie şi nici poftă să explic că e o eroare. Dealtfel grăsanul a întrebat-o pe femeia cea corpolentă unde este „scumpa decedată“ şi a pornit-o cu paşi legănați în camera de alături. Aveam impresia că se stăpînea să nu țopăie. Femeia s-a oprit în spatele lui, în cadrul uşii ; m-am dus la ea, i-am spus „Mulțumesc !“ şi „Scuzați-mă !“ şi „La revedere !“ — ceea ce ea a înregistrat cu un zîmbet şters — apoi am părăsit căsuța.

Afară soarele strălucea ; mirosea a praf, a primăvară şi a gunoi. M-am uitat la ceas. Nu trecuse nici o jumătate de oră. Cînd făceam colțul către fațada birtului, autobuzul pentru Wichafen era gata de plecare lîngă Monumentul eroilor. A trebuit să alerg o sută de metri ca să-l mai prind. Inima îmi bătea tare cînd mă aşezam fericit pe scaun.

Cu brațele pline de pachete şi pungi, într-un echilibru precar, ieşeam dintr-un magazin situat între gara din Wichafen şi locuința mea, cînd l-am întîlnit pe procuror. L-am salutat, iar el, oprindu-se, mi-a spus :

— Ce bine că vă văd, domnule Ziball. În problema Pohl n-am făcut, din păcate, nici un progres. Însă mi-au mai venit în minte cîteva lucruri aseară la teatru. Ați vrea să mai treceți pe la mine mîine, înainte de prînz — aşa, cam între nouă şi zece ? Aş vrea să vă întreb unele lucruri.

— Îmi pare rău, domnule procuror, dar mîine dimineață, la teatru, este adunarea de doliu pentru Hannes Pohl şi nu pot lipsi. Ați fi de acord la unsprezece... ?

— Bineînțeles, clar ! Adunare de doliu ! zise privindu-mă pe gînduri — a, da, firește. Vă aştept deci mai către prînz. Ştiți unde mă găsiți !

Am dat din cap. Ne-am luat rămas bun, cu care ocazie era cît pe-aci să-mi cadă în stradă cartonul cu ouă, şi ne-am despărţit.

La două sute de metri înainte de uşa casei, frînă deodată un automobil în dreptul meu, lîngă trotuar, şi Waldemar Zander, coborînd geamul din dreapta al Opelului său, strigă :

— Alo, stimate maestre, ai timp un moment — te şi duc cu plăcere unde ai treabă !

— Locuiesc chiar aci, zisei apropiindu-mă de automobil cu braţele pline. Dar n-am vreme, fiindcă aştept o vizită !

— Nu durează mult, dar între timp pune-ţi pungile pe capota radiatorului, altfel îţi amorţeşte braţul.

Am aşezat cu grijă catrafusele pe automobil şi am întrebat cărui fapt datorez onoarea vizitei sale.

— Voiam să-ţi fac iar rost de o comandă de milioane, zise el, şi cînd afişai un zîmbet întrebător, continuă : În Holdersil, sîmbăta viitoare este balul pompierilor. Festivitate de aniversare urmată de dans. Eu trebuie să asigur orchestra şi vreo cîteva intermezzouri — prin urmare o cîntăreaţă, o pereche de dansatori şi comperul — cunoşti circul ăsta. Le-am mai vrăjit însă stropitorilor satului că pentru creşterea voiei bune, a antrenului, sala aceea pustie trebuie să fie decorată. N-ai vrea să preiei treaba asta ?

— Da, cu plăcere ! Foarte mulţumesc. Da' ce pică ?

— Le-am spus că o asemenea decorare costă aproximativ cinci bătrîne. Scăzînd zece procente — partea mea ca intermediar — poţi s-o faci cu materialul dumitale cu patru sute cincizeci ?

Considerai că e în ordine cu patru sute cincizeci, dar m-am abţinut să izbucnesc de îndată în chiote de bucurie. Altminteri Zander ar coborî preţul data următoare. Cota de cincizeci de mărci era oricum o nerușinare, fiindcă el cu siguranţă cîştiga vreo cîteva sute la întreaga organizare. Prin urmare mă prefăcui că reflectez şi apoi spusei şovăind :

— Da — merge. Se poate face — deşi, firește, nu este o afacere prea interesantă !

— Ia nu mai umbla cu fofîrlica, meştere priceput la calculat ! rînji el. Picul de hîrtie creponată şi jumătatea de găleată de vopsea, de care ai nevoie acolo... Şi te duci acasă cu o sumă frumuşică. Nu cîştigă oricine în cincisprezece ore de muncă atîta purcoi de bani.

— Bărbatul surorii mele face aceeaşi bani într-o oră de lucru, replicai eu.

— Da ? zise Zander, devenind interesat. Ce învîrte ?

— E croitor de damă !

— Mă lei în băşcălie ? Croitor de damă — şi cîteva sute de mărci pe oră ! Dă-mi voie să rîd, Ziball !

— Zău — acum îmi venea mie să rîd — cumnatul meu are o clinică de chirurgie cosmetică, dacă asta vă spune ceva. Dacă aţi fi femeie, garantat v-ar face într-o oră atît de frumoasă că nu v-aţi recunoaşte, domnule Zander.

— Aşa deci...

Zander nu ştia dacă trebuia să se amuze ori să se simtă jignit. Pînă la urmă se hotărî pentru prima alternativă şi începu să rîdă.

Apoi porni motorul şi-mi întinse mîna.

— Deci, s-a făcut ! Sala din Holdersil o cunoşti, că doar acolo debitezi şi dumneata artă de înalt nivel. Poţi începe vineri seara, către unsprezece, după film. Sîmbătă la amiază trebuie să fie vrăjeala gata, caăia să mai poată face curăţenie. Banii îi capeţi de la mine. Vrei un avans pentru materiale ?

Înainte de a apuca să răspund ceva, el şi scoase portofelul şi-mi vîrî în mînă trei bancnote de cîte cincizeci de mărci.

— Mă bizui pe dumneata ! spuse, apoi băgă în viteză şi acceleră.

— E-n regulă, şi multe mulţumiri ! am zis pornind spre casă.

— Am o veste bună pentru tine, Melusino, i-am spus Giselei după o oră, cînd ieşind din teatru, îşi ţuguia aluziv buzele în semn de salut.

— Iar eu am una mai puţin bună pentru tine.

— Uh, ai alt iubit ?

— Asta fără doar şi poate, nu înţeleg cum de am pu-

tut rezista atita timp lîngă tine, zise strîngîndu-mă de braţ.

— Atunci are să se bucure nevastă-mea, şi în primul rînd au să se bucure copiii — toţi opt. Au să fie fericiţi cu toţii că cel ce-i întreţine se întoarce din mrejele sirenei în sînul familiei... Au !

Gisela mă ciupise. Nu era destul de întuneric, altfel aş fi sărutat-o !

— Serios, dă-i drumul cu vestea proastă ! am somat-o eu. Vestea bună pe care ţi-o spun eu să fie în schimb.

— A ieşit cu ceartă la repetiţie. Stoltze nu vrea să-l lase pe tînărul Fiebig să joace pe Tellheim. Zice — şi aici are dreptate — că Hannes era mai potrivit, tocmai fiindcă era mai în vîrstă. Şi acum urmează să-l joace Ferdinand pe Tellheim. Eu am considerat că totul e în ordine. Bury însă a făcut tărăboi. Cred că voia să-i lase şi lui Stoltze posibilitatea să se desfăşoare. Şi i-a reuşit. S-au otrăvit unul pe altul — a fost îngrozitor. Sărmanul Fiebig aleargă după doi iepuri. Îşi dă seama că nu e pentru rolul lui Tellheim, dar e topit după Bury — iar ea o ţinea una şi bună : că nu joacă rolul Minnei, decît dacă el îl interpretează pe Tellheim.

— Doamne, cumplită mai e lumea asta a artiştilor ! zisei eu cu tonul unui referent financiar. Atîta vorbărie ! Ei, şi ce e cu asta ? Nu văd nici o veste rea !

— Ba da, iubitule, continuă Gisela, fiindcă acum s-au schimbat rolurile : Ferdinand e Tellheim, Fiebig — Just, şi pentru că din cauza tărăboiului de după-amiază n-am repetat ca lumea, vor avea loc repetiţii mîine de dimineaţă, după adunarea de doliu, şi după-amiază. Iar eu voiam ca mîine după-amiază — cînd aveam liber — să mă mut cu ajutorul tău ! Aşa că s-a dus pe copcă planul, Jost ! Păcat, nu ?

— Eşti dulce ! am zis, supărat şi pe orăşel şi pe lumina care mă împiedicau să-mi iau iubita în braţe. Amînare nu înseamnă suprimare. Aşa că mutarea o facem mîine.

— Da, dar tot simt că mă apucă furiile !

Mergeam pe strada comercială care duce de la teatru la locuinţa mea. În faţa magazinului de vinuri m-am oprit şi am întrebat :

— Şampanie roz, stimată doamnă ? Ori mai bine albă ? Ori mai bine un vin de Mosela dulce ? Ori stimata doamnă doreşte ceva mai deosebit ?

— Ai găsit cumva o bancnotă de cincizeci de mărci ? întrebă Gisela.

I-am povestit despre comanda lui Zander şi am tras-o după mine în prăvălie, unde am cumpărat patru sticle. Una pintecoasă pentru cina, pe care o pregătisem cu ajutorul doamnei Bornschein, şi trei sticle de şampanie pentru mai tîrziu. În afară de asta, nutream gîndul ascuns că pe doamna Bornschein are să o dea gata repede vinul tare şi are să ne lase singuri cu şampania — sau cel puţin de la a doua ori a treia sticlă.

Între timp, presupunerea asta s-a dovedit însă a fi o mare eroare. La ora douăsprezece încă şedeam familiar toţi trei împreună şi ascultam amintiri de la Opereta din Chemnitz. Doamna Bornschein nu bătea în retragere, nu se clintea din loc. N-a ieşit nici măcar pentru cinci minute. Patru ore şi jumătate am stat faţă-n faţă cu cea mai încîntătoare fată din lume ; simţeam că în curînd mă topesc de dor. Cît de frumos ar putea fi, dacă Gisela ar locui aici ! Doamna Bornschein era în elementul ei. Cum am destupat a doua sticlă de şampanie, a început să ne dea mostre din arta ei vocală. Şi după cîte ştiam eu din serile anterioare, repertoriul era vast. Gisela se amuza regeşte şi cu farmecul ei a cîştigat-o total pe buna doamnă Bornschein — cărcia în orele tîrzii a trebuit să-i spunem „Lydia". Între timp eu am trecut prin momente de depresiune, gîndindu-mă la bunicuţa care zăcea în camera din Eckelsum — cu siguranţă asasinată, fiindcă poate ştiind unele lucruri, devenise de temut. N-am lăsat însă să se observe nimic. La douăsprezece şi jumătate ajunsesem pînă acolo că aş fi putut s-o îmbrăţişez pe mama — pardon ! Lydia — Bornschein, şi am şi făcut-o, ceea ce, în mod vădit, i-a plăcut. Asta fiindcă a propus — cherchelită cum era — ca Gisela să doarmă de probă aici, fiind prea tîrziu ca să se ducă acasă. Zicea că singură n-ar putea cu nici un chip să meargă pe timpurile astea atît de nesigure, iar cu domnul ăsta beat — şi spunînd asta arăta spre mine — n-ar putea lăsa nici în ruptul capului noaptea o fată atît de încîntătoare, şi altele de felul ăsta.

Așa încît Gisela urma să se culce în patul meu! Acordul meu zgomotos a fost întîmpinat de o privire dojenitoare a Lydiei. „A, nu, nu e ce gîndește dumnealui, aș!" zicea ea indignată. Era de la sine înțeles că trebuia să mă mut în camera lui Hannes. Atunci și-a adus aminte de sărmanul băiat și a urmat un intermezzo lacrimogen și întrebarea dacă mai avem cumva ceva de băut în amintirea bunului Hannes — la care eu am răspuns negativ.

E adevărat că mai aveam o sticlă de vin roșu în dulap — dar am mințit-o fiindcă voiam să salvez restul nopții.

S-a iscat o mare forfotă, s-a adus lenjerie de pat curată, au fost deschise ferestrele ca să poată ieși fumul gros de țigară — un sfert de oră a fost îngrozitor de neplăcut. Eu am pornit-o în pribegie cu lucrurile mele în camera de alături, în baie s-a auzit un timp clipocit și zgomot și pînă la urmă — după încă un sfert de oră — s-a făcut în fine liniște.

Mă dezbrăcasem, îmi întinsesem așternutul pe patul lui Hannes și, putințel nefericit, putințel descumpănit, dar țițași de puțin înclinat să urmez dispozițiile Lydiei, ședeam pe marginea patului fumîndu-mi ultima țigară.

După ce am terminat-o, am deschis extrem de ușor ușa dinspre coridor și am tras cu urechea în întuneric. Nu se auzea nimic. M-am furișat la ușa camerei mele și tocmai voiam să bat ușor, ușor de tot cu vîrful degetelor, cînd ușa s-a deschis domol. Era Gisela. Am putut să-i recunosc conturul siluetei în cadrul ferestrei. Era îmbrăcată într-o cămașă de noapte a Lydiei, înnebunitor de caraghioasă și mult prea largă.

— Vino repede, Jost, a șoptit cînd m-a văzut. Vino repede, mi-e frig.

Adunarea de doliu a fost grandioasă. Șeful nostru nu precupețise nici oboseală, nici bani. Ședeam toți în semicerc pe scenă, cu spatele la cortină. Șeful mașinist suspendase cortinele de catifea neagră în așa fel încît spațiul delimitat de ele făcea o impresie foarte festivă. În mijloc, pe un podium, erau două buchete uriașe de gladiole albe. În stînga podiumului, se afla cvartetul de coarde, în ju-

mătatea din dreapta, în spatele podiumului, un şevalet din atelierul de pictură, acoperit cu molton cenuşiu închis, pe care se sprijinea un portret de aproape un metru al lui Hannes Pohl — o fotografie mărită a lui Ferdinand din *Intrigă şi iubire*. De unde o procuraseră atît de repede era o enigmă pentru mine. Întregul ansamblu era prezent, toţi cei treizeci de actori, corpul tehnic — şi ei doisprezece inşi, şi în plus vreo cîţiva oaspeţi : tatăl lui Hannes, care părea foarte impresionat, şedea lîngă şef, în rîndul întîi, directorul Teatrului orăşenesc, doi domni din partea presei, Zander, deşi el n-avea de fapt ce să caute aici, conducerea Companiei locale şi încă vreo cîţiva oameni pe care nu-i cunoşteam. Tocmai la dreapta, deoparte, stătea procurorul. Întrucît am sosit destul de tîrziu, m-am aşezat în ultimul rînd. În stînga mea era Gisela, care în rochiţa ei neagră, arăta gingaşă şi înduioşătoare. Cînd am intrat, doar a întors scurt capul către mine, privindu-mă intens şi grav. În timpul întregii solemnităţi am avut în faţa mea fermecătoarea linie a gîtului ei, care se termina în smocul auriu al părului. Vreo cîteva mici şuviţe rebele îi fluturau pe ceafă. Într-un amestec de mîndrie şi fericire şi neîncrezător în atîta fericire, mă gîndeam la toate întîmplările noastre tulburătoare din noaptea trecută. Erau gînduri foarte nelalocul lor — ştiu — dar eram sigur că şi Hannes ar fi făcut în locul meu la fel, şi din cauza asta nu mă simţeam comiţînd un sacrilegiu.

Cînd s-a lăsat linişte deplină, şeful cvartetului a făcut un semn. Au executat o parte dintr-un cvartet în minor de Beethoven. Apoi decanul de vîrstă s-a ridicat, s-a îndreptat către podium şi a recitat — liber, cu consonante sonore şi r graseiat — o poezie de Rilke numită *Despărţire*, care este foarte frumoasă. Cînd decanul de vîrstă, numit şi „actorul de curte", a terminat, preţ de o fracţiune de secundă a trebuit să-mi înving îmboldul de a aplauda. Apoi s-a urcat şeful pe podium şi a ţinut o cuvîntare bună, deloc patetică, de vreo douăzeci de minute.

A făcut un portret exact al lui Hannes Pohl, a enumerat rolurile pe care le jucase la noi, a citat din criticile care fuseseră scrise despre ele. Firește, a citat numai din criticile favorabile — dar pentru Hannes într-adevăr doar puţine fuseseră proaste. După alocuţiunea şefului a

urcat pe podium mica noastră Beate, cea mai tînără stagiară. Avea un buchet de garoafe albe în mînă și stătea în picioare, acolo în față, subțirică și puțintel intimidată, recitind o poezie nu știu de cine, poate de Hölderlin. Încheind a pus buchetul pe șevalet în fața portretului și cei patru instrumentiști au executat a doua parte din cvartetul în minor de Beethoven. Cînd muzica s-a stins, s-a mai simțit obligat și directorul Teatrului orășenesc să spună cîteva cuvinte, ceea ce nu fusese nicidecum prevăzut, fiindcă odată cu el s-a ridicat și decanul de vîrstă de pe scaun, dar s-a așezat imediat la loc, cînd a văzut că directorul se duce spre podium. Acesta a spus ceva despre pierderea suferită în viața artistică a orașului și districtului, și așa mai departe, destul de searbăd — cred însă că i-a făcut nespus de bine bătrînului domn Pohl, că băiatul lui mort a fost prețuit și de un bărbat și funcționar autentic, serios. Decanul de vîrstă a mai recitat după aceea o poezie de Schiller — ceva cu zei și existența desăvîrșită sau așa ceva, și în final muzicanții au executat ultima parte a cvartetului de coarde.

A fost cu adevărat grandios, eram bucuros că fusese atît de grandios, fiindcă tatăl lui Hannes Pohl avusese nevoie de o asemenea festivitate — ca și noi ceilalți dealtfel. Că nu am fost prea impresionat, asta se datora faptului că gîndurile mele se învîrteau mereu într-un cerc : Era cumva asasinul printre noi ? Cine putea fi ? De ce fusese ucis Hannes Pohl ? De ce fusese ucis bătrînul Silberfoot ? De ce femeia din Eckelsum ? Poate următorul am să fiu eu ? Poate curînd au să stea iar cu toții aici în semicerc pe scenă, în jurul unui portret al meu — ha-ha — poate în jurul fotografiei mărite care mă înfățișează ca hamal în *Mătușa lui Charley* — Gisela cu siguranță ar plînge, și atunci ar afla cu toții. Am fost bucuros că s-a terminat solemnitatea. Dacă ar mai fi durat încă, m-aș fi ținut cu acest dement carusel de gînduri din capul meu.

Dar atunci s-a întîmplat un lucru care pe de o parte m-a readus la realitate, iar pe de altă parte m-a uimit atît de mult, încît aproape n-am mai reușit să închid gura cînd s-a declanșat. De fapt era o nimica toată, o întîmplare fără importanță, care altundeva are loc în orice zi și la orice oră, și care nu te pune deloc pe gînduri. Dar aici și acum

și tocmai cu acești oameni... a fost ca un mic trăsnet. De la oricare altul din ansamblu m-aș fi așteptat, cu nici un altul nu mi-aș fi bătut capul în problema asta.

Pe scurt, ne sculasem de pe scaune și formasem mici grupe, fiindcă fiecare, apăsat sufletește și stingherit, căuta societate. Atunci Ferdinand Hoch a venit la mine, m-a luat de braț și m-a dus cîțiva metri la o parte, către cortină.

— Scuză-mă, te rog, Jost, a zis cu o voce și un ton confidențial care-i erau atît de străine, ea și cînd el, cel atît de corect îmbrăcat, ar fi ajuns să umble deodată în pantaloni de cord murdari. Știu că locul și momentul sînt prost alese, dar mă aflu într-o teribilă încurcătură... poți să-mi împrumuți o sută de mărci ?

Am fost atît de uimit, că mi-au trebuit patru secunde ca să găsesc un răspuns — și acela destul de bîlbîit.

— Da, Ferdinand... da, se... se face... se poate. Îți trebuie pentru mai mult ? Mai mult timp, vreau să spun. Aș putea...

— Nu, numai pentru trei, patru zile ! mi-a răspuns Ferdinand.

— Da, pînă la începutul săptămînii viitoare pot să mă lipsesc de ei. Dacă-i vrei imediat — am din întîmplare bani la mine.

— Îți mulțumesc mult de tot !

Vădit, i se luase o piatră de pe inimă. Ne-am dus la o parte între cortină și una dintre perdelele de catifea care atîrnau din înaltul scenei și i-am dat cele două bancnote de cincizeci de mărci pe care le mai aveam în portofel din avansul primit de la Zander. A scos o carte de vizită și a mîzgălit pe dos : „Primit o sută de mărci cu împrumut de la Jost Ziball. Ferdinand Hoch“ — și data. Nu voiam cu nici un preț să accept și am zis :

— Da' nu-i nevoie, omule !

El însă a insistat să iau chitanța.

— Lucrurile trebuie să fie corecte, în definitiv mi se poate întîmpla ceva, nu ? Oricum îți sînt cu adevărat foarte recunoscător.

Între timp adunarea de doliu se dizolvase. Șeful mașinist, Heinrich Lenzing, cu doi dintre muncitori și începuse demontarea decorului.

Am pornit în grabă spre ieşirea din scenă, dar pe drum am fost oprit de Joachim Stoltze, care, în cîteva minute, mi-a descris scandalul de ieri, în legătură cu *Minna von Barnhelm* şi mi-a cerut părerea. I-am dat dreptate că schimbase rolurile. Acest lucru părea că-l bucură. Cînd în fine am ajuns afară, ceasul arăta unsprezece şi un sfert. Trebuia să mă grăbesc ca să nu soseso prea tîrziu la procuror.

Camera în care am intrat — fără să bat la uşă — era surprinzător de simpatică, în contrast cu platitudinea şi meschinăria coridorului pe care se afla. Pe pervazul ferestrei erau ghivece cu flori, dintre care unele bogat înflorite. Pe peretele din spatele biroului unei fete amuzante, cu coafură de ponei şi pistrui, atîrna o reproducere bună a *Podului de lîngă Arles* de Van Gogh, iar la dreapta, în spatele celui de-al doilea birou — momentan neocupat — colţul camerei era separat printr-o perdea multicoloră de pînză, care nu era trasă complet, şi astfel am văzut acolo un reşou şi tacîmuri. În cameră mirosea puternic a cafea, a flori şi a apă de Colonia. Fata bătea atît de impetuos la maşină, că de două ori a trebuit să-mi drog glasul ca să-mi fac remarcată prezenţa.

— Sînteţi domnul Ziball, nu-i aşa? întrebă ridicîndu-se. Bună ziua. Cred că domnul procuror vă şi aşteaptă. Vă rog numai un moment!

Bătu la uşa lăcuită în alb de pe peretele din stînga, o deschise şi intră în cameră. Uşa era capitonată gros şi mai exista o uşă în spatele ei. M-am întrebat de ce o mai fi bătut fata în ea; cu siguranţă de dincolo nu se putea auzi.

Fata cu înfăţişare amuzantă reveni.

— Domnul procuror vă roagă să intraţi!

Am trecut prin uşa capitonată. Tronc! am auzit cînd s-a închis în urma mea. Procurorul se ridică şi-mi dădu mîna. Mă invită să mă fac comod. Îmi scosei trenciul şi-l pusei în cuiul de lîngă uşa a doua, agăţîndu-l de guler, deoarece nu exista umăraş. Procurorul îmi indică unul dintre cele trei fotolii din jurul unei mese încrustate cu faianţă neagră, de lîngă uriaşul lui birou. Din sertar scoase

o cutie cu țigări și trabucuri și-mi oferi să mă servesc. Luai o țigară, luă și el una. În eterna întrecere cu chibriturile, am fost mai agil și i-am oferit foc. Se așeză, trase din țigară și la început nu scoase nici un cuvînt. Totuși n-am avut răgazul necesar să examinez camera, deoarece a trebuit să mă concentrez asupra procurorului.

— Vă mulțumesc că ați venit, domnule Ziball, începu el în fine, nu e nevoie să vă subliniez că este vorba de o *convorbire* pe care aș vrea s-o am cu dumneavoastră... Făcu o pauză, împinse scrumiera de sticlă albastră către mine, își plimbă degetul arătător între cămașă și git, ca și cum l-ar fi strîns gulerul, apoi zise : De ieri sînt sigur că a fost absurd să fiți suspectat. Vă rog să nu vă speriați — personal nu v-am suspectat niciodată — din partea poliției însă... ei, dar să lăsăm asta ! Nu știam unde bate cu această introducere. Era clar că mai urma ceva. Prinseseră cumva de veste despre cercetările mele ? Dar își dădu drumul : Am fost ieri de dimineață în Olders, spuse ca de obicei foarte încet și uitîndu-se drept la mine.

— Da ? făcui, silindu-mă să-mi păstrez calmul.

— Da, repetă el. Ați fost și dumneavoastră acolo, nu ?

— Desigur, chiar de mai multe ori, mă grăbii să confirm în mod ușuratic.

— Vă rog, domnule Ziball, zise lăsîndu-se pe spate în fotoliu, vă rog să nu încercăm să ne ducem reciproc de nas. Eu am refuzat să aprob să fiți urmărit, tocmai fiindcă nu vă consider suspect. Dumneavoastră însă trebuie să mă ajutați și să nu faceți pe detectivul pe cont propriu ! Iar dacă o faceți — legea nu interzice — atunci trebuie să-mi comunicați ce aflați. Nu considerați că e cazul ? În afară de asta, tăinuirea unui amănunt ce poate fi important pentru clarificarea unei crime este pasibil de pedeapsă, în afară de faptul că dumneavoastră trebuia neapărat să știți cît de periculos e să întreprinzi de unul singur astfel de cercetări, mai cu seamă că la asasinul tînărului Pohl este vorba probabil de un foarte rafinat bărbat cu sînge rece... ori de o femeie cu sînge la fel de rece...

Din nou făcu o pauză, așteptînd. Eu n-am zis nimic. Ce să fi zis ? Într-adevăr nu părea că se știe ceva de vizita

mea la Sibberfoot, dar încă nu eram sigur. Afară de asta, ce s-ar fi cîştigat dacă aş fi povestit ce ştiam despre legătura lui Hannes cu Sibberfoot, despre biletul de avertizare găsit în costumul lui, despre telefonul anonim şi despre ameninţarea pe care o primisem, despre convorbirile mele cu Ferdinand Hoch, despre vizita mea la Waltraud Bury şi despre încurcătura ei cu Hannes Pohl? Nici bătrîna moartă din Eckelsum nu l-ar pune pe urme — nu mai uşor decît pe mine, în ciuda marelui lor aparat de investigare. Aici nu era vorba de luat amprente. Atît timp cît nu se cunoştea mobilul, n-aveau şanse mai mari ca mine, care investigam de unul singur.

— Îmi pare rău, domnule procuror, desigur ar fi trebuit să vă relatez! începui, dar lăsai în suspensie ce anume.

— Da, asta m-ar fi scutit cel puţin de călătoria de ieri. Aveţi cumva idee de ce v-a spus Hannes Pohl că are de lucru la Radio, deşi nu era adevărat? Ce voia el să camufleze prin asta? Şi de unde avea banii care-i dădeau posibilitatea să-şi permită cutare şi cutare lucru, ceea ce numai din gajul lui ar fi fost exorbitant?

— Poate la mijloc e o femeie... Poate că a fost încurcat cu vreo femeie măritată, şi asta nu prea s-ar putea clarifica, cred eu. Fiindcă ea are să se ferească să apară în vreun fel, să declare ceva ori să facă publică povestea!

— Şi eu m-am gîndit la asta, spuse procurorul, şi observai că se resemnase. Din scrisorile şi notiţele lui nu iese la iveală nimic altceva decît că în ultimele trei luni se ducea cam de două ori pe săptămînă la Olders. Nici un punct de reper la cine se ducea, nici cel mai mic indiciu de ce se ducea!

Scăpasem de o piatră de moară de pe inimă. Habar n-aveau că-l descoperisem mort pe Sibberfoot. Gîndindu-mă la descrierea pătimaşă făcută de Waltraud Bury şi reflectînd că la o a doua poveste, în Olders, o fi căzut frumuşel în plasă, spusei:

— Desigur m-ar surprinde foarte mult, fiindcă Hannes era exact tipul care nu se dă înlături de la o încurcătură amoroasă. Dar consider destul de neverosimil că el se lăsa plătit.

— Ah, dragă domnule Ziball, interveni procurorul, în practica mea am întîlnit atîtea — încît devii sceptic cu privire la oameni şi caracterul lor. Mi-a fost dat să văd meseriaşi de treabă, soţi fideli, membri — ba chiar preşedinţi de asociaţii onorabile, care în acelaşi timp erau copărtaşi la vreun bordel; mi-a fost dat să cunosc gospodine cumsecade, bine văzute şi de reputaţie fără cusur, care cîntau duminica în corul bisericii „Isus nădejdea mea" şi care, cînd bărbaţii lor lucrau în schimbul de noapte, îşi cîştigau cu ore suplimentare la orizontală cîteva mărci în plus pentru îmbrăcăminte. Dacă vizitele lui Hannes Pohl la Olders vizau o femeie şi femeia era însărită — de ce, mă rog, să nu fi spus ea din cînd în cînd: „Dragă, iată cincizeci de mărci, aş vrea să-ţi faci cu ele o plăcere." — ori ceva asemănător?

— Posibil, dar atunci cine l-a ucis? Un soţ gelos? Un rival?

„Ferdinand Hoch?" am continuat în gînd — deşi pe ăsta nu mi-l puteam imagina brutal.

— De ce nu? spuse procurorul. Numai că n-avem cum să-i găsim dacă hazardul nu ne pune în mînă adresa femeii. — Şi încă ceva care pledează contra acestei ipoteze: la el s-a găsit un bilet: PENTRU ULTIMA OARĂ. POHL! ÎNFRÎNEAZĂ-ŢI CURIOZITATEA! — Vă amintiţi, nu? Asta n-o scrie nici un soţ ori rival gelos, însetat de sînge, domnule Ziball! Cuvîntul „curiozitate" nu prea se potriveşte deci cu o încurcătură cu o femeie măritată. Acest bilet, dacă e important — şi eu îl consider cheia rezolvării — acest bilet nu e nici măcar un şantaj. Ce-l îndemna pe Hannes Pohl să fie curios?

Procurorul se cufundă din nou în tăcere. Văzîndu-l aşa, îmi făceam reproşuri în timp ce-mi aprindeam o ţigară.

— Am identificat hîrtia, adică am descoperit cu mare trudă proveniența ei. Provine din nişte blocuri de corespondenţă par avion produse de o firmă din Westfalia. În oraşul nostru sînt opt sau nouă papetării care au asemenea hîrtie. N-are sens să ne întrebăm cine şi cînd a cumpărat un asemenea bloc. Am cercetat cu de-amănuntul cadavrul bietului băiat, interiorul microbuzului, mînerele, tapiţeria, am scotocit camera lui — toate astea

le știți, și știți de asemenea cum se procedează în astfel de cazuri — dar n-am găsit nimic. N-avem nici un fel de indiciu — decît că se ducea la Olders. Orașul are peste o sută de mii de locuitori. De unde să începi, mă rog ? Nu avem nici un mobil — nimic, nimic. Iar cînd credem că avem un indiciu, făcu el aprinzîndu-se — încă nu-l auzisem niciodată vorbind atît de tare — și mă duc să verific indiciul, atunci mi se spune, spre exemplu, de către domnul von Ruhla de la Radio, că simpaticul domn Ziball a și fost acolo și a pus aceleași întrebări. Și atunci să nu-mi ies din pepeni — drăcia dracului ! Se întrerupse brusc și mă privi, silindu-se să zîmbească : Scuzați-mă, domnule Ziball — dar poți să înnebunești în astfel de situații.

— Da — îmi imaginez ! am răspuns scurt.

Procurorul se ridică și puse astfel capăt discuției.

— V-aș fi prin urmare foarte recunoscător, dacă ați renunța la cercetările dumneavoastră de unul singur, ori măcar dacă m-ați informa, zise el de data aceasta din nou cu vocea-i obișnuită, înceată.

— Înainte sau după ?

— Observ că tot nu vreți să renunțați. Aș prefera să știu dinainte ce intenționați, ca să vă pot da ajutor la nevoie, încăpățînat ce sînteți !

— Călduroase mulțumiri, domnule procuror, zisei luîndu-i mîna oferită spre rămas bun, dar, cred eu, n-o să fie nevoie să mă apărați !

Foarte curînd urma să fiu pus în situația de a observa cît de ușor te poți înșela.

La teatru încă se mai repeta cînd am sosit. Pe scenă spațiul era jalonat de cîteva scaune și două mici estrade. M-am dus în spate, la ateliere, și l-am întrebat întîi pe Heinrich Lenzing și apoi pe Ludwig Hallbaum dacă ar vrea să-mi ajute să decorez la Holdersil sala pentru serbarea pompierilor. Mă ajutaseră de mai multe ori — îi plătesc cu ora și ei o fac bucuroși. Și de data aceasta au fost amîndoi de acord, și am convenit ca amănuntele să le stabilim vineri noaptea. Din fericire, localitatea unde dădeam spectacol vineri era la numai șaisprezece kilometri d Holdersil. Reprezentația urma să se termine că-

tre zece și jumătate, ei voiau să ajute la demontat și apoi să vină direct acolo. Puteam, deci, să începem către ora unsprezece și jumătate, douăsprezece noaptea. În trei era mai ușor de realizat pînă a doua zi înainte de prînz. Desigur se poate și de unul singur — dar asta înseamnă mare trudă, și mai bine dau o parte din cîștig decît să fiu trei zile pe jumătate mort de oboseală.

L-am rugat pe Ludwig să-mi împrumute în seara aceasta motocicleta — pentru două ore. S-a rezolvat ușor, el era și așa de serviciu și n-avea nevoie de ea.

Pe Gisela am văzut-o abia la dejun, jos, în restaurantul teatrului, unde ne adunam cu toții aproape la fiecare prînz, afară de sfîrșitul săptămînii. Ședea la o masă alăturată, cu Stoltze, Beate, stagiara și decanul de vîrstă, care îi făcea curte și azi, ca totdeauna dealtfel, în modul lui simpatic și de pe vremea bunicii. Gisela a terminat mai repede de mîncat și a venit la masa mea. Pe cînd se îndrepta către mine, am remarcat din nou că mă vrăjea cu totul și cu totul în încîntătoarea ei rochiță neagră.

Salutîndu-l pe Heinrich și pe sufleră, care ședeau cu mine la masă, zise :

— Scuzați-mă, vă rog, trebuie să-i spun lui Jost ceva la ureche !

Se aplecă spre mine, punîndu-și brațul pe umărul meu.

— Te iubesc și mi-e tare dor de tine, monstrule !

— Ia auzi, ia auzi ! zisei eu tare, încercînd să mă arăt indiferent. Splendid ! Pentru această veste bună vrei zece pfenigi sau un sărut ?

— Zece pfenigi ! răspunse Gisela întinzînd mîna.

Am scotocit în buzunar după o monedă de zece pfenigi și i-am pus-o în palmă. Ea închise palma și luînd o mină de țigancă, scuipă în pumn, murmurînd :

— Din unul fă-te doi ! Din unul fă-te doi !

Apoi plecă rîzînd prin sala de mese și dispăru pe scara dinspre cabine.

— Ce drăguță arată Eggers cînd îmbracă ceva rezonabil, observă Heinrich Lenzing.

— Da — numai că azi e puțin cam palidă, behăi sufleru.

„Dacă ai ști tu, capră bătrînă, de ce e palidă !“ am spus eu în gînd, începînd să iau cu lingura din farfurie.

După-amiază am avut multă treabă, a trebuit să văd cum decurg lucrările preliminare pentru *Minna von Barnhelm*, să încep schițele pentru muzicalul stupid, planificat a fi următorul spectacol. La șase repetiția generală era gata. Toți înjurau că durase atît de mult — dar fiindcă totdeauna înjură toți, n-a părut ciudat. Am montat în destul de mare grabă decorul pentru reprezentația de seară. La șapte și ceva avansasem atît de mult, încît am putut pleca. Am cerut lui Ludwig cheia de la motocicletă și la șapte și jumătate ieșeam din oraș pe șoseaua spre Eckelsum.

Era destul de întuneric, dar am parcurs distanța în aproape jumătate din timp față de autobuz. Motocicleta lui Ludwig, un DKW de două sute de centimetri, mergea bine. Curentul de aer îmi masa fața. Dacă ar fi fost posibil, aș fi fluierat de plăcere. În Eckelsum am parcat motocicleta în spatele sălii birtului, în același loc în care stătea de obicei autobuzul teatrului nostru. Căsuța era în întuneric. Am înaintat prin gangul strîmt ce ducea în curte, pe lîngă stiva de butoaie de bere, am traversat coridorul care dădea în bucătărie și am intrat în sala de consumație. Cînd m-a văzut, cîrciumarul și-a ridicat sprîncenele.

— Ce mai vreți iar? m-a întrebat cu o mină destul de antipatică.

— Mai întîi cîte un rachiu pentru amîndoi! replicai eu. Mi-a fost frig pe motocicletă.

A pus rachiu în pahare. Am băut. Birtașul voia s-o șteargă pe ușa din spatele tejghelei, dar l-am strigat:

— Îmi mai pui unul, patroane? De cînd lași clienții să aștepte în picioare?

— Dați-i drumul cu întrebările! îmi spuse în timp ce-mi umplea paharul. Dar nu atît de tare, vă rog!

— Aș yrea doar o adresă. Cum se numesc oamenii a căror mamă a locuit în căsuța din curte — unde stau?

— Asta are — au și ei ceva a face cu crima? m-a întrebat privindu-mă uimit.

— Nu, cu siguranță n-au nimic a face cu asta! Noroc!

— Noroc! zise el dînd peste cap paharul pe care și-l umplusc. Körner îi cheamă. Bărbatul e ăla de colo, de la

masa din colț. Ăla brunet, cu cămașa în carouri colorate, mai spuse circiumarul, arătînd cu o mișcare a capului înspre masa din colț.

Era măsurătorul cadastral pe care-l căutam, singur, cu un pahar de bere în față; fuma. M-am dus la el și m-am prezentat.

— Pot să mă așez o clipă la masa dumneavoastră?

— Da, vă rog, spuse Körner.

Era un bărbat lat în umeri, cu păr negru, lucitor, rărit spre frunte, deși cu siguranță abia trecuse de treizeci de ani. Avea ochi negri, pe care și-i mijți cînd mă privi. Chipu-i ars de soare arăta bine, cam grosolan, dar nu brutal. Întrucît își descheiase gulerul cămășii de lînă în carouri roșii și albastre, se vedea clar cît de mult îl bronzaseră soarele și vîntul. Sub linia de demarcație pielea era foarte albă.

— Am vorbit ieri cu soția dumneavoastră, domnule Körner. Am găsit-o în casa soacrei dumneavoastră!

— Așa, va să zică! Dumneavoastră sînteți cel ce se înțelesese să se întîlnească cu soacră-mea — da, acuma știu. Dar, din păcate, ați ajuns prea tîrziu. Ce nenorocire, nu? Biata bătrînă!

— Da, spusei. Dumneavoastră ați adus-o acasă duminică seara, nu?

— Da, zise el dînd din cap și-și goli paharul.

— Pot să vă ofer o bere? îl întrebai, făcînd în același timp semn birtașului.

— Da, mulțumesc.

Mă măsura cu privirea. Prezența mea i se părea întrucîtva ciudată.

Am mai comandat o bere pentru el, și pentru mine o cafea. Am stat o bună bucată de timp tăcînd unul lîngă celălalt. Cînd a terminat țigara, i-am oferit dintr-ale mele, dar a refuzat.

— Mulțumesc, nu fumez cu filtru!

Birtașul aduse berea și cafeaua.

— Ia spuneți-mi, domnule Körner, duminică seara cînd ați însoțit-o pe soacra dumneavoastră acasă, v-ați dus cu ea pînă în fund, la căsuță?

— Sigur că da; acolo e mult prea întunecos ca s-o fi putut lăsa pe mama să se ducă singură.

— Aţi văzut pe cineva acolo, în spate ?

— Nu, nu era nici ţipenie de om !

— Erau automobile în curte ?

— Nu, nici automobile nu erau. În faţă, lîngă intrarea în curte era unul. M-am dus prin faţă în local fiindcă — fiindcă eu — ei, fiindcă voiam să-mi mai fac o dată nevoile, m-am dat chiar lîngă zidul sălii, ha-ha ! începu să rîdă stînjenit.

— Şi ce fel de automobil era, domnule Körner ?

— Nu ştiu — de ce ?

— Încercaţi, vă rog, să vă aduceţi aminte ! insistă.

— Da — unul aşa, mijlociu, reflectă el încordat.

— Negru ?

— Nu — cenuşiu. Destul de deschis. Dar ce fel, nu ştiu. Poate un Ford, ori un Opel, ori un Volkswagen mare sau aşa ceva. Că doar toate sînt destul de asemănătoare. — Da' de fapt de ce vă interesează ce fel de automobil era ?

— Am să vă spun eu mai tîrziu, domnule Körner.

— Sînteţi de la poliţia judiciară — de întrebaţi aşa ? zise el, privindu-mă bănuitor.

— Nu, nu sînt de la poliţie, vă asigur ! Încă ceva, domnule Körner, vă rog : acolo, la intrare sau lîngă peretele sălii, erau şi alte automobile ?

— Nu — făcu el reflectînd, nu, numai acela.

— În faţa birtului erau automobile ?

— Da, cinci, şase, nu ştiu exact cîte.

— N-ar fi putut să parcheze în faţa casei şi automobilul care era în spate ?

— Ba da, sigur ; ar fi putut foarte bine să parcheze şi în faţă, firește.

— Automobilul era cu luminile aprinse ?

— Nu !

— Nici lumini de poziţie ?

— Nu, era complet întunecat.

— Nu v-aţi mirat, domnule Körner, că un automobil stătea singur pe întuneric, în stradă, cînd era destul loc de parcare în faţa birtului ?

— Nu m-am gîndit la asta. Şi nu e nici o pagubă, nu ?

— Hm. Da' înăuntru nu era nimeni ?

— Nu m-am uitat înăuntru. La ce drac' să fi făcut asta ?

M-am hotărît să nu-l întreb mai multe. Începea să se enerveze. Şi asta nu ducea la nimic. Totuşi mai trebuia să ştiu ceva.

— Cînd a fost asta, domnule Körner ?

— Păi, cam pe la nouă jumătate, zece fără un sfert.

— Vă mulţumesc foarte mult, domnule Körner, zisei ridicîndu-mă.

— N-aţi vrea să-mi explicaţi şi mie pentru ce puneţi toate întrebările astea ? stărui el.

— Mai tîrziu, domnule Körner ! Vă promit să revin şi să vă explic totul — pentru moment nu pot, fiindcă nici eu însumi nu ştiu cum o să iasă şi dacă automobilele au ceva a face cu treaba asta.

Dar el nu se lăsă dus.

— Nuuu — mi se pare foarte comică seria asta de întrebări a dumneavoastră. Şi, în definitiv, ce voiaţi de la soacra mea ? Şi pe ea voiaţi s-o întrebaţi de automobile ?

— Aproximativ, dar nu vă neliniştiţi — eu în primul rînd sînt curios din fire, şi în al cincilea rînd povestea nu e chiar atît de importantă ! — Pe curînd !

Îl subestimasem. Nu era un suflet chiar atît de simplu cum crezusem. Cînd dădeam să plec, am simţit deodată mîna lui ca o menghine pe braţul meu drept.

— Nu plecaţi de aici înainte de a şti ce înseamnă toate astea ! zise încet şi ameninţător.

Am reflectat cinci secunde şi am ajuns la concluzia că n-ar avea nici un sens să începă acolo o încăierare. În primul rînd că eu, ca străin, aş fi avut imediat tot localul împotriva mea — şi în al doilea rînd poate aveam încă nevoie de Körner, ba chiar destul de sigur.

— Bine. Ştiţi că unul dintre actori a fost asasinat. Sînt prietenul lui şi mă interesează arzător să aflu cine-l are pe conştiinţă. Şi credeam că soacra dumneavoastră a observat ceva ce m-ar ajuta să dau de o urmă — asta e tot.

— Hm ! făcu Körner.

Nu era pe de-a-ntregul satisfăcut, dar mi-a eliberat braţul.

— Vă dau adresa mea, domnule Körner, și dacă vă aduceți aminte ceva — ori dacă auziți ceva, anunțați-mă, vă rog !

— Ce să aud ? mormăi el.

— Uneori, din întîmplare ! zisei dîndu-i pe bilet adresa mea și a teatrului din Wiehafen.

Apoi m-am sculat, mi-am luat rămas bun, am plătit la tejghea rachiurile, berea și cafeaua și am plecat.

Se făcuse ceață și a trebuit să merg destul de încet Eram abătut, fiindcă întrebările nu mă duseseră mai departe. Frumos ! Automobilul cenușiu — multe automobile erau cenușii. Directorul avea un Kapitän cenușiu, procurorul un Ford cenușiu, Zander, un Opel-Rekord cenușiu, circiumarul nostru avea și el un Rekord cenușiu — e o tîmpenie, așa nu avansez cu nimic. Și-apoi, îmi era frig și asta îmi sporea supărarea și mai mult. Mersul pe motocicletă e o treabă numai pentru oameni foarte tineri și în regiuni calde.

Tocmai se sfîrșise reprezentația cînd am ajuns la teatru. I-am dat lui Ludwig cheia motocicletei și i-am mulțumit ; Gisela încă se demachia. Ne-am dus apoi împreună să mai bem o înghițitură. Ea a băut vin roșu, eu mi-am comandat un grog. Eram singuri în cramă, adică fără alți oameni din ansamblu.

— Ești atît de monosilabic, Jost. De ce ? m-a întrebat ea după ce stătusem tăcuți un răstimp unul lîngă altul

— Scuză-mă, Melusino, dar o să trebuiască să te obișnuiești cu gîndul că iubești un imbecil. În loc să profit de prezența ta, după care aproape că mă prăpă...

— Sssst ! Să taci imediat ! N-am deloc chef să „profiți" de prezența mea, dar te rog foarte respectuos să-mi dai voie să iau parte la zborul gîndurilor tale — atîta vreme cît nu sînt imorale, cum ai spus !

— Dar... dar... Îmi venea să zîmbesc și din nou mă minunam cum reușea ea cu două fraze să mă scoată din iureșul gîndurilor chinuitoare și din reflecțiile negre. Dar.. dar... mica mea Melusină ! Poți tu oare să-ți imaginezi despre mine că aș fi imoral ?

— Dacă fac un pic de efort... răspunse rîzînd iar.

— Ai cuvîntul meu că poţi să iei parte la toate zborurile, ba chiar trebuie, după ce voi fi rezolvat odată treaba legată de călătoria asta — dar asta e prea urîtă. Lasă-mă s-o fac singur, te rog. O să se termine repede — ori mă dau bătut!

— O, Jost, uneori îmi este atît de frică! zise ea rezemîndu-se de mine.

— Nu fi fraieră! spusei eu făcînd pe grozavul — dar nu suna firesc.

Eu însumi mă temeam. Blestemată teamă — ca atunci cînd eşti copil şi te cuprinde frica seara cînd se stinge lumina pe scări.

Peste o oră intram în camera mea. O dusesem pe Gisela acasă, mai vorbisem cu ea despre „mutarea" de mîine şi apoi, cu gustul sărutărilor ei pe buze, pornisem prin ceaţă, îndărăt. Fără Gisela, camera era rece şi goală şi mirosea a fum rece şi a umezeală. Lydia Bornschein nu închisese fereastra. Aveam impresia că ceaţa din întreg ţinutul se adunase în patul meu ca să tragă un pui de somn. Am închis iute geamul, m-am mulţumit să mă spăl doar ca pisica şi m-am vîrît în aşternut ca un hamster în mîneca hainei stăpînului său. A trecut mult timp pînă m-am încălzit. Îmi tot spărgeam capul cu combinaţii privitoare la moartea lui Hannes Pohl, fără să ajung să am inspiraţia fulgerătoare pe care o au totdeauna noua din zece eroi ai tuturor poveştilor cu crime, în momentul celei mai profunde disperări. Pînă la urmă însă am adormit şi am visat, firește cum trebuie în asemenea cazuri, automobile cenuşii, la volanul cărora erau asasini fără faţă. De două ori am sărit în sus din acest vis stupid, şi de ambele dăţi am constatat că în cameră nu se mişcau nici automobile asasine şi nici nu erau cadavre, iar după a doua constatare am fost scuti de fantome.

Deşteptătorul a sunat ca de obicei, puţin după şapte. Îl pusesem departe de pat, pe pervazul ferestrei, ca să nu-i închid pliscul şi să mă culc iar. Reflectam cu ochii încă închişi asupra zilei care începea şi mă gîndeam ce ar putea să mă bucure. Totdeauna fac aşa dis-de-dimineaţă. Ajută să te scoli din pat. Mi-am amintit de mutare, aşa că aveam ceva de care să mă bucur. Şi asta

am făcut-o copios și în timpul bărbieritului, îmbrăcatului și micului dejun.

Într-o oră îmi mutasem în fosta odaie a lui Hannes lucrurile : cărți, tablouri, lenjerie, costume, pantofi, discuri, aparatul de radio, precum și vinul roșu și sticla de rachiu, pe trei sferturi încă plină. Înainte făcusem însă vreo cîteva modificări în noua locuință : pusesem raftul de cărți lîngă fereastră, împinsesem studioul la celălalt perete, așa încît pe viitor aveam să dorm alături de Gisela — despărțit de ea doar de lățimea unei cărămizi... pur și simplu n-avea nevoie decît să bată ușor. Lydia Bornschein fusese harnică în ziua precedentă și dereticase, pusese perdele noi la ferestre, ba schimbase și covorul cam uzat cu unul mai bun din dormitorul ei. În timp ce-mi luam în stăpînire noua odaie, alături ea făcea curățenie în vederea mutării Giselei. Trebăluind, cînta. Nu mai era de trăit. Imaginea mea despre iad este următoarea : un loc unde trebăluiesc fără încetare de jur împrejurul purgatoriului patru mii de gospodine de circa cincizeci și șase de ani, cu mături, găleți, aspiratoare de praf și perii de frecat scînduri, cîntînd alternativ *Să facem ca rîndunelele...* și *Castele-n lună*, iar la marile sărbători ale iadului se mai adaugă ca rație specială *Fată dragă, nu zi nu...* Cînd este aniversarea dracului suprem sau a unuia dintre șefii lui de departament, femeile trebuie să cînte în fiecare oră și *Cine se încununează*, pentru ca sărbătoritul să se poată delecta de chinul sărmanelor suflete din iad.

Către ora unsprezece ne-am pus în mișcare. Chemasem un taxi, și cu o bancnotă de cinci mărci l-am ajutat pe șoferul îngrozit să-și recapete cumpătul pierdut la vederea geamantanelor, cutiilor, pacheţelelor și pungilor cu care-l așteptam în fața casei Giselei. De patru ori a trebuit să urcăm scara pînă am cărat totul sus.

M-a bucurat expresia de pe fața Giselei cînd a intrat în camera mea — nu, într-a ei. Acuarela de fabricație proprie pe care i-o agățasem deasupra studioului i-a plăcut atît de mult, încît în ciuda prezenței Lydiei, m-a îmbrățișat. Lydia a pocnit din limbă privind dojenitor. Acuarela însă arăta cu adevărat frumos — totdeauna îmi plac tablourile pictate de mine. Pe masă era un buchet de la-

lele, cumpărat de Lydia, iar din partea mea provenea trandafirul roșu de pe marginea ferestrei, care strălucea în soare ca un rubin. Nu mai lipsea decît urarea „Bine ai venit ! Intră". Am făcut-o și pe asta, dar n-a avut efect, căci Gisela a îmbrățișat-o în clipa aceea pe gazda noastră. Iscusite mai sînt femeile, cînd e vorba să îmbrobodească pe cineva ! Toți am ajutat la aranjarea lucrurilor. Eu m-am ales cu o palmă peste degete cînd mi-am oprit prea îndelung privirea pe lenjeria drăgălașă a Giselei — în loc s-o așez în dulap. Fotografia părinților Giselei, pe care a scos-o din geamantan, mi-a sugerat ideea că totdeauna ar trebui să am la îndemînă o batistă mare cînd o vizitez pe Gisela, ca să acopăr poza, pentru ca onorabilii bătrîni să nu se sperie. Dar n-am spus-o.

Am încheiat aranjarea camerei cu cafea și prăjituri, ca niște burghezi veritabili. Cele zece minute de care Lydia a avut nevoie pentru pregătirea cafelei noi le-am folosit ca să ne îmbrățișăm și să ne sărutăm un pic. Ca s-o fac, a trebuit să mă folosesc doar de o mînă, căci în cealaltă aveam un ciocan, cu care, la scurte intervale, băteam ritmic în perete. Se auzea ca și cînd aș fi bătut cuie, și foloseam acest truc — și chiar cu succes — pentru liniștirea scumpei noastre gazde. Gisela fusese de acord cu ideea mea de a acoperi tabloul părinților ei, în timp ce executam loviturile de ciocan. Cînd am auzit-o pe Lydia venind pe coridor, am luat repede batista care-i pusese pe scumpii părinți ai Giselei în imposibilitate de a vedea.

A fost o zi veselă, fericită. La patru și jumătate am plecat, pentru ca, de la teatru, să ne ducem la țară, și „drapelul artei să-l facem să fluture și în cele mai îndepărtate colțuri ale patriei" — asta este o frază din introducerea scrisă de primarul din Wiehafen pentru programul tipărit cu ocazia aniversării a zece ani de existență a Companiei landului. Noi citam deseori cu plăcere această frază, și totdeauna foarte serioși. În seara aceea steagul nostru avea să filfîie în Niedermoordorf, localitate în care Gisela delectase asociația sătencelor cu *lezerul albinelor* și unde o apucase disperarea văzînd ce efect aveau minunatele cuvinte poetice. Am jucat și acolo, firește, *Cu ușile închise* de Sartre — evident, de ce tocmai Niedermoordorf să fi renunțat la întîlnirea cu existențialismul ?

M-am dus și eu cu ei, deși nu era neapărată nevoie de mine. Aveam mustrări de conștiință, pentru că toată ziua, din cauza mutatului, nu fusesem la teatru. Și apoi m-am mai dus și fiindcă nu voiam s-o las pe Gisela să meargă singură tocmai acolo. Singură — adică fără mine. Pînă acolo ajunsesem. În drum spre teatru spuneam că, de fapt, ar fi absurd să ținem secretă cu atîta îndîrjire legătura noastră.

— Acum, cînd locuiești perete în perete cu mine, inimioara mea, ceea ce ei vor afla cel mai tîrziu poimîine — dacă nu cumva Elsbeth (asta era sufleră) încă n-a aflat — hai să lăsăm la o parte jocul de-a ascunselea, nu?

— Strașnic tip mai ești! făcu Gisela serioasă și uitîndu-se la mine ca la cineva cu desăvîrșire străin. Te apuci, pur și simplu, să mă convingi de contrariul vederilor mele; iar eu mă las convinsă și puțin îmi pasă de ceea ce am considerat pînă acum important și prețios — aruno principiile peste bord... unde are să mă ducă asta?

Nu eram deprins cu atîta seriozitate și din cauza aceasta m-am oprit, i-am pus mîinile pe umeri și am privit-o în ochi. În spatele nostru se afla vitrina unui magazin de textile. Era foarte pestriț aranjată, dar n-am văzut ce reclamă se făcea acolo. Am văzut doar ochii Giselei.

— Habar n-am, iubito. Dă-mi, te rog, puțintel răgaz pînă se lămurește povestea cu Hannes — te rog!

Un bărbat ne-a îmbrîncit cu umărul. Stăteam în calea pietonilor, care se duceau de la servici acasă și nu observasem că-i împiedicăm.

— Vino, zise Gisela; trebuie să ne grăbim, altfel au să fluture ăia drapelul în Niedermoordorf fără noi!

Șase ore mai tîrziu eram din nou înapoi. În Niedermoordorf, *Cu ușile închise* a fost respinsă fățiș de public. Aplauzele de la sfîrșitul reprezentației au fost foarte firave și păreau a fi mai mult expresia politeții decît a entuziasmului. La întoarcere, Gisela a stat lîngă mine. Și-a pus mîna în mîinile mele, spulberînd prin aceasta nesiguranța că propunerea pe care i-o făcusem după-amiază, în drum spre teatru, ar fi putut s-o jignească. Încă n-o cunoșteam — poate niciodată n-am s-o cunosc. Dar, în definitiv, ar fi bine s-o cunosc? Bărbații sînt mult mai fasci-

nați de femeile de care nu sînt siguri decît de cele ale căror reacții le cunosc pe dinafară — citisem odată.

Puțin înainte de a fi ajuns în curtea teatrului, i-am șoptit în ureche :

— Du-te înainte, Melusino, da ? Nu ai decît cinci minute de drum. E de datoria mea să mă ocup de descărcare. Afară de asta, Lydia are să se culce, poate, știind că ești acasă și nu te afli în conflict cu legea ei morală. Spune-i că am mai avut chef de o bere, că sigur am să vin tîrziu. — Iar cînd după trei sferturi de oră sosesc rebegit acasă, atunci am chiar și un pat încălzit — asta mi-am dorit întotdeauna.

— O să ai un pat de gheață, egoistule ! mi-a răspuns ea.

Acasă era întuneric peste tot. Nevoit să mă furișez mereu, mi se părea că încet, încet am să ajung indian de profesie.

— Ah, scuză-mă în caz că am greșit camera, am zis în șoaptă, închizînd precaut în urmă-mi ușa fostei mele camere.

Nici o mișcare. Am aprins lumina. Studioul Giselei era neatins. M-am înspăimîntat teribil și fără să țin seama că fac zgomot, am fugit dincolo, în noua mea cameră.

— Mare necioplit mai ești, Jost ! De ce faci atîta tărăboi ? se auzi șuierînd din întuneric.

Însă după toate aparanțele, Lydia nu auzise nimic.

— Cum ai ajuns în patul meu ?

— Pe jos. Ți-am promis o pungă de gheață. Iată-mă ! Trebuie să mă bizui însă pe tine că n-ai să mă lași să adorm, auzi ! I-am promis Lydiei să țin minte ce visez. Dimineață are să vină de îndată la patul meu. Fiindcă, a zis ea, ce visezi în prima noapte sub un acoperiș străin se împlinește.

— Ha-ha — prima noapte sub acest acoperiș „străin" — e bună ! Născocește și tu ceva frumos ! i-am răspuns eu. Cît despre adormit, am să te țin trează, sloi de gheață ce ești !

M-am dus încă o dată alături, am potrivit ferestrele în poziție întredeschisă și am stins lumina.

După o jumătate de oră stam complet liniştiţi unul lîngă celălalt, odihnindu-ne după atîtea încordări, sporite printre altele de mutarea Giselei şi de drumul la Niedermoordorf.

— Să nu adormi !

— Povesteşte-mi ceva — da' ceva frumos, auzi ? şopti Gisela, răsucindu-se într-o parte şi cuibărindu-se în braţele mele.

— Să-ţi povestesc de odinioară, cînd încă de copil mi-am dovedit genialul meu talent ?

— Îmi este absolut egal despre ce flecăreşti.

În general trec drept bun causeur, drept povestitor spiritual, şi sînt chiar oarecum mîndru de acest lucru. De data asta însă îmi venea greu să găsesc pe loc o poveste care să fie şi amuzantă şi totodată — ceea ce părea foarte greu — să se şi potrivească situaţiei. Cel mai bine ar fi să inventez un basm pentru iubita mea. Aşa încît am început :

— A fost odată un băiat care trăia într-o casă galbenă, departe de oraş, acolo unde începe pădurea şi unde păsărelele cîntă atît de frumos. Într-o zi...

În clipa aceea am auzit un zgomot.

— Ce a fost asta ? zisei, ridicîndu-mă.

— Ce ? făcu Gisela înspăimîntată.

— Ai auzit ceva — alături ?

Şedeam unul lîngă celălalt în pat, ţinîndu-ne răsuflarea.

— Eu n-am auzit nimic ! şopti Gisela.

Din nou acelaşi zgomot ! În camera de alături, scîrţîia duşumeaua pe porţiunea dintre studio şi fereastră. Cunoşteam cu precizie zgomotele din acea încăpere. Era cineva acolo, fir-ar să fie !

Mă sculai, îmi pusei halatul de baie şi mă duse în vîrful degetelor la uşă.

— Vin şi eu, Jost ! şopti Gisela.

— Stai aici, nu te expune ! îi răspunsei, la fel de încet.

— Fii prudent, te rog !

O simţeam după voce cît de tare îi era frică.

— Să n-ai nici o grijă ! zisei deschizînd uşa.

Mă furişai pe coridor, înhăţai una dintre umbrelele Lydiei şi deschisei uşa camerei Giselei. În pătratul mai

luminos al ferestrei larg deschise văzui statura unui bărbat voinic. Escalada fereastra. Dispăru încă înainte ca eu să fi putut trece pe după fotoliu și măsuța studioului. Alergai la fereastră, mă aplecai în-afară și lovii cu mînerul umbrelei la întîmplare în jos, în fusteii spalierului — am izbit o dată ! de două ori ! A doua lovitură a atins o mînă, încă agățată de fusteii de sus.

— Ah ! gemu cineva cu o voce tenebroasă.

Auzii pe cineva alunecînd, zgomot de crengi rupte, o izbitură surdă, dar nu văzui nimic. Era prea întuneric afară. Tocmai voiam să cobor după el, cînd auzii pași îndepărtîndu-se repede pe pietrișul de pe aleea din grădină. N-avea sens să mă iau după individ — avea un avans prea mare. Intră și Gisela ; în halate de baie, stăteam amîndoi la fereastra deschisă. Afară era liniște. Ceasul din turn bătu o dată. Undeva, nu-mi puteam da seama cît de departe, se auzi închizîndu-se o ușă de automobil, un motor porni și demară bubuind. Mă așteptam ca Lydia Bornschein să se fi trezit cu atîta tărăboi — dar nici pomeneală. Mi se părea stupid să stau așa, privind în noapte. Deodată mă săgetă ceva prin cap — un gînd, o amintire ; vag, neclar...

— Cine a fost ? întrebă Gisela tremurînd.

— Cine a fost... Aha... spusei trezindu-mă din gîndurile mele. Asasinul lui Hannes Pohl, zisei înghițind continuarea frazei : „și cît pe-aci și al tău" !

— L-ai recunoscut ?

— Nu — din păcate. N-am putut decît să-i lovesc peste degete.

Totdeauna mi-a plăcut să privesc mîinile semenilor mei. Mîinile sînt ceva foarte interesant. Privindu-le bine, de cele mai multe ori știu dacă cineva îmi e simpatic ori nu. Dar cu intensitatea cu care am privit mîinile în zilele următoare, n-am făcut-o niciodată înainte. Individul a cărui vizită neanunțată e, în miez de noapte ne-a deranjat pe Gisela și pe mine în toiul povestirii basmului, trebuia să aibă o mînă rănită. Dacă nu-i zdrobisem oasele lovindu-i cu mînerul umbrelei, avea cel puțin un hematom de toată frumusețea.

După această întîmplare devenisem de-a dreptul un pasionat amator de a da mîna cu toată lumea. Şi dacă cineva ţinea mîna stîngă în buzunarul hainei ori al pantalonilor, foloseam cele mai năstrușnice șiretlicuri ca să-l fac să şi-o scoată din ascunzătoare şi s-o pot vedea. Numai la Ferdinand Hoch n-am avut succes, fiindcă purta mănuşi cenuşii din piele de căprioară — dar purta totdeauna, nu era nimic suspect, desigur. În afară de asta, joi şi vineri, peste zi, nu a avut repetiţii, iar în ambele seri trebuia să joace vechiturile lui de roluri în care punea mănuşi albe de aţă.

Mîna însă am văzut-o. Am văzut-o după patruzeci şi şase de ore de la surpriza nocturnă. Numai că asta nu mi-a folosit la nimic, fiindcă după ce am văzut-o — trebuind să iau toate măsurile ca să rămîn în viaţă — n-am putut stabili a cui era...

Vineri după-amiază Zander a telefonat la teatru şi a întrebat dacă decorarea sălii din Holdersil decurge normal. Am spus că da şi l-am informat că imediat după începerea reprezentaţiei noastre, am să plec într-acolo — întrucît la opt şi ceva mai era un autobuz — şi că mai tîrziu au să vină după mine doi inşi din corpul nostru tehnic, care au să mă ajute în timpul nopţii. Comandasem materialele şi le dirijasem într-acolo. N-am spus însă că le-am cumpărat pe datorie, din cauză că-i împrumutasem banii lui Ferdinand Hoch. Dar asta nici nu-l privea pe Zander. El s-a liniştit şi mi-a promis că are să vină acolo simbătă la amiază să-mi aducă onorariul.

Sala în care urma să aibă loc zgomotoasa serbare a pompierilor era lungă şi îngustă, şi avea vreo zece metri înălţime. Comuna o folosea şi ca cinematograf. Scaunele erau aşezate rînduri-rînduri şi fiecare rînd era prins pe dedesubt cu stinghii lungi ca să le ţină aliniate.

Am sosit la nouă. Filmul încă nu se terminase. Rula un oarecare film muzical american de duzină din lada istorică, *Regina din Saba* sau cam aşa ceva — şi cum n-aveam chef nici de capul de expresie chel al lui Yul Brynner şi nici de cărnuri de fete în cinerama, m-am dus în faţă, în birt, am mîncat o friptură uriaşă cu varză murată şi cartofi prăjiţi, iar cu o halbă de bere blondă rece mi-am sporit forţele pentru lucrul de noapte care mă aş-

tepta. Personalul birtului mă cunoştea, fiindcă jucam din şase în şase săptămîni pe scena din sala clădirii lor, şi afară de asta, cu doi ani în urmă, la o serbare oarecare o înfrumuseţasem cu decorurile mele de înalt nivel artistic. Birtaşul a venit la masa mea, aducîndu-şi un rachiu — ceea ce mi-a dat prilej să comand şi eu unul, fiindcă nu voiam să-l las pe el singur — şi am început să pălăvrăgim.

Ceea ce mi-a povestit, după ce am terminat trista temă a morţii lui Hannes, nu erau lucruri deosebit de interesante. A trăncănit puţintel despre oameni pe care eu nu-i cunoşteam şi despre evenimente din Holdersil şi împrejurimi, care-mi erau la fel de indiferente ca bilanţul anual al unei ţesătorii de pînză ieftină. Totuşi, deodată, am ciulit urechile.

— ...trei ţărani bogaţi au fost duşi la cura de dezintoxicare în ultimele două luni, zicea el, dar aştia sînt doar trei din întreaga gaşcă a celor ce s-au năravit la marfa dracului. Eu ştiu de cel puţin alţi cinci stăpîniţi pe patima asta !

— Ce fel de marfă a dracului ?

— Morfină ! mi-a răspuns.

Am crezut că n-am auzit bine. Dacă ar fi zis rachiu, da, ştiam că proprietarii de gospodării bogate îşi omoară lungile şi plicticoasele seri de iarnă de cele mai multe ori cu rachiu — dar cu morfină !

— Morfină ? întrebai.

Birtaşul dădu aprobator din cap.

— Şi de unde o au ? Cum de au căzut în patima asta ?

— Nu ştie nimeni. Poliţia e pe urmele lor, cu siguranţă au fost puşi în stare de alarmă de secţia sanitară — dar pînă acum habar n-au cine le procură drogul. Furnizorul trebuie să fie un cîine uns cu toate alifiile ! El n-apare niciodată. „Consumatorii", spuse el cu un rîs mîrîit, tac mîlc. O ţin una şi bună, că pentru plăcerea lor dubioasă pun doar banii într-un plic, undeva — cînd în scorbura unui copac...

— Ce romantic !

— ...da, cînd într-un stog de fîn, ori altundeva. Şi apoi, după două, trei zile, în acel loc se află marfa cu în-

dicația unde pot preda comanda următoare. Locul se schimbă mereu, și e atît de bine ales, că nici nu poți să-l supraveghezi fără să trezești bănuieli.

— Simt că înnebunesc! Droguri la țară! am murmurat. Cînd te gîndești că orașele sînt mlaștini ale pierzaniei și satele oaze ale păcii, sănătății și vieții normale — și care e adevărul? Asasinate și bătăi, asta mai merge, bestii sînt pretutindeni — dar stupefiante... asta nu e de conceput!

Din cauza prăbușirii acestei penultime iluzii ale mele, a trebuit să mai comand un rachiu și să-l invit pe birtaș să bea cu mine.

Opera hollywoodiană pe ecran lat se terminase. Puberi și adolescenți din Holdersil, cu obrajii aprinși și foarte bine dispuși, se revărsau din sală în birt. Toți spectatorii masculini veneau în pas măsurat, cu pieptul umflat, continuînd încă să viseze un răstimp la actele de vitejie color. Birtașul a trebuit să-și vadă de meseria lui bănoasă. Mai înainte însă, l-am mai rugat în fugă să-mi dea pe cineva drept ajutor, care să poată muta șirurile de scaune, și l-am întrebat unde pot găsi o scară lungă.

Peste zece minute doi flăcăi aduceau o scară de tinichigiu de nouă metri în sala pe care alți trei tineri — toți pompieri voluntari, după cum s-a dovedit — o și evacuaseră. În fața scenei aveam pachetele cu toate catrafusele mele: sîrmă și hîrtie colorată creponată, scule, cuie, vopsele și așa mai departe.

Cu ajutorul celor doi băieți, am sprijinit monstrul de perete. Nu aveam multă încredere în această uncaltă de cățărat, dar ei s-au grăbit să mă liniștească. Ziceau că e stabilă, că și ei stătuseră cîte patru pe ea, de curînd, la un exercițiu de stingere. Fie — dealtfel aveam nevoie de ea doar să înșurubez în plafonul căptușit cu lemn vreo cîteva cîrlige, pentru ca apoi, cînd aveau să vină Ludwig și Heinrich, să putem întinde sîrma. Scara era sprijinită de peretele longitudinal din stînga al sălii, susținut de coloane înalte de trei metri. Dincolo de coloane, se forma de-a lungul lor un culoar. Acolo urma să fie amenajat un bar unde să se servească bere și o încăpere pentru jocul de zaruri. Un capăt al culoarului ducea în gangul din fața birtului, iar celălalt la scara intrării laterale spre scenă.

Cît am sortat materialele şi mi-am plimbat privirea cercetînd întreaga sală, ca să-mi fac un plan aproximativ, tinerii pompieri mutaseră toate scaunele pe culoarul acesta. Le-am mai oferit cîte o ţigară, le-am mulţumit pentru ajutor şi le-am spus să ceară birtaşului în contul meu o bere sau un rachiu. Unuia i-a venit ideea să mă întrebe dacă n-ar putea să mă ajute în continuare, dar am refuzat, mulţumindu-i. I-am spus că în cel mult o jumătate de oră trebuiau să fie aici cei doi colegi ai mei, şi atunci are să meargă totul strună. Tinerii mi-au urat „Noapte bună!" ceea ce li se părea foarte comic — şi au plecat.

Rămas singur în sală, mi-am pus în buzunarul vechilor mei pantaloni de cord burghiul, cleştele şi două cîrlige, am agăţat pe umăr unul dintre colacii de sîrmă şi m-am urcat pe scară, după ce m-am asigurat încă o dată că era bine sprijinită. Sus, aerul era greu de tot. Duhoarea celor ce fuseseră la cinematograf stăruia încă sub tavan. Cele trei lămpi sferice triste, care luminau destul de neîndestulător sala, arătau din tavan îndeajuns de murdare.

Mă oprisem pe cel de-al treilea fuştel de sus. De acolo puteam ajunge foarte bine la şipca de lemn în trei muchii, care masca unghiul dintre peretele sălii şi tavan. Exact în faţa mea, conducta electrică — o ţeavă cenuşie de plumb, subţire, fixată de perete la distanţe de un metru şi jumătate, direct sub şipcă — atîrna puţin curbată. Nu era deloc simplu ca să stau acolo sus fără să mă ţin cu mîinile şi să dau găuri cu burghiul, dar mergea, chiar dacă mă treceau năduşelile. Tocmai cînd voiam să înşurubez primul cîrlig, jos s-a auzit o uşă.

Am privit peste umăr, dar n-am putut vedea pe nimeni. Dacă era cineva pe culoar, oricum nu l-aş fi putut vedea. Atunci s-a stins lumina.

— Hei, aprinde lumina! am strigat.

Dar a continuat să fie linişte şi întuneric.

— Ei, drăcia dracului! am înjurat, dibuind după stinghiile scării. De la cele trei mari ferestre de vizavi, ale căror perdele erau ridicate, cădea în sală lumina unui felinar. Atunci am văzut jos mîna. Se întindea din spatele coloanei aflate lîngă scara mea, către fuştei scării. Apoi a apărut a doua mînă lîngă ea. Era bandajată. Bandajul lumina în alb. Mîinile au început să tragă. Scara a

început să se clatine. „Sări!“ am mai avut vreme să gîndesc — dar îndată m-am repezit cu mîinile în sus și am reușit să prind conducta electrică încovoiată, pe care am apucat-o bine exact în clipa cînd scara, alunecînd de sub mine, s-a răsturnat pe spate și a căzut trosnind în sală. Atîrnam la zece metri înălțime în întuneric și mă rugam să reziste conducta electrică. A rezistat. La dreapta și la stînga a pîrîit ușor. Dar nu s-a smuls din suport. Bună lucrare! Jos era liniște. Din birt răzbăteau risete îndepărtate și bubuitul tonomatelor.

Începeau să mă doară degetele. Gîndurile îmi erau ciudat de cuminți. Nu goneau deloc. Să strig ar fi fost absurd. N-aș fi făcut decît să risipesc energie. Dacă în față nu se auzise scara trosnind, atunci strigătul meu era lipsit de orice perspectivă.

— Porcul! Criminalul! am zis cu jumătate voce.

Nu-mi mai simțeam vîrful degetelor. Am slăbit mîna dreaptă și timp de o jumătate de minut m-am ținut numai cu stînga. Apoi am schimbat prudent. La fiecare mișcare se auzea pîrîind lemnul. Dacă mi-aș da drumul? Zece metri! Iar jos parchet. În mod absurd mi-a venit în minte bancul cu nebunii care sar de pe o trambulină de zece metri, într-un bazin fără apă. N-aș rezista pînă la sosirea lui Ludwig și Heinrich.

Îmi imaginasem toate modurile posibile de întîlnire cu rafinatul domn care-mi purta simbetele. Mă bazasem pe cunoștințele mele de judo și pe vigilența mea. Dar pentru o asemenea situație nu fusesem pregătit, firește că nu. Trebuia să recunosc, avea fantezie cînd era vorba de uciderea concetățenilor care-i erau incomozi!

Colacul de sîrmă de pe umăr mă apăsa. Mi-a venit o idee. Am slăbit încet strînsoarea mîinii stîngi, am făcut să alunece colacul de pe umăr, de-a lungul brațului încovoiat, pînă în palmă, și am căutat capătul sîrmei. Mușchii brațului drept și încheietura umărului vibrau puternic și aveam senzația că brațul mi se lungește tot mai mult. Îmi curgea sudoarea pe față, pe gît și pe spate. În sfîrșit găsesc capătul sîrmei — îl vîr între conductă și stinghie și îl apuc de cealaltă parte. Colacului îi dau drumul jos. Pauză. Mă țin agățat numai cu mîna stîngă și aștept — două zile ori poate numai un minut — pînă cînd dreapta este iar în

stare să lucreze. Trag apoi sîrma mai departe, pînă consider că a ajuns jos. Pauză. Cînd izbutesc să mă ţin cu amîndouă mîinile mi se pare că sînt nou-născut. Ca să vezi cît de adaptabil este omul ! Numai conducta electrică de şi-ar juca efectiv rolul...

După ce mă bucur îndeajuns că sînt ca nou-născut, scot prudent batista din buzunar, o înfăşor pe mîna stîngă — treabă la care trebuie să mă servesc şi de dinţi — apuc la nivelul coapsei cele două sîrme care atîrnă în jos şi le încolăcesc în jurul mîinii înfăşurate în batistă. Acum vine momentul de tensiune : mă va ţine oare conducta ? Mă va ţine sîrma dublă ? Dau drumul mîinii drepte şi alunec o bucată în jos. „Prrr !“ face lemnul de care e fixată conducta — dar ţine. Sîrma pătrunde îngrozitor prin batistă în palmă şi mă taie. Iau scumpa-mi bască de pe splendoarea de bucle, o înfăşor — iarăşi cu dinţii — în jurul mîinii drepte şi repet manevra cu sîrma, mai departe în jos. Încă un metru şi jumătate. Merge. Eliberez stînga din laţul de sîrmă, apuc iar, în ciuda durerilor provocate de sîrma tăioasă — şi aşa mai departe. De opt ori. Apoi sar. E un sentiment de nedescris să ai din nou pămînt sub picioare, după o asemenea excursie în regiuni înalte. Totuşi mă aşez foarte repede — brusc începuseră să-mi joace numai puncte în faţa ochilor. Cînd micile puncte roşii încetează să joace, mă ridic în picioare, traversez sala direct la comutator, îl răsucesc, lumina fulminantă din tavan inundă încăperea, iar eu îmi aprind o ţigară.

În clipa aceea a apărut din nou, ca un peşte scîrbos aruncat la mal, amintirea care recent — după vizita necunoscutului — mi se furişase în minte noaptea.

Cu vreo jumătate de an în urmă, profitînd de absenţa Lydiei Bornschein, făcusem un chef monstru — cinci sau şase inşi. Participase Hannes, apoi Lenzing, Stoltze — nu mai ştiu cine încă — şi după ora două noaptea s-a dat ideea unei neroade şi zgomotoase plecări şi anume — ce curios ! — de a ieşi din odaia mea prin spalierul din faţa ferestrei, deoarece toţi se opuneau să folosească scara. Folosise vreunul dintre participanţii de atunci cunoştinţele sale de căţărare pe spalier, la recenta încercare de a mă ucide ?

N-am ajuns la nici un rezultat, m-am dus în față, în circiumă și m-am așezat la tejghea.

— S-a întîmplat ceva ? Sînteți foarte palid ! spuse birtașul.

— Nu, așa arăt eu cînd mi-e poftă de cercele lichide. Un rachiu tare, te rog !

Pompierii, care ședeau la o masă, au închinat de acolo spre mine, cu berea pe care le-o plătisem.

„Ciudat, poți ședea patru luni în fața unui pahar cu bere ?" gîndeam eu. Dar nu trecuseră decît douăzeci de minute de cînd părăsiseră sala. Atunci se deschise ușa și intrară cele două ajutoare ale mele.

— Iar trage la măsea, se putea altfel ? zise Ludwig Hallbaum.

M-am uitat la Heinrich Lenzing, gîndindu-mă cum coborîse spalierul atunci, după cheful acela nocturn, i-am privit cu atenție mîinile solide de muncitor, care nu erau rănite — și m-am ocărît că am ajuns să-l suspectez și pe el.

— Du-te pînă afară. Vrea cineva să-ți vorbească ! zise el.

— Cine oare ?

— Unul așa, cum să zic, un adolescent, zise el rînjind.

M-am dus. În coridorul slab luminat se afla Gisela — în jeans răsuciți pe picior și cu unul dintre puloverele marca Atlantic (atît de mare și de larg, că pica pe ea valuri-valuri). Mi-a sărit de gît și m-a mușcat de sfîrcul urechii.

— N-ai nevoie de un ucenic, meștere ?

— Ba da, am zis fericit, dar în noaptea asta numai pentru lucru !

Simbătă dimineață, ceva mai devreme de unsprezece, eram gata cu decorarea sălii. Încăperea mare — înainte de un cenușiu bătînd în albastru, searbădă și destul de posomorîtă — arăta acum într-adevăr drăguță, multicoloră și veselă. Pompierii din Holdersil puteau începe serbarea !

Am pus în apă pensulele cu care vopsisem în final barul unde avea să se servească bere și am fluierat din două degete ca un maistru tipicar.

— Încetarea lucrului ! am strigat după aceea.

Gisela a început să rîdă. Ajutase cu rîvnă. Acum însă arăta palidă și avea ochii mici. Heinrich și Ludwig împachetau uneltele. Ne-am aprins cîte o țigară.

— Haideți să vă dau cîte un rachiu și o cafea ! am zis.

Ședeam în față, în birtul plin de țărani. Printre fețele lor proaspete, îmbujorate de aer și soare, noi patru arătam ca niște cartofi curățați de coajă. Reflectam dacă să-i telefonez lui Zander la Wiehafen. Promisese doar că are să vină către prînz. Aș fi vrut să le plătesc celor două ajutoare.

Deodată se deschise ușa și intră o doamnă. Cercetă cu privirea prin local, dar nu găsi ce căuta. Îl întrebă pe birtașul, care stînd rezemat de tejghea, vorbea cu un țăran bătrîn. El arătă spre noi. Doamna uscățivă se îndreptă spre masa noastră.

— Aș vrea să vorbesc cu domnul Ziball, zise ea privindu-ne pe fiecare pe rînd.

Mă ridicai, spunînd că eu sînt cel pe care-l caută.

— Sînt doamna Zander, ne lămuri ea, soțul meu a fost împiedicat să vină și m-a trimis pe mine !

— Nu vreți să luați loc ? zisei și îi prezentai pe Gisela, Heinrich și Ludwig. Dădu oarecum ezitînd mîna cu bărbații, deoarece erau foarte murdari. Dar nu se așează, ci mă rugă să trecem la masa vecină pentru socoteli, întrucît trebuia să mai facă o serie de drumuri în Holdersil.

— Nu vreți să vedeți întîi sala ?

— Nu, răspunse zîmbind — ceea ce a imprimat o umbră de farmec chipului ei de lemn — soțul mi-a indicat numai să vă plătesc onorariul. N-a pomenit nimic de vreo recepție a lucrării. Desigur că totul e în ordine !

— Vă mulțumesc, am spus și m-am așezat cu ea la masa vecină, unde mi-a plătit restul de trei sute mărci și mi-a cerut să semnez o chitanță de cinci sute de mărci, deși eu încasasem numai patru sute cincizeci. Dar asemenea învîrteli alături cu legea fac aproape toți domnii manageri — altfel nu s-ar pricopsi atît de ușor.

Am mulțumit și am întrebat-o dacă este cu automobilul și dacă putea, eventual, la întoarcere, să ne ia, pe mine și pe Gisela, întrucît autobuzul pleca abia peste o oră.

— Dacă aşteptaţi pînă sînt gata, cu plăcere, dar bănuiesc că are să se facă două şi jumătate pînă termin. Trebuie să mă mai duc la pompieri, la poliţie — trebuie să mai discut cu birtaşul şi toate celelalte.

— Atunci plecăm mai bine cu autobuzul, am zis mulţumind încă o dată.

Ieşind, doamna Zander a făcut cu mîna în semn de rămas bun către ceilalţi trei.

— Nu e o frumuseţe, dar e bine îmbrăcată, nu ? zise Heinrich.

— Doar nici Zander nu e neapărat un de Sica, omule, nu-i aşa ? interveni Gisela.

— Nu, ferească Dumnezeu, rînji Ludwig, să fie bucuros că, avînd o faţă ca a lui, de culoarea zerului, şi-a găsit o nevastă.

— Nu-l huliţi pe cel ce indirect vă dă pîine, intervenii eu, şi le plătii celor doi banii, rotunjind sumele în plus, ceea ce i-a bucurat.

— Niciodată n-am să pricep cum asemenea bărbaţi ca Zander găsesc o femeie cu care să se însoare, zise Gisela. Nu e drept : pînă şi cel mai urît bărbat o scoate mai uşor la capăt ca femeile. O femeie cu un cap ca al lui Zander rămîne de căruţă ca un monument al Bavariei pe cal.

— Vezi să nu ne rămîi şi tu pe aproape, o înţepă Ludwig.

— O, la nevoie, pe ea o la Jost ! o ironiză Heinrich, făcîndu-mi vesel cu ochiul.

Nu-mi rămînea nimic altceva decît să rîd împreună cu ei :

— De, ştiu eu ! De fapt, femeile corpolente îmi displac!

— Ah, scîrboşilor ! zise Gisela luînd o splendidă mutră furioasă. Voi doi sînteţi necăjiţi fiindcă eraţi insuraţi cînd am venit eu — iar cu tine, domnule Ziball, mă răfuiesc eu cînd o să fim între noi ; aşteaptă numai !

Am rîs toţi patru. Cei doi s-au ridicat şi şi-au luat rămas bun.

— Păcat că nu puteţi merge cu noi, zise Ludwig. Ori, tu, Gisela, vrei să mergi iar cu Heinrich pe motocicletă ? Fiindcă singură cu Jost, la ţară, de

— Hai, întinde-o ! şuieră ea.

— Distracție plăcută la răfuială! a strigat Ludwig, iar eu i-am aruncat cutia de chibrituri în cap.

— Păstrează-ți mai bine focul! a zis el rîzînd și aruncîndu-mi-o înapoi.

După ce Heinrich și Ludwig au ieșit, i-am întins Giselei o bancnotă de cincizeci de mărci peste masă.

— Ești de-a dreptul nebun!

— După tine, da! Mulțumesc pentru ajutor — cumpără-ți ceva drăguț. Poate ceva, ce-mi face plăcere și mie, o cămașă de noapte străvezie sau ceva asemănător!

— Taci! Să nu crîcnești, nesuferitule! Dacă aș ști măcar ce-mi place atît de mult la tine!

— Desigur rar întîlnita armonie dintre exteriorul frumos și caracterul nobil!

— Și excesiva ta modestie! adăugă ea zîmbind.

Mai aveam încă o jumătate de oră pînă la plecarea autobuzului; am hotărît să mergem puțin la plimbare, cu toate că cerul arăta cenușiu, atîrnînd a ploaie, iar un vînt neprietenos se străduia să spulbere impresia că a venit primăvara.

Holdersil se află la marginea unei mlaștini întinse. Poți vedea la kilometri depărtare. Tocmai la orizont, pe colinele izolate, se află gospodării țărănești singuratice, la care duc drumuri înguste și șerpuite, mărginite de tufișuri și rarcori de arbori piperniciți, cu crengile îndreptate spre răsărit, pentru că în direcția aceea bate neîntrerupt vîntul. Mie îmi place cîmpia. Îmi place cînd privirea nu se izbește de lanțuri de munți, ci poate merge departe, departe. Și totdeauna m-a entuziasmat cerul înalt, sălbatic și schimbător, care se bolțește deasupra depărtării. În orice anotimp este frumos aici: iarna, cînd totu-i acoperit în alb și cenușiu deschis, împestrițat ici și colo cu picățele negre și deasupra o cioară; primăvara, cînd peste cafeniul și verdele-oliv al suprafeței mlăștinoase și în jurul tufișurilor și arborilor sărăcăcioși adie un gingaș văl verde, care în depărtare bate-n violet; vara, cînd culorile sînt tari ca în cărțile ilustrate pentru copii — roșu aprins, verde suculent și pete galbene de flori pe deasupra; și chiar și toamna, cînd ceața trece în văluri argintii peste întinderea ruginie... Mă cuprinde visarea.

Așadar în această dimineață de simbătă era rece și umed și noi pășeam apăsat, cuprinși de o oboseală agreabilă după noaptea activă, și foarte voioși, cu trupurile aplecate în față, contra vîntului, pe șoseaua care duce de la Holdersii în satul vecin. La vreo doi kilometri în afara localității, pe stînga, se află o pădure mică de mesteceni. „Pădure" este exagerat spus — sînt poate patruzeci, cincizeci de trunchiuri plăpînde de mesteceni, formînd un pîlc în jurul unei mici ridicături de pămînt. Pe această colină sînt vreo cîteva stînci mari — un gorgan, unul dintre locurile legendare unde se spune că nu știu cu cîte mii de ani în urmă au fost înmormîntați niște căpetenii ori principi germani.

Eram doar la trei sute de metri depărtare de colină, cînd am văzut automobilul.

M-am oprit și am tras-o pe Gisela la o parte, ascunzîndu-ne astfel după una dintre stivele de scînduri depozitate la mari intervale pe marginea șoselei. Sînt niște garduri prinse grosolan în cuie, care în timpul iernii se pun pe partea de vest a șoselei, ca să împiedice formarea troienelor.

— Ce s-a întîmplat ? întrebă Gisela.

— Dacă nu mă înșală ochii, colo în fața gorganului văd automobilul sport al lui Ferdinand Hoch !

Gisela se uită pe după colțul stivei de scînduri și se întoarse încuviințînd din cap.

— Da, el e ! Dar de ce ne ascundem ? Ar putea să ne asigure transportul acasă. De fapt, ce face aici ?

— Nu știu — dar îmi vine să cred că... Hai să mai așteptăm !

Gisela începu să rîdă de mine.

— Încet, încet, încep să mă tem că suferi de o ușoară manie obsesivă, Jost. Fii rezonabil, dragă — cu siguranță că n-a îngropat nici un cadavru sub gorgan. Hai să mergem într-acolo !

— Așteaptă, te rog !

Dintre mesteceni apărea Ferdinand Hoch. Putea fi recunoscut după trenciul său gălbui, elegant, pentru care totdeauna îl invidiasem puțin. Se urcă în automobil, ieși în șosea, apoi porni în tempo destul de accelerat către noi. Am tras-o pe Gisela în spatele scîndurilor. Neprice-

pînd de ce, ea mă privea ciocănind cu degetul în frunte, dar s-a ghemuit lîngă mine, așa fel încît Hoch, care trecu vijiind pe lîngă noi, să nu ne poată vedea. Cînd dispăru după curba din Holdersil, mă ridicai și o săltai pe Gisela de braț din poziția în care stătea.

— Ești nebun !

— Vino, i-am zis luînd-o de mînă și pornind cu ea spre colină. Ultimii o sută de metri — bucata de drum de la șosea, printre mesteceni, pînă la pietre — am alergat, trăgînd-o pe Gisela după mine.

— Jost ! Jost ! striga ea cu răsuflarea tăiată cînd am ajuns. Nu e rău că aiurezi — dar nu e nevoie din cauza asta să faci din mine o maestră în alergări pe distanțe scurte, omule !

— Ajută-mă să caut, mică Melusino. Aici, undeva, stă ascuns ori un pachețel ori un plic mare — sau într-adevăr aiurez.

La drept vorbind era puțintel cam sinistru la gorganul acela — blocurile dreptunghiulare de piatră, negre-cenușii, depășind înălțimea unui om, mica grotă întunecoasă formată de ele, mlaștina vastă și tăcută din jur, și rafalele de vînt șuierînd în copaci. Impresia aceasta n-o schimbau cu nimic nici mîzgălelile de pe pietre, prin care turiștii ori perechile de îndrăgostiți încercaseră să-și eternizeze existența. Gisela nu se mișca de lîngă mine. Nu scotea un cuvînt.

Am găsit pachețelul la piciorul stîncii celei mari, într-o albie plată, peste care fuseseră puse frunze putrezite. Era de mărimea unei cărți, înfășurat în hîrtie obișnuită cafenie și lipit de jur împrejur cu scoci. Nu era greu. Cînd l-am scuturat, conținutul a zornăit ușor. Gisela era foarte emoționată și cînd am ridicat obiectul găsit, a început asaltul întrebărilor.

— De unde știai, Jost ? De unde ai știut că Ferdinand a ascuns aici ceva ? Da' ce e înăuntru ? Nu-l desfaci ? Vorbește odată !

După ce am vîrît pachețelul în buzunarul cel mare, din interior, al trenciului, i-am relatat conversația cu patronul birtului din Holdersil, despre țăranii care ajunseseră morfinomani și i-am spus că zărind în mod surprin-

zător automobilul lui Ferdinand Hoch, avusesem deodată un soi de inspirație.

— Jost, dragul meu profet, nu-mi mai îndruga poveşti din *O mie şi una de nopţi!* a exclamat Gisela, iar eu m-am bucurat că-şi regăsise cheful de ironiza.

Era foarte greu s-o lămuresc că într-adevăr avusesem o inspirație. Femeile au totdeauna aşa ceva şi-şi orientează şi comportarea în funcţie de inspiraţie, dar nu le place să creadă că şi bărbaţii au asemenea aptitudini. De aceea în popor vrăjitoarele sînt mai agreate, sînt considerate mai eficace, sînt mai căutate şi mai frecvente decît vrăjitorii. Ghicitoare există peste tot, chiar şi foarte tinere — ghicitori însă nu găseşti decît în puţine exemplare — şi toţi sînt moşnegi dărîmaţi.

În fine am reuşit să îmblînzesc curiozitatea Giselei.

— Cînd ajungem acasă, desfacem pachetul, i-am spus în timp ce ne întorceam în Holdersil.

Totodată mi-am amintit că în ziua aceea încă n-o sărutasem. Am făcut-o în mijlocul şoselei, dar Giselei nu-i prea era capul la asta.

Către ora două eram din nou în Wiehafen, şi am mai prins vreo cîteva magazine deschise ca să putem cumpăra ceva de mîncare pentru acest sfîrşit de săptămînă. Lydia Bornschein nu era acasă. Pe cuierul din vestibul era un bilet prin care ne anunţa cu scrisul ei nesigur de domnişoară de pe la 1912, că a plecat la o prietenă şi are să se întoarcă abia seara, că în bucătărie se află o jumătate de cozonac — şi să fim cuminţi. Ne-am tăiat cîte o bucată groasă de cozonac, şi mestecînd cu gura plină, am deschis cu precauţie pachetelul găsit. Ba chiar îmi şi pusesem mănuşi, cu intenţia de a nu mai lăsa alte amprente digitale pe hîrtie în afară de cele existente.

N-am fost cîtuşi de puţin mirat : într-o cutie de carton, plată, am găsit fiole de morfină aşezate grijuliu. Erau exact cincizeci de bucăţi, suficiente pentru a satisface doi, trei morfinomani timp de două, trei săptămîni — dacă se aflau încă în stadiu incipient. Mai tîrziu ar avea nevoie de mai multe, ori cantitatea asta ajungea atunci numai unuia singur. Gisela amuţise. Ea sperase, în fond, ca ciudatul pachetel al lui Ferdinand să se dovedească a fi numai un delict inofensiv. Am pus totul cu grijă la loc, şi

am lipit cu cea mai mare grijă posibilă hîrtia de împachetat pe care o dezlipisem. Apoi am pus pachețelul în spatele cărților, în cel mai de jos raft al etajerei.

— Și acum ? întrebă Gisela.

— Nu sînt multe posibilități ; dacă Ferdinand Hoch e numai mesagerul care duce „marfa" la „client", ori mai bine zis o duce în niște ascunzători, de unde e luată de consumatori, atunci se poate ca el să nu știe ce trece prin mîinile lui. Dar atunci ar trebui cel puțin să cunoască prima legătură în sus. Fiindcă trebuie să-i dea cineva pachețelele și să-i spună sau să-i scrie unde să le ducă. Afară de asta, el trebuie să predea cuiva plicurile cu bani... și în al treilea rînd trebuie să fie plătit de cineva, nu-i așa ? Pentru mine e clar că el activează de mai mult timp în branșă, deoarece de vreo cîteva luni trăiește pe picior mare, cu automobil, garderobă și așa mai departe. Acum m-am lămurit și cu privire la absențele lui de sîmbătă — dar nu pot conchide dacă el e punctul central, bosul, ori numai un mesager care nu bănuiește nimic, ori poate unul care bănuiește, dar nu e și curios. Stai ! Ce scria pe biletul lui Hannes ?

Mi-am căutat portofelul — încă aveam acolo cele două fîșii de hîrtie trandafiriu-cenușie. L-am făcut să dispară neobservat pe cel de la Sibberfoot. BAGĂ DE SEAMĂ, POHL ! ÎNCETEAZĂ CU ISCODIRILE ! ALTFEL DAI DE DRACU ! era scris pe celălalt.

— Pe biletul găsit de polițiе tot așa ceva scria, ca Hannes să-și potolească curiozitatea — ori ceva asemănător... zise Gisela.

— De unde știi ?

— De la interogatoriul luat la teatru.

— Firește, iartă-mă, micа Melusină !

— Mă rog ! făcu ea zîmbind puțin compătimitor — după cîte mi s-a părut — și m-am mustrat în sinea mea pentru această stupidă pasiune de a vîna asasini.

— Hannes era amestecat în treaba asta, acum îmi este din ce în ce mai clar, iar el era prea curios — de aceea a trebuit să moară.

— Da... făcu Gisela meditînd încordată, dar cine e furnizorul ori creierul acțiunii ? Nu cumva și Hannes fusese atras de Ferdinand Hoch în treaba asta — poate fără

să știe precis că Hoch era mandantul său? El avea de distribuit marfa în Olders, în timp ce... ah, nu știu! Se întrerupse resemnată. E al dracului de complicat, Jost, zise după o mică pauză; și sînt obosită cît o întreagă școală de fete după balul care încheie lecțiile de dans.

— Dacă e corect calculul nostru, atunci bosul acestui trafic de morfină este și asasinul lui Hannes — ori mandantul asasinului! zisei conchizînd.

Îl vedeam pe Sibberfoot zăcînd mort peste birou, vedeam umbra bărbatului în cadrul ferestrei. Vedeam mîna bandajată la piciorul scării mele noaptea trecută, îl vedeam pe colegul beat escaladînd spalierul în patru labe — și o vedeam pe mica și bătrîna bunică cu obrajii ca merele moartă în patul ei din Eckelsum... Deodată am observat că eram atît de frînt de oboseală, cum nu fusesem de ani de zile. Dar mi-am adunat ultima rămășiță de curaj și putere și m-am dus la telefon în vestibulul întunecos al Lydiei Bornschein. N-am mai avut chef nici măcar să înjur tare cînd m-am lovit de rastelul pentru umbrele. Am format numărul procurorului, cu intenția de a-i comunica reflecțiunile și observațiile mele — nu doream mai mult. Întîmplarea „înviorătoare" de pe scara de nouă metri îmi spulberase curajul și ambiția.

Telefonul suna. Mult timp n-a răspuns nimeni. Tocmai voiam să închid, cînd am auzit o voce de femeie. Mi-am spus numele și am rugat-o să mi-l dea pe procuror.

— Soțul meu este în deplasare. A plecat ieri la amiază. Îl așteptăm abia luni sau marți. Dacă ceea ce vreți să-i spuneți este ceva important și urgent, atunci vă rog să-i telefonați locțiitorului său, comisarul Wust din poliția judiciară!

Mi-a dat numărul de telefon. Am mulțumit și am pus receptorul în furcă. Din baie răzbătea susur de apă și clipocit de duș. Am băgat capul pe ușă.

— Ori intri, ori întinde-o! a strigat Gisela care pufăia zgomotos în ploaia artificială. Dacă vrei să mai ai parte de binefacerile unei ofrande de apă caldă, grăbește-te! Eu folosesc fără nici un menajament întreg conținutul boilerului!

Cu siguranță că n-a durat mai mult de un minut pînă mi-am scos încălțămintea și m-am dus lîngă Gisela. Ne-am spălat bine de murdăria acumulată în timpul muncii din noaptea trecută, și cu asta și de oboseală și depresiune ; vorbeam foarte multe năzbîtii și atît de tare, că cine ne-ar fi auzit ar fi pariat că în baie sînt cel puțin șase smintiți. Nimeni însă n-ar fi trebuit să ne vadă ; și-ar fi închipuit altceva decît trebuia.

Duminică dimineața m-am trezit abia pe la zece și jumătate. Dormisem buștean toată noaptea. Nu era de mirare, după întîmplările din Holdersil și după noaptea de lucru de vineri spre sîmbătă.

Gisela se afla în bucătăria Lydiei Bornschein și se transformase în gospodină din creștet pînă în tălpi.

— Arăt ca o gospodină veritabilă ? întrebă ea.

— Îți spun după supă ! Nu trebuie să lauzi femeia înainte de a fi văzut cum face supa.

— Dacă e prea sărată, trebuie totuși să mă lauzi, fiindcă supa prea sărată înseamnă dragoste.

— Nu prea multă dragoste, te rog — face sete !

— Ieși afară din bucătărie, scîrbosule ! m-a ocărît scoțînd limba la mine.

— E încărcată. Formă acută de nimfomanie. Îți prescriu trei zile de pat !

— Ia termină odată ! a strigat aruncînd cu o cîrpă udă în mine, dar am reușit să mă feresc.

Mai era o jumătate de oră pînă la masă. Stăteam la fereastra camerei mele ; o auzeam pe Gisela zornăind afară cu vase de bucătărie și cîntînd. Rachiul pe care mi-l turnasem era cam cald — dar cu toate astea îl beam, fiindcă îmi era tare poftă și nu vedeam nici o posibilitate să reușesc să-l răcesc într-un răstimp scurt. În jur totul era nespus de pașnic. Fata pe care o iubeam gătea pentru prînz ca o gospodină harnică era duminică, îmi pusesem o cămașă curată, țigara îmi plăcea, iar pe stradă, pe care de la fereastră o vedeam dincolo de grădina din față, se plimbau cetățeni bine îmbrăcați ori se duceau la masă în vreun restaurant. Totul ar fi putut fi minunat — mă aștepta o siestă de care mă bucuram, fiindcă în adîncul sufletului sînt un mic-burghez cu înclinări către siestă.

papuci și nevastă fidelă... Dar exista un om care-i ucidea pe alții fiindcă se simțea vinovat și încolțit. Poate că el se plimbă colo jos, cu înfățișare liniștită, cu nevasta-i drăgăstoasă la braț, cu copilașii înaintea lor — și alături de el umbra lui Hannes Pohl, Sibberfoot și a bătrînei femei din Eckelsum... Omul acesta ucisese de cîteva ori, și de fiecare dată se întorsese în mediul cotidian fără să-și facă griji mari.

Ciudat, Hannes Pohl și tăcutul bătrîn prăbușit pe biroul din Olders erau imagini care mă tulburau — gîndul însă la bătrîna care zăcea pe pat cu capul zdrobit îmi provoca o ură cruntă, o dorință arzătoare de răzbunare.

Fiindcă începeam să aiurez, m-am salvat de marile și inutilele mele emoții cu al doilea rachiu, deși știam precis că asta n-are să ajute la nimic.

În jur totul era atît de pașnic și eu stăteam la fereastră asaltat de gînduri negre — ce fericire că Gisela m-a strigat la masă. Se dovedea o comoară neprețuită în zilele acelea.

Supa era într-adevăr puțintel cam sărată, dar masa drăguț aranjată în camera ei, șnițelul minunat — și apropierea ei compensau din plin. Dealtfel, la buna mea dispoziție contribuiseră și cele două pahare mari de rachiu. La masă ne-am jucat de-a „persoanele distinse", spunîndu-ne unul altuia „stimată doamnă" și „domnule consilier comercial", ceea ce ne-a amuzat.

Domnul consilier comercial — eu deci — a spălat la urmă vasele, întrucît treaba asta o făceam mai cu plăcere decît ștersul lor. Asta a făcut-o ea — și în acest timp cîntam pe două voci minunate cîntece de bucătărie : despre „soarta Măriuței care stătea plîngînd în grădină", și despre „zîna Lilo" la care aspira „sălbaticul geniu al apelor". Era înduioșător. Mă simțeam din nou fericit.

La patru și cîteva minute intram în teatru. În buzunarul dinăuntru al trenciului aveam pachețelul găsit pe *gorgan, deși încă nu știam cum să fac să vorbesc despre* el cu Ferdinand Hoch. Am montat în cinci decorul pentru vechitura care se juca seara și cînd am fost gata, am coborît la Crama teatrului să bem o bere și să mîncăm un sandviș.

În timpul reprezentației am stat sus, lîngă Ludwig Hallbaum, pe rivaltă și am privit pentru a nu știu cîta oară ceea ce se juca pe scenă. Vedeam peruca decanului de vîrstă, costumele Biedermeier — sărăcăcios al micii stagiare și bogat ornat al lui Waltraud Bury. O vedeam pe Gisela și tot mereu trebuia să mă ciupesc de braț ca să mă conving că această fată nu e un vis. Și îl vedeam pe Ferdinand Hoch care juca rolul „unui funcționar regal", și am observat că mîna lui stîngă nu e rănită, fiindcă avea de lucru cu o umbrelă și se servea de stînga, în mănușă de ață, fără vreo stînjenire.

Cu puțin timp înainte de sfîrșitul ultimului act, am părăsit rivalta lui Ludwig, mi-am luat trenciul din birou, m-am așezat în cabina lui Ferdinand Hoch și mi-am aprins o țigară. A venit și el; arăta puțin cam obosit.

— Bună, Jost! zise fără mare surprindere, ți s-a spus că te caut?

— Nu, răspunsei, eliberînd scaunul din fața oglinzii de machiaj.

M-am așezat pe un taburet în spate. El și-a scos pelerina, cilindrul și redingota și și-a descheiat nasturii de la gulerul înalt. Apoi a luat loc în fața oglinzii.

— Nu? Te-am căutat înainte de reprezentație și în pauză. Nimeni nu știa unde ești. Voiam să-ți înapoiez, cu multe mulțumiri, banii pe care ai avut amabilitatea să mi-i împrumuți.

Se ridică și-și luă din haina, care atîrna pe un umăraș, lîngă fereastră, elegantul portofel de marochin și scoase din el două bancnote de cincizeci de mărci.

— Poftim! zise dîndu-mi-le.

Mi-am pescuit portmoneul din buzunarul de la spate al pantalonilor, am tras afară chitanța primită de la Ferdinand și am rupt-o.

— Mulțumesc!

— N-ai de ce — eu îți sînt dator, zise el, așezîndu-se din nou în fața oglinzii.

— Lasă vorbăria! Am făcut-o cu plăcere, Ferdinand, spusei, atent la efectul cuvîntului „Ferdinand", pe care aici și acum i-l adresam pentru prima dată deplin conștient.

Timp de o fracțiune de secundă mă privi prin oglindă, ca și cînd l-ar fi surprins, și după aceea își luă borcanul cu demachiant. Își dezlipi cu băgare de seamă mustața de pe buza superioară, apoi își puse cu vîrful degetelor cremă grasă pe frunte, obraji, bărbie și gît. Mîinile îi erau netede și fără semnele vreunei răni. Își masa crema pe față și era hidos la vedere, deoarece din fondul de ten roz și creionul negru de sprîncene, din albastrul pentru pleoape și roșul de buze ieșise o unsoare albastru-cenușie, care dădea o impresie respingătoare — culoarea pielii înecaților.

Fără să-l slăbesc din ochi, urmărindu-l chipul în oglindă, am așteptat pînă cînd și-a șters unsoarea cu tifoane de celofibră, și-a frecat obrazul cu un lapte de față cu miros dulceag și și-a recăpătat înfățișarea normală. Asta a durat mult timp. Tăceam. Mi-am aprins o țigară.

Dacă are să mai dureze mult povestea asta, are să mă vîre în mormînt din cauza otrăvirii cu nicotină. Rația mea zilnică se ridica obișnuit la un pachet de zece, douăsprezece țigări, în timp ce acum am ajuns la mai mult de treizeci de bucăți. Ba am să mor și sărac, fiindcă jumătate din venitul meu îl prefac în ultimul timp în fum.

Importantă era prima frază pe care aveam să i-o spun. Cu această primă frază puteam strica totul — dar puteam să mă și apropii cu un mare pas de țel.

— Ai asistat la reprezentație, Jost ?

Părea că tăcerea mea îl irită. Dar nici să mă dea afară nu putea. Astfel încît făcea conversație.

— Am fost sus pe rivaltă.

— O piesă plictisitoare, dar te amuză să joci, fiindcă ai o plăcută ocazie să stăpînești publicul, înțelegi ?

— Da.

Nu-i dădeam nici o șansă.

Pauză.

— Stoltze a făcut înlocuiri. Trebuie să-l joc pe Tellheim, zise el, scoțîndu-și peste cap cămașa cu gulerul tare descheiat și rămînînd acum în maiou, ceea ce, evident, nu-i era plăcut. Avea un corp alb, subțire. Pe spate avea o mulțime de pete hepatice, care arătau ca negativul unei fotografii a căii laptelui.

Am băgat de seamă că prezența mea și tăcerea mea îl chinuiau.

— Ai auzit dacă poliția a făcut vreun progres în cazul Hannes Pohl ? întrebă el după o altă pauză.

— Nu, am zis, ridicîndu-mă.

Am stins țigara și am scos pachetul din buzunarul trenciului.

— Dar am găsit ceva care-i va interesa foarte mult !

Am pus pachetul pe măsuța de machiaj. Obiectul cafeniu, de mărimea unei cărți, se afla printre tuburi, cutii, borcane, cești. Două secunde Ferdinand a rămas absolut liniștit. Apoi a închis ochii și-a schimonosit fața, ca și cum l-ar fi apucat brusc niște dureri violente.

— Cunoști obiectul ăsta ?

Se întoarse către mine și mă privi de jos.

— Are ceva a face cu asasinatul ? întrebă încet.

— Cred că da ! replicai.

— M-am temut de asta... zise el și umerii îi căzură, ca și cînd ar fi primit o lovitură în stomac.

— Deci cunoști obiectul ? întrebai zgîndărindu-l. Știi ce e înăuntru ?

— Nu ! răspunse aproape strigînd. Nu ! repetă și i se citea deodată atîta teamă în ochi, că aproape îl crezui.

— Înăuntru e morfină. Cincizeci de fiole ! Fiecare dintre ele poate aduce o lună de închisoare. Asta înseamnă peste patru ani !

— Dă-mi, te rog, o țigară, Jost, zise mușcîndu-și buza inferioară.

I-am dat. Îi tremurau mîinile.

— Poate să aducă însă și o cravată strînsă pînă la sugrumare, sau țeasta spartă.

— Îți jur că la început n-am știut, îmi spuse în șoaptă. M-am gîndit că sînt țigări ori fotografii pornografice, niscaiva manifeste — politice ori...

— Alea nu zornăie ! Ascultă ! zisei luînd pachetul și scuturîndu-l.

— Într-adevăr, Jost ! Era distrus și arăta ca de cincizeci de ani, deși abia trecuse de treizeci. Într-adevăr — nu mi-am făcut probleme. Apoi, o dată m-am uitat înăuntru și am văzut surpriza. Dar atunci nu mai puteam ieși din horă. Individul m-a amenințat că dacă nu continui are să mă toarne la poliție. E un tip atît de fioros...

— Cine ? îl întrerupsei eu.

— Nu l-am văzut niciodată ! răspunse Hoch jurîndu-se. Adevărul-adevărat, Jost, nu l-am văzut niciodată ! Telefonează și dă indicații și închide înainte de a putea să spui ceva. Era un cîștig suplimentar atît de lesnicios...

— Povestește ! i-am poruncit, oferindu-i încă o țigară.

— Totul, Jost, dacă-mi dai o mînă de ajutor, se milogi el.

Toți voiau să-i ajut : poliția, Bury, acum Hoch.

Nu mai rămăsese nimic — nici urmă din arogantul și superiorul Ferdinand Hoch. Îi fugise pămîntul de sub picioare de frică. Se făcuse mic de tot, era complet dezorientat și cu totul confuz.

— Nu te pot ajuta să ieși din treaba asta, dacă nu-mi povestești tot !

A tras din țigară și a început, fără să mai expire fumul. La primele cuvinte fumul albastru îi țîșnea pe buzele tremurînde. Tremurau într-adevăr. Niciodată nu văzusem înainte buze tremurînd și credeam că este vorba de o născocire a literaților. Acum însă le vedeam. Arată urît, mai ales la bărbații care pînă în acel moment sînt priviți ca etalon al siguranței de sine.

— A început cam cu o jumătate de an în urmă. Atunci, într-o sîmbătă înainte de amiază, m-a chemat proprietarul la telefon.

În acel moment cineva a bătut la ușa cabinei lui Ferdinand Hoch.

Dacă am avut vreodată chef să ucid, apoi atunci aș fi făcut-o. Aș fi fost în stare să-l omor pe cel ce bătea la ușă.

— Intră ! a strigat Hoch.

A intrat Bärner, regizorul de culise, și a întrebat dacă Hoch are să fie curînd gata cu schimbatul costumului. Zicea că toți ieșiseră și el trebuia să plece ultimul și să încuie cabinele. Voia să știe cît ar putea să mai dureze.

Ferdinand Hoch s-a uitat la mine. Eu am ridicat din umeri.

— Cinci minute ! a zis Hoch.

Bärner a ieșit.

— Așteaptă-mă jos la Crama teatrului, vin imediat, mi-a spus.

Eram acru ca un întreg butoi de scrumbii marinate în oțet — dar n-avea rost. Așadar am coborît în Crama teatrului. Acolo, la marea masă rotundă din nișa de lîngă tejghea, era o adunare în toată regula : decanul de vîrstă, Elsbeth — suflera, Beate — nostima stragiară, Fiebig cel nou, Stoltze, regizorul nostru, Bury, Ludwig, Heinrich și jumătate din corpul tehnic. În mijloc Gisela, foarte bine dispusă, flirta cu Stoltze, ceea ce m-a făcut să simt cum mi se răsucește un cuțit în inimă. M-am așezat și eu, am comandat o bere și mi-am aprins cea de-a treizecea țigară din ziua aceea.

— Ce i s-a întîmplat lui Jost ? întrebă decanul de vîrstă. De vreo cîteva zile e tare zăpăcit !

— Lasă-mă în pace ! exclamai și dădui berea pe gît dintr-o răsuflare.

— Atîta timp cît mai poate așa ceva, n-am nici o grijă serioasă în ce-l privește ! zise Bury răspicat.

Toți au rîs. M-am silit să rîd și eu. Bestia ! La masa de alături ședeau vreo cîțiva necunoscuți împreună cu doamna Zander. Probabil niște impresari de spectacole distractive sau ceva asemănător. Au băut destul de mult rachiu și bere și iar rachiu. Numai unul bea cu paiul Coca-Cola. Acela cu siguranță că trebuia să-i ducă după aceea pe ceilalți cu mașina acasă.

Cei de la masă se obișnuiseră cu mine, nu mai eram în centru interesului lor. Gisela continua să flirteze cu Stoltze. Mi-a făcut semn cînd mi-am aruncat ochii către ea ; și după cum și-a îndreptaat privirea spre stînga, am dedus că flirtul exagerat era o acțiune împotriva lui Waltraud Bury. Noua ei pasiune, Fiebig, se îndrăgostise în mod evident de mica Beate, care, dealtfel i se și potrivea mult mai bine. Waltraud Bury alergase după doi iepuri și acum arăta destul de opărită. Dacă n-aș fi avut capul plin de alte preocupări, mi-ar fi făcut plăcere să iau parte la joc.

Dar așa, am început iar să mă întreb de ce nu venea Ferdinand Hoch. Totuși — iată-l venind. Arăta lamentabil. Cu oricîtă bunăvoință, la masă nu mai era loc. Mi-am luat noul pahar cu bere pe care chelnerul abia mi-l adusese și m-am așezat cu Ferdinand la o măsuță goală de lîngă ușa dinspre bucătărie. Plecarea mea de la masa

comună n-a bătut la ochi, fiindcă Stoltze tocmai începuse să spună un nou banc. Era un bun povestitor de bancuri. Toți erau atenți la el.

Hoch și-a comandat un whisky cu sifon. El nu bea niciodată bere. Whisky-ul i se și potrivea mai bine. Dealtfel putea și să-și permită. Cel puțin deocamdată.

— Povestește, l-am îndemnat eu cum a luat prima înghițitură.

— Da, a zis, privind timid în jur. Apoi a început încet. Pe vremea aceea încă nu aveam telefon propriu acasă. Îmi cunoști locuința ?

— Nu. Mai departe !

Nu se putea să-l las acum din lesă.

— M-a chemat proprietarul la telefon. O voce bărbătească, pe care n-o cunoșteam, m-a întrebat dacă n-aș vrea să câștig ușor niște bani. Am întrebat cine vorbește. N-are importanță, a zis bărbatul acela. Dacă n-aș fi prea curios, a zis, și dacă aș face exact ceea ce ar dispune el — atunci aș putea câștiga în fiecare săptămînă o sută de mărci, ba chiar mai mult. Cu puțin înainte îmi cumpărasem, așa, într-o doară și din plăcerea de a avea ceva deosebit, automobilul sport. De ocazie, se-nțelege. Astfel toate economiile mele se duseseră și observasem că un asemenea *hobby* este o afacere care costă mult : impozit, asigurare, benzină, verificări, cîte o reparație — înțelegi că stăteam destul de prost cu banii. Haine ori lenjerie nici gînd să-mi fac. Pînă și la fumat ar fi trebuit să renunț dacă voiam să țin automobilul.

Și-a băut tot paharul. Tăceam, iar i-am oferit o țigară. Îi tremura între degete cînd a aprins-o.

— Bine — mai degrabă rău — relată el mai departe, din pură curiozitate am acceptat. Ce mare scofală putea să fie ? Vreo treabă puțin pe-alături cu legea. Vînzare de ponturi de curse, ori discuri cu texte obscene înregistrate clandestin — voiam să știu despre ce e vorba, înainte de a da cu piciorul unei șanse. Atunci omul mi-a spus că n-aș avea nimic altceva de făcut decît să duc ceva la țară, o dată sau de două ori pe săptămînă. Am vrut să știu despre ce era vorba — dar imediat m-a repezit din nou. Mi-a spus că dacă pun prea multe întrebări, n-are nici un sens să începem afacerea, că la indicațiile lui, am

să găsesc în anumite locuri pachețele bine ambalate, pe care urma să le duc apoi în locurile stabilite în bilețelele de pe fiecare pachețel. Luni după-amiază către orele paisprezece aș putea găsi primele trei sub lada cu unelte contra incendiilor din partea stîngă a scenei. În același loc urma să ascund, pînă miercuri după-amiază, plicurile găsite în punctele unde duceam pachețelele. În fiecare vineri seara s-ar afla acolo, într-un plic albastru par avion „onorariul" meu — și anume, treizeci de mărci pentru pachețelul dus și plicul corespunzător adus înapoi. Afară de asta urma să primesc în fiecare lună cincizeci de mărci în plus, pentru benzină, chipurile. Dacă ceva nu era în regulă, trebuia doar să aștept telefonul lui. În locurile unde n-aș găsi plicuri, ar urma să nu las pachețelele. Însă aceste pachețele trebuiau ca în răstimp de douăzeci și patru de ore să fie puse înapoi în lada cu unelte contra incendiilor. La început toate astea păreau foarte complicate și pline de mister. O zi după aceea, prin urmare în lumea stabilită, avînd repetiții — nu mai știu cu ce piesă — am găsit extrem de ușor ocazia să mă duc în acest timp în spatele scenei, la lada din stînga, cu unelte contra incendiilor. Le cunoști pe amîndouă, nu-i așa ?

Am dat din cap, am făcut semn să mai aducă o bere și am zis :

— Povestește, te rog, mai departe, Ferdinand — trebuie să știu totul, cît mai exact cu putință !

Dar n-a putut începe imediat, fiindcă dincolo se spărgea gașca și vreo cîțiva colegi veneau spre noi ca să-și ia rămas bun. Am făcut cu toții cîteva glume, decanul de vîrstă avea pregătit un citat clasic care-i ieșea din gură ca o cascadă de cuvinte — ceva care suna foarte frumos, despre ore tîrzii în tovărășia vinului sau așa ceva. Am înclinat cu paharul de bere spre el, dar n-a luat-o ca o jignire — și nici nu era cazul. Au plecat toți, afară de Bury, Stoltze și Gisela. Doamna Zander tot mai ședea cu acei bărbați străini la a treia masă. O dăduseră pe șampanie și deveniseră destul de zgomotoși. Eram foarte bucuros că Gisela nu plecase. Bury arunca din toate gurile de tun o canonadă de șarm asupra bunului Stoltze, care se credea colosal de curtat și arăta grozav de comic cum

ședea cocoșește între cele două femei. Gisela comandă ceva de mîncare.

— Nu mînca atît de mult! am strigat către ea.

— Numai de jale o fac, îmi replică, bărbatul îmi e la lucru și sînt singură și tristă — iar cînd sînt tristă trebuie să mănînc!

— Da' ce face bărbatul tău?

— Oh, are o meserie periculoasă — prinde șobolani. Sînt atît de îngrijorată din pricina lui, încît am să mă îngraș îngrozitor, dacă nu-și schimbă curînd meseria.

— Se pricepe și la altceva?

— Da, este un strașnic adorator al soarelui, răspunse ea zîmbind.

— Am să vorbesc cu el! am exclamat și mi s-a făcut cu adevărat cald de fericire.

Ferdinand Hoch a continuat să relateze. Aveam impresia că asta îl mai liniștește. Tremurul nervos îi încetase, vorbea mai calm și nu arăta atît de încolțit și înfricoșat ca mai înainte.

— Într-adevăr am găsit trei asemenea pachețele și pe ele era un bilet: AMĂNUNTE SOSESC CU POȘTA. Pe pachețele erau cifre mici scrise cu creionul. „Unul pentru nouă" era însemnat pe primul, asta îmi amintesc exact încă, fiindcă din această indicație nu înțelegeam absolut nimic. După-masă, sosind acasă, am găsit un plic gros, pe care nu era notat expeditorul. Înăuntru era o hartă de stat-major a întregului district Olders pînă pe litoral. Pe hartă erau marcate cu cerneală roșie o serie de puncte care purtau numere. Într-un bilet anexat se explica ce semnifică aceste puncte și numere. Fiecare punct mai era descris o dată singur. „Numărul trei", dat ca exemplu, „este un copac scorburos (stejar) la marginea pădurii de la apus de satul Solbach. Îl găsești dacă parchezi automobilul la borna kilometrică 13,7 de pe șoseaua Solbach-Eekelsum și faci șaptezeci de pași pe drumul vicinal ce o ia spre dreapta. Între zece și douăsprezece înainte de amiază și seara după ora douăzeci și unu abia dacă trece cineva pe șosea." Vezi cu cîtă precizie era explorat și descris terenul. Totdeauna am găsit foarte ușor locurile indicate. Erau anumiți copaci care ofereau posibilitatea să ascunzi ceva, o colibă dărăpănată la marginea unui

eleşteu izolat, o piatră lîngă un gorgan, o anumită cruce veche de mormînt dintr-un cimitir sătesc — exclusiv asemenea puncte romantice şi de cele mai multe ori izolate. Pretutindeni — cu o singură excepţie — am găsit plicuri închise şi am pus pachetelul meu. Uneori de două, trei ori pe săptămînă, uneori şi de şapte şi opt ori. De cele mai multe ori o făceam în serile în care nu jucam sau în dimineţile cînd eu n-aveam repetiţii. Sîmbăta însă totdeauna sau aproape totdeauna... De regulă eram chemat la telefon de vocea necunoscutului o dată, de două ori pe săptămînă. Atunci spunea doar : „Mîine la amiază !“ sau „Diseară !“ sau „Miercuri după-amiază !“ Altceva nimic. Iar vinerea la amiază, în lada cu uneltele contra incendiilor se afla cu regularitate plicul meu albastru şi conţinutul lui corespundea cu precizie. Totul era strașnic organizat. O adevărată treabă de stat-major.

A tăcut. Se uita la mine.

— Da, bine organizat, am zis pe gînduri. Hannes a trebuit să moară fiindcă ori a fost prea curios, ori a avut niscaiva remuşcări...

— Tu crezi că Hannes Pohl era amestecat ?

— Da — ba chiar şi ştiu.

Remarca mea cu privire la remuşcări părea că-l supără.

— Nu mai puteam da înapoi, zise Ferdinand ezitînd. După trei, patru săptămîni treaba mi se părea destul de sinistră, deoarece mă gîndeam că doar cu o afacere tenebroasă se puteau cîştiga atîţia bani. Şi într-o zi, cînd am fost chemat la telefon, am spus că nu mai vreau. Să fi auzit atunci vocea. „E prea tîrziu, domnule Hoch, a zis acel bărbat cu un calm de gheaţă, dacă nu mergi mai departe, ori ai de gînd să faci cine ştie ce fiţe, atunci te aşteaptă, ca şi pe mine, un mare pericol. Ori crezi că eu am să te acopăr dacă afacerea noastră sare în aer ? Dimpotrivă, scumpule, o să cazi aşa fel, că pentru cîţiva ani — poate pentru totdeauna — vei fi la pămînt. Numai amprentele de pe plicuri constituie o suficientă dovadă a strălucitei dumitale colaborări !“ Asta era. Am capitulat şi am mers mai departe pînă acum trei săptămîni, cînd nu mi-am mai putut stăpîni curiozitatea în faţa unuia

dintre pachete — prost lipit. La morfină într-adevăr nu mă gîndisem. Cui să-i fi dat prin gînd că la țară merge așa ceva ?

— Țăranul voios se mai civilizează și el încet, încet, spusei eu.

Doamna Zander pleca împreună cu domnii străini. Mi-a făcut cu mîna în chip de salut cînd a trecut spre ușă. I-am răspuns la fel.

— Vă rog să transmiteți salutări soțului dumneavoastră.

Mai rămăsesem cinci inși în Crama teatrului. Se făcuse douăsprezece și jumătate. Eram destul de obosit. Waltraud Bury se cherchelise după cît părea. A și plîns puțintel. Rimelul se muiase și se dizolvase. Stoltze îi tampona, cu batista, urmele de pe față. Bury cîștigase acolo unde nu existase nici un pericol serios ca să fi putut pierde — dar asta ea n-o știa.

— Deci trebuie să fie cineva din teatru, zisei către Ferdinand !

— Da — firește ! aprobă el. Firește — cine poate altfel să vină pe scenă ?

— Mai ai plicurile de ieri la tine ?

— Sigur — erau doar două ! Voiam să le depun mîine dimineață.

— Unul dintre clienți este tras pe sfoară, spusei eu. N-a găsit pachetul. E la mine. Acela de lîngă gorganul de la Holdersil. Știi ce plic era ?

Ferdinand scotoci în portofel.

— Asta de aici ! zise dîndu-mi plicul. Se murdărise de la frunzișul care fusese pus peste el. L-am desfăcut. Înăuntru erau bancnote — opt de cîte cincizeci — și un bilet. Pe el era scris „C.J. 50/25.4". Altceva nimic.

Cartea de telefon era pe tejghea lîngă aparat.

— Ia vino, poate avem noroc, zisei către Ferdinand Hoch.

Am căutat localitatea Holdersil și acolo, la litera J. Am citit : Jabusch, Adolf ; Jacobs, Heinrich ; Jacobs, Otto ; Janssen, Max ; Janssen, Carl ; Jonas, Franz-Dietrich ; Jung, Anton ; Jung, Emil — gata. Am urmărit înapoi cu vîrful degetului șirul numelor. Janssen, Carl 431. Am format prefixul respectiv și 431. Stăteam unul lîngă celă-

lalt cu spatele spre local. A durat mult pînă s-a făcut auzită o voce adormită de bărbat. Am pus batista pe receptor.

— Ați comandat pentru 25 din nou cincizeci ? am întrebat cu o voce tenebroasă.

— Ah, da — dumneavoastră sînteți. La miezul nopții ! zise omul trezindu-se. Dar ieri la punctul nouă n-am găsit nimic — numai banii mei dispăruseră. S-a întîmplat ceva ?

— Da, s-a întîmplat ceva. Poate că o să trebuie să te lași ! am spus și am pus receptorul în furcă.

Mă uitam la Ferdinand Hoch, care făcea o mutră ca și cînd ar fi avut în față un vrăjitor din *O mie și una de nopți*.

— Prin urmare acum avem un mușteriu, domnul Janssen — un distribuitor, domnul Hoch, și o mostră, am zis. Lipsește numai marele comerciant, genialul organizator, omul care trage sforile...

— Mai lipsește furnizorul, adăugă Ferdinand.

— Ăla-i mort !

— Cum așa — crezi că Hannes... ?

— Nu, Hannes nu era nici el decît un curier. Furnizorul a fost asasinat săptămîna trecută !

— De unde știi toate astea ? întrebă Ferdinand din ce în ce mai uimit.

— I-am văzut cadavrul. Hai să mai bem un rachiu. Mi-am aprins cea de-a treizeci și patra țigară și am făcut semn chelnerului.

— De fapt, acum e foarte simplu, am spus, cînd ne aflam din nou la masa noastră. N-avem nevoie decît să stăm la pîndă, nu-i așa ?

— Da, zise Ferdinand Hoch, și punîndu-și mîna pe mîna mea, continuă : Frumos din partea ta, Jost, că spui „stăm". Sînt alături de tine ! Poți să te bizui pe mine. Poate mă aleg cu o vînătaie la ochi dacă te ajut.

— Egoistule ! Noroc, egoistule ! am zis ridicînd paharul și înghițind lichidul rece, consolator.

— Noroc ! a răspuns el, arătînd a fi conștient de vina sa, cît o întreagă clasă de elevi de paisprezece ani care chiulesc de la cor.

— Bine — prin urmare, mîine dimineață ! am stabilit sculîndu-mă. În noaptea asta nu mai poate intra nimeni în teatru fără să fie văzut. La șapte vin femeile de serviciu, la zece și jumătate e repetiție. Trebuie să fim la post de la șapte. Mă iei și pe mine cu mașina ? Ea trebuie, bineînțeles, să fie parcată un pic mai încolo. Ei, o să vedem. Acum vreau să merg acasă. Mi s-a făcut somn !

— Să te duc cu mașina ?

— Mulțumesc, cîteva minute de mers pe jos înainte de culcare ajută la circulație.

A plătit și a insistat să preia și consumația mea. I-am făcut plăcerea. A plecat.

Gisela era aproape adormită, cînd m-am dus la masa ei. Waltraud Bury se liniștise. Stoltze era fericit.

— Mergi ?

— Numai cu o condiție !

— Da. Care ?

— Să apuci pe drumul cel mai scurt !

— Ca întotdeauna ! am zis ținîndu-i pardesiul.

Era întuneric și frig pe scară, a doua zi, cînd imediat după șapte am intrat prin mica ușă de fier ce ducea, de pe coridorul cabinelor, înăuntru. Luasem o lanternă, dar era destul de slabă. Ferdinand Hoch mergea lîngă mine. Mirosea a praf, a lemn, a vopsea amestecată cu clei, a insecticid contra moliilor și a fier ruginit. Ne-am dus la dulapul cu unelte contra incendiilor de la peretele lateral din stînga. Lada, asemănătoare unui dulap, era între ultimele două pasaje. Ferdinand a deschis ușa și a pus plicurile jos, lîngă furtunul rulat. O ascunzătoare strașnic aleasă. Dacă nu izbucnea un incendiu, nimeni n-ar avea de ce să se uite acolo. Inspecțiile, care aveau loc din trei în trei luni, erau anunțate dinainte. Genialul nostru necunoscut putea astfel să-și ia măsurile de rigoare. Hoch pusese banii și biletul de la gorgan în alt plic și-l lipise. Nu l-aș fi crezut atît de precaut. A închis ușa.

— Acum unde să ne așezăm la pîndă ? a întrebat el.

Am reflectat, plimbînd conul de lumină al lanternei de-a lungul pereților. La doi metri de dulap era o a doua ușă de fier prin care intrai în casa scării, ce lega scena cu aripa birourilor. La parter erau birourile noastre, la

primul etaj Compania locală avea trei încăperi și Zander două, iar la al doilea erau atelierul de croitorie, micul meu atelier și alături, marea sală de ședințe, în care uneori făceam și repetiții. La stînga, lîngă această ușă, pornea scara de fier în spirală ce ducea sus, la o galerie îngustă, care mergea de jur împrejurul scenei și ajungea la rivaltă.

Scena fusese golită încă de ieri seara după reprezentație. Nu era potrivită ca ascunzătoare pentru noi. Numai la peretele din spate erau două piese de decor mobil, îndărătul cărora ne puteam piti. Cu ajutorul lui Hoch am împins una dintre ele lîngă ușa ce ducea la casa scării și pe cealaltă în spatele scării în spirală ce ducea la galerie. Apoi ne-am căutat posibilități de a ședea pe ceva. Eu am găsit un scaun. Hoch a căutat în zadar — a zis că mai bine se așază jos.

Era schimbat. Singură această hotărîre de a se așeza pe pardoseală cu costumul său de comandă, ar fi fost de neimaginat pînă de curînd. Am stabilit să păstrăm liniștea pînă va ridica necunoscutul pliurile din dulap. Apoi ne-am postat la pîndă. Animalul de pradă putea veni.

Nu dormisem de ajuns. De la unu și jumătate pînă la șase și jumătate — îmi lipseau trei ore. Să fumez nu cutezam. Și astfel stînd ghemuit în întuneric pe scaunul incomod, care scîrțîia, luptam cu oboseala și așteptam cu o asemenea furie, încît necunoscutul se putea felicita — dacă avea să vină. Dar asta nu era absolut sigur: Putea să apară și după repetiție. Ori după-amiază. Ori seara.

Era frig. În fața cortinei de fier, care înăbușea zgomotele din sală, auzeam femeile de serviciu trebăluind și, din cînd în cînd, strigînd cu voce tare. Se auzea ca dintr-o mare depărtare. După o oră — ce lungă este o oră în întuneric! — nu se mai auzea nimic. Numai din cînd în cînd pîrîia ceva sus, în partea superioară a scenei. O dată Ferdinand Hoch, care ședea ghemuit și nemișcat ca și mine, la opt metri depărtare, în întuneric, a șoptit „Cucu!". Am răspuns doar „Da" — apoi s-a făcut iar liniște. Dacă în urmă cu paisprezece zile cineva mi-ar fi spus că am să pîndesc cu Ferdinand Hoch un criminal, dimineața la șapte, în întunericul din spatele scenei, că în acest scop Ferdinand Hoch are să se așeze cu pantalonii costumului său bine croit pe jos — pe podea — pe acela

l-aş fi crezut ţicnit. Şi dacă ar mai fi profetizat că după o oră de zadarnică aşteptare Hoch are să şoptească în întuneric „Cucu !", mi-aş fi bătut joc de el. Iată cît de uşor te poţi înşela.

La un moment dat uşa de fier de la casa scării începu să se deschidă încet. Afară era lumină. Tremuram de încordare. În colţul luminat din dreapta se afla — Gisela. Stătea nemişcată şi trăgea cu urechea... Asta a durat numai două, trei secunde, dar în acest timp aproape înnebuneam din cauza gîndurilor care mi se învolburau în cap. Gisela ! — Exclus ! — Dar dacă totuşi ? — Ori e în legătură cu asasinul ? — Pentru nimic în lume ! — Dar atunci ce caută aici ? — E şi ea un mesager, o distribuitoare ? — Nu ! — Da' nu se poate, nu poate fi adevărat !

Atunci ea a strigat :

— Jost ! Eşti aici, Jost ?

Toate acele bănuieli fantomatice parcă s-au volatilizat.

— Da, i-am răspuns, ieşind din ascunzătoare. Ce cauţi aici ?

A ieşit şi Ferdinand Hoch din ascunzătoarea lui şi acum ne aflam amîndoi, orbiţi de lumină, în faţa fetei.

— Îmi era atît de frică, zise punîndu-mi mîna pe braţ, ca şi cînd voia să se convingă că eram într-adevăr eu, în carne şi oase.

— Aseară ai spus că în dimineaţa asta o să ai ceva de făcut cu Ferdinand ; către ziuă am avut un vis groaznic — se făcea că, venind la teatru, nu te vedeam nicăieri ; atunci Heinrich a lăsat să alunece o culisă din partea de sus a scenei — însă în loc de culisă soseai tu, atît de încet, plutind de sus, şi erai spînzurat — o Doamne !

Se întrerupse şi-şi îngropă faţa în mîini.

— Asta n-am ştiut, zise Ferdinand Hoch uimit.

— Ce n-ai ştiut ? l-am întrebat.

— Că voi doi... se bîlbîi încurcat.

— Ei, acuma ştii ! am zis, luînd-o pe Gisela pe după umăr. Hai şi te linişteşte, mică Melusină !

Am închis uşa în spatele ei. Eram din nou în întuneric.

— Te-a văzut cineva cînd ai venit ?

— Numai portarul, l-am şi întrebat dacă ştie unde sînteţi voi.

Am aprins lanterna cu lumină chioară, l-am rugat pe Hoch să se ducă în ascunzătoarea lui şi m-am îndreptat cu Gisela către scara în spirală.

— Nu e periculos ca ea să rămînă aici ? întrebă Hoch.

— Nu ştiu. Oricum mult nu mai trebuie să aşteptăm. La opt şi jumătate ori cam aşa ceva, vin maşiniştii. Dacă pînă atunci bunul nostru amic nu este aici, nu mai avem nici o şansă să-l mai salutăm în dimineaţa asta.

În lumina lanternei mele, Ferdinand bîjbîia după piesa de decor mobil. Eu am apucat-o pe Gisela de braţ şi am dus-o la scaunul meu. Acolo m-am aşezat precaut, iar pe ea am luat-o pe genunchi. Am stins apoi lumina.

— Ce s-a întîmplat ? a întrebat ea înfricoşată.

Şi atunci — în acea situaţie demenţială — i-am povestit în şoaptă tot ce încă nu ştia. I-am povestit totul, pe rînd, neomiţînd nici vizita mea la Silberfoot, nici pe bătrîna moartă, nici istoria cu scara. I-am spus întreaga tărăşenie cu morfina şi i-am explicat de ce ne aflam acum acolo, Ferdinand Hoch pe pardoseală şi eu pe scaunul hodorogit, care acum scîrţîia îngrijorător, supus la o sarcină dublă faţă de puterile lui. Gisela nu m-a întrerupt nici măcar o dată, şi-a pus doar braţul în jurul umărului meu — simţeam cît era de emoţionată cînd vorbeam de întîmplarea din Holdersil cu scara. Cînd am terminat, a tăcut un mic răstimp.

— Acum de ce nu te duci la procuror, Jost ?

— E plecat, mică Melusină.

— Dar poliţia e aici. Cu materialul pe care-l ai, pot să continue singuri... nu ? Şi tu nu te vîri în pericol.

— Dar ei or să-l închidă imediat pe Ferdinand Hoch şi poate şi pe mine, pentru „complicitate", şi pentru că în cazul Silberfoot am fugit şi n-am anunţat. Şi atunci ? Dacă individul care se ascunde îndărătul acestei afaceri este din ansamblul nostru, ceea ce încă nu ştiu sigur — dar trebuie să fie unul de aici — atunci şansa de a pune mîna pe el e şi mai mică. Fiindcă are să afle imediat că Hoch e arestat şi că şi eu sînt arestat. Şi atunci poate foarte liniştit să şteargă toate urmele sale. Atîta timp însă cît nu bănuieşte deloc că eu am intrat pe firul afacerii lui cu morfina, atîta timp cît se simte sigur şi cît se crede sigur şi de Ferdinand, avem o reală posibilitate să punem

mîna pe el. Mi-ar plăcea să vorbesc despre asta cu procurorul, care este un om rezonabil — dar la comisarul Wust trebuie să mă aştept că va acţiona „oficial". Uită-te sus...

— Numai de n-ar fi atît de al dracului de periculos! ofta Gisela.

Ceasul meu arăta opt şi jumătate.

— Încetarea! am strigat tare. Nu mai are nici un sens în dimineaţa asta, Ferdinand.

Am ridicat-o pe Gisela de pe genunchi, am mai sărutat-o o dată în întuneric şi am aprins lanterna. M-am dus apoi şi am răsucit comutatorul de lîngă uşă şi pe scenă s-a făcut lumină. După îndelungata şedere în întuneric mi se părea ca un reflector.

În Crama teatrului se făcea curăţenie cînd am coborît toţi trei. Scaunele erau pe mese. O femeie foarte grasă se agita de colo-colo, cu un aspirator mare. Dar tot am obţinut cafea şi chifle cu unt, miere şi marmeladă. În plus, era lumină şi cald. Totuşi n-am vorbit mult, ci fiecare şi-a văzut de gîndurile sale. După micul dejun şi o ţigară — prima de dimineaţă, care totdeauna place atît de mult — am lăsat-o pe Gisela şi pe Ferdinand Hoch, fiindcă ei mai aveau timp pînă la repetiţie, şi m-am dus în atelierul de pictură. Pe scenă Heinrich Lenzing începuse să monteze cu trei oameni decorul pentru repetiţia cu *Minna von Barnhelm*. Cînd făceam colţul pe culoarul spre scenă, Joachim Stoltze a fluierat după mine şi m-a atras într-o lungă discuţie privind decorul pentru *Minna*. Voia să schimbe cutare şi cutare lucru, fiindcă i se mai năzărise ceva în cutare scenă. Totdeauna acelaşi băiet; cu acordul şi după dorinţa regizorului ai schiţele de decor şi planul de aranjare şi totul gata, şi tocmai atunci vrea altceva.

— E doar o bagatelă. Jost...

În realitate însă pînă la urmă ajungi deseori la planuri complet noi, deoarece scara trebuie mutată puţin mai la dreapta ori uşa ceva mai la mijloc. Şi în timp ce tîmplarii lucrează plini de zel iar pictorii au şi pictat, şi nu de mîntuială — ne apucăm de modificări.

Îmi păstrez calmul, orice s-ar întîmpla.

Am căzut de acord asupra unui compromis şi amîndoi am recunoscut că, firesc, asta o să aducă prejudicii

muncii noastre — decor, regie — dar, mă rog, dacă trebuie... şi aşa mai departe. Joachim Stolize a promis solemn ca la viitoarea punere în scenă să stabilească în prealabil totul cu precizie şi să nu mai ceară nici o modificare. Am luat act de promisiune şi am simulat că-l cred — dar cum de trei ani tot promite, ştiu că şi de data asta a fost o farsă.

Înainte de a ne despărţi m-a mai întrebat dacă ştiu ce se întîmplă cu Gisela Eggers. Că de cîtva timp arată atît de schimbată. Am spus că habar n-am — nu, nu ştiu.

— Totdeauna a fost foarte dulce, dar acum este de-a dreptul tulburătoare, nu ţi se pare?

Am dat din umeri şi am plecat. Pe ăsta n-aveam de ce să fiu gelos, chiar dacă era un foarte bun regizor. Nu mă temeam cîtuşi de puţin că mica mea Melusină are să-l găsească tocmai pe el pe plac. Lui însă asta i se trăgea de la flirtul ei de ascară. Aşteaptă tu, că am să iau eu măsuri în privinţa asta.

Aşadar, împreună cu tîmplarii, am procedat la nişte modificări de construcţie. Apoi am reuşit, în fine, să mă duc în birou. Acolo am născocit o poveste lungă despre un nou prospect cultural al administraţiei oraşului şi am rugat pe simpatica noastră secretară să-mi dea fotografii ale tuturor membrilor ansamblului, a şefului, a lui Ludwig, a lui Heinrich şi a regizorului de culise Bärner.

— Te rog, Kathinka, aşa îi plăcea să i se spună, fiindcă adevăratul ei nume, domnişoara Katzenbach, i se părea oribil, te rog, fă-mi rost repede de poze, da? Şi nu spune nimănui! Altfel vin toţi şi vor să apară în prospect altă fotografie în loc de asta, fiindcă în aceea li se pare că sînt mai frumoşi — ştii doar cum se întîmplă totdeauna, nu?

Ea s-a bucurat că i-am făcut confidenţe, şi cînd în încheiere am mai îndrugat şi cîteva vorbe dulci şi i-am zis „inimioară", puteam fi sigur că pînă la amiază o să am pozele.

Am uzat de aceleaşi manevre şi în biroul Companiei locale, numai că acolo mi-a fost mai greu, deoarece doamna care se ocupa de problema respectivă cîntărea — apreciind cu bunăvoinţă — o sută de kilograme. Şi cine

o ipocritul uns cu atîtea alifii ca, fără să se bîlbîie, să poată spune „inimioară" unei cucoane de o sută de kile! Dar am reuşit şi aici. La amiază aveam toate fotografiile pe care voiesem să le am. După-masă i-am spus Gisselei că trebuie să plec la Olders — pentru un muzical, am mînţit eu, ca să n-o înfricoşez — şi l-am rugat pe Ferdinand să nu scape din ochi lada cu unelte contra incendiilor; pe cît posibil să se uite şi în timpul repetiţiilor să vadă dacă au fost ridicate plicurile sale.

Apoi am pornit-o la drum. La trei şi jumătate intram în Olders şi, cu un tramvai care scîrţîia îngrozitor, m-am dus pînă în port. Vatmanul mi-a spus unde să cobor ca să ajung în Bergstrasse.

De data aceasta era mare animaţie pe stradă. Camioane trase pe dreapta la bordură, magazinele deschise; îi vedeam pe proprietarii micilor prăvălii de antichităţi trebăluind prin dughenele lor; prin ferestrele parţial deschise ale birourilor fiecărui depozit răzbătea ţăcănit de maşini de scris, se auzeau telefoane sunînd; lîngă un Mercedes mare era un grup de bărbaţi arătînd a balcanici; unul dintre ei se adresa celorlalţi gesticulînd nervos. Fără să ezit am intrat pe poarta casei de la numărul 26 şi am început să urc scara murdară, care de data aceasta era luminată. Nici luminată această casă veche nu arăta însă mai fumoasă.

Cu răsuflarea cam tăiată, la etajul cinci am bătut la uşa cu plăcuţa pe care scria „A. Sibberfoot" şi am tras cu urechea. De jos, din casa scării, se auzea răsunînd larma copiilor care se jucau, dar o voce de femeie cicălitoare a înăbuşit rîsetele şi strigătele. În spatele uşii nici o mişcare. Am bătut încă o dată şi am apăsat pe clanţă... era încuiată. Am aprins un chibrit, fiindcă broasca se afla în umbra panoului uşii şi m-am aplecat. Cheia nu era în broască.

Am reflectat un moment şi ca să-mi limpezesc gîndurile, mi-am aprins o ţigară. Trăsesem cîteva fumuri, cînd a început să se audă un mers greoi de bărbat urcînd pe scară. Am stins ţigara zdrobind-o sub talpă şi am bătut tare în uşa din stînga, pe care descoperisem o plăcuţă de alamă cu inscripţia „Oswald Schickedanz", dar nu găsisem şi un buton de sonerie. Înăuntru s-a auzit un scaun

împins la o parte și ușa s-a deschis. În fața mea se afla un tînăr de vreo douăzeci de ani, care avea pe puțin doi metri și era atît de subțire, cum încă nu văzusem vreodată. Se uita la mine de sus în jos peste rama ochelarilor. Pentru asta trebuia să-și plece mult capul în jos, ceea ce-i dădea aspectul unei marionete căreia i s-a rupt firul din mijloc.

— Ce doriți, vă rog? a întrebat cu o voce sonoră.

— Voiam să merg la firma Sibberfoot. Numele meu este Meisel. Dar nu e nimeni acolo. Ați putea, vă rog, să-mi spuneți...

— Nu, acolo nu e nimeni, nu, nu — mă întrerupse vocea sonoră de sus, după care tînărul chicoti ca un idiot.

— Nu! Acolo nu e nimeni! repetai încurcat.

Și am așteptat; dar marioneta nu se mișca și nu scotea nici un cuvînt.

— Vin din străinătate, începui iar, și voiam ca încă azi să plec mai departe. Ar trebui să vorbesc neapărat cu cineva de la Sibberfoot. Nu știți cumva cînd e posibil acest lucru?

— Acolo nu e nimeni, nu, nu!

Marioneta bălăbănea din mîinile care-i ieșeau pînă la coate din mînecile mult prea scurte ale hainei; arăta ca un imbecil sadea.

— Dar la ora asta birourile sînt deschise, nu vine nimeni?

— Cine e acolo? strigă o voce răgușită de bărbat din spate.

— Pentru Sibberfoot! croncăni marioneta de doi metri, dînd capul atît de brusc pe spate, încît îmi era teamă că are să se rupă, căci oricum oasele feței îmi păreau nemaipomenit de fragile.

— Da' veniți înăuntru! strigă vocea. Dă-te la o parte, Florian!

Scheletul-marionetă se dădu la o parte, intrai, dar am tras o spaimă nemaipomenită. În semiîntunericul din stînga, lîngă ușă, îmi rînjea o gorilă, întinzîndu-și brațele lungi și păroase spre mine. Mi-au trebuit trei secunde să-mi revin și să înțeleg că mă aflam în fața unui animal împăiat. Lunganul cel tînăr se amuza în mod vizibil de mutra mea. Înainte, în fața ușii, nu mă gîndisem la sem-

nificația cuvîntului „preparator". Firește, acum îmi era clar, aici se împăiau animale. În casa asta întîlneai la tot pasul numai surprize.

L-am urmat pe lungan pe după o perdea pe jumătate trasă și am ajuns într-o încăpere destul de mare și luminoasă, ai cărei pereți aveau de jur împrejur rafturi pline. În acele rafturi era adunată întreaga faună a pămîntului, de la fluturi pînă la — nu, elefanții nu erau reprezentați, dar la peretele cu fereastra era un urs care întrecea în mărime și gorila de la intrare. Maimuțe, pești, cîini, păsări, pisici, vulpi, crocodili, șerpi, porumbei — tot ce-ți trece prin minte se afla aici, autentic, stînd în picioare, atîrnînd, în poziție ghemuită, ori șezînd fiecare în felul său, cu gurile ori ciocurile deschise, și toate, mi se părea, mă priveau cu ochii lor de sticlă, îngrozitor !

La fereastră era o masă mare, pe care ședea ghemuit, în poziția obișnuită croitorilor, un bărbat mărunțel, cu părul alb, care-și făcea de lucru cu o piele jupuită de pene. Pe pardoseală erau vreo cîteva cutii de carton cu cîlți și vată, vreo cîteva seînduri, cu piei întinse pe ele, stăteau rezemate de rafturi. Mirosea puternic a camfor și oarecum a putrefacție. Bătrînul, al cărui păr alb, încununînd un chip vesel cu obrajii roșii, îmi amintea, datorită mirosurilor de aici, de bunicuța din Eckelsum, zise :

— Pentru Sibberfoot veniți ?

— Da, răspunsei înclinîndu-mă. Acolo nu-i nimeni.

— Acolo nu e nimeni, nu, nu ! scînci lunganul, care-și luase de pe un raft un cotoi împăiat și acum îi scotea ochiul stîng din cap. Ochiul drept lipsea dinainte. Tipul de doi metri căuta într-un carton plat cu zeci de ochi de sticlă o nouă garnitură pentru cotoi.

— Stai la un loc, Florian ! zise bătrînul în treacăt. Și întorcîndu-se către mine continuă : Probabil că nu știți nimic de moartea domnului Sibberfoot, nu ?

— Nu ! simulai eu spaima.

— Da, a fost asasinat. Simbătă, acum opt zile. Iar acum firma și-a încetat activitatea. Încăperile au și fost din nou închiriate, după cîte am auzit. Contabilul lui a făcut lucrările de lichidare încă de vineri. Astăzi însă nu e nimeni acolo. Doar să vă adresați la poliție...

— Ce să caut acolo ?

— Da, nu știu — în caz că vreți să știți mai multe amănunte, ori aveți pretenții.

— N-aveți din întîmplare adresa contabilului lui Sibberfoot — ori a cuiva care lucra în biroul lui ? E vorba de o marfă în consignație — am fost în străinătate, în Tunisia și pe Nil. N-am fost înștiințat. Mai sînt niște lucruri de clarificat, înțelegeți ?

— Ba da, în privința asta pot să vă ajut, croncăni omul cu părul alb.

Sări de pe masă cu o uimitoare agilitate și se duse tîrșîindu-și pașii la un birou-pupitru. Cînd deschise capacul, începură să lunece munți de hîrtii, pe care el se trudea să le domesticească. Scormoni prin ele și găsi uimitor de repede un bilet pe care era scrisă cu creion roșu adresa contabilului lui Sibberfoot.

— Vreți s-o notați ?

— Da, zisei, scoțînd pixul.

— Richard Wagner.

— Cum, vă rog ?

Voiam să mă asigur că n-am auzit cumva greșit.

— Îl cheamă într-adevăr Richard Wagner — mă tem însă că afară de nume nu are nici o altă asemănare cu geniul muzical, spuse bătrînul zîmbind, și locuiește — să nu rîdeți ! — pe Nibelungenweg numărul unsprezece. Nu are telefon.

— Dacă are copii, trebuie să-i fi botezat Wotan și Waguleia.

— Cred că n-are copii — dar nu știu precis. Dealtfel n-are importanță, nu-i așa ?

Dădui din cap, încercînd să mi-l imaginez pe contabilul Richard Wagner din Nibelungenweg în timp ce scriam.

Marioneta începu deodată să chicotească iar. Dar asta n-avea nici o legătură cu Richard Wagner ori cu eventualii săi copii. Sfrijitul ajutor al impăiatorului de animale reușise să găsească doi ochi potriviți pentru cotoi și se bucura în timp ce vîra sîrme în orbitele goale ale animalului, împăiat atît de bine, de parcă era viu, căci voia să fixeze ochii de sticlă. Captivantă meserie !

Nici domnul Schickedanz și — cum era de așteptat — nici lunganul său ucenic n-au știut să-mi spună cum să dau de Nibelungenweg. Astfel încît am mulțumit, am părăsit muta grădină zoologică și străcurîndu-mă pe lîngă înfiorătoarea gorilă de la ușă, am pornit-o pe scară în jos. după ce am mai aruncat o privire cu coada ochiului la tăblița cu numele firmei Sibberfoot. Cînd ieșeam din gang în Bergstrasse venea un polițai pe trotuar. L-am întrebat și el mi-a explicat unde se află Nibelungenweg.

— Dar e teribil de departe! mi-a spus. Trebuie să luați un autobuz. Sus, lîngă biserică, stația din dreapta, linia numărul 3 pînă la Tannhäuserring!

— Mulțumesc! am zis luîndu-mi picioarele la spinare.

Nu aveam prea mult timp la dispoziție dacă voiam să prind trenul de ora 18 spre Wiehafen. De aceea am fost fericit cînd imediat a sosit un autobuz.

Cartierul unde am coborît fusese construit de un arhitect care trebuie să fi fost un înfocat adorator al simetriei. Casele semănau între ele ca două picături de apă. Nici una dintre străzi nu se deosebea de cele din jur. Aici cine și-ar căuta beat căminul în timpul nopții, ar avea puține șanse să nimerească ușa înainte de a fi speriat cinci familii, ori de a fi fost arestat de vreo două ori ca suspect de tentativă de spargere. Bărbații cărora li se putea întîmpla să li se încețoșeze mintea după un păhărel luat pe înserate trebuiau ori să agațe în fața casei un fanion înainte de plecare, ori să-și educe tovarășa de viață ca după ora unsprezece noaptea să tragă rachete luminoase la intervale de zece minute.

Părinții orașului, care tocmai acestui compact plictis arhitectonic îi dăduseră un nume pur bayreuthian, cu siguranță că nu fuseseră niciodată la o operă de Wagner. Fiindcă acolo, dacă pe anumite porțiuni îți vine să casti, de adormit nu adormi, pentru că în momentele hotărîtoare totdeauna se întîmplă să se producă un trosnet care te sperie și-ți alungă somnul.

Aici nu exista — în orice caz nu în acest sens — nici un trosnet. Fațadele caselor în serie erau atît de monotone,

încît o statuetă reprezentînd un pitic împingînd la o roabă într-una din minusculele grădiniţe din faţa caselor făcea senzaţie în contrast cu simplicitatea şi uniformitatea liniilor, straturilor de panseluţe şi a gardurilor.

Întrucît, din fericire, era lumină, am descoperit însă destul de repede Nibelungenweg — şi am găsit în scurt timp — căci nu mai era decît o treabă de numărătoare — şi casa cu numărul unsprezece. Între portiţa grădiniţei şi uşa casei, de-a curmezişul dalelor, era trîntită o bicicletă de copil, strîmbată. Prin urmare domnul Richard Wagner avea totuşi urmaşi. Însă plăcuţa de pe uşă m-a iritat. Pe ea scria „Frohbeissel". Nu cumva împăietorul de animale nu avusese adresa corectă ? Totuşi am sunat, fiindcă unde altfel să-l găsesc pe domnul Richard Wagner, în această împietrită lipsă de fantezie ? Înăuntru s-a auzit o uşă, ceea ce după experienţele din ultimul timp m-a liniştit. A deschis o femeie cu şorţ albastru.

Avea o mutră exact la fel ca toate femeile în jur de patruzeci de ani, care nu-şi mai fac iluzii, dar care citesc prea multe reviste ilustrate.

Am prostul obicei de a-mi imagina deseori pe ceilalţi oameni în pat. Ei bine, femeia aceasta aparţinea acelui tip care în afară de o jachetă de pijama din flanel cenuşiu nu-mi trezea nici o altă asociaţie. Dacă ea era doamna Frohbeissel, cel puţin numele avea ceva neobişnuit, deşi eu n-aş fi dorit neapărat să mă cheme aşa. Totdeauna am considerat că Ziball este destul de neobişnuit. Doamna aceasta trebuia să fie destul de recunoscătoare pentru „r" din numele său ; dacă în locul lui ar fi fost „l"[1] ehe ! era cu totul altceva ! Doamna mă privea întrebător.

— Meisel, am zis. Scuzaţi-mă, locuieşte aici un domn Wagner, stimată doamnă ?

Cu „stimată doamnă" ai totdeauna succes, dacă reuşeşti să-l pronunţi cu un ton care să nu sune a maşină de spălat, aspiratoare de praf, abonamente la reviste, ceară de parchet, asigurări ori alte asemenea lucruri care sînt oferite pe la uşi gospodinelor lipsite de apărare, de către tipi buni de gură.

[1] Joc de cuvinte intraductibil : „Frohbeissel însemnînd muşcătură veselă, iar „Flohbeissel", muşcătură de purice.

— Da, răspunse femeia. Locuieşte la mine. Dar e bolnav!

Nimerisem deci tonul.

„Prin urmare totuşi", gîndeam eu, căutînd să-mi imaginez modul în care rafinatul meu necunoscut îi administrase contabilului Richard Wagner otrava.

— A răcit, adăugă femeia, şi fantoma mea cu otrava se volatiliză.

— N-aţi vrea totuşi să-l întrebaţi dacă pot să vorbesc cu dînsul zece minute? Vin în legătură cu domnul Sibberfoot, dacă binevoiţi, stimată doamnă, să-i transmiteţi.

Părea că iar am nimerit tonul, fiindcă doamna Frohbeissel mă pofti să intru. Vestibulul era atît de îngust, că ea a trebuit să se urce pe scara ce ducea la etaj, ca să-mi dea posibilitatea de a intra.

— O clipă, zise şi porni în sus.

O uşă care răspundea în vestibulul îngust era deschisă. Am putut arunca o privire în atmosfera „plăcută" a casei mobilată cu lucruri cumpărate în rate, care se arăta dincolo de uşă. Pluş roşu pe fotoliile atît de moderne, că după şase minute dădeau sigur crampe musculare în coapsă, dacă îndrăzneai să te aşezi în ele; un covor al cărui roşu rînjea roşului de pe fotolii, dar la muşcături nu ajungea, fiindcă era împiedicat de ornamentele galbene în formă de botniţe, imitaţie de baroc veritabil; un dulap de cărţi cu obligatoriul şir de cărţi legate jumătate în piele — de la Knittel pînă la Norman Mailer — bine înculat, pentru ca puştii să nu citească prea devreme despre lucruri pe care mult prea de timpuriu le fac în chiloşcurile din grădină ori în magaziile de lemne; pe perete, o figurină din faianţă neagră reprezentînd o negresă din profil, cu coliere de alamă la gît, şi alături o reproducere a „Florilor Soarelui" de Van Gogh — dacă bunul Vincent ar fi bănuit că după o jumătate de secol avea să contribuie la decorarea căminelor burgheze, probabil că ar fi înnebunit mai devreme.

Doamna Frohbeissel cobora scara.

— Puteţi urca, zise, apoi, amintindu-şi de „stimată doamnă", adăugă, cum citise în romanele mai distinse: domnul Wagner vă roagă să poftiţi.

Nu m-am lăsat rugat de două ori, ci am trecut, strecurîndu-mă pe o dungă pe lîngă ea, în sus.

— La stînga ! strigă în urma mea.

— Mulțumesc.

În mijlocul camerei era un fotoliu enorm, care pe vremea cînd bunica lua lecții de dans trebuie să-și fi serbat nunta de argint, și de atunci nu-și sporise frumusețea, dar după cît se pare, nici nu-și pierduse nimic din comoditate. Spătarul era atît de înalt și rezemătoarele laterale atît de mari, încît numai dînd ocol acestui monstru, l-am putut vedea pe Richard Wagner, care ședea în el. Pentru asta a trebuit să trec pe lîngă o măsuță hodorogită, care se afla în stînga fotoliului și era la fel de încărcată cu cărți, reviste, cutii și sticluțe cu medicamente ca un măgar din Italia de Nord împovărat cu coșuri.

— Bună ziua, am zis.

— Nu poți să bați în ușă ? a mîrîit ființa din fotoliu.

Într-adevăr, uitasem să bat la ușă. Îmi era penibil.

— Vă rog să mă iertați.

— Bine, a mîrîit el iar. Ia loc !

Mi-a indicat un taburet de sub un ceas cu cuc, care exact cînd m-am așezat a început să strige. De cinci ori „Cucu !". Poate că mai prindeam trenul de șase dacă mă grăbeam.

Domnul Richard Wagner n-avea absolut nimic wagnerian. Capul complet chel, care cu sprîncenele și genele de un blond spălăcit arăta gol ca o damă de striptease luminată din greșeală cu un reflector alb în loc de unul roșu, avea o formă bizară, strîmbă. Ca și cum în tinerețe — deși nu mi-l puteam imagina tînăr — jucîndu-se, ar fi rămas înțepenit în parmalîcul unei scări ale cărei stinghii erau făcute din lemne fasonate pieziș, și s-ar fi încercat scoaterea lui de acolo cu forța. Era greu să apreciezi vîrsta acestui bărbat. Nu avea riduri pe față, abia dacă se observau urme de barbă — ca la liliputani. Putea să aibă tot atît de bine patruzeci-patruzeci și doi de ani, ori cincizeci și opt-șaizeci. Gura lui parcă era de față, ușor boltită, trandafirie — singura pată de culoare pe chip. Căci și ochii erau incolori, apoși și șterși ca zăpada de pe versantele de nord, la sfîrșitul lui martie. Camera pe care o examinam în speranța de a găsi ceva care să aibă vreo legătură cu Richard

Wagner — camera aceasta era mohorîtă și lipsită de personalitate, așa cum sînt camerele mobilate. Afară de fotoliul cu rezemători laterale pentru cap, nu era nimic interesant de văzut.

— De data asta despre ce e vorba? întrebă Richard Wagner.

Am tresărit, începînd brusc să cercetez camera. Tocmai constatasem că acest contabil sugera mai mult o muzică de cafenea (Emil Müller-Wartenburg: Suita *Flori îmbobocite*, partea I *Anemone)* decît *Olandezul zburător*, *Walkiria*, ori chiar *Tannhäuser*.

— Cum adică „de data asta“? i-am replicat.

— Iac' așa, ești al unsprezecelea ori al doisprezecelea care vrea să mă descoasă de cînd a murit Sibberfoot.

— Asta din cauza genului de moarte ales de șeful dumneavoastră. Dacă ar fi decedat ca urmare a unei perforații a apendicelui, cu siguranță că nu v-ar fi plictisit nimeni, domnule Wagner, așa însă...

— Nu există „alegere“ în ce privește moartea, mîrîi Richard Wagner.

Începu să tușească și tusea se înteți pînă la un acces violent de zgomote gargarisite. Eram destul de încurcat și nu știam ce să fac ca să-l pot ajuta. Într-o pauză de respirație apucă o sticluță verde de pe masă și turnă cu mîini tremurînde cîteva picături din ea într-o linguriță murdară de ceva lipicios, înghiți doctoria, tuși încă o dată scurt, apoi răsuflă ușurat.

— Dar ați răcit, nu glumă! spusei cu compătimire.

— Da — nu e de mirare. Am tot stat la birou pînă noaptea ca să fac ordine. Apoi de vreo cîteva ori am pierdut ultimul autobuz și a trebuit să merg pe jos, și mai și ploua. Și iată cu ce m-am ales!

Un răstimp am tăcut amîndoi. Totdeauna astfel de conversații sînt un fel de lupte libere. Mă gîndeam cum să-l apuc, unde ar fi posibil un dublu Nelson, în caz că ar fi necesar.

— Prin urmare? zise Richard Wagner.

Trebuia să intru în ring, n-avea nici un rost să mai aștept.

— V-aș ruga să vă uitați la câteva fotografii, domnule Wagner! S-ar putea ca dumneavoastră să recunoașteți pe cineva.

— Iar fotografii, domnule... domnule...?

— Meisel, spusei eu.

— Domnule Meisel! Două sau trei ore m-am uitat fotografii, albume întregi a trebuit să răsfoiesc. Tipi lu. din stînga, din dreapta. din față — îngrozitoare mut unele. Pînă la urmă credeam că pe toți îi văzusem cîndv N-a ieșit nimic din treaba asta. Firește, se poate să fi fc încă prea înfricoșat. Asta era sîmbătă seara. În sîmbăta care a fost omorît șeful meu.

A pronunțat „omorît" ca și cînd ar fi vorbit de niște ti neri necunoscuți care călcaseră în picioare un cărăbuș

Am scos din buzunar fotografiile întregului corp artistic și le-am întins pe toate odată. El a început să-și caute ochelarii pe masa supraîncărcată, mîna lui galbenă luneca printre teancuri de hîrtii și medicamente ca un delfin rătăcit — tot atît de brusc, tremurat și repezit. M-am sculat să-l ajut. Atunci și i-a găsit în buzunarul de la piept al halatului. Erau niște ochelari cu lentile destul de groase, cu rame de corn brun-auriu. Cu ochelari, chipul lipsit de contururi al domnului Wagner căpătă deodată o înfățișare. Acum puteam chiar să fac aprecieri cu privire la vîrsta sa: putea avea patruzeci și opt, maximum cincizeci de ani.

Richard Wagner întinse cu grijă fotografiile ca pe niște cărți de pasiență, una lîngă alta, pe pătura cafenie de lînă de pe genunchi.

Toți erau înșiruiți acolo: șeful, Stoltze, decanul de vîrstă, Hoch, Waltraud Bury, Hannes, firește, iar între ei Gisela — toți. Se clătinau ușor cînd se mișca Richard Wagner. Dintr-o dată mi-am dat seama că procedasem greșit; trebuia să-i fi dat pozele una după alta — în tempo rapid, nu toate deodată. Dacă recunoștea pe cineva, acum putea mult mai ușor să-și ascundă reacția. Își purta degetele de la una la alta, ca un copil care învață să citească. Nu mai aveam nici o speranță cu el. Iată însă că mă înșelasem!

— Pe ăsta l-am văzut! zise cu vocea în surdină, ridicînd fotografia lui Hannes Pohl. Are ceva a face cu asasinatul?

— Nu, el a murit cu două zile înaintea șefului dumneavoastră. E doar o porțiune a firului roșu al cărui capăt l caut, înțelegeți ?

Richard Wagner dădu din cap și-și scoase ochelarii. ediat înfățișarea lui își pierdu orice expresie.

— V-ați uitat și la celelalte ? La toate ?

— A, da... nu.

Își înarmă din nou ochii spălăciți și începu să plimbe r degetul pe șirurile de fotografii. În spatele meu se porni . zornăie ceasul cu cuc și pasărea aceea idioată din lemn lorat ieși pe ușița rabatabilă și strigă o dată „Cucu !"

Richard Wagner terminase examinarea fotografiilor. cutură din cap.

— Nu, afară de ăsta n-am mai văzut pe nimeni, după cîte știu.

Strînse fotografiile și mi le înmînă. Își scoase din nou ochelarii și prin asta fața lui se stinse ca o lumînare — din care n-a rămas decît stearina albă.

— Cînd l-ați văzut pe tînărul acesta ?

Reflectă.

— Precis nu pot spune, răspunse Wagner croncănind, apoi începu să tușească, își drese glasul și-și scuipă o parte din bronhii într-un șervețel de hîrtie.

După ce examină temeinic produsul, împături cu grijă șervețelul de hîrtie și-l înghesui între coapsă și perna fotoliului.

Mă sileam să-mi ascund repulsia față de acest număr solo și nu scoteam o vorbă. Uneori tăcerea e la fel de bună ori chiar mai bună decît să tot pui întrebări. Și în cazul acesta lucrurile stăteau la fel.

— Ăsta a fost de vreo cîteva ori la birou, hîrii Richard Wagner. Prima dată cam acum vreo jumătate de an — da, spre sfîrșitul toamnei. Nu știu ce căuta. Nu știu nici cum îl cheamă. Totdeauna se ducea direct la șef. Am crezut că e vreunul dintre tinerii pe care-i întîlnești în mod curent în birourile de misiți. După îmbrăcăminte, aducea puțin a artist — dar azi toți sînt așa, asta nu înseamnă nimic... Și spuneți că *și* el e mort ?

— Da, relațiile lui de afaceri cu firma Sibberfoot i-au adus un sfîrșit neobișnuit. Era un băiat simpatic, dar con-

tactul cu marfa dumneavoastră nu i-a priit, şi a murit sugrumat cu o cravată!

Richard Wagner îşi mijì ochii, îşi înclină capul într-o parte şi-şi sălta buza de sus, ca unul care găseşte pe neaşteptate o broască râioasă în untieră.

— Marfa noastră? Sugrumat cu o cravată? făcu el şi mai răguşit ca înainte, din cauza emoţiei. Nu prea înţeleg. Şi el a fost omorît?

— Da! Şi el!

— Bun — ori mai bine zis îngrozitor, scuză-mă — dar ce are asta a face cu Sibberfoot, respectiv cu marfa noastră, mă rog?

— Ştiţi cu precizie ce importa domnul Sibberfoot, domnule Wagner? Tot?

— Firește, răspunse, şi privirea lui căpătă brusc o expresie cam neplăcută, nu cum îmi place, spre exemplu, o sonată de Mozart, ori o motocicletă rapidă, ori o baladă de François Villon, ori — ori — sînt o mulţime de lucruri care-mi plac mult.

Dar privirea pe care o avea acum Richard Wagner nu mi-a plăcut.

— Spre exemplu? am întrebat.

— Fel de fel de obiecte de pielărie, obiecte sculptate în abanos ori fildeş, stofe, covoare şi carpete lucrate manual în mici cantităţi...

— Da' stupefiante în ce cantităţi? l-am întrerupt.

— Ce?

— Stupefiante! Morfină poate...

Wagner vîrî mîna sub pătură acolo unde îndesase mai înainte şervetelul de hîrtie. M-am aplecat în faţă ca să mă pot arunca asupra lui — dar n-a scos nici vreun Colt, nici vreun Browning, nici vreun pumnal, ci un pachetel cu Zigarillos. Cînd, imediat după aceea, am putut răsufla uşurat, mi-am pus în gînd să nu mai citesc atît de multe romane poliţiste proaste.

Şi-a aprins unul dintre trabucele acelea de un cafeniu închis. Mîinile îi tremurau imperceptibil, se vedea că face efort să le ţină în frîu. Ţigara de foi mirosea frumos.

— N-ar trebui să fumaţi cu răceala dumneavoastră.

— Vrei şi dumneata una? întrebă fără să se uite la mine, fiind ocupat cu netezirea păturii.

— Nu, mulțumesc, am țigări.

— La vară vreau să mă duc în Italia, zise cu voce calmă. De ani de zile vreau să mă duc în Italia, domnule Meisel. Trebuie să fie o țară foarte frumoasă, cred. Dacă fac rost de un nou post are să fie greu cu concediul.

Era rîndul meu să fiu surprins. De ce voia să plece în străinătate?

— Afară de asta, trebuie, firește, să trăiești ca să-ți îndeplinești o dorință nutrită atît de mult timp, domnule Meisel, continuă el.

— Firește.

— Vedeți — dumneavoastră sînteți un om inteligent! De aceea nu știu nimic despre ceea ce afirmați. Nu știu nimic, n-am știut niciodată ceva și niciodată n-am să știu ceva. Și acum — spuse încet, șuierînd printre dinții strînși de se auzea ca scrîșnetul făcut de un ghiveci de flori tîrît pe bordura de piatră a unei ferestre — acum șterge-o! Imediat, domnule! Imediat și fără să crîcnești! Altfel...

— Altfel ce? am vrut să aflu, dar n-am insistat asupra răspunsului, fiindcă acum Wagner avea o mutră cît trei coșmaruri la un loc. Mulțumesc pentru informații, am spus ridicîndu-mă. Și cît mai grabnică însănătoșire! Ca să fiți în putere cînd plecați în Italia!

— Ieși afară! a strigat Wagner.

Cînd ieșeam pe ușă, cucul tocmai striga hîrîit de două ori. Puteam prinde trenul fără să mă grăbesc.

La ieșirea de pe peronul din Wiehafen s-au îndreptat către mine doi tipi. Pe unul l-am recunoscut. Și-a dus degetele la borul pălăriei.

— Vă rog să mergeți cu noi, domnule Ziball.

— Asta vrea să fie-o arestare? am întrebat.

— Nicidecum, a răspuns el zîmbind; comisarul ar dori să stea puțin de vorbă cu dumneavoastră.

— D-aia puneți în mișcare o companie cu efectivul de război? Cred că poliția judiciară duce lipsă de oameni.

— Se prea poate. Greu de găsit cei din categoria dumneavoastră!

Se răspîndise deci vestea printre domnii aceia că eu am un trecut competent în branșă.

— Mulțumesc pentru trandafiri, ghimpii îi curăț eu mai tîrziu!

În fața gării aștepta mașina lor. Am avut „voie" să mă așez în față. În timpul drumului, mă dădeam de ceasul morții să ghicesc ce s-a întîmplat. Se sperăm că Ferdinand Hoch n-a făcut vreo prostie. Mi-am bătut capul fără nici un rezultat. Aveam senzația că circumvoluțiunile creierului mi se jupuiseră în timpul călătoriei cu trenul de la Olders încoace. Bun, la ciudatul cetățean din Nibelungenweg obținusem, ce-i drept, confirmarea teoriei mele că Hannes Pohl avusese legături cu Sibberfoot — dar altceva în plus? Wagner nu putea fi asasinul. El nu mă cunoștea — deci nu m-ar fi putut amenința, prin urmare nu el încercase să mă omoare. Ori, poate totuși mă cunoștea? Și era un bun actor? Era și el amestecat în porcăria asta — altfel de ce ar fi reacționat așa cum o făcuse la auzul cuvîntului „stupefiante"? „Numai cine are ceva urît de conștiință și se teme, reacționează atît de violent", îmi spuneam eu începînd să văd năluci.

În definitiv și un contabil putea să se teamă, nu? Ba era chiar ușor de înțeles, cînd cu cîteva zile înainte șeful său fusese omorît. Ori era altceva? Richard Wagner însă nu era tipul care ucide singur. „Nu e tipul", vorbă să fie! Mister Christie din Londra arăta ca un funcționar cumsecade, iar Denke ori Haarmann — nu mai știu care dintre ei — cînta în corul bisericii, iar acasă avea în pivniță concetățeni puși la saramură. Nu mai știam nimic — și mă duceam — ori mai bine zis, eram dus — la poliție. Nu-mi mirosea deloc a bine. Măcar dacă procurorul...

— S-a întors procurorul? am întrebat.

— Nu, abia mîine seară vine ori miercuri dimineață, a răspuns amicul și salvatorul meu de la poliția judiciară, care ședea în spate, ca să observe dacă nu cumva pun în acțiune vreun brand.

— Știe că vreți să mă supuneți unui interogatoriu?

— N-am idee.

Am intrat în curtea Tribunalului, în a cărui aripă laterală se aflau și birourile poliției judiciare.

Camera în care m-au însoțit cei doi servise încă din secolul al cincisprezecelea inchizitorilor drept scenă pentru interogatoriile cu tortură. În orice caz mobilierul cam

așa arăta, precum și zugrăvelile de pe pereți. Părea că nici aerisită nu mai fusese de atunci. Comisarul Wust ședea la biroul său.

— Bună seara, domnule Ziball ! zise el.

— Bună seara, domnule comisar ! răspunsei eu.

Scumpii mei însoțitori și-au scos trenciurile și s-au făcut comozi luînd loc unul lîngă altul la o masă din fund. Eu m-am așezat pe un scaun din fața biroului.

— Luați loc ! mă pofti morocănos comisarul Wust.

— Mulțumesc, am și luat ! Pot să fumez ?

— Dacă vă calmează, mîrîi el.

Mi-am aprins o țigară, m-am rezemat de spătar și am așteptat. Din partea mea, putea să înceapă.

A început.

— Ce ați căutat în Olders ? mă întrebă Wust, uitîndu-se în ochii mei.

— De unde trageți concluzia că am fost acolo ?

— Eu întreb — nu dumneata ! replică el tăios.

— Sînt două posibilități, făcui eu remarca, vorbind foarte rar și cu satisfacția că reușeam să-mi stăpînesc furia crescîndă, ori nu spun nimic, absolut nici un cuvînt, nici măcar pîs ! și așa am să procedez dacă nu vă schimbați tonul, fiindcă, în definitiv, nu m-ați prins spărgînd o casă de bani ; ori, a doua posibilitate, stăm de vorbă simplu, ca niște oameni normali, civilizați, dragă domnule comisar, cu expresii corecte și cu respectarea tuturor drepturilor omului prevăzute în Constituție, în caz că ați auzit vreodată despre acest lucru, ceea ce eu, ca cetățean cu drepturi și datorii, nu mă îndoiesc.

— La obiect ! zise comisarul Wust.

— Sînt la obiect, am răspuns voios

— Dar ce ați făcut în Olders ? V-am urmărit.

— Atunci știți, domnule comisar !

— Da... fireşte.

A ezitat o clipă prea mult. Nu știau nimic. Probabil că domnul care mă fila îmi pierduse urma. Nu observasem să se fi ținut cineva după mine. Nici măcar nu mă gîndisem la această posibilitate.

— Vrem să mai auzim însă și de la dumneavoastră.

— În Olders există un magazin special de materiale pentru decorațiuni. M-am uitat la niște materiale pentru montarea unui spectacol muzical, am minţit eu.

— O să verificăm, a zis Wust.

— De ce ? Dacă omul dumneavoastră m-a urmărit, ar putea să vă confirme.

— Ei, drăcia dracului, domnule Ziball ! izbucni Wust, zdrobindu-şi ţigara, deşi era încă destul de lungă. Îşi descărca pe biata bucăţică de tutun răsucit întreaga furie pe care n-o putea lăsa să se dezlănţuie. Mucul zdrobit arăta ca un os nazal rupt în două. Fiţi rezonabil, continuă Wust. Nu ne faceţi greutăţi, fir'ar să fie !

Aha — începea runda convingerii ! De supărare, pur şi simplu n-aş fi putut deveni „rezonabil". Să-i servesc pe tavă triumful de a mă putea considera complice ? Poftă-n cui ! Am tăcut.

Azi ştiu că l-am nedreptăţit cu antipatia mea. I se încredinţase misiunea de a face investigaţii în cazul Pohl, din cauză că specialistul competent în crime capitale era la un curs. Era o problemă care-l depăşea pe acest Wust — de aceea se şi comporta atît de grosolan. Nu ştiam şi nu-mi dădeam seama că el era pur şi simplu nesigur şi nenorocit, şi pe măsură ce cazul se îngreuna, devenea mai nesigur şi mai nenorocit.

— Este vorba de un asasinat, domnule Ziball. Am nevoie de orice indiciu. Noi ştim că Pohl s-a dus deseori la Olders. N-avea nimic a face cu Radiodifuziunea, deşi el aşa zicea. Totuşi cheia acestei afaceri trebuie să se afle acolo.

A făcut o pauză ca să-şi aprindă o nouă ţigară. Abia după aceea, murmurînd „scuzaţi", mi-a oferit şi mie una. I-am mulţumit. Era dintr-un sort de ţigări care mie nu-mi plac. Am tăcut mai departe. Wust reluă :

— Nu scap de senzaţia că ştiţi mai multe. Nici nu mă las tras în piept că drumul dumneavoastră la Olders are a face cît de cît cu munca profesională... Hai să vorbim deschis. Recunosc, afirmînd că v-am urmărit, voiam să vă intimidez. Hai să dăm cărţile pe faţă, domnule Ziball ; în asasinatul Pohl plutim — nici un suspect, nici un indiciu, nici un mobil. Dacă ar fi vorba de niște chestii cu muieri, ori cu homosexuali — la început eu pe asta am mizat —

dar nu, nu e vorba de asta. În orice caz nu aici. Poate cumva în Olders? Cînd a plecat, procurorul mi-a spus că speră ca pînă la întoarcerea sa să fac cît de cît lumină în acest caz. De aceea am fost azi după-masă la teatru. Am pus a trei mii o sută șaizeci și cincea oară întrebări, am audiat oameni care să mă poată informa despre felul de viață a lui Pohl. Îl cunosc acum din creștet pînă în călcîi... Dumneavoastră nu erați la teatru. Mi s-a spus că ați fi plecat la Olders. Speram să-mi povestiți ceva, dacă vă iau mai tare.

Vorbea din ce în ce mai încet, ca pentru sine. Din polițistul singur de izbîndă, rămăsese un om de talie mijlocie, deprimat, care făcea impresia că e obosit — și chiar era — și care cu siguranță își tiraniza subalternii și familia, fiindcă îi era teamă să nu dea greș. Aproape că începea să-mi pară rău, ba chiar eram pe punctul de a-i ceda cîteva stafide din cozonacul meu, ca să-i poată face procurorului un raport, măcar de semireușită.

Mi-am adus însă aminte că și „cărțile pe față" erau un truc la care apelezi cînd metoda tare nu dă rezultate. Dar în afară de asta — ce să facă un om ca Wust cu informații ca acelea pe care le puteam oferi eu! Ce folosea dacă știa de firul care-l lega de Hannes Pohl de Sibberfoot, dacă știa de moartea bătrînei din Eckelsum, de tentativa de a mă înlătura, de morfină și de legătura lui Pohl cu ea? Ar declanșa interogatorii zgomotoase, percheziții și arestări, și fără să vrea, l-ar pune în gardă pe marele necunoscut și nu l-ar putea prinde. Eram totodată convins că zelosul și ambițiosul comisar, cu metodele lui, nu s-ar lăsa niciodată sfătuit de mine, adică mergînd pe ideea că ucigașul nu putea fi prins decît cu viclenie și stînd la pîndă. Procurorului trebuia să-i lămuresc acest lucru, nu omului cu orizontul unui doberman bine dresat.

— Îmi pare rău, domnule comisar, dar mă depășește. Despre făptaș, ori amănunte despre faptă, știu tot atît de puțin ca și dumneavoastră... Așa încît nu vă pot ajuta.

A renunțat. Dar pentru ca eșecul să nu pară prea deplorabil, și-a pus încă o dată masca oficială:

— Vă este perfect clar că e de datoria dumneavoastră să faceți cunoscut autorităților de investigație — deci

nouă — orice fapt pe care-l cunoașteți în legătură cu această problemă ; și mărunțișuri, chiar dacă par încă lipsite de orice importanță. Dumneavoastră, ca bărbat inteligent ce sînteți, nu trebuie să vă subliniez în mod deosebit, nu-i așa ?

— Domnul procuror mi-a și dat indicațiile acestea, domnule comisar, am replicat, rostind cuvintele pe tonul unei supuneri intenționat exagerate, ceea ce i-a provocat o neîncrezătoare privire piezișă și ușoare încrețituri pe frunte.

S-a ridicat și mi-a întins mîna peste birou.

— La revedere. Vă rog să mă scuzați că m-am enervat un pic, mai înainte.

— Am și uitat. La revedere, domnule comisar !

Ceasurile din turnurile bisericilor băteau ora zece cînd mă aflam în fața locuinței. Mi se părea că ziua fusese prea lungă ca să-i mai adaug o oră la o bere. În vestibul încă era lumină. Ușa Lydiei era pe jumătate deschisă. Auzeam vocea Giselei. Declama. Prin crăpătura ușii am văzut-o stînd ghemuită într-unul din fotolii. În fața ei, ședea Lydia Bornschein avînd în mînă textul rolului din *Minna von Barnhelm*. Gisela spunea : „Caleștile, paznicii de noapte, tobele, pisicile, caporalii... nu încetează să huruie, să strige, să duruie, să miorlăie, să-njure, ca și cum noaptea ar fi lăsată pentru orice altceva, numai pentru odihnă nu. — O ceașcă de ceai, stimată domnișoară ?“ La care Lydia dădea replica : „Nu-mi place ceaiul“. Iar Gisela : „O să poruncesc să ne facă o ciocolată“.

Am crăpat ușa ceva mai mult și am zis :

— Înainte de a culege aplauze, trebuie să muncești, nu glumă !

Amîndouă au țipat pe același registru.

— Vai, Jost ! a strigat Lydia Bornschein.

— Scîrbosule ! a strigat Gisela.

Așa am putut face deosebirea între atitudinea lor față de mine. Gisela mă iubea mai mult.

— Mai e ceva de mîncat și de băut, stimate doamne ?

— Ia te uită la pașa ! Ascultă la el, Lydia, zise Gisela arătînd cu degetul mare peste umăr, spre mine. Ca un om însurat ! Vine de la tîndăleala profesională acasă și comandă supușilor pe care le-a luat de nevastă să sară-n

sus : Indată, iubitule ! Să-ţi dau mai întîi papucii de pîslă încălziţi ? Haina de casă din păr de cămilă ? Ziarul ? Apă caldă ca să te speli pe mîini ?

— Înainte de toate un sărut de bun venit, dacă pot să vă rog aşa ceva.

— Cum să-mi permit eu una ca asta ? strigă Gisela.

— De la tine nu vreau — de la Lydia însă da !

— Nu — asta e împotriva regulilor. Soţii bătrîni nu mai sărută cînd vin acasă ! zise ea.

— Te înşeli, am contrazis-o eu. Cînd sînt soţi buni ca mine, totdeauna sărută. Dar, fireşte, nu o sărută pe chiriaşă, ci pe stăpîna casei.

Spunînd asta, am ocolit masa şi i-am dat Lydiei o răsunătoare sărutare pe obraz, ceea ce s-a văzut clar că i-a făcut plăcere.

— Îţi pregătesc numaidecît un ceai, a zis ea sculîndu-se.

— Piciorea Occidentului este cauzată de lipsa de solidaritate a femeilor, îşi începu Gisela prelegerea. Cu o sărutare aşa-zişii stăpîni ai creaţiunii aruncă în aer orice falangă feminină. Nu foloseşte la nimic — capitulez ! Şi sculîndu-se, adăugă zîmbind : Îţi aduc papucii şi corespondenţa, eroule !

— Nu e nevoie să lansezi imediat jigniri personale ! îi dădui replica.

Lydia s-a dus în bucătărie, Gisela a plecat în camera mea şi eu m-am retras în baie ca să mă spăl pe mîini.

Corespondenţa consta dintr-un imprimat : firma „Mîndria albinelor", care livra miere la domiciliu, îmi oferea bidoane de cinci kilograme de miere veritabilă, la preţul unic şi cu totul excepţional de numai 12,75 mărci. Întrucît eu mănînc anual vreo patru jumătăţi de chifle cu miere, cantitatea oferită mi-ar ajunge pînă în anul 2098. Nu m-am putut decide pentru o planificare pe termen atît de lung, aşa că am aruncat oferta în coşul de hîrtii al Lydiei. A doua scrisoare n-am putut din păcate s-o rezolv atît de uşor, fiindcă era vorba de un avertisment. Librarul meu mă întreba politicos, dar categoric, dacă aş mai putea achita la momentul potrivit contul pentru cărţi, lucru care cu siguranţă a scăpat din greşeală atenţiei mele — şi aşa mai departe. Am pus scrisoarea în buzunarul hainei şi am deschis al treilea şi ultimul plic

cu un scris pe care nu-l cunoșteam. Scrisoarea îmi era adresată mie, dar nu acasă, ci la teatru.

— Eu ți l-am adus ! zise Gisela. Arată de parcă ar fi de la o admiratoare. Ori vrea un autograf, ori așteaptă un copil de la tine !

— Extraordinar ! dar poate să fie și invers : așteaptă un autograf și vrea...

— Jos ! Gata ! exclamă Gisela.

Profitînd de absența doamnei Bornschein, am lăsat scrisoarea din mînă, m-am aplecat peste fotoliul Giselei și am sărutat-o pe ureche.

— Ți-a fost dor de mine. Melusino ?

— Cinstit vorbind, abia după opt. Am repetat ca nebunii. Nu mai pot să aud de Lessing ! Dar eram prea neliniștită ca să fi putut merge la cinematograf ori să mă urc cu o carte în pat. De ce ai venit atît de tîrziu ? Ai reușit ce voiai să faci ? Ai avut necazuri ?

Majoritatea femeilor pun mai multe întrebări deodată. Trebuie să răspunzi la toate, dacă e cumva posibil.

— Am mai fost preț de un ceas la poliția judiciară, l-am răspuns docil la prima întrebare. Scumpul comisar Wust s-a întreținut cu mine — dacă așa ceva se cheamă a te întreține. Agenții lui mă așteptau în gară. Dar Wust nu s-a ales cu nimic de la mine. În Olders am reușit numai parțial din ceea ce îmi propusesem. Necazuri ? Făcînd abstracție de o semiarestare, care-mi fusese hărăzită și dacă nu pun la socoteală spaima trasă cînd cu gorila — nu, necazuri n-am avut !

— Un moment ! Nu mirosi a alcool — mai spune o dată pe rînd : arestare, gorila ? ! Nu pot urmări cuvintele tale de spirit, iubitule !

Am fost scutit să repet, fiindcă a sosit Lydia cu ceaiul și o farfurie plină cu sandvișuri pentru mine.

— Ia exemplu, chiriașo ! am zis și m-am pus pe treabă.

Uitasem de scrisoarea despre care Gisela credea că e de la o admiratoare. Asta a fost bine, fiindcă altfel mi-aș fi pierdut jumătate din pofta de mîncare. Mai rămăsese destul în farfurie, cînd mă săturasem pînă în gît. Cele două femei nu cunoșteau totuși nici o îndurare. A trebuit să

mănînc tot. Mă îmbărbătau cu rîndul. Cum îi îmbărbătezi pe luptătorii profesionişti.

— Asta-i tot ?

— Încă o dată şi încă o dată !

— Dă-i ! Arată ce poţi !

— Nu pretexta oboseala ! şi aşa mai departe.

Ultimele două felii le-am mîncat cu ochii închişi, fiindcă nu mai puteam să văd pîine.

În timp ce femeile trebăluiau, eu am luat scrisoarea cu scrisul necunoscut. Fără nici o îndoială hîrtia, liniată în pătrăţele, era ruptă dintr-un caiet de şcoală.

Stimate domnule Ziball ! Marţea trecută m-aţi întrebat nişte lucruri despre răposata mea soacră. Seara la bîrt. Vă amintiţi ? Aţi întrebat-o şi pe soţia mea. Voiaţi să ştiţi dacă soacră-mea povestise ceva deosebit. Vineri, la înmormîntare, am aflat ceva ce vă interesează cu siguranţă, referitor la curtea din spatele sălii. Dacă aveţi timp, mai veniţi pe la noi. Nu pot să scriu toate astea. Dar întrucît sînt plecat în fiecare zi de la şapte şi jumătate dimineaţa pînă la şase seara, trebuie să veniţi seara.

Cu respect,
Joseph Körner

— Ei ? făcu Gisela cînd mi-am ridicat privirile de pe scrisoare. Ce e ? O cerere de autograf, ori vestea că ai devenit tată ?

— Încă nu ştiu, arată mai mult a naştere.

— Încetează, Jost, faţă de Gisela nu trebuie să faci pe seducătorul, zise Lydia Bornschein. Cu poveşti amoroase creşti în ochii ei la fel de puţin ca şi într-ai mei !

— Dar ce fac ? am întrebat, cu gîndul în altă parte.

Oboseala mi se spulberase dintr-o dată. Cam aşa trebuie să se simtă un vînător cînd, după ce a stat nopţi de-a rîndul la pîndă şi în sinea lui şi-a pierdut orice speranţă, deodată apare din desiş cerbul cel mare.

— Vă rog să mă scuzaţi un moment, trebuie să dau un telefon, le-am spus celor două femei.

— Noaptea, la zece şi jumătate ? a întrebat Lydia.

— E în interes de serviciu ! am răspuns surîzînd.

Ferdinand Hoch a răspuns imediat la aparat.

— Ceva nou ? am întrebat.

— Plicurile au dispărut. Au fost luate din dulap în timpul pauzei de prînz ; de la masă, m-am dus sus — dar operația era terminată. Mîine am să capăt noi pachete.

— De unde știi ?

— A telefonat. Acum vreo oră. Ca totdeauna, a zis doar o propoziție : „Mîine în același loc, noapte bună !"

— Ia spune, Ferdinand, mîine ar trebui să mă mai duc o dată la Eckelsum. Cît durează repetițiile voastre ?

— Cel mult pînă la trei sau patru după-amiază.

— Și seara ce e în repertoriu ?

— Sartre. Pentru ultima oară *Cu ușile închise*.

— Hm, e clar ! Eventual m-ai putea duce pînă la Eckelsum. Așa, între șase și șapte ? am zis după cîteva clipe de chibzuire.

— Bineînțeles ! a răspuns spontan, dar dacă pînă atunci nu am pachețelele anunțate ? Ar fi o șansă să descopăr furnizorul, nu ? De aceea m-am gîndit ca după repetiție, dacă rămîne decorul pe scenă, să mă ascund sus. Da' tu știi să conduci — te duci cu automobilul meu, dacă va fi cazul ca eu să stau la pîndă.

— Bucuros, mulțumesc ! am răspuns surprins.

Nu mă așteptasem la o ofertă atît de mărinimoasă. Era teribil de pedant cu automobilul său. Nimeni n-avea voie să-l atingă, iar de condus, nici vorbă !

— Mai vorbim mîine, a zis el.

Vîrîndu-mi doar capul pe ușă, am spus „noapte bună" Lydiei Bornschein și Giselei.

— Și mulțumesc pentru cină, Lydia ! Am să visez numai sandvișuri.

Apoi am intrat sub duș și în încheiere m-am clătit și pe dinăuntru cu o porție zdravănă de rachiu tare care, din păcate, și de data asta era călduț. Dar la nevoie bei și rachiu călduț. Eram în pat — citisem un răstimp lungit, ceea ce de cele mai multe ori o fac ca să adorm cu gînduri cuminți — cînd am auzit zgomot alături la Gisela. Am ciocănit încet în perete. Peste trei minute era la mine.

— Stăpîn răsfățat ce ești ! Bați în perete — și sclava ascultătoare, gata, și apare. Astăzi însă aș fi venit și fără să bați.

— O !

— Nu, nu e ce crezi tu. Sînt teribil de curioasă. Spune-mi ce e cu gorila ?

— Vino sub pătură.! Altfel ai să răcești. Nu-i încă iulie.

— Asta-i șantaj !

— Ba grijă ! am zis luînd-o rizînd în brațe.

Cartea a căzut pe lîngă ea, pe pardoseală. Gisela a ridicat-o.

— Ce citești înainte de a adormi ? Ce ? Poezii ? a întrebat silabisind titlul.

— De ce nu ? Înainte citeam romane polițiste, dar de cînd le trăiesc în timpul zilei, seara citesc poezii — ca gimnastică de compensare, ca să zic așa. Cînd s-o termina povestea asta, am să citesc din nou romane polițiste seara și am să trăiesc poeziile. Poezii de dragoste, pe cît posibil... Cu ce rimează oare Melusina ? Cu uzina — cu albina — și cu mina.

— Destul ! Lasă poeziile. Mai bine povestește-mi !

— Cum ? așa — fără avans ?

— Ce nu face omul ca să-și astîmpere curiozitatea, a suspinat Gisela punînd cartea deoparte și încolăcindu-și brațele în jurul gîtului meu.

Ah, marțea asta ! La sculare, gîndindu-mă — ca de obicei — ce bucurii puteam avea în ziua care începe, am găsit un motiv cu totul neobișnuit : astăzi aveam să fac sigur un pas mare înainte — dacă nu doi — în afacerea Pohl.

Mai întîi însă, am avut de lucru la teatru. Nu prea progresam ca lumea la schițele pentru muzical, fiindcă nu eram în stare să mă concentrez. Afară de asta, tot timpul am fost întrerupt. Tîmplarii aveau greutăți cu modificările de construcție dorite de Joachim Stoltze, pictorii nu reușeau să potrivească culorile pentru pereții care erau gata.

Cu puțin înainte de amiază a apărut doamna Zander în camera mea de lucru. Era palidă și nervoasă.

— Soțul meu e bolnav. Vă roagă să treceți deseară pe la noi, dacă se poate. Vrea să discute cu dumneavoastră o comandă. Amănuntele nu le știu. V-ar conveni pe la șapte și jumătate ?

— Da, vin cu plăcere !

Se vedea că femeia era tulburată. Dacă Zander era bolnav acasă, trebuia să alerge ea în locul lui de colo-colo, ca să asigure funcționarea în continuare a celor o mie de combinații, mari și mici.

Așadar pînă la amiază am fost ocupat pînă peste cap. La masă l-am întîlnit pe Ferdinand Hoch jos, în Crama teatrului. Mi-a dat cheia mașinii.

— Nimic, a zis el. De la șapte dimineața m-am pus la pîndă. Pînă acum pachetelele nu sînt încă în dulap. În clipa de față nimeni nu poate intra pe scenă, fiindcă Stoltze repetă cu Gisela și Waltraud. Oricine ar duce acolo ceva ar fi văzut. Mă reîntorc imediat sus și rămîn acolo cînd ceilalți fac pauză. Repetăm pînă la patru ; dar o să dureze probabil pînă la patru și jumătate, cinci. Știi cum se întîmplă. Apoi oamenii tăi montează decorul pentru *Cu ușile închise*, nu-i așa ? Cînd termină ei, mă așez în spatele peretelui intermediar de după ușă. Acolo nu pot fi văzut de nimeni, iar în întuneric, cu nici un chip nu mă poate zări cineva. Eu însă văd lada cu unelte contra incendiilor !

— Numai să fii prudent ! l-am sfătuit. În caz că vine cineva să nu te miști. Nu trebuie să te expui. Ar fi excelent dacă l-ai recunoaște. Cu individul ăsta nu e de glumit. Te lichidează cît ai zice pește. Cel mai tîrziu la șase și jumătate eu termin în Eckelsum, așa încît la șapte și ceva pot fi iar aici. Apoi trebuie negreșit să plec imediat, fiindcă m-a rugat Zander să mă duc la el. Cîștig suplimentar, înțelegi. Dar locuiește afară, la marginea orașului. N-am fost încă niciodată la el, dar cunosc locul. Numai case izolate, cu grădini mari de jur împrejur.

— Atunci du-te la el direct de la Eckelsum, Jost. Mie îmi trebuie mașina abia după reprezentație, la întoarcerea acasă.

— Mulțumesc ! zisei eu.

— Iar aici nu cred că-mi poți fi de mare ajutor, a continuat Hoch. S-ar putea chiar să-l sperii pe tip, în cazul că sosești tocmai cînd aduce marfa. Eu n-am să cîrcnesc, îți promit. Ajunge să-l recunosc — ai dreptate. Restul se rezolvă. Azi trebuie să meargă treaba. — Mi-a telefonat că are să fie ceva nou la locul știut. De fapt, nu poate pune

pachetelele decît cînd scena e goală. Adică între cinci și jumătate, șase și șapte jumătate.

— Da, păcat că nu pot rezolva treburile mele în Eckelsum decît după cinci și jumătate ; ce mult mi-ar plăcea să fiu și eu de față ! Îți mulțumesc că-mi împrumuți mașina.

— Ce mai vorbă ! Vezi să n-o faci zob ! Fii atent că viteza a treia merge uneori cam greu. Dacă se poticnește, să manevrezi ușurel, delicat — nu cu forță !

Ferdinand s-a dus pe scenă. Eu am mai rămas pe scaun, am comandant o cafea și am fumat o țigară. Au sosit Gisela, Waltraud Bury și Stoltze ; s-au așezat la masa mea. Am tranșcănit un sfert de oră împreună, apoi m-am ridicat ca s-o iau din loc.

— Deseară ești aici, ori după patru ore de ascuțit creioane ți-ai și terminat pentru azi munca ta artistică ? întrebă Gisela.

— Există oameni care cred că se pricep la artă și artiști numai fiindcă li se permite să recite cu nasul pictat cuvinte poetice. E ca și cînd o damă cu guler de blană de iepure, vorbește de senzația pe care o ai într-o haină de nurci !

— Oho — Jost Ziball a ajuns printre blănari ! strigă Gisela indignată.

— Cine se tachinează — chicoti Bury, uitîndu-se atent la mine și împungîndu-l pe Joachim Stoltze cu arătătorul țeapăn între coaste — ei, știți voi !

— La șapte și jumătate mă duc la Zander, tocmai în afara orașului, am zis apoi către Gisela. După aceea mă întorc aici. Azi aveți ultima reprezentație cu Sartre — vreau s-o mai văd măcar parțial. Teribil îmi place să rid...

— Du-te dracului ! m-a înjurat Gisela, aruncînd cu o bucată de zahăr în mine.

Eu am prins-o din zbor și am vîrît-o în gură.

— Dar dulce din mînă dulce ! Mulțumesc !

Ea a scos limba la mine mijindu-și ochii.

— Ce ți-e și cu tineretul ăsta ! l-am mai auzit pe Stoltze în timp ce închideam ușa în urma mea.

Peste trei ore mă aflam în mașina lui Ferdinand și mergeam vîjîind spre Eckelsum. E formidabil un automobil atît de plat și de sprinten, care zboară ca o săgeată.

În comparație cu mersul pe motocicletă, e o deosebire ca între o fată de țară și o balerină. De ani de zile visam un asemenea automobil. Cînd am să ajung om mare am să-mi permit și eu unul. Nu la prețul plătit de Ferdinand Hoch — dar aș renunța bă la una, ba la alta, dacă aș putea face rost de o asemenea tîrlie sub fund.

La cinci și douăzeci sosisem. Am luat o curbă elegantă în fața birtului, deși nu era nimeni față de care să pot face pe grozavul. Birtașul ședea la o masă, aplecat deasupra unor hîrtii, formulare și liste.

— Vă pricepeți la declarațiile pentru impozitul pe venit? m-a întrebat cînd m-a văzut.

Părea că nu prea e în apele lui. Îl înțelegeam perfect, fiindcă și pe mine formularele mă îmbolnăvesc totdeauna de-a binelea.

— Nu — din păcate! i-am răspuns.

— Parcă dumneavoastră vă mai pricepeți la altceva decît să dați cu vopseluri și să vă băgați nasul în treburi împuțite! Așa-i?

În mod normal ar fi trebuit să primească un răspuns care să-l facă să sară ca ars de pe scaun. Dar în ciuda sentimentului de forță pe care mi-l dăduse automobilul sport, eram animat de intenții pașnice și în afară de asta, mai voiam ceva de la el. Așa încît doar am rîs.

— Unii se pricep la multe, domnule; alții la absolut nimic. Așa e și acum. Ai putea să-mi spui unde locuiește Körner, cel cu care am stat de vorbă de curînd aici?

— Lîngă școală, pe strada îngustă, a treia casă pe stînga!

Deși pînă la școală erau doar două sute de metri, n-am lăsat mașina în fața birtului. Ca automobilist devii imediat teribil de comod. Cînd viram în strada îngustă, pe lîngă clădirea urîtă de cărămidă, din partea cealaltă, sosea pe bicicletă Körner. Am ajuns în dreptul casei lui în același timp. Am parcat automobilul lui Hoch lîngă un gard de șipci și am coborît.

— Alo, domnule Körner! am strigat.

Măsurătorul cadastral și-a pus bicicleta lîngă grilajul grădinii sale și a traversat strada către mine.

— Elegantă mașină! zise cu admirație. Englezească, nu?

— Da. Vreți să mergem împreună o bucată de drum ?
— Sigur — dacă se poate !
— Urcați-vă !
— O clipă, să-i spun nevestei, că mă așteaptă cu masa !
A fugit în casă : una dintre acele locuințe modeste pentru o familie, așa cum se construiesc cu miile, cu bănuți economisiți și cu credite ieftine de la stat. Drăguț văruită în alb. Se vedea chiar din exterior cît de strîmt și prost împărțit era interiorul. În timp ce o examinam, se deschise lîngă ușa cu geam lăptos o fereastră. Körner se aplecă în afară.
— Soția mea întreabă dacă n-ați dori să cinați cu noi cînd ne întoarcem ? Avem mîncare destulă !
— Da, mulțumesc !
Cînd a ieșit din casă, în urma lui alergau doi băieți — unul de vreo șase ani, altul de vreo nouă. Doi puști drăguți, cu părul atît de blond că aproape nu-l vedeai, cu ochi scînteietori și cu niște pistrui care parcă fuseseră stropiți pe față cu o pompă.
— Sînt ai dumneavoastră ? întrebai.
— Da — cel mare e Hemult, iar cel mic Erich. Haide, salutați-l pe domnul !
Băieții mi-au întins labele lor de copii, captivant de murdare și la fel de lipicioase și s-au înclinat corect.
— Bună ziua, băieți ! le-am spus. Apoi, întors către Körner, am continuat : Dau mașina puțin înapoi de lîngă gard și apoi puteți să vă urcați pe dincolo, da ?
În timp ce Körner se urca, cei doi băieți priveau cu niște ochi atît de plini de admirație și de dorință, încît n-am putut să fac altceva decît să întreb :
— Vreți să veniți și voi ?
Pe chipurile lor a răsărit atunci soarele !
— Se poate ? a întrebat tatăl.
— Firește ! am răspuns.
— Marș, urcați-vă în spate ! am spus trăgînd scaunul meu în față, ca ei să se poată strecura pe strîmta bancă de rezervă, care avea exact lățimea potrivită pentru fundurile lor de copii.
— Țineți-vă bine, că jucăria asta are o sută de cai sub capotă ! am zis demarînd.

Am ieșit din sat pe șoseaua spre Wiehafen, care era în stare destul de bună, și am gonit vreo cîțiva kilometri în linie dreaptă spre miaztînă. Apoi am dat gaz și după șapte sute de metri atinsesem o sută douăzeci de kilometri la oră, după o mie, o sută — o sută cincizeci, zburam, nu alta.

În oglinda retrovizoare îi vedeam în spate pe cei doi băieți, care cu gurile căscate și cu chica în vînt, făceau niște mutre fericite ca în fața darurilor de Crăciun și a vacanței.

Am înțeles deodată perfect ce obiect de vrajă este un asemenea automobil, mai ales unul ca ăsta. Cu ajutorul lui poți seduce fete, îi poți face pe copii fericiți, poți să-i determini pe bărbați să-și dea drumul la limbă — totul doar apăsînd cu piciorul drept pe accelerator. E prea comic, nu?

Cînd am oprit din nou în fața casei familiei Körner, tatăl le-a făcut vînt băieților înăuntru.

— Haide, spălați-vă pe mîini — venim și noi imediat!

M-a rugat să-i dau voie să se uite la motor. Am ridicat capota.

— Formidabilă mașină! a murmurat el. Dar, ce voiam să vă spun, domnule Ziball — cînd ajungem în casă, să nu bage nevastă-mea de seamă că aveți niscaiva bănuieli. Cu privire la accident, vreau să spun: vă rog!

— De unde ați dedus asta?

— V-am scris că am aflat ceva. După aceea mi-am putut explica destul de ușor ce s-a întîmplat. O să trecem, dacă vă convine, după-masă, pe la doamna Schleemilch, o prietenă de-a soacră-mi, care o să vă povestească ce a auzit de la răposata — de acord?

— De acord, bineînțeles!

— Și o lăsăm pe nevastă-mea să creadă că a fost un accident, nu-i așa? Altfel cu siguranță s-ar amări rău. Iar bătrîna tot n-ar învia.

— Nu înțeleg, domnule Körner, de ce sînteți atît de sigur că n-a fost un accident?

— Ascultați-o întîi pe bătrîna doamnă Schleemilch, apoi o să înțelegeți cînd veți pune totul cap la cap!

Fereastra de lîngă ușă se deschise și doamna Körner strigă:

— Joseph, se răcește mîncarea!

Ne-am dus în casă, ne-am spălat mîinile la chiuveta din spălătoria prin care intrasem, și după ce am salutat-o pe femeia aceea trupeșă, ne-am așezat la masa lungă din bucătărie, pe care se și aflau castroanele din care se înălțau aburi. Aveam varză creață cu crenvurști și cartofi prăjiți. Am mulțumit pentru invitație și am mîncat pe întrecute cu Joseph Körner și cei doi băieți. Aveau un gust minunat, dar n-am reușit să golim castroanele.

Doamna Körner tăcea. Avea însă multe întrebări în priviri. Întrucît nu știam ce știe ea, tăceam chitic. Körner mînca, și dacă spunea ceva, era vreun lucru fără importanță — că anul ăsta primăvara a venit atît de tîrziu, că guvernul s-a decis în fine să reglementeze prețurile maximale la alimente, că speră să fie o vară fără ploi, întrucît măsurătoarea cadastrală este destul de obositoare pe umezeala și frigul de primăvară, toamnă și iarnă — și așa mai departe.

A vorbit fără încetare în timpul mesei. Atît de mult, încît era din ce în ce mai clar că trăncănea ca să se afle în treabă. Se părea că și doamna Körner își dădea seama de asta, dar nu zicea nimic. A strîns masa și se pregătea să-și ducă băieții la culcare. Noi am plecat la doamna Schleemilch.

— Într-o juma' de ceas sînt înapoi, nevastă!

— Foarte mulțumesc pentru masă; a fost minunată! am zis.

— Să vă fie de bine! a răspuns doamna Körner, întinzîndu-mi mîna ei aspră de gospodină.

Doamna Schleemilch, văduva inspectorului de poștă Schleemilch, locuia la etajul unei case izolate, la celălalt capăt al satului Eckelsum. Casa fusese construită desigur acum vreo șaizeci de ani, de vreum țăran înstărit, ca să se retragă în ea la bătrînețe, ori de veterinar, ori de avocat, ori de farmacist. Se afla într-o grădină mare, minunată, părăginită însă, înconjurată de un gard viu mai mare decît un stat de om. Meri și pruni bătrîni se înălțau ici, colo prin bălării. Se mai vedeau resturi de cărări — năpădite de buruieni — care șerpuiau spre casă în meandre complicate, prin iarbă și straturi.

Casa era un coşmar. Arhitectul trebuie să fi avut în minte imaginea oribilului castel Neuschwanstein — numai că acest stil de cofetar fusese realizat aici în miniatură şi se potrivea cu peisajul ca un tenor de operetă în frac la focul de tabără al unor cercetaşi. Pe deasupra, turnuleţele erau dărăpănate, steguleţele de fontă, ruginite, iar ornamentele de gresie, măcinate. Ceea ce la castelul plin de grandomanie al lui Ludwig de Bavaria fusese atenuat de impozantul peisaj al Bavariei Superioare, aici era scos în evidenţă de cîmpia întinsă din jur. Ceea ce acolo făcea impresia de absurditate luminoasă, aici făcea impresie de ţăcăneală sumbră. Nu văzusem încă niciodată clădirea aceasta, fiindcă era la marginea satului şi fiindcă, din fericire, era întrucîtva ascunsă de gardul viu şi de pomi.

Am traversat peluza şi am intrat. La parter locuia un profesor pensionar cu soţia şi fiica sa, după cum mi-a relatat Körner. Mirosea a meticulozitate, economie şi meschinărie. Cu atît mai surprins am fost după ce am urcat, trecînd pe lîngă coarnele de cerb care împodobeau casa scării. Chiar de pe pervazul ferestrei din capul scării începea o vegetaţie luxuriantă.

Doamna Schleemilch părea că posedă o adevărată grădină botanică — niciodată pînă atunci şi nicicînd după aceea n-am mai văzut asemenea mostre variate de ghivece de flori şi plante ornamentale. În vestibulul de la etaj, sub un oberlihţ, se afla o bancă de cactuşi, printre care cel mai mic era de mărimea unui cap de copil, iar cel mai mare avea cel puţin doi metri înălţime şi era gros cît coapsa unei cîntăreţe wagneriene. Nu-mi revenisem încă din uimirea provocată de neaşteptatul decor de junglă, cînd, pe una dintre cele trei uşi care dădeau în vestibul, a apărut doamna Schleemilch. Avea — cum era de aşteptat — o stropitoare verde în mînă. Doamna Schleemilch era o femeie de vreo şaptezeci de ani. Avea părul încă negru şi foarte des, pe care-l periase lins pe spate şi îl strînsese într-un coc masiv la ceafă. Un nas mare şi lat, care se termina cu un vîrf roşietic, îi umbrea gura, astfel încît nu-ţi dădeai seama imediat dacă ceea ce îi împodobea buza superioară este umbra nasului ori o idee de mustaţă. Era mustaţă — la fel de neagră ca şi părul din cap, şi destul de deasă.

Doamna Schleemilch a pus stropitoarea alături de cactuși, pe bancă, ne-a salutat pe Körner și pe mine și după ce a auzit numele meu, a zis că mă cunoaște.

— Sînteți de la teatru, nu-i așa ?

Am încuviințat din cap. Am fost poftiți să intrăm în cameră. Aici vegetația lua forme aproape înfricoșătoare. Un perete era cu totul acoperit de un cissus între crengile și frunzele căruia era agățată o mare colivie de păsări. Înăuntru, un papagal verde făcea gimnastică și flecărea. În fața ferestrei din stînga erau cercelușii înfloriți, ciclame sălbatice și mai multe ghivece cu flori necunoscute mie. Lîngă ușa camerei vecine, un filodendron își înălța frunzele palmate spre tavan și-și întindea rădăcinile aeriene pînă la covor. Ceea ce scotea bătrîna din acest decor verde era cu adevărat ceva unic. În contrast cu parterul acestei case stupide, aici sus mirosea frumos a prospețime, a flori, a pămînt reavăn și mănos și a fertilitate.

Rugîndu-ne să luăm loc, doamna Schleemilch se așeză pe cel de al treilea scaun de lîngă masă.

— Domnul Ziball voia să vă roage să-i povestiți ce a zis soacra mea, spuse Körner.

— E vorba de cazul Pohl, explicai după ce-mi făcusem rapid socoteala că e bine ca aici să joc cu cărțile pe față. Eu cred că soacra domnului Körner a observat, poate, de la fereastra ei, ceva ce ar putea contribui la clarificarea problemei. De aceea am încercat să vorbesc cu dînsa — dar între timp a intervenit, din păcate, accidentul.

Doamna Schleemilch se ridică de pe scaun și luă din bufetul dintre ferestre o scrumieră de bronz, în formă de scoică și o cutiuță plată de lemn, din care scoase o țigară de foi, subțire și neagră. Nu mă mai uimea nimic. În ultimul timp mă obișnuisem cu orice în relațiile mele cu văduvele — de la Lydia pînă la bunicuța cu pomeți ca merele. Astfel încît i-am ajutat să pună în funcțiune trabucul brazilian tare ca un creion și, cu permisiunea ei, mi-am aprins și eu o țigară. Körner ni s-a alăturat și după toate manipulările de brichete și chibrituri, eram din nou cu toții pe scaune și fumam. Fumul de trabuc se potrivea cu mediul înconjurător. Făceam o asociație de idei cu

Danemarca și femeile bătrîne de acolo, care fumează trabucuri chiar și pe stradă.

— Păi, vineri după-amiază Emmy a venit...

— Cine este Emmy, vă rog ?

— Prietena mea, doamna Grotrian — soacra domnului Körner, aici de față.

— A, da, scuzați — nu știam...

— Ei, și a venit deci vineri după-amiază la mine, ca de obicei. Nu era nimic deosebit în asta. Ne vizitam cu schimbul — de trei, patru ori pe săptămînă. Uneori mă duceam eu în căsuța ei, din spatele birtului, alteori venea ea la mine. Fusesem la ea și în ultima joi, înainte de accident, și imediat după asta m-am dus la spectacolul dumneavoastră. Emmy nu mergea niciodată cu mine la teatru, fiindcă o stingherea surzenia ei. Dealtfel a fost oribilă piesa aia pe care ați jucat-o atunci, domnule Ziball — *Ușile*...

— *Cu ușile închise*, i-am venit eu în ajutor.

— Da, de-a dreptul oribilă. Ceva atît de apăsător ! A fost ca un prolog la toate întîmplările care au urmat după aceea, nu-i așa ?

Am dat din cap. Avea dreptate. Numai de-ar vrea să povestească mai departe, fir' ar să fie ! Eram atît de încordat, timpul trecea, iar ea pufăia din trabucul, în vîrful căruia se formase un con argintiu de cenușă.

— Mai departe, doamnă Schleemilch, zise Körner. Ce a fost vineri ?

— Ce atîta grabă, domnule Körner ? Voi ăștia tinerii nu puteți aștepta niciodată ! l-a dojenit ea. Nici Roma n-a fost clădită într-o zi ! D-aia are să se prăpădească lumea. Din cauza nerăbdării, cineva are să apese pe un buton greșit, zise ea întorcîndu-se spre mine, da, sigur — azi nimeni nu mai poate să te asculte cînd vorbești. Soțul meu totdeauna spunea : Luisa, nu te grăbi ! totdeauna așa a spus. Ce credeți că s-ar alege de florile și cactușii mei, dacă aș fi atît de nerăbdătoare... ?

Mă imaginam peste doi ani stînd tot aici și așteptînd relatarea doamnei Schleemilch. De atîta răbdare barba îmi va fi crescut și va fi trecut prin tăblia mesei, ca odinioară lui Barbarossa, plante ornamentale mi s-ar fi încolăcit în jurul mădularelor, iar doamna Schleemilch tot

ar continua să povestească. Într-adevăr nu puteam aştepta atît de mult.

— Spuneţi-mi, vă rog, stimată doamnă, am zis, sperînd în efectul acestor cuvinte, ce v-a relatat răposata dumneavoastră prietenă vineri, după teatru. Am făgăduit să mă întîlnesc cu cineva la opt. Şi e ora şapte.

— În nici un caz n-o să vă mai puteţi ţine promisiunea! exclamă îmbălzitoarea de flori.

— Are un automobil rapid, zise Körner.

— Da? Atunci o să goniţi nebuneşte şi ai să intraţi într-un copac! Eu niciodată nu merg cu automobilul! Cînd zilnic auzi şi citeşti cîte se întîmplă cu automobilele... În ultimul an au murit în Europa mai mulţi oameni din cauza automobilelor decît de tuberculoză. Ştiaţi asta?

Am mai tras în direcţia ei o salvă cu „stimată doamnă":

— Da, dar poate totuşi aţi putea să ajungeţi la obiect, stimată doamnă.

— Firește, domnule Ziball, zise ea cu amabilitate. Unde am rămas?

— Vineri, a venit prietena dumneavoastră...

— A, da, mulţumesc — sînt cea mai mare uituce de pe lume. Înainte aveam o memorie, domnule Ziball, de necrezut. La liceu, spre exemplu, într-a şasea — într-a şaptea am dat balacaureatul şi apoi un an am mai fost într-o şcoală de fete în Pădurea Neagră, o epocă grea, de despărţire, căci îl cunoscusem pe bărbatul meu — era o dragoste pură, firește — ne ştiam de la lecţiile de dans şi ne logodisem în secret la serbarea coroniţelor. Părinţii mei nici nu voiau să audă, abia împlinisem şaptesprezece ani, şi Emil al meu cîştiga în totului tot nouăzeci de mărci pe lună. Mărci-aur firește, şi asta valora mai mult ca azi. Şaizeci de ouă le cumpăram cu optzeci de pfenigi, domnilor — dar ce voiam să...

— Vineri, după-amiază! am gemut eu.

— Da, acuma ştiu, scuzaţi-mă, domnule Ziball, dar amintirile te năpădesc cînd poţi să vorbeşti despre timpuri trecute. Cînd trăia Emmy, vorbeam deseori despre...

— Doamnă Schleemilch! strigă Körner aproape prea tare, ce a povestit soacră-mea?

— Despre ce?

Mai că mă apucase damblaua.

— Nu mi-ați spus la înmormîntare că vă povestise ceva, ce observase ea — ori n-a fost așa ?

Körner o privea așa cum se uită unii soți la tovarășele lor de viață în seara nunții de aur, după ce au plecat musafirii. Avea în ochi o cană mare de cafea plină de furie.

— A, da ! făcu doamna Schleemilch cu amabilitate. Ei, mi-a spus că în teatru domnesc moravuri destul de ușuratice.

— Cum așa ? am întrebat eu.

— Emmy stătuse la fereastră în seara cînd în sală se juca piesa aceea oribilă. Nu putea să doarmă seara. Să citească ori să lucreze ceva, iar nu putea, din cauza ochilor. Așa că deseori ședea o oră, în fotoliul de la fereastră, și se uita în curte. Da' acolo numai rareori se întîmpla ceva. Doar cînd era dans ori seri distractive, ori teatru — atunci mai era cîte ceva de văzut. Automobile, oameni de teatru, uneori o pereche de îndrăgostiți — și aici doamna Schleemilch începu să chicotească — ei, ei, avea și ea plăcerile ei atunci, și puțină variație. Plăceri inofensive de om bătrîn, știți, te uiți doar, fiindcă participarea e prea anevoioasă.

— Mai departe, doamnă Schleemilch, am zis cu voce răgușită de încordare.

Avusesem dreptate. Bătrînica îl văzuse pe asasin, de aceea murise.

— Joi, cu o jumătate de oră înainte de terminarea spectacolului, cineva se plimbase de colo, colo necontenit prin curte. Și încă înainte de a fi fost deschisă bine ușa glisantă de la peretele din spatele sălii, și înainte ca lucrătorii să fi început să încarce decorurile în remorca din spatele autobuzului, Emmy a văzut venind un tînăr. A sărit de pe rampă și s-a dus fuga la autobuz. Persoana stătea acolo în umbră și a vorbit cu el vreo cîteva minute. Nu mult, spunea Emmy. Apoi s-au urcat amîndoi în autobuzul gol — dar Emmy n-a putut vedea exact ce s-a întîmplat înăuntru. Dealtfel ea s-a uitat mai mult la ușa scenei, unde se încărcau decorurile și mobilele.

— Nu v-a făcut vreo descriere mai amănunțită, am întrebat surescitat, văzînd că mi se spulberă iar toate iluziile.

— Nu, chipul femeii nu l-a recunoscut.

— Ce ? Cum, vă rog ? Chipul *femeii* ? Al cărei femei ?

— Cea care s-a urcat cu tînărul în autobuz ! a zis ea speriată.

O întrebasem atît de impetuos, încît mă privea înfricoşată.

— Era o femeie ?

— Da. Doar v-am mai spus, nu ? Ea se plimbase încoace şi încolo prin curte pînă a venit tînărul. N-am spus aşa ?

— Aţi vorbit de o persoană, doamnă Schleemilch, zisei eu.

— Firește, înainte aşa le spuneam ăstora care „pîndesc" noaptea după tineri — „persoane". Altfel nu s-ar fi indignat Emmy de moravurile uşuratice din teatru.

O clipă mi-a venit în gînd că şi bărbaţii... dar apoi mi-am spart capul întrebîndu-mă cine putea fi femeia. Gisela — dar ea stătuse pe scenă pînă la urmă... Cine, cine fusese ? Walltraud Bury ? Deci Bury ! Iar încercarea ei de a mă seduce fusese o manevră spre a-mi abate atenţia ?

— N-a făcut nici un fel de descriere ? am încercat încă o dată.

— O femeie zveltă. Destul de zveltă, spunea Emmy. Mai mult nu ştiu.

— A văzut-o coborînd ?

— Despre asta n-a spus nimic.

M-am ridicat de pe scaun.

— Vă mulţumesc foarte mult, doamnă Schleemilch. Cred că acum am mai făcut un pas înainte.

Dacă voiam să fiu la şapte jumătate la Zander, trebuia să conduc foarte repede. Dar asta n-a fost posibil, fiindcă se lăsase ceaţa. Ba au mai intervenit şi fel de fel de ghinioane — ca totdeauna cînd eşti grăbit. Două bariere de cale ferată erau lăsate şi a trebuit să opresc şi să aştept ; o combină secerătoare-treierătoare s-a tot mocăit vreo cîţiva kilometri în faţa mea şi nu puteam s-o depăşesc pentru că şoseaua era prea îngustă şi plină de cotituri, şi din partea opusă era trafic prea mare — să turbezi nu alta. Îl mai dusesem şi pe Körner acasă de la coşmarul

arhitectural în care fusesem la doamna Schleemilch. Omul îmi promisese să nu pomenească nimănui despre conversația noastră. Și doamna Schleemilch făgăduise să tacă — dar cu privire la asta eram destul de sceptic. Însă, la drept vorbind, asta nu mai era atît de important. Cel mai tîrziu a doua zi dimineața puteam să-i relatez procurorului totul — și atunci terminam bîlciul. Atunci aveam să scap, speram, și de teama că cioclul sumbru ar mai reuși să mă doboare de pe vreo scară ori să mă lichideze în vreun fel oarecare. Au să-l prindă. Să-l prindă? Cum adică să-l? Bătrîna văzuse o femeie. Ei, drăcia dracului! Dar cel care telefonase, blagoslovindu-mă atît de zelos cu amenințări, fusese un bărbat. Cel ce pătrunsese în camera mea fusese bărbat. Geamătul acela cînd lovisem cu umbrela era al unui bărbat. Pe culoarul care duce la scenă, slujnica de la bucătărie cu obraji roșii — admiratoare a spectacolelor de teatru — văzuse un bărbat... dar cu Hannes Pohl în autobuz se urcase o femeie. Misteriosul mandant al lui Ferdinand Hoch era un bărbat — judecînd după vocea de la telefon. De unde dracu apăruse femeia care, probabil, îl sugrumase pe Hannes? Mereu îmi venea să mă gîndesc la plîngărețea de Bury — cînd fusesem noaptea la ea.

În sfîrșit, am putut depăși combina. Ceața era din ce în ce mai deasă. Mergeam cu treizeci, patruzeci la oră și asta era destul de imprudent. Să fii nevoit să mergi atît de încet cu un automobil atît de rapid, era ca și cum ai sta pe o canapea cu o fată seducătoare și ai discuta despre *Critica rațiunii pure* a lui Kant, în loc să... Hop! un biciclist. Bineînțeles fără ochi de pisică. Am scăpat ușor. Am înjurat și am condus și mai încet.

În sfîrșit, au apărut periferiile Wiehafenului. Am observat după lămpile de pe stradă, care înotau ca luna în lapte. Apoi m-am mai și rătăcit și deodată m-am pomenit într-un alt cartier, pentru că nu observasem o bifurcare. După întrebări și căutări am ajuns în fine în partea unde se afla casa lui Zander. Era opt și zece cînd descoperisem strada și opt și un sfert cînd apăsam pe butonul soneriei de la poarta grădinii. Nu puteam vedea casa — era mult în spate și dealtfel între timp se întunecase și ceața era neverosimil de deasă, ca o frînghie de rufe plină cu cear-

ceafuri ude. Parcasem mașina lui Ferdinand Hoch pe brîul de iarbă care desparte aleea pentru bicicliști, de stradă. Aici, în afara orașului, era foarte liniștit. Casele — cele mai multe recent construite — erau distanțate unele de altele, despărțite de terenuri întinse. După cîte știam eu, grădinile de pe această parte a străzii se mărgineau în spate cu pădurea — dar nu se putea observa nimic acum. Undeva, din depărtare, fluiera un tren. O lampă pe stradă se forța din răsputeri — dar în zadar — să strălucească în această supă de mazăre.

Am sunat încă o dată și încă nu luasem degetul de pe buton, cînd poarta a scrîșnit și împingînd-o ușor, s-a deschis. În același timp, în ceață a început să licărească o lumină. M-am îndreptat către ea și după cîțiva pași am auzit o voce de femeie strigînd :

— Domnul Ziball ?

— Da, vin ! am strigat la rîndul meu și de pe pietrișul care scîrțîia sub picioare pe potecă, am nimerit într-un strat ce părea a fi plantat cu tufișuri de trandafiri tunși scurt, căci se agățau și-mi zgîriau cracii pantalonilor, apoi am dat din nou de drumul bun și, în fine, am ajuns la intrarea casei lui Zander. Acum puteam desluși și ușa și am văzut că în cadrul ei stătea doamna Zander.

— Poftiți, mi-a spus ea.

— Mulțumesc ! am replicat. Scuzați-mă că am întîrziat — ceața. A fost greu să găsesc casa dumneavoastră.

Mă gîndeam că dacă aș fi adus un buchet de flori, aș fi făcut o bună impresie. Acum însă era prea tîrziu.

Doamna Zander a închis ușa în urma mea și m-a condus într-un vestibul, unde, la invitația ei, mi-am scos trenciul și l-am pus într-un cuier de fier forjat. Era foarte cald în casă — în orice caz după drumul prin frigul și umezeala de afară, mi se părea foarte cald. Doamna Zander, care arăta gravă și palidă, a deschis o ușă de lîngă cuier și mi-a spus :

— Vă rog !

Am intrat într-o încăpere foarte mare. Ce mi-a atras privirea în primul rînd a fost un uriaș covor oriental, care se întindea de la peretele cu ferestre largi, cu jaluzelele trase pînă jos, pînă la un perete pliant de lemn din partea

dreaptă. Covorul era fermecător şi trebuie să fi costat o avere. Dogorea pur şi simplu de culori, fără să fie ţipător. Holul imens — spaţiul acesta putea fi denumit cameră doar de vizitatorii răutăcioşi — avea mobile puţine. Nişte fotolii adînci din piele de căprioară cafeniu deschisă stăteau în jurul unei mese largi şi joase, cu tăblie de marmură neagră, pe care se găsea un platou din sticlă de Murano, destul de mare ca să se scalde nişte gemeni în el. Pe peretele de deasupra grupului de fotolii, într-o ramă aurită, în stil baroc, atîrna un tablou în ulei de cinci metri pătraţi, reprezentînd o scenă de vînătoare, cum ar fi pictat-o Böcklin, dacă ar fi pictat aşa ceva — atît era de posomorîtă şi de o fantomatică dulcegărie.

— Luaţi loc, domnule Ziball, am să-l înştiinţez pe soţul meu că aţi venit! zise doamna Zander indicîndu-mi fotoliile.

M-am aşezat vizavi de tablou şi am început să privesc în jur. Pereţii erau acoperiţi cu rafie, ceea ce dădea încăperii un caracter intim, cald, plăcut, în ciuda mărimii ei. În dreapta mea, lîngă fereastră, era un cămin, în faţa căruia se aflau alte două fotolii adînci. Pe pervazul căminului se aflau o serie de sticle cu whisky, coniac, benedictină. Deasupra, ca şi printre ele, erau puse sau atîrnau măşti şi arme africane. În colţul drept, la peretele pliant, era un dulap în stil Renaissance de mărimea unei camere de baie din blocurile de locuinţe. Pe latura cu uşa era o combină muzicală, pe care se afla un telefon de culoarea fildeşului. Erau o mulţime de lămpi în holul acela, dar numai două ardeau, un lampadar stupid de împopoţonat, însă cu siguranţă scump, lîngă masa de marmură, şi o aplică cu bec imitînd luminările de ceară, la uşă. În cămin mocnea o buturugă groasă de mesteacăn. Mirosea a casă înstărită, a fum de lemn, a ţigări de foi şi a piele.

Mă gîndeam că şi eu m-aş simţi bine într-o asemenea încăpere — numai tabloul l-aş arunca afară. El domina totul. Mă enerva mistreţul rănit din prim planul tabloului, care mă privea cu ochii lui răi şi roşii. Bucuros mi-aş fi aprins o ţigară, dar nu vedeam nici o scrumieră. Poate cada de baie din sticlă era o scrumieră — dar nu eram sigur.

S-a deschis ușa și a intrat doamna Zander, care mi-a spus :

— Soțul meu vă roagă să aveți cîteva minute răbdare. Vine imediat. Vă rog să mă scuzați și pe mine — îndatoriri gospodărești. Pot să vă ofer ceva de băut ?

Mulțumind, am răspuns afirmativ, iar ea luînd un pahar de pe dulapul uriaș, m-a întrebat :

— Whisky sau coniac ?

M-am hotărît pentru coniac, deoarece calitățile băuturilor de pe cămin le cunoșteam doar din auzite. Doamna Zander a schimbat paharul cu o cupă, mi-a turnat o porție zdravănă din coniacul cu nume imperial și mi-a pus-o în față, pe tăblia neagră a mesei. Apoi a luat de pe combina muzicală un ziar și mi l-a dat.

— N-o să dureze mult ; noroc ! a zis și a dispărut.

Un sfert de minut am mirosit licoarea aurie și ca uvertură am luat din ea între dinți preț de o lingură de ceai plină. Gustul ei m-a făcut să gîndesc că trebuie să fie grozav să-ai atîția bani cît necesită un asemenea deliciu. Mi-am pus în gînd să cîștig mai mult. Poate Zander avea vreo comandă interesantă — mi-aș cumpăra o sticlă „Napoléon" și aș bea-o singur, cu toată considerația și dragostea. Singur înseamnă cu nimeni altcineva afară de Gisela. Gisela ! Toată după-amiaza nu mă gîndisem deadevărat la ea. Acum Gisela este — m-am uitat la ceas — da, acum ea e pe scenă și joacă rolul lui Ines. Exact opt și jumătate.

Am luat ziarul. Era din ziua aceea. Nu citisem încă ziarele. Pe prima pagină se afla o notiță însemnată cu o cruce, în creion roșu. Deodată am înțepenit și am simțit că mi se pune un nod în gît.

MISTERIOASA MOARTE A UNUI CONTABIL

SINUCIDERE ORI CRIMĂ ?

Ieri după-amiază, la Olders, contabilul Richard Wagner a fost găsit mort în locuința sa din Nibelungenweg. Cîncvagenarul a fost doborît de un glonte în cap provenit de la un pistol. Arma a fost găsită sub fotoliul său. Alarmată de gazdă, care l-a găsit mort, poliția a sosit imediat la fața locului. Amprentele și poziția armei duc la con-

cluzia că e vorba de sinucidere — totuşi nu e cu totul exclus să fie vorba de o crimă, după cum concludem din relatările Secţiei de anchetare a crimelor. Mortul a fost şef de birou la firma A. Sibberfoot din Bergstrasse 26, al cărei proprietar, acum paisprezece zile...

— Interesant, nu-i aşa ?

M-am întors. În spatele meu era Zander. Nu-l auzisem venind. Peretele pliant fusese desfăcut o jumătate de metru. Dincolo domnea întunericul. Zander avea o haină de casă din păr de cămilă, era cu mîinile la spate şi mă privea de sus zîmbind.

— Da' mi-aţi tras o sperietură, nu glumă, domnule Zander, am zis ridicîndu-mă în picioare.

— Erai prea cufundat, dragă Ziball — prea cufundat, ha-ha-ha !

Rîsul lui mieros contrasta în mod bizar cu expresia feţei. Faţa nu era rîzătoare — dimpotrivă, ochii îi erau doar mici crăpături înguste, iar gura, îndată ce a terminat de rostit cuvintele, s-a schimonosit.

— Păstrează-ţi locul ! zise fără să-mi întindă mîna.

Apoi, în timp ce eu mă aşezam uluit, înconjură masa de marmură şi se instală în fotoliul din faţa mea. Mîna dreaptă şi-o ţinea în buzunarul larg al hainei de casă, iar stînga şi-o puse pe genunchi, căci şedea picior peste picior.

Mîna era bandajată gros.

M-am uitat la ea.

O clipă am fost tentat să mă ciupesc de coapsă ca să văd dacă sînt treaz. În clipa următoare m-am gîndit : trebuie să ies de aici !

Zander şedea nemişcat.

— Nu mai are nici un rost ! zise el.

— Ce... cum ? Nu înţeleg nimic !

Vocea mea suna ca venind de departe.

— Ba da, ba da ! spuse el. Cred că înţelegi foarte bine. Pînă acum, în orice caz, ai înţeles mai bine decît îmi convenea. Dar acum s-a zis, Ziball. S-a terminat, s-a zis, gata ! Nu poţi spune că nu te-aş fi prevenit. Nu ? Numai că nu m-ai ascultat. Din nevoia de a te face remarcat, ori fiindcă voiai să te impui iubitei tale, ori fiindcă te-a apucat deodată un acces de ambiţie... nu ştiu. Mereu ai continuat să

adulmeci. N-ai precupeţit nici oboseală, nici bani — ha-ha-ha. Ciudat individ mai eşti ! Cum poate cineva să-şi sape singur, cu atîta zel, groapa ? A fost şi curiozitatea de a face un pic pe detectivul — ce pueril ai procedat ! Pohl a murit din cauza curiozităţii şi a morfinomaniei sale. Ai să-l întîlneşti curînd, Ziball ! În cazul că crezi în viaţa de apoi, el te şi aşteaptă pe un nor şi are să-ţi spună cum e acolo...

Devenisem deodată liniştit, la fel de liniştit ca unul căruia nu i-a mai rămas nici o şansă. Numai stomacul îmi zvîcnea, nu inima, pe ea n-o mai simţeam. Am vrut să iau paharul cu coniac.

— Nu mişca — zise Zander, întorcînd în buzunar mîna aşa fel, încît gura ţevii pistolului pe care sigur îl avea înăuntru să ţintească în pieptul meu.

— Hm, asta ar fi deci ! spusei eu. Coniacul e bun, domnule Zander, păcat că e prea departe ca să pot ajunge la el fără să mă mişc.

— Ai dreptate — sînt prea nervos, răspunse Zander rîzînd. Bea-l liniştit. Şi aşa am de gînd să-mi iau rămas bun de la dumneata fără zgomot. După cum presupun, nu ai nici o armă.

— Nu posed arme — sînt pacifist, am zis aplecîndu-mă în faţă şi înşfăcînd paharul.

Dacă ăsta era ultimul coniac din viaţa mea — şi după toate aparenţele cam aşa era — atunci să fie cel puţin o marcă excelentă. Păcat că nu ştiusem mai dinainte de ea.

— Noroc ! zise Zander.

— Asta înseamnă să-ţi fie de folos, am răspuns. Pot fuma ?

— Şi asta poţi, dacă ţi-e poftă ! a zis Zander zîmbind.

Am scormonit în buzunar, am scos ţigări şi chibrituri şi mi-am aprins o ţigară. Apoi m-am lăsat pe spate. Stomacul mi se liniştise.

— Ei ? Cum aţi gîndit să fie execuţia ?

— Buni nervi ai, toată consideraţia ! spuse Zander.

Nu mă slăbise din ochi nici măcar o fracţiune de secundă.

— Dumneavoastră nu, după cît îmi pare ! am replicat eu.

— S-au adunat cam prea multe în ultimul timp, mi-a răspuns el, vorbind cu tonul unui funcționar de bancă, liniștit că i-a ieșit bine bilanțul, după ultima zi a lunii. Întîi încorijibilul Pohl, care trebuia înlăturat, fiindcă desfăcuse pachețelele, pe care trebuia să le transporte, dar pe care n-avea voie să le deschidă. Și pentru că — prostănacul — se obișnuise să folosească și el marfa. Apoi dintr-o nebunie crasă, mai voise să mă și șantajeze, ce cap sec! După aceea Sibberfoot, care-l cunoștea pe Pohl, și care, cuprins de frică din cauza lichidării acestuia, voia să lase totul baltă... Zander făcu o pauză, privindu-mă îngîndurat. Dacă ți-aș fi servit-o și dumitale atunci cînd te-ai dus în biroul lui Sibberfoot, n-ar mai trebui să mă ostenesc azi cu dumneata. Ar fi fost ușor. Erai aproape gata să pui mîna pe clanță. Eu mă aflam la doi metri depărtare de dumneata, în casa scării. Uncalta potrivită cu care-l trimisesem pe bătrîn la plimbare era încă în mîna mea, cînd te aflai acolo, bătînd în ușă și cînd potaia a început să latre...

— Interesant, într-adevăr, foarte interesant, am remarcat. Numai că pentru puterea mea de înțelegere, cam înceată, ați trecut prea repede peste prima dumneavoastră acțiune importantă, domnule Zander. Dacă tot stăm atît de nostim la taifas — cum a fost cu Pohl în Eckelsum ? V-ați travestit ?

— Nu, tinere. Cum de tragi concluzia asta ? a făcut rînjind.

— La „lichidarea" lui Hannes Pohl sau la „trecerea lui în veșnicie", cum vă place s-o numiți, în microbuz s-a urcat o femeie, o femeie zveltă, înaltă !

— Eu am fost aceea, zise o voce de femeie în spatele meu.

M-am întors. Buna soție (bună ?) a lui Zander stătea în semiîntuneric, rezemată de ușa glisantă.

— Ești nebună, Elsbeth ! Ce-l privește asta pe el ? strigă Zander furios.

— Da' nu te agita, puișor ! făcu ea calmă.

Spusese „puișor", și asta aici, în acest context, suna ca și cînd o calfă de măcelar ar recita un vers din Mörike în timp ce căsăpește viței. Dar de ce bestiile n-ar fi afectuoase ? Și hiencle se dezmiardă între ele. Niciodată n-aș mai pu-

tea spune ori auzi „puișor" fără să-mi amintesc de acest contrast groaznic... presupunînd că aș mai avea ocazia să spun „puișor".

Mult mai rău era că mă aflam între două fronturi. Stăpîna casei în fundal, întreținînd împreună cu ucigașul oaspeții — ce simpatic!

— Așa! O antrepriză în familie! exclamai.

— Da — foarte spiritual, șuieră în spatele meu jumătatea cea bună a simpaticei perechi. De ce nu isprăvești odată, puișor?

— Tînărul nostru prieten urmează să se mai bucure un pic, remarcă Zander cinic. Ne-a făcut atîtea bucluc, încît socot că e just și echitabil să-i mai administrăm o porție de spaimă. Ce-i drept, el își dă din răsputeri osteneala s-o ascundă... dar pariez că-l trec sudorile. Am dreptate, Ziball?

N-am răspuns. Trebuia să cîștig timp — asta era tot ce puteam face.

— De unde știi, de fapt, că s-a urcat o femeie în microbuz la Pohl? întrebă Zander. Căci, după cum socot, am avut grijă să reduc definitiv și total la tăcere martora.

— De unde ați știut că bătrîna ședea la fereastră? am întrebat la rîndul meu.

— Eram în microbuz cînd s-a urcat Pohl cu soția mea. Mă aflam ca rezervă acolo, știi. Pentru femei nu e totdeauna atît de simplu să sugrume un bărbat...

— Încetează! strigă doamna Zander în întunericul din spatele meu.

— ...și din microbuz am văzut-o pe bătrînă. A tras perdeaua la o parte cu puțin timp înainte de a veni Pohl. Iar cînd duminică la prînz te-am văzut vorbind cu ea — a fost limpede pentru mine că însemna un pericol. Trebuie să acționezi cu prudență, Ziball, chiar cînd asta înseamnă treabă mai puțin plăcută.

— Aș vrea să isprăvești odată, zise stăpîna casei.

— Da' ce s-a întîmplat, Elsbeth? Mai avem încă pînă la sfîrșit. Afară de asta, avem timp. Ori ai vrea să privești la televizor ceva anume?

Porcul! Cîinele sarcastic! Mă fierbea în suc propriu. Faptul că eram neputincios, mă copleșea încet, încet.

Doamna Zander trecu pe lîngă mine la dulap şi-şi luă un pahar.

— Vrei şi tu ? întrebă ea.

— Mulţumesc, nu ; mai bine după aceea — după ce ne-o părăsi oaspetele, răspunse Zander.

— Dacă-mi permiteţi, v-aş ruga încă un pahar, am zis eu.

— Puneţi paharul în mijlocul mesei, spuse ea.

La toate se gîndea asta. Într-adevăr, avusesem de gînd ca atunci cînd ar fi fost destul de aproape cu sticla de coniac, s-o înşfac. Apoi i-aş fi aruncat-o lui Zander în faţă pe drăgălaşa-i soţie, şi înainte de a se dezmetici ei, aş fi fost afară. Dar n-a mers. Mi-a turnat în pahar, rămînînd de cealaltă parte a mesei.

— Ceea ce într-adevăr ţi-am luat în nume de rău este lovitura pe care mi-ai dat-o în mîna stîngă, zise Zander ridicînd puţin mîna bandajată. Doare al dracului de tare. Dacă aş fi avut în noaptea aceea un revolver la mine, să ştii că de durere nu ţi-aş fi rămas dator cu răspunsul.

— Îmi pare sincer rău — acum eram eu ironic — dar dacă aş fi bănuit că dumneavoastră eraţi oaspetele nocturn, nu v-aş fi făcut nici un fel de dificultăţi. Dar, de fapt, pe cine privea vizita dumneavoastră ?

— Pe dumneata, dacă vrei să ştii precis. Aveam o frînghie cu mine. Exact aceea pe care vrem s-o întrebuinţăm azi pentru vindecarea tuturor suferinţelor dumitale. Eram însă singur, şi ca s-o pot întrebuinţa, trebuia ca dumneata să dormi.

— Credeam că aţi fost să-i faceţi o vizită domnişoarei Eggers ; ea locuieşte în camera în care aţi intrat pe fereastră. Intenţia e evidentă, stimată doamnă, am continuat eu, întorcîndu-mi capul peste umăr către doamna Zander — care se dusese cu paharul de coniac din nou la postul ei din spate — fiindcă scumpul dumneavoastră soţ a mai încercat s-o convingă pe tînăra doamnă de pasiunea lui, dar...

— Ţine-ţi botul ! Imediat ! îmi strigă atunci Zander.

De furie, se roşise tot. Jocul acesta era periculos pentru mine şi în gînd m-am pălmuit.

— Care va să zică aşa ! făcu doamna Zander.

— Minte ticălosul ! exclamă Zander, privindu-mă cu niște ochi care ar fi făcut o splendidă carieră în atelierele de cuțite de la Solingen.

Telefonul începu să sune. Am spus mereu că telefoanele sună totdeauna în momente nepotrivite. De data aceasta momentul nepotrivit era pentru încîntătorii mei amfitrioni.

— Lasă-l să sune, spuse Zander în șoaptă, de parcă ar fi putut fi auzit prin receptorul așezat la locul lui în furcă.

A făcut apel de opt ori, apoi cel ce telefona a renunțat. Între timp privirea lui Zander se tocise.

— Vrea să ne mai irite un pic tînărul ăsta. Truc vechi : dezbinarea adversarilor. Nici măcar nu mă faci să zîmbesc, domnule detectiv, pe care-l pot vîri în buzunarul de la vestă !

— Uneori reușește, zisei eu.

— Astăzi nu !

Mi-am mai aprins o țigară. Era nouă fără douăzeci. Abia de o jumătate de oră mă aflam în această casă ospitalieră, dar mi se părea că stau aici de la sfîrșitul războiului. Era o zi cît un an de lungă.

Conversația începea. În spatele meu am auzit scîrțîind lemnul. Desigur se așezase doamna Zander. N-o amuza jocul de-a pisica și șoarecele pe care-l juca criminalul ei soț cu mine. Părea că o interesează mai mult ultimul act al tragediei. Sînt frecvenți asemenea oameni. Ei sînt în stare să facă un rău mare doar pentru simplul fapt că în afară de plăcerea ce le-o pricinuiește necazul cuiva, nu pot să savureze o altă satisfacție — de pildă cea care anticipează ceva. Tocmai voiam să-mi spun în gînd „biata doamnă Zander", cînd bestia a început să-l asmută din nou :

— Termină odată ! Trebuie să-l mai și cărăm de aici !

Avea într-adevăr un suflet de aur.

Imaginîndu-mi cum cei doi au să îngroape în grădină proaspătul meu cadavru, a trebuit să dau repede pe gît o înghițitură de coniac. Încă nu puteam să găsesc avantaje deosebite în ideea că voi fi mort.

Zander nu asculta ce spunea. Își pusese capul în piept și mă privea de jos în sus. Ochii lui aproape fără gene reflectau voluptatea nebună care clocotea în el.

Am început să-mi trag, milimetru cu milimetru, picioarele înapoi pînă la marginea fotoliului. Dacă femeia din spatele meu nu avea şi ea un pistol, aş putea reuşi...

— Simpatic tînăr — Pohl, spuse Zander cu falsă duioşie, dar era cam prost. Îi telefonasem după-masă — anonim ca totdeauna. I-am spus că o femeie are să-i aducă noi instrucţiuni şi o nouă cantitate de morfină de expediat — ca urmare a curiozităţii sale, aflase ce fel de marfă îi trecea prin mîini şi ajunsese să fie dominat de patima asta. Urmau să se întîlnească seara, în autobuz, în curtea din spatele sălii de teatru din Eckelsum. Dacă ar fi fost vigilent, s-ar fi asigurat. Toţi sînt destul de nătărăi. Şi lacomi de bani. Şi mai ales nechibzuiţi. Wagner la fel. La început a intrat în joc atît de frumos — apoi nu se mai putea sătura. Cu el a fost uşor ieri dimineaţa. La fel ca şi cu elegantul dumitale coleg, Hoch !

Am încremenit. Ce se întîmplase cu Ferdinand ?

— Domnul începuse să adulmece şi el ! continuă Zander. Ori dumneata l-ai molipsit, Ziball ? Ei — lui i-am achitat polita mai adineauri. Dacă după contactul cu sofita căzută din înaltul tavanului, capul lui rezistă — atunci vreo cîteva luni viaţa artistică va trebui s-o scoată la capăt fără el... ori nu ştii încă nimic de accident ?

— Nu. De la cinci şi jumătate am fost plecat cu automobilul lui Hoch.

— Aha, deci aşa... ? rînji Zander cu gura atît de largă, că-i vedeam plombele de aur sclipind pe măsele. Cînd soţia mea a sosit pe scena goală la şapte, pentru a rezolva nişte afaceri — asta face deseori, după cum are şi un excelent simţ în a descoperi locurile bune pentru a servi drept ascunzătoare — deci cînd a venit pe scenă, acolo, în spatele unei culise, stătea pe vine lordul Hoch ! Printr-o întîmplare — o întîmplare teribil de rară — eu aveam ceva de lucru sus, pe coridorul circular. N-am mai putut împiedica accidentul. Închipuie-ţi ! A treia sofită s-a desprins şi a căzut drept în capul bietului om. Reprezentaţia de astă-seară va trebui probabil amînată. Din păcate, noi doi n-am putut aştepta sosirea ajutoarelor, fiindcă aveam întîlnire cu dumneata, dragă amice. Eşti ultimul pe care

am vrea să-l dezamăgim... ha-ha-ha! Şi-acum mai eşti şi cu automobilul nenorocitului aici? Unde e?

— Pe fişia de iarbă din faţa casei dumneavoastră, în stînga, am zis încet.

Mă simţeam destul de jalnic. Mă bizuisem în ascuns pe Ferdinand Hoch. El ştia că eram la Zander. Sperasem ca ăştia să zăbovească pînă la sfîrşitul reprezentaţiei. Atunci Hoch m-ar căuta poate aici. Fusese o speranţă nebunească — acum dispăruse ca o minge care cade într-o gură de canal. Rămînea numai perspectiva cu masa de marmură. Dacă nici asta nu mergea, s-a zis, atunci acest coşmar cu ochii deschişi devenea realitate şi însemna să ajung protagonistul regretat al unei solemnităţi bine organizate pe scena Teatrului orăşenesc. Portretul meu pe şevalet, flori, decanul de vîrstă recită din Hölderlin sau Schiller, şeful vorbeşte despre firea mea simpatică, stagiara declamă versuri din Rilke sau ceva asemănător. Nu prea cred că directorul Teatrului orăşenesc are să vorbească iar: are prea multe de făcut ca să mai ţină discursuri funebre pentru fiecare membru al ansamblului. N-aveam nici un pic de chef pentru acest rol.

— Atunci aprovizionarea agriculturii cu morfină a şi costat patru vieţi omeneşti, am rostit arar, şi dacă aţi fi reuşit cu mine cu scara, cum voiaţi, cinci, şi dacă Hoch nu rezistă „accidentului", şase — strașnic bilanţ! Felicitări, domnule Zander! Faceţi investiţii de tot felul în negustoria dumneavoastră.

Se uita la mine cu fruntea încreţită.

— Ştiai deci totul...? Înseamnă că Hoch s-a apucat să adulmece tot din iniţiativa dumitale! Auzi, Elsbeth?

— Doar ţi-am spus imediat, puişor! răspunse ea. „Puişorul" mă privea ca un grădinar care tocmai a prins o cîrtiţă răscolindu-i brazdele.

— Într-adevăr nu mai e timp de pierdut, zise el. Încă o întrebare, bunul meu amic: tare aş vrea să ştiu cum ai scăpat atunci cînd ţi-am răsturnat scara? Cred că-ţi închipui că am fost foarte surprins cînd te-am văzut de afară intrînd în birt — sănătos şi sprinten. Cum ai reuşit?

— Şi eu m-am întrebat de ce amabilul meu semen, care a vrut să-mi tragă de sub picioare scara şi viaţa, nu s-a convins la faţa locului de moartea mea.

— Cînd a căzut scara am ieşit imediat din sală — ştii, era prea periculos să fiu văzut în apropiere. Acum însă, haide spune cum...

— Nu eşti în toate minţile ! interveni din spate soţia turbată de dorinţa de a ucide — ori înfricoşată ? Stai şi vorbeşti, şi vorbeşti. Pierzi timpul. Nimeni altul n-ar şovăi, tu însă trăncăneşti !

— Ce te pricepi tu ! îşi dojeni Zander complicea. Studiez ! Totdeauna mai ai de învăţat cîte ceva. Pentru eventualele viitoare situaţii e bine şi important să ştii cît mai multe.

Iar vorbea către mine, deşi de fapt, nici înainte nu mă lăsase din ochi în timp ce-şi instruia iubita tovarăşă de viaţă, dar privise pe deasupra mea, cu bărbia ridicată în sus.

— Înainte de a te spînzura, dragă Ziball, şi anume în aşa fel, încît oricine are să creadă că ţi-ai luat singur adio de la viaţă — automobilul lui Hoch va fi sub copacul unde te-ai spînzurat — drăguţ, nu-i aşa ? — deci înainte ca noi să-ţi executăm sinuciderea, ha-ha-ha ! aş mai vrea să ştiu cum de-ai scăpat din căderea de pe scară. În privinţa asta, înţelegi, sînt ca un copil ! Contasem atît de mult pe reuşita micii surprize şi acum mă chinuie curiozitatea — cum de a putut da greş ? Adică nu eşti obligat să-mi povesteşti — n-am să mă prăpădesc din pricina asta, şi chiar dacă îmi relatezi totul, situaţia dumitale nu se schimbă. Nu există nici un preţ destul de mare ca să-ţi lăsăm viaţa, Ziball, nu putem s-o facem ! Cu siguranţă că dacă te pui în locul nostru înţelegi... Povesteşte, deci, cum a fost ?

— Eu sînt în stare să zbor ! am zis şi am reuşit să izbucnesc într-un rîs de care puteam fi mîndru.

— Ce ? exclamă Zander ducîndu-şi mîna bandajată la ureche.

— Eu sînt capabil să zbor ! am repetat. Aşa că trebuie să vă gîndiţi la o altă metodă pentru sfîrşitul pe care mi l-aţi pregătit cu atîta amabilitate. Spînzurătoarea nu ţine la mine !

— Nu vorbi aiurea! zise Zander.

— Te lași să te mai și prostească! strigă grațioasa Elsbeth.

— Nu! Zău nu! răspunsei cu cu un chip grav. Gata! Picioarele mele aveau poziția potrivită pentru a acționa. Trebuie să vă gîndiți la altceva pentru mine. Poate să mă împușcați? V-aș sfătui să scoateți însă pistolul din buzunarul hainei de casă — altfel va exista o dovadă împotriva dumneavoastră: urme de stofă pe glonț, înțelegeți? Și în buzunar veți avea o gaură provocată de arsura glonțului.

Zander se uită spre buzunarul hainei de casă.

În clipa aceea fac un salt brusc și izbesc cu putere în marginea mesei de marmură. Aceasta se răstoarnă peste Zander, lovindu-i turloaicle. Se aude un scrîșnet oribil.

— Ah! strigă Zander prăbușindu-se în față. Eu sar asupra lui ca un pește, peste masa răsturnată. Îl smucesc în sus, îl lovesc de două ori, tare, cu dunga mîinii peste gît și dau s-o iau din loc — însă o secundă prea tîrziu. În clipa în care mă răsucesc, văd deasupra mea femeia cu brațul ridicat. Mă rostogolesc într-o parte, dar lovitura mă atinge pieziș în regiunea occipitală. Simultan în fața ochilor explodează o mulțime de rachete luminoase. Un Trans-Europa-Express îmi trece de-a curmezișul prin creier, apoi ore întregi mă prăbușesc din ce în ce mai repede, într-un abis roșu închis.

Soarele strălucea pe veșmîntul alb ca zăpada al îngerului.

— Uh! am gemut și am închis din nou, repede, ochii.

— Ce s-a întîmplat? Alo! Domnule Zibali! striga îngerul.

— A...

Mai mult n-am putut rosti. Limba îmi era mai lungă cu zece centimetri, mai lată cu opt și cinci centimetri prea groasă. Afară de asta era de ebonit și presărată cu glaspapir glosolan. Să spun „mă orbește", îmi era imposibil cu această limbă. Așa încît am încercat cu un gest al mîinii să-l fac pe înger să priceapă că găseam lumea de dincolo insuportabil de luminoasă.

— Stați, vă rog, liniștit, domnule Ziball ! a zis îngerul.

„Cum așa ? Îngerii ți se adresează cu dumneavoastră ?" mă gîndeam eu. Mi-era rău. Capul părea să aibă mărimea unui balon captiv mijlociu. Îngerul însă înțelesese și a împins un nor în fața soarelui. Norul scîrțîia ca o cortină. Am încercat încă o dată să deschid ochii. A mers, chiar dacă a fost o treabă istovitoare.

Îngerul avea o boneță. Arăta ca o soră de spital. În loc de harfă avea în mînă o pungă albă, pe care mi-a pus-o pe frunte. Ce bine că era rece ! În pungă se-auzea clipocind. Apoi îngerul mi-a pus între buze o ceașcă cu cioc. Am băut. Avea gust de ceai călduț. Altfel îmi închipuisem eu nectarul — totuși am băut și limba a căpătat forme normale.

— Mă orbește ! am zis, fiindcă trebuia să dau glas acestui cuvînt.

— Bine ! a răspuns îngerul. Acuma dormiți liniștit !

Eram atît de impresionat de cer și atît de obosit de efortul făcut ca să deschid ochii, încît am ascultat și am adormit imediat.

După șapte ani de somn m-am trezit pentru a doua oară. De data aceasta am reușit imediat să deschid ochii. Era întuneric. Numai în dreapta patului în care mă aflam ardea o mică lampă cu o lumină roșietică. Lîngă lampă ședea din nou o ființă îmbrăcată în alb. Asta era o fericire, fiindcă mă simțeam atît de rău, încît m-am întors repede pe o parte. Ființa aceea mi-a pus cu repeziciunea fulgerului o tăviță sub bărbie. Capul, încă de mărime uriașă, mă durea îngrozitor cînd a trebuit să vărs. După ce am făcut-o m-am rostogolit ușurat înapoi pe pernă, istovit ca după douăsprezece ore de spart piatră. Încet, încet, m-am lămurit că nu murisem. Sora mi-a dat ceva să beau și mi-a șters buzele ca unui copilaș.

— Cum vă simțiți acum, domnule Ziball ? m-a întrebat ea.

— Ca să fiu sincer, destul de rău, am bîiguit. Da' unde sînt, de fapt ?

— La Spitalul Sfîntul Iacob. Aveți o cusătură frumoasă la occipital și o comoție cerebrală — dar scăpați

repede de ea. O săptămînă de repaos absolut, întins în pat, apoi o să rîdeți iar, pariem ?

— Pe o sticlă de whisky, soră ! Și dacă am să rîd mai devreme ?

— Cu plăcere — vă rog să rîdeți însă cu prudență. Dealtfel eu prefer pralinele.

— S-a făcut ! O jumătate de kilogram de bomboane crocante, cu coniac. Și încă o jumătate dacă-mi spui ce s-a întîmplat și cît e ceasul.

Avea o mutră drăgălașă. Nici chiar ochelarii ei marțiali nu te induceau în eroare — era o ființă bună. Pe buza superioară avea un neg care sălta cînd vorbea. Era caraghios.

— Bine — dar trebuie să stați întins, foarte liniștit !

Am vrut să aprob din cap, dar m-a durut. De aceea am bătut numai din pleoape a încuviințare.

— E miercuri, peste o clipă va fi ora zece seara.

Am reflectat. Trecuseră aproape douăzeci și patru de ore de cînd ședeam în fotoliu la Zander și așteptam să fiu executat. Deodată mi-a căzut fisa. Această zi are să-mi lipsească pentru totdeauna, dar deodată am simțit o mare plăcere că eram încă în viață. Mi-am mișcat degetele de la picioare, mi-am mișcat un pic picioarele, mi-am apucat mîna dreaptă cu mîna stîngă — amîndouă erau pe pătură — și m-am bucurat.

— Ieri ați fost adus aici. Cum v-ați rănit, nu știu. Ați avut un accident ?

— Cam așa ceva.

— În camera de alături este încă un domn de la teatru, a continuat ea, iar în vremea asta negul tot sălta, acela e actor. Și el e rănit la cap. Doi artiști într-o seară — și cu răni foarte asemănătoare — e ciudat, nu ?

— Prea ciudat ! replicai eu.

Îmi venea să rîd, cu toate că supradimensionata mea cutie craniană reacționa foarte sensibil la orice mișcare. Totul era bine. Și după aceste cîteva propoziții, am obosit iar și am adormit înainte de a mai fi putut întreba ceva.

A treia trezire a mers mult mai repede. Treptat, m-am deprins iarăși s-o fac. Eram singur, era lumină. Pe pătură era încolăcit un șnur care se termina cu un buton de

soneric. Totul era atît de bine fixat cu ace de siguranță, încît îl puteam ajunge oricînd.

Am profitat de faptul că eram singur și mi-am pipăit precaut capul. Aveam un bandaj care arăta probabil ca o scufie cu vîrful retezat. Foarte precaut am tatonat cu degetele de jur împrejur și am stabilit locul aproximativ unde era rana. Deasupra frunții, unde mai înainte începea părul, am simțit o dungă de țepi. Mă tunseseră. Să vă fie de bine ! Cu siguranță că aveam un aspect nemaipomenit de idiot, mai ales că eu, din cauza urechilor cam clăpăuge, de cînd mă știu purtasem o chică ondulată de artist. E preferabil însă un craniu tuns chilug dar viu, unuia cu părul ondulat, dar mort. Țepi aveam și în bărbie — nu cred că mai semănam prea mult cu Jost Ziball de duminica trecută.

Pe masa de la fereastră erau trei buchete frumoase de flori. Un mare mănunchi de lalele de un galben aprins, un buchet de narcise și o vază plină cu stînjenei de culoare închisă. Pe noptieră însă era vaza lungă și subțire din camera Giselei cu un trandafir de un roșu minunat — care, singur, mirosea cît o grădină întreagă. Deasupra patului atîrna o reproducere după un tablou de Hans Thoma : *Bunica citind*. Frumos tablou din categoria „plictiseală distinsă". Foarte potrivit pentru o cameră de spital. Eu aș fi preferat un desen cu o scenă de balet a lui Degas, dar decoratorii spitalelor nu pot într-adevăr să ia în considerare asemenea dorințe speciale. Pe peretele unde era ușa, atîrna într-o ramă argintie un proverb : „De rău te aperi cu pedeapsă aspră și lovituri zdravene, pe care să le faci simțite". Solomon.

„Ia te uită la el, înțeleptul Solomon !" gîndeam și reflectam dacă e o întîmplare că tocmai acest proverb atîrnă aici în cameră, ori poate o soră șefă evlavioasă și înclinată spre filozofie l-a ales pentru mine. Am început să meditez profund și mi-am imaginat că pe undeva există un raft mare cu proverbe, unde poți găsi, pentru oricare pacient, ceva care să i se potrivească. Mi-am amintit că data trecută cînd mă trezisem, sora vorbise de un actor.

Așa trebuia să fie Ferdinand Hoch, dacă sarcastica relatare a lui Zander fusese adevărată. Ce fel de dicton or fi agățat pe perete în camera lui Hoch ?

Dar iată că ușa se deschise și o mulțime de femei și bărbați îmbrăcați în alb umplură camera. Părea să fie vorba de un grup de turiști cu ghid. Poate asta era ultima găselniță : turul orașului cu vizitarea obiectivelor importante, urmat de o vizită la recentele victime din secția chirurgicală a spitalului. La cerere — excursie specială la morgă numai cu o marcă intrarea, inclusiv cafea și explicații competente. Suplimentar antren și dans. La intrare se dă îmbrăcăminte specială !

Excursioniștii se postară în jurul patului meu. Ghidul îmi făcu semn amical cu capul și apoi începu să improaște cu cuvinte latinești în jurul său. Toți aprobau din cap cu respect. Respectul se referea la el — eu eram doar un obiect de studiu.

Asta mă lăsa deștul de rece, n-aveam nici o ambiție. A trebuit să lupt însă cu tentația de a scoate limba la ei și de a le striga cioc-boc-mormoloc ori ceva asemănător. Așa îmi vine deseori în situații festive. Odată am vrut să întrerup onctuosul potop de cuvinte ale unui renumit bărbat cu „bau, neicușorule !" — ca să văd mutrele îngrozite ale auditorilor.

— Ei, cum ne simțim, scumpe domnule Ziball ? mi se adresă ghidul, căruia unul dintre domnii mai tineri tocmai îi spusese slugarnic „domnule profesor".

— Mulțumesc, încă puțintel fracturat în metafizignomia cerebrală ori cam așa ceva.

Profesorul tresări puțin — apoi zîmbi indignat. În spatele grupului, cineva chicotea.

— Bun — ați început din nou să faceți glume ! zise savantul apucîndu-mi încheietura mîinii. Puls normal — asta e bine. Înainte de orice trebuie să aveți răbdare. Vindecarea este o chestiune de odihnă. Dacă vă simțiți rău, anunțați-mă. Să nu fumați, să nu citiți — stați cuminte în pat !

— Am să încerc, domnule consilier ministerial !

Profesorul părea că nu prea realizează dacă am vrut să-l tachinez, ori trebuie să se bucure că l-am avansat. Pentru siguranță a dat semnalul plecării și masa de oameni s-a scurs afară. Eram iar singur. Aș mai fi spus cu plăcere că ar trebui să mă... dar n-am ajuns pînă acolo. Atîta timp cît dura „vizita șefului" n-aș fi putut conta pe

posibilitatea de a scăpa de acea greutate. M-am hotărît să mă ajut singur și m-am ridicat în capul oaselor. Patul de spital era foarte înalt, dar după ce am învins un ușor acces de amețeală, am reușit să iau o poziție dreaptă.

Nu mă încumetam să mă aplec, ca nu cumva capul meu mult prea mare să-și piardă echilibrul. Așa încît m-am lăsat pe vine și am început să caut în raftul de jos al noptierei vasul necesar. Tocmai dădusem de el, cînd am fost deranjat în expediția mea. Intraseră două surori, care văzîndu-mă ghemuit pe podea au început să guițe. Niciodată n-am fost băgat în pat de femei străine atît de repede ca atunci. Pe deasupra am fost și dojenit. N-aveau nici un fel de înțelegere pentru nevoia mea de a face anumite lucruri fără ajutorul nimănui. Trebuia să mă supun, și cu asta basta! După ce, printr-o luptă dîrză, am fost definitiv înfrînt, le-am lăsat să se năpustească asupra mea cu îngrijirile lor și, umilit, m-am întins în patru labe, chibzuînd totuși cum să scap. În clipa aceea a venit o a treia soră, care a început să șușotească cu cele două învingătoare ale mele.

— Ați putea primi o vizită? m-a întrebat prima.

— Să intre, am spus. Vizitatorul e sperios? Căci după cum arăt...

Era procurorul. Venise singur și avea o pungă mare în brațe.

— Are voie să mănînce fructe? a întrebat-o pe soră, care încă se mai învîrtea prin cameră.

Ea a răspuns afirmativ și procurorul a pus punga pe noptieră. Pe pungă erau vreo cîteva pete umede. Sărmanul, acum avea pesemne degetele lipicioase. Sora a luat o farfurie din sertarul noptierei și a aranjat cu artă fructele scoase din pungă. Un ciorchine de strugure, piersici și un măr de mărimea unui sîn de fecioară... ce idei îmi veneau în minte — ar trebui să-mi fie rușine.

Procurorul mi-a dat mîna și s-a așezat pe pat.

— Cum merge?

— Excelent, mulțumesc frumos! am răspuns.

— Vă rog, nu stați prea mult! a zis sora și s-a cărăbănit.

— Mai întîi cordiale felicitări, a zis procurorul.

Mă privea zîmbind.

îl simpatizasem dintotdeauna, și acum nu puteam să-mi reprim cu totul mustrarea de conștiință pe care o avusesem tot timpul față de el.

— Prin urmare ați scos-o la capăt, domnule Ziball, chiar dacă numai la un fir de păr... în cel mai autentic sens al cuvîntului! Și dacă n-ar fi fost domnișoara Eggers, ar fi putut să iasă rău de tot.

— Gisela? întrebai eu.

— Da. A fost ca-n filme, domnule Ziball. Am sosit literalmente în ultima secundă. Am să vă povestesc toate pe rînd — ori vă irită secunda.

— Nu — spuneți, Gisela e teafără?

— Da, e teafără. O fată și jumătate!

M-am întins comod și savuram inversarea situației: procurorul era acela care-mi povestea *mie*.

— M-am întors marți seara cu trenul, puțin înainte de opt. Doi dintre funcționarii mei mă așteptau la ieșirea de pe peron...

— Știu! am zis, neputîndu-mă stăpîni să remarc. Și mie mi s-a întîmplat tot așa, de curînd.

— Da? a întrebat el uimit. Nu știu nimic.

— Nici nu e important, vă rog, mai departe, domnule procuror.

— Lăsați titlul deoparte, domnule Ziball, zise el, sînt doar un vizitator particular venit să vă felicit, ca să spunem așa!

— Foarte mulțumesc!

— Cei doi mi-au comunicat că înainte cu o oră colegul dumneavoastră Ferdinand Hoch fusese găsit pe scenă fără cunoștință și cu o rană gravă la cap. Părea să fie accident — dar ei considerau că ar fi mai bine dacă aș cerceta și eu cum stau lucrurile. Lor li se păreau ciudate vreo cîteva împrejurări. Ne-am dus deci la teatru și am interogat vreo cîțiva oameni — șeful mașinist, electricianul cu reflectoarele, portarul și așa mai departe. Sofita, care căzuse din tavan în capul bietului Hoch, era prinsă în două lanțuri la fel ca toate celelalte lămpi. Nici jos, la bucățile de lanț care atîrnau de lampă, nici sus, la așa-numitul pasaj, nu se vedeau urme de rugină, dar la una din zalele de sus am descoperit urme clare că fusese forțată, ca și cum cineva ar fi întrebuințat acolo un clește.

După cum vă puteți imagina, în teatru domnea destul de mare agitație. Reprezentația fusese contramandată. Spectatorii fuseseră amînați pentru săptămîna viitoare și trimiși acasă. Oamenii din ansamblu care avuseseră de lucru seara, rămăseseră la dispoziția noastră. Pe Ferdinand Hoch îl dusesere într-o cabină. Medicul îi prindea în copci rana pe care o avea la cap. Era împotriva transportului victimei, lipsită de cunoștință. Mai trebuia stabilit dacă avea o fractură craniană. Trebuia să așteptăm ca inima să înceapă a funcționa normal, înainte de a-l putea duce la spital. Șeful dumneavoastră, doamnele Bury și Eggers, noul angajat — Fiebig cred că se numește — regizorul Stoltze, cei din corpul tehnic, cum spuneți dumneavoastră, și regizorul de culise ședeau sus în camera de ședințe, foarte abătuți și fără să scoată o vorbă. Cum medicul a rămas l'ngă Hoch, eu m-am mai dus între timp sus la ei.

Am întrebat unde sînteți. Nimeni nu știa. Numai domnișoara Eggers a început să bîiguie ceva, era nesigură. Dar după vreo cîteva întrebări bine țintite — știți, am experiență profesională — am scos pînă la urmă de la ea că plecaseți cu automobilul lui Hoch la Eckelsum, fiindcă voiați să dați de niște indicii care v-ar fi dus la asasinul lui Pohl. Dar acum desigur v-ați întors — zicea domnișoara Eggers — și ați fi la Zander acasă, care v-a chemat la o întîlnire astă-seară. În timp ce eu mai puneam alte întrebări, a intrat medicul, cu răsuflarea tăiată. Spunea să vin imediat cu el, fiindcă Hoch și-a recăpătat cunoștința.

Am alergat pe scări în jos, în cabină, dar Hoch își pierduse din nou cunoștința. L-am întrebat pe doctor dacă spusese ceva.

Medicul mi-a zis că părea teribil de înspăimîntat și strigase de două ori „Jost, Jost !". Amîndoi — la căpătîiul lui Hoch — am încercat să ghicim ce voia să însemne asta, dar n-am reușit. Vă mărturisesc, domnule Ziball, că, un moment, în adîncul sufletului, am avut bănuiala că dumneavoastră ați fi acela care... vă rog să mă iertați, dar concluzia se oferea direct.

— O, vă rog, am spus, silindu-mă să-mi domin spaima.

— Da, și după aceea Hoch a început din nou să se agite și și-a recăpătat cunoștința. Doctorul zicea că asta e fenomenal și că nu se poate explica decît că Hoch se teme de ceva îngrozitor, ori așa ceva. În orice caz a deschis ochii și, hăituit și gîfîind, a zis : „Jost e la Zander ! Viața îi este în pericol ! Doamna Zander a adus pachetele ! Repede, trebuie să fie scos de acolo, repede ; aceuna știu..." și și-a pierdut definitiv cunoștința. Eram consternat, și la început n-am înțeles nimic, căci nici cuvîntul „pachete" nu mi-a sugerat nimic — fiindcă nici cazul Pohl, nici povestea morfinei, care e pe rol de mai multă vreme, nu le pusesem vreodată în legătură cu Zander. Am avut însă sentimentul că Hoch a spus adevărul. De aceea am fugit ca din pușcă sus, am luat-o pe Gisela Eggers din cercul oamenilor de teatru năuciți, i-am explicat în drum spre automobil ce spusese Hoch și din spaima ei am înțeles că știa mai mult decît bănuiam eu.

Am pornit în goană de pompieri la Zander. Ceața ne-a prilejuit o călătorie pe care n-am s-o uit atît de ușor. Pe drum domnișoara Eggers mi-a povestit cu frînturi de frază ce auzise de la dumneavoastră. A fost ca la un puzzle — deodată s-au pus toate în ordine. Știam de asasinarea lui Sibberfoot din Olders. Colegii de acolo bîjbîiau în întuneric, la fel ca noi aici, în cazul Pohl. Acum, cînd legătura era făcută, multe lucruri se clarificau.

În fața casei lui Zander se afla într-adevăr mașina lui Hoch. În ceață, casa nu se putea vedea. În grădina din fața casei mi-am sfîșiat pantalonii în niște trandafiri. Tuspatru — cei doi inspectori ai mei, domnișoara Eggers și cu mine — sărisem gardul scund fără să fi sunat... ca și cum am fi simțit că e de rău. Am apăsat precaut clanța de la ușa din față. Era încuiată. Unul dintre funcționari a rămas acolo, iar noi, ceilalți, am luat-o la fugă : domnișoara Eggers și cu mine spre stînga, al doilea funcționar spre dreapta, înconjurînd astfel casa. Noi doi am ajuns primii la ferestrele holului. Acolo era lumină. Una dintre draperii nu acoperea perfect fereastra. Gisela s-a aplecat ca să privească pe acolo înăuntru. Strigătul ei îngrozit, cu jumătate voce, m-a înspăimîntat. M-am aplecat și v-am văzut în sînge lîngă o masă răsturnată. Alături, tupilat pe jos, Zander cu chipul schimonosit de durere, se adresa

nevestei sale, care tocmai era pe punctul de a trece pe sub capul dumneavoastră laţul unei frînghii solide, ca s-o potrivească în jurul gîtului.

În acel moment a dat de noi celălalt inspector. „Sparge geamul!“ i-am ordonat, dar ordinul meu era tardiv, fiindcă Gisela şi luase o piatră care se afla în faţa ferestrei şi, strigînd, începuse să lovească puternic cu ea. Geamul gros s-a spart cu o bubuitură violentă. Am dat cioburile la o parte şi am sărit peste bordura ferestrei, care nu era mai înaltă de un picior. Atunci a şuierat un glonte, apoi al doilea, mai înăbuşit şi Zander a ţipat. Trăsese din poziţia şezînd, dar inspectorul meu i-a răspuns şi glonţele l-a atins în umăr. Nevastă-sa a lăsat să-i cadă frînghia din mîini şi a luat-o la fugă spre uşă. „Stai!“ am strigat, dar ea şi ajunsese afară... şi a nimerit drept în braţele colegului nostru, care, auzind, larmă şi împuşcături, forţase uşa din faţă. Înainte de a fi fost legată, nevasta lui Zander îl zgîriase niţeluş, ce-i drept, pe faţă, dar nu face nimic, inspectorul nu e însurat, aşa că n-o să aibă neplăceri acasă. Zander se ţinea gemînd de umăr, femeia ţipa ca în gură de şarpe, inspectorul înjura, iar dumneavoastră zăceaţi impasibil la tot acest spectacol pe splendidul covor persan, sîngerînd într-una, palid de tot şi fără cunoştinţă. Domnişoara Eggers a îngenunchiat lîngă dumneavoastră, v-a luat capul în poală şi şoptea neîncetat „Jost, Jost! Dragul meu, iubitul meu Jost!“ în timp ce talorul ei gri căpăta desene brun-roşcate.

Eu v-am luat pulsul — bătea încă destul de tare. Rana arăta mai rău decît era în realitate. Ştreangul din jurul gîtului era cel mai sinistru lucru din toată scena.

Zander spumega. Urla că a fost atacat de dumneavoastră şi că i-aţi rupt piciorul drept. În ce priveşte cea de a doua afirmaţie avea dreptate. Masa de marmură l-a scos frumuşel din luptă. L-am întrebat de ce trăsese asupra noastră — ne-a răspuns că-şi ieşise din fire. Inspectorul meu i-a rîs în faţă. Atunci s-a potolit, pălind rău de tot. Am luat legătură, telefonic, cu diferite autorităţi şi, printre altele, am rugat să ni se trimită o ambulanţă. A venit medicul şi a constatat că rana nu vă pune viaţa în pericol, la care Gisela şi-a recăpătat culoarea în obraji;

medicul a mai constatat că Zander într-adevăr nu putea să meargă, așa că am ordonat transportarea lui în spitalul închisorii. Doctorul a mai tamponat cu iod zgîrieturile de pe fața inspectorului, în timp ce acesta înjura de mama focului. Gișela a venit cu dumneavoastră aici. Adorabila pereche Zander a fost ridicată, iar noi tustrei am început să percheziționăm casa.

E o casă foarte drăguță — doar cunoașteți holul. Echipată cu tot confortul, și am fost uimiți că Zander cîștiga cu negustoria lui atîția bani încît își putea permite un asemenea lux. Eu însă căutam ceva deosebit, și pînă la urmă — între timp se făcuse ora două dimineața — am găsit. Marginea de jos a ramei masive, aurite, ce încadra tabloul cu subiect de vînătoare, era goală pe dinăuntru. Se putea deschide ca un capac de ladă și în ea am găsit peste șapte sute de fiole cu morfină, o listă a consumatorilor, precum și mai multe caiete de pînză cerată cu date și o minuțioasă contabilitate. Singură această captură ar ajunge să-l trimită la răcoare pe cetățeanul Zander pe vreo cîțiva ani. Dar eu sper să dovedim că e și asasinul lui Hannes Pohl și al lui Sibberfoot — astfel încît societatea să fie ferită de el pentru totdeauna! — Da, asta a fost, domnule Ziball!

A tăcut și mă privea. Ascultasem cu atîta încordare, că pentru moment uitasem chiar și de durerile mele de cap. După o pauză, am zis:

— Dacă doriți, notați imediat ceea ce vă pot spune eu în completare. Iar Hoch are să contribuie și el cu partea lui. Dealtfel, ce se întîmplă? Hoch este implicat în povestea morfinei — din prostie și vanitate. Poate scăpa cu fața curată?

— Știu. Trebuie să vedem ce este de făcut. Vă ascult! Ori vreți să vorbim mai tîrziu despre asta? Nu e prea mult pentru dumneavoastră?

— Nu, aș vrea să scap din treaba asta.

Apoi i-am povestit ceea ce știam eu și tot ce-mi spusese Zander. Cînd am terminat eram frînt. Sora a vîrît pentru a cincea oară capul pe ușă și a început să se arate energică. Procurorul și-a luat rămas bun. N-am mai apucat să-l văd ieșind pe ușă — adormisem.

Cînd m-am trezit a patra oară — în după-amiaza aceleiași zile — mi-a fost dat să trăiesc cea mai frumoasă deșteptare din viața mea. Cînd am deschis ochii, Gisela era lîngă patul meu.

— Melusino ! am rostit încet, ca să nu sperii visul, în caz că nu era, poate, decît un vis.

— Jost, stai liniștit !

— Nu merge, micã Melusinã. Sînt atît de emoționat, fiindcă trebuie să te întreb ceva foarte important.

— Ce ? Pentru numele lui Dumnezeu ! a exclamat Gisela, punîndu-și mîna caldă, uscată și mirosind a ghimbir pe obrazul meu țepos...

— Aș vrea să te întreb, dacă ai avea ceva împotrivă ca pe viitor să te numești doamna Ziball — numele nu e frumos, știu, dar...

— Jost ! m-a întrerupt ea rîzînd și, aplecîndu-se deasupra feței mele, m-a sărutat pe vîrful nasului. Jost ! Jost ! iubitule ! Cum de ți-a venit o asemenea idee !

— Fiindcă obișnuiesc să mă căsătoresc cu femeile care-mi salvează viața ! am răspuns și am închis fericit ochii.

Lector : SUZI HIRSCH
Tehnoredactor : AURICA IONESCU
Bun de tipar 22.02.1974.
Tiraj 147 000. Coli tipar 13.

Tiparul executat sub comanda nr. 40 039 la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii", Piața Scînteii nr. 1, București,
Republica Socialistă România

În colecția «ENIGMA»

Au apărut:

Joe Alex ACOLO UNDE E STĂPÎNĂ PRIMĂVARA
Agatha Christie ANUNȚUL MORTUAR
Dashiell Hammett UN OM SUBȚIRE
Michael Innes MISTERUL MANUSCRISULUI
Bert F. Island JOCUL S-A SFÎRȘIT
Jiri Marek PANOPTIC DE VECHI ÎNTÎMPLĂRI CRIMINALISTICE
Rodolfo Marzano și Giorgio Capuano CÎȚIVA MAIGRET ITALIENI

În pregătire:

Iulian Semionov STRADA OGARIOV NR. 6
Edgar Wallace SUBSTITUIREA

Editura Univers

Lei 7,2